

Spolufinancováno
Evropskou unií

Územní studie krajiny

Doplňující průzkumy a rozbor – Textová zpráva

červenec 2026

SPRÁVNÍHO OBVODU OBCE S ROZŠÍŘENOU
PŮSOBNOSTÍ SLANÝ

2026

ASITIS

Přípravení na
klimatickou změnu

Objednatel:
Město Slaný
Velvarská 136/1
274 01 Slaný
IČ: 0234877

Zpracovatelé:

ASITIS s.r.o.
Vážného 99/10, 621 00 Brno
se sídlem: Vážného 99/10, 621 00 Brno
IČO: 07836686
zastoupen: Ing. Martin Vokřál, jednatel
kontakt: email: vokral@asitis.cz, tel.: +420 777 551 594

**Připravení na
klimatickou změnu**

EKOTOXA s.r.o.
Lidická 700/19, 602 00 Brno, Veveří
IČ: 64608531

Institut regionálních informací s.r.o.
Chládkova 898/2, 616 00 Brno

ATREGIA s.r.o.
Vážného 10, 621 00 Brno
IČ: 02017342

Autorský tým:

Ing. Eva Birgusová

vedení projektu a koordinace prací,
lesnictví

Mgr. Klára Pavková

ochrana přírody, biodiverzita, migrační
prostupnost, těžba, brownfieldy

Ing. Žaneta Žůrková

rekreace a turistický ruch

Ing. Ondřej Tučka

vodní režim,

Bc Tomáš Mühr

práce v GIS, zpracování výkresů

Mgr. Hana Trávníčková

Rozbor požadavků na změny v území

Ing. arch. Michal Hadlač

autorizovaný architekt pro obor územní
plánování – urbanismus

Mgr. Roman Barták

krajinný ráz

Ing. Milada Kadlecová

bydlení a sídelní struktura

Ing. Milada Májska, PhD.

ochrana přírody a krajiny – kvalita přístupů
a rozhraní sídel a krajiny, terénní
průzkumy

Mgr. Jakub Kura

dopravní a technická infrastruktura,
terénní průzkumy

Ing. et. Ing. Barbora Májková

autorizovaná krajinářská architektka –
rizika, problémy a ohrožení

Ing. Jiří Vysoudil

vodní hospodářství, vodní režim

,

Obsah

1	ÚVOD	10
1.1	Územní studie krajiny pro správní obvod ORP Slaný	10
2	SOUHRNNÝ POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ (PRŮZKUMY)	12
2.1	Popis stávajícího stavu území	12
2.2	Hlavní obecné vývojové trendy území	15
2.2.1	Vývoj využívání území	15
2.3	Funkční využití území	17
2.3.1	Zemědělství	17
2.3.2	Lesnictví	18
2.3.3	Voda v krajině	20
2.3.4	Dopravní infrastruktura	22
2.3.5	Technická infrastruktura	22
2.4	Terénní šetření	23
3	ROZBOR KRAJINNÝCH STRUKTUR, VAZEB A HODNOT V ÚZEMÍ, VČETNĚ VAZEB KRAJINNÝCH STRUKTUR ZA HRANICE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	24
3.1	Primární struktura	24
3.1.1	Klimatické poměry	24
3.1.2	Geologie a geomorfologie	25
3.1.3	Pedologie a pedogeografie	28
3.1.4	Hydrologické poměry (včetně hydrogeologie)	29
3.1.5	Ekologie – biogeografické členění území	30
3.2	Sekundární struktura	34
3.2.1	Historický vývoj území	34
3.2.2	Rozbor využívání krajiny člověkem a vyhodnocení jeho potřeb	39
3.3	Terciární struktura	84
3.3.1	Ochrana přírody a krajiny	84
3.3.2	Krajinný ráz	99
4	ROZBOR POŽADAVKŮ NA ZMĚNY V ÚZEMÍ	131
4.1	Územně plánovací dokumentace a podklady	131
4.1.1	Politika územního rozvoje České republiky	131
4.1.2	Územní rozvojový plán	136
4.1.3	Zásady územního rozvoje Středočeského kraje	137
4.1.4	Územní plány obcí	142
4.1.5	Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Slaný ..	146
4.1.6	Komplexní pozemkové úpravy	150
4.2	Strategické dokumenty, plány a studie	152
4.2.1	Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu a Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR	152
4.2.2	Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030	153
4.2.3	Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice	155
4.2.4	Strategie ochrany před povodněmi na území ČR	155
4.2.5	Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky	156

4.2.6	Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR	156
4.2.7	Analýza a příprava opatření ke zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody na území Středočeského kraje.....	157
4.2.8	Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje na období 2018-2028	158
4.2.9	Plány péče.....	158
4.2.10	Studie vyhodnocení krajinného rázu na území Středočeského kraje	159
4.2.11	Plán dílčího povodí.....	160
4.2.12	Oblastní plán rozvoje lesů pro přírodní oblast	160
4.2.13	Lesní hospodářské plány, lesní hospodářské osnovy	160
5	ROZBOR OHROŽENÍ, RIZIK A PROBLÉMŮ.....	162
5.1	Rozbor problémů v oblasti vodního režimu, obhospodařované půdy, ekologické stability a biodiverzity	162
5.1.1	Narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem	162
5.1.2	Degradace půdy.....	168
5.1.3	Stav a trend úbytku biodiverzity ve vazbě na ekologický stav území	172
5.1.4	Fragmentace a migrační prostupnost krajiny.....	175
5.1.5	Jiná stávající narušení a potenciální ohrožení přírodních hodnot nebo funkcí krajiny.....	179
5.2	Rozbor problémů v oblasti krajinného rázu, rekreace, prostupnosti krajiny a usměrňování rozvoje abiotických struktur v krajině	180
5.2.1	Problémy v oblasti krajinného rázu	180
5.2.2	Analýza vazeb a sídel krajiny.....	181
5.2.3	Vizuální a funkční kvalita rozhraní mezi volnou krajinou a sídlem.....	202
5.2.4	Krajina z hlediska územního plánování	203
5.2.5	Poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině	206
5.2.6	Rozbor možností naplnění rozvojových potřeb obnovitelných zdrojů energie v krajině	210
5.2.7	Jiná stávající narušení a potenciální ohrožení historických, kulturních a estetických hodnot	215
6	PŘEDBĚŽNÉ VYMEZENÍ KRAJINNÝCH OKRSKŮ	222
7	VYHODNOCENÍ A ZPŘESNĚNÍ TYPŮ KRAJIN ZE ZÚR.....	226
8	SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ.....	228
8.1	Souhrnný stav využití území, zajištění požadavků a potřeb člověka v krajině, ekologická stability	228
8.1.1	Zjištěné hlavní hodnoty a potenciály krajiny	228
8.1.2	Zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v krajině včetně naléhavosti řešení	231
9	URČENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ.....	235
9.1	Analýza vazeb sídel a krajiny.....	235
9.2	Lesnictví	235
9.3	Zemědělství.....	235
9.4	Voda v krajině.....	235
9.5	Ochrana přírody, biodiverzita, migrační prostupnost	236
9.6	Krajinný ráz	236
9.7	Nefunkční ÚSES	236

9.8	Těžba nerostných surovin	237
9.9	Rekreace a turistický ruch	237
9.10	Dopravní a technická infrastruktura	237
9.11	Opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní (brownfieldy) 237	
10	PŘEHLED JEVŮ DOPORUČENÝCH K DOPLNĚNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ	238
11	SEZNAM ZKRATEK	239
12	POUŽITÉ ZDROJE	243

Seznam tabulek

Tabulka 1 Druhy pozemků z katastru nemovitostí v řešených obcích v ha	12
Tabulka 2 Zastoupení kultur v SO ORP Slaný dle evidence LPIS	17
Tabulka 3 Celková plocha les a lesnatost v jednotlivých obcích SO ORP Slaný	18
Tabulka 4 Významné vodní toky v SO ORP Slaný dle vyhlášky č. 178/2012 Sb., v platném znění	20
Tabulka 5 Převažující biochory na území SO ORP Slaný	31
Tabulka 6: <i>Dlouhodobé srovnání vývoje počtu obyvatel v SO ORP Slaný a ČR</i>	35
Tabulka 7: Diferenciace bytové výstavby v obcích SO ORP Slaný a širší srovnání	37
Tabulka 8 Kategorie a subkategorie lesa	41
Tabulka 9 Hodnocení lesnatosti a rozložení lesa v území	45
Tabulka 10 Zastoupení kultur v SO ORP Slaný dle evidence LPIS	50
Tabulka 11 Zemědělské výrobní oblasti	50
Tabulka 12 Zastoupení méně příznivých oblastí v SO ORP Slaný dle evidence LPIS	53
Tabulka 13 Největší uživatelé zemědělské půdy v SO ORP Slaný	54
Tabulka 14 Uživatelé zemědělské půdy hospodařící v režimu ekologického zemědělství dle evidence LPIS	54
Tabulka 15 Útvary povrchových vod v SO ORP Slaný	58
Tabulka 16 Chráněná ložisková území na území SO ORP Slaný	59
Tabulka 17 Dobývací prostory na území SO ORP Slaný	60
Tabulka 18 Přehled komunikací II. třídy	63
Tabulka 19 Zásobování pitnou vodou	66
Tabulka 20: Odkanalizování území	69
Tabulka 21: Přehled vybraných fotovoltaických elektráren v SO ORP Slaný	74
Tabulka 22 Brownfieldy na území SO ORP Slaný	76
Tabulka 23 Naučné stezky v SO ORP Slaný	79
Tabulka 24 Cíle nadregionální a regionální úrovně rekreace a turistického ruchu a jejich propojenost	79
Tabulka 25 Stav ÚSES po obcích v SO ORP Slaný	84
Tabulka 26: Registrované VKP na území SO ORP Slaný	90
Tabulka 27 Zvláště chráněná území na území SO ORP Slaný	91
Tabulka 28 Evropsky významné lokality na území SO ORP Slaný	92
Tabulka 29: Památné stromy na území SO ORP Slaný	93
Tabulka 30: Nejvíce zastoupené přírodní biotopy na území SO ORP Slaný	95
Tabulka 31 Lokality výskytu vybraných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem na území SO ORP Slaný	97
Tabulka 32 Přehled znaků a hodnot charakteristik krajinného rázu (souhrnná tabulka pro ObKR 4 Džbánsko)	109
Tabulka 33 Přehled znaků a hodnot charakteristik krajinného rázu (souhrnná tabulka pro ObKR 11 Kladensko)	113
Tabulka 34: Přehled znaků a hodnot charakteristik krajinného rázu (souhrnná tabulka pro ObKR 12 Slánsko)	119
Tabulka 35 Nemovité kulturní památky v SO ORP Slaný	122
Tabulka 36 Územní plány obcí SO ORP Slaný	142
Tabulka 37 Problémy z ÚAP relevantní pro řešení územní studie krajiny	147
Tabulka 38 Stav pozemkových úprav	150
Tabulka 39 Aktuální plány péče pro ZCHÚ na území SO ORP Slaný	158

Tabulka 40: Hlavní zdroje využívané pro zásobování.....	165
Tabulka 41 Zastoupení přírodních biotopů a dostatečnost zeleně v ÚP	176
<i>Tabulka 42: Kvalita vzájemných propojení sídel.....</i>	<i>184</i>
Tabulka 43 Souhrnné vyhodnocení kvality vzájemných propojení sídel	189
<i>Tabulka 44: Památkově chráněné kulturní památky.....</i>	<i>197</i>
<i>Tabulka 45: Srovnání vymezených zastavitelných ploch pro obytnou výstavbu a hodnoty URBANKY</i>	<i>208</i>
Tabulka 46 Pozemní FVE	210
Tabulka 47 Agro fotovoltaika.....	210
Tabulka 48 Plovoucí FVE.....	211
<i>Tabulka 49: Poddolovaná území na území SO ORP Slaný.....</i>	<i>216</i>
<i>Tabulka 50: Brownfieldy uplatňující se v krajině na území SO ORP Slaný.....</i>	<i>219</i>

Seznam obrázků

Obrázek 1 Rozsah řešeného území	12
Obrázek 2 Vodní plochy a říční síť	21
Obrázek 3 Klimatická regionalizace území SO ORP Slaný	25
Obrázek 4 Geologická charakteristika SO ORP Slaný	26
Obrázek 5 Geomorfologie SO ORP Slaný	27
Obrázek 6 Nadmořská výška v SO ORP Slaný	28
Obrázek 7 Pedologie SO ORP Slaný	29
Obrázek 8 Rámcové vymezení údolních niv na území SO ORP Slaný	30
Obrázek 9 Biogeografické členění SO ORP Slaný	32
Obrázek 10 Potenciální přirozená vegetace v SO ORP Slaný	33
Obrázek 11 Národnostní mapa Československé republiky.	35
Obrázek 12: Reprodukční zdroje lesů v SO ORP Slaný	40
Obrázek 13 Kategorie a subkategorie lesa	42
Obrázek 14 Ohrožené smrkové porosty	43
Obrázek 15 Změna podmínek pěstování smrku, buku a dubu pro období 2021-2040	44
Obrázek 16: Odvodnění zemědělských pozemků	56
Obrázek 17: Zálahy zemědělských pozemků	57
Obrázek 18 Přehled vyjížďky z SO ORP Slaný	61
Obrázek 19 Přehled technické infrastruktury v řešeném území	65
Obrázek 20 Potenciál území ČR pro využití pro fotovoltaickou energii	74
Obrázek 21 Pole průměrné rychlosti větru ve výšce 100 m nad povrchem	75
Obrázek 22 Turistické cíle v SO ORP Slaný	78
Obrázek 23 Oblasti krajinného rázu ve SO ORP Slaný	105
Obrázek 24: Hydrologické skupiny půd	163
Obrázek 25: Kritické body	164
Obrázek 26: Kategorie erozní ohroženosti a potenciálně erozně ohrožené DSO	169
Obrázek 27: Potenciální ohroženost větrnou erozí	170
Obrázek 28: Potenciální ohroženost spodních vrstev utužením	171
Obrázek 29 Kvalita prostupnosti krajiny mezi sousedními obcemi SO ORP Slaný	190
Obrázek 30 Ortofoto mapa z 50 let Obrázek 31 Aktuální ortofotomapa	192
Obrázek 32 Poddolovaná území ve SO ORP Slaný	216
Obrázek 33: Sesuvná území SO ORP Slaný	219
Obrázek 34 Krajinné okrsky vymezené ve SO ORP Slaný	225
Obrázek 35 Krajinné typy dle ZÚR ve SO ORP Slaný	227

1 Úvod

1.1 Územní studie krajiny pro správní obvod ORP Slaný

Zpracování územní studie krajiny poskytuje výjimečnou příležitost pro komplexní řešení volné krajiny, včetně koordinace soukromých a veřejných zájmů v krajině. Potřeby rozvoje a ochrany zastavěného území včetně vymezování zastavitelných ploch jsou dostatečně řešeny v územně plánovacích dokumentacích, ve volné krajině však doposud nebyly územně plánovací nástroje dostatečně uplatňovány. ÚSK navíc řeší návaznosti přesahující hranice obcí.

Stále více je nutné se věnovat problémům způsobeným změnami klimatu (povodně vs. sucho) v sídlech i ve volné krajině. ÚSK tak reaguje na dokumenty Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (tzv. Adaptační strategie) a na její národní ekvivalent, kterým je dokument Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (tzv. Adaptační strategie ČR). S tím souvisí také změny v biologické rozmanitosti, prostupnost a přístupnost krajiny, protipovodňová a protierozní opatření v krajině nebo tzv. zelená infrastruktura.

Těžištěm ÚSK je návrh a průběh opatření sloužící k

- **předcházení a odstraňování následků nevhodného hospodaření v krajině,**
- **adaptaci na negativní projevy změny klimatu,**
- optimalizaci vodního režimu (vodní, větrná eroze), protipovodňová problematika a retence vody (sucho),
- ochraně obhospodařované půdy a ekosystémů,
- podpoře biodiverzity,
- ochraně krajinného rázu,
- zlepšení rekreačního potenciálu,
- zlepšení prostupnosti krajiny,
- vztahy sídel ve volné krajině.

ÚSK musí dodržet a zachovat komplexnost tak, aby postihovala podstatná témata v oblasti:

- vodního režimu krajiny,
- obhospodařované půdy,
- ekologické stability,
- biodiverzity,
- krajinného rázu,
- rekreace,
- prostupnosti krajiny
- usměrňování rozvoje abiotických struktur v krajině,

a navrhovala k řešení těchto témat opatření využitelná jako podklad při další plánovací a rozhodovací činnosti v území, zejména při pořizování územních plánů a jejich změn.

Nejedná se o priority, spíše však o tematické oblasti (okruhy témat), které byly řešeny jednotlivými odbornými garanty.

Územní studie krajiny je pořizována jako územní studie ve smyslu § 61 písm. a) § 67 nového stavebního zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon ve znění pozdějších předpisů. Po splnění požadavků vyžadovaných tímto zákonem se stane jedním ze základních podkladů pro plánovací a rozhodovací činnost, zejména orgánů územního plánování, orgánů ochrany přírody, stavebních úřadů a dalších orgánů podílejících se na rozhodování o krajině.

Cílem ÚSK je vytvořit odborný komplexní dokument, který řeší koncepční víceoborový přístup k řešení krajiny a jejich funkcí s využitím koordinační úlohy územního plánování. ÚSK se zabývá jak volnou krajinou, tak sídly, jakož i vzájemnými vztahy sídel a volné krajiny. V sídlech je její záběr podstatně více než ve volné krajině limitován měřítkem zpracování a z toho vyplývající podrobnosti řešení. Cílem návrhu ÚSK je vytvoření předpokladů pro existenci zdravé a odolné krajiny, která představuje životní prostředí člověka i zdroj uspokojování jeho potřeb.

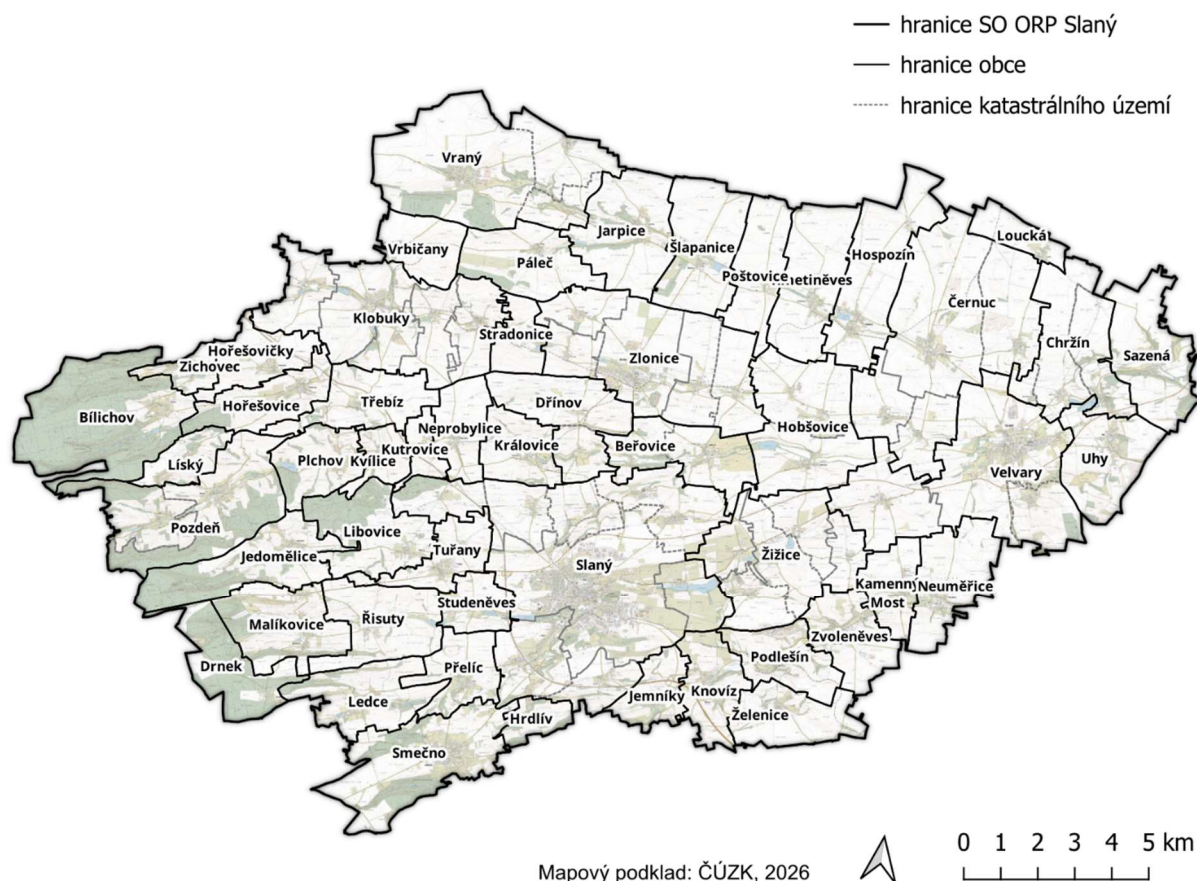
Územní studie krajiny bude sloužit především jako podklad pro plánovací a rozhodovací činnost v krajině, podklad pro stanovení koncepce uspořádání krajiny v územním plánu, případně pro následná řešení regulačních plánů. Současně bude také sloužit k doplnění jevů do ÚAP.

2 Souhrnný popis řešeného území (průzkumy)

2.1 Popis stávajícího stavu území

Řešeným územím je území SO ORP Slaný, do kterého patří 52 obcí uvedených v tabulce níže. Rozloha řešeného území je 368,76 km².

Obrázek 1 Rozsah řešeného území

Zdroj: ČÚZK, 2026

V tabulce níže jsou uvedeny základní údaje o druzích pozemků v řešených obcích.

Tabulka 1 Druhy pozemků z katastru nemovitostí v řešených obcích v ha

Obec	Celková výměra	Zemědělská půda	Nezemědělská půda	Lesní pozemek	Vodní plocha	Zastavěná plocha a nádvoří	Ostatní plocha	Koeficient ekologické stability
Beřovice	570	471	99	28	5	10	56	0,354
Bílichov	1 221	141	1 080	1 037	7	8	28	6,930
Černuc	2 116	1 946	170	15	7	29	118	0,027
Drnek	520	121	400	372	0	5	22	2,629
Dřínov	652	599	53	5	5	9	34	0,087
Hobšovice	989	887	102	16	22	12	52	0,133
Hořešovice	436	326	110	61	5	7	38	0,297
Hořešovičky	371	329	42	1	2	6	34	0,036

Hospozín	811	741	69	1	11	15	43	0,030
Hrdlív	170	107	63	34	2	6	21	0,354
Chržín	871	733	138	30	11	11	85	0,063
Jarpice	710	621	89	38	8	11	33	0,126
Jedomělice	705	391	314	264	3	10	36	0,881
Jemníky	288	240	48	4	2	5	36	0,079
Kamenný Most	328	282	46	3	5	7	31	0,088
Klobuky	1 588	1 371	217	35	23	30	128	0,079
Kmetiněves	683	631	51	15	2	9	26	0,037
Knovíz	423	328	95	16	2	12	65	0,507
Královice	363	323	40	6	4	6	24	0,061
Kutrovice	149	129	19	2	1	3	13	0,220
Kvílice	195	172	24	0	2	3	19	0,063
Ledce	551	443	108	53	8	11	36	0,194
Libovice	610	356	254	224	2	6	22	0,758
Líský	240	186	53	26	0	4	23	0,274
Loucká	216	199	18	-	0	5	13	0,022
Malíkovice	625	459	166	109	6	12	39	0,441
Neprobylice	344	320	24	1	4	5	14	0,119
Neuměřice	565	517	48	3	2	9	35	0,062
Páleč	553	475	78	42	3	7	26	0,208
Plchov	402	306	96	51	10	6	29	0,264
Podlešín	420	321	99	7	3	8	81	0,263
Poštovice	470	432	38	3	1	6	28	0,022
Pozdeň	1 185	667	518	436	9	15	58	0,757
Přelíc	379	317	62	12	4	8	37	0,184
Řisuty	612	534	78	7	7	9	55	0,057
Sazená	678	550	127	64	4	10	50	0,151
Slaný	3 512	2 612	899	107	55	156	582	0,243
Smečno	959	671	288	181	4	25	78	0,414
Stradonice	256	234	22	1	4	3	13	0,042
Studeněves	268	224	45	4	8	7	26	0,157
Šlapanice	689	590	99	21	16	8	54	0,111
Třebíz	485	418	68	16	2	7	42	0,063
Tuřany	356	319	37	0	1	10	25	0,083
Uhy	581	442	139	24	10	8	96	0,096
Velvary	1 810	1 524	285	30	23	54	178	0,092
Vraný	1 701	1 413	288	196	7	23	61	0,184
Vrbičany	350	323	27	1	1	7	19	0,034
Zichovec	162	134	28	8	3	4	13	0,455
Zlonice	1 607	1 396	211	11	12	46	142	0,124
Zvoleněves	460	358	102	6	4	16	75	0,086
Želenice	467	428	39	8	1	5	26	0,061
Žižice	1 207	1 070	137	9	10	19	100	0,167
ORP Slaný	36 867	29 128	7 747	3 645	352	735	3 016	0,22

Zdroj: ČSÚ 2023

Souhrn:

- Zemědělský půdní fond zaujímá v území 29 128 ha, což je 79 % z celkové plochy území SO ORP.
- Ostatní plocha zaujímá 3 016 ha.
- Lesní půdní fond zaujímá v území 3 645 ha, což je 9,88 % z celkové plochy.
- Orná půda zaujímá 91 % z celkové výměry zemědělské půdy.
- Území SO ORP Slaný je územím s vysokým podílem zemědělské a půdy (orné půdy) a nízkým podílem lesní půdy, o čemž napovídá i nízký koeficient ekologické stability.

2.2 Hlavní obecné vývojové trendy území

2.2.1 Vývoj využívání území

Území dnešního Slánska (SO ORP Slaný) bylo využíváno již v ranném středověku zejména k zemědělskému hospodaření – oblast je otevřená, úrodná a ležela u starých obchodních cest mezi Žatcem, Louny a Prahou, což potvrzují archeologické nálezy. Osídlení se koncentrovalo při vodních tocích a v okolí slaného pramene pod Slánským vrchem. Středověké město Slaný se stalo regionálním centrem díky obchodní cestě a slanému prameni.

Ve 12. století Benediktini zde vybudovali špitál a chrám sv. Gotharda (kolem 1136), což podpořil rozvoj trhové osady Slaný. V roce 1239 je Slaný doloženo v papežské listině jako sídlo s tržní funkcí. Městská práva získává město koncem 13. století (1295/1305) a je opevněno hradbami. Okolní krajiny je využívána k pěstování obilí a také k chovu dobytka.

Za husitských válek Slaný po dobytí roku 1425 sloužilo jako tábořské město, což ovlivnilo hospodářství v regionu.

V období třicetileté války byl sídelní vývoj ovlivněn jak válkami a požáry, které změnily městskou zástavbu. Větší obce (např. Velvary, Smečno, Zlonice) získávají městská či městysová práva a formují síť regionálních center.

I když Slánsko neleží v těžebním nebo hutním jádru Kladenska, rozvoj regionu výrazně ovlivnila blízkost průmyslových oblastí (Praha, Kladno, Podřipsko). Začaly se objevovat menší provozovny: mlýny, pivovary, cihelny, dílny.

Na začátku 20. století dochází k urbanizaci a změnám v krajině. Za první republiky zesilují regionální správy, roste venkovského školství a infrastruktura. Parcelace velkostatků mění strukturu vlastnictví půdy.

V období socialistické éry (1948–1989) dochází ke kolektivizaci a vzniku JZD, které souvisí s významnými úpravami zemědělské krajiny (sclouvání polí, likvidace mezí). Na druhou stranu se budují průmyslové závody v okolí Slaného a v navázaném Kladensku. Rozvoj panelové bytové výstavby je zejména ve Slaném.

Přehled dopadů kolektivizace na obce ORP Slaný

ORP Slaný zahrnuje převážně zemědělské obce (např. Hobšovice, Klobuky, Zlonice, Vraný, Třebíz, Podlešín, Žižice aj.). Tyto obce byly typicky tvořeny rodinnými usedlostmi, trojdvorními statky a drobnými polnostmi. Právě tento typ venkova byl kolektivizací nejvíce zasažen.

Ve všech větších zemědělských obcích vznikala JZD, obvykle v letech 1951–1958. Rolníci byli vystaveni nátlaku, ekonomickým sankcím, trestům a zabavování majetku, aby vstoupili do družstev. Zanikl tisíciletý model rodinného hospodaření – tradiční statky se staly majetkem JZD.

Došlo ke změně společenských vztahů na venkově: solidarita komunit byla oslabena – část obyvatel byla nucena spolupracovat s režimem, jiní byli perzekuováni. V některých obcích vznikaly dlouhodobé sociální konflikty, které přetrvaly i po roce 1989.

JZD soustředila veškerou techniku, stáje, dílny a produkci. To vedlo k odstranění diversity způsobů hospodaření mezi obcemi a zániku specializací obcí - před kolektivizací některé obce

v regionu preferovaly: chmelařství (např. části Zlonic a Klobuk), ovocnářství, malá hospodářství s kombinací živočišné a rostlinné výroby. Typické drobné pozemky mezi obcemi Slaný, Třebíz, Smečno, Klobuky, Zvoleněves či Zlonice byly sloučeny do velkých lánů. Zmizely meze, remízky, polní cesty, stromořadí – tedy prvky, které tvořily tradiční mozaikovitou krajinu Slánska.

Velkoplošné monokultury zvýšily erozi půdy na mírných pláních mezi obcemi. Likvidací malých mlýnů a náhonů způsobila zhoršení lokální hydrologie – typicky u potoků mezi obcemi Zlonice–Vyšínek či Podlešín–Sazená. Úbytek mezí a remízků způsobil výrazné snížení počtů druhů polního ptactva a hmyzu. Stejně tak zmizely drobné mokřady a tůně, které byly často u okrajů obcí (např. u Hobšovic, Knovíze aj.). Scelené lány, chybějící meze a velkoplošná orná půda stále přispívají k erozi a suchu.

Většina obcí ORP Slaný získala při okraji sídla nový rozsáhlý zemědělský areál JZD – sklady, stáje, dílny, sila. To změnilo urbanistickou strukturu obcí, často tak, že nové areály stály v kontrastu s historickým jádrem. Úpadek tradičních staveb – mnohé historické statky byly po začlenění do JZD zanedbány nebo nevhodně přestavěny. Rodinné usedlosti ztratily svou původní funkci a identitu. Po rozpadu JZD vznikly v obcích velké prázdné brownfieldy – areály zůstaly bez využití nebo byly privatizovány. V mnoha obcích v ORP Slaný tak vznikly rozvojové problémy, které přetrvávají.

Po roce 1989 dochází k privatizaci zemědělství a průmyslu mění se strukturu zaměstnanosti. Obce ORP modernizují infrastrukturu (vodovody, kanalizace, silnice). Díky blízkosti Prahy a dálnice D7 se postupně rozvíjejí logistické, dopravní a skladové areály. Obnovují se drobné podniky, služby a nové rezidenční zóny zejména v okolí Slaného a Velvar. Území má příměstský charakter – část obyvatel dojíždí za prací do Prahy a Kladna.

Zemědělství stále hraje výraznou roli, dochází ale také k nárůstu logistiky, lehkého průmyslu a nových obytných lokalit.

2.3 Funkční využití území

2.3.1 Zemědělství

Zájmové území představuje typickou, vysoce intenzivně využívanou zemědělskou krajinu s naprostou a jednostrannou převahou orné půdy, která pokrývá téměř 95 % celkové zemědělské plochy evidované v LPIS. Takto vysoký podíl orné půdy na úkor trvalých travních porostů, sadů či zalesněných ploch, jež dohromady tvoří pouhá necelá 3 zemědělské plochy území, s sebou přináší rizika v podobě nízké ekologické stability krajiny, horší schopnosti zadržovat vodu a vyšší náchylnosti k půdní erozi.

2.3.1.1 Evidence dle LPIS

Tabulka 2 Zastoupení kultur v SO ORP Slaný dle evidence LPIS

Kultura z evidence LPIS	Výměra [ha]	% výměry	Počet DPB*
standardní orná půda	24872.9	94.682 %	2202
Úhor	680.2	2.589 %	512
ovocný sad	268.1	1.020 %	83
trvalý travní porost	240.0	0.913 %	205
travní porost (na orné půdě)	86.1	0.328 %	76
chmelnice	61.7	0.235 %	27
Vínice	34.8	0.132 %	8
jiná kultura	9.9	0.038 %	10
zalesněná půda	4.9	0.019 %	5
jiná trvalá kultura	4.6	0.017 %	12
Školka	3.4	0.013 %	1
rychle rostoucí dřeviny	1.9	0.007 %	3
mimoprodukční plocha	1.1	0.004 %	4
plocha s kontejnery	0.3	0.001 %	1
Celkový součet	26269.9	100.00 %	3149

Zdroj: LPIS k 31. 12. 2025 (MZe ČR)

2.3.2 Lesnictví

2.3.2.1 Rozložení lesa a lesnatost

Rozložení lesa v ORP Slaný je hodně nerovnoměrné, jedná se o velmi málo lesnaté území, lesy se vyskytují ve větší míře pouze v západní části území.

Území je převážně zemědělské, zejména v centrální a jižní části kolem města Slaný. Větší lesní celky se typicky nacházejí severně a severozápadně od Slaného – směrem k Lounům a Roudnici n. L., tedy v mírně členitější krajině v okolí obcí Smečno, Bílichov, Drnek, Pozdeň, Jedomělice, kde jsou souvislejší lesní bloky.

Tabulka 3 Celková plocha les a lesnatost v jednotlivých obcích SO ORP Slaný

Obec	Celková výměra (ha)	Lesní pozemek (ha)	lesnatost (%)
Beřovice	570	28	4,9
Bílichov	1 221	1 037	84,9
Černuc	2 116	15	0,7
Drnek	520	372	71,5
Dřínov	652	5	0,8
Hobšovice	989	16	1,6
Hořešovice	436	61	14,0
Hořešovičky	371	1	0,3
Hospozín	811	1	0,1
Hrdlív	170	34	20,0
Chržín	871	30	3,4
Jarpice	710	38	5,4
Jedomělice	705	264	37,4
Jemníky	288	4	1,4
Kamenný Most	328	3	0,9
Klobuky	1 588	35	2,2
Kmetiněves	683	15	2,2
Knovíz	423	16	3,8
Královice	363	6	1,7
Kutrovice	149	2	1,3
Kvílice	195	0	0,0
Ledce	551	53	9,6
Libovice	610	224	36,7
Líský	240	26	10,8
Loucká	216	0	0,0
Malíkovice	625	109	17,4
Neprobylice	344	1	0,3
Neuměřice	565	3	0,5
Páleč	553	42	7,6
Plchov	402	51	12,7
Podlešín	420	7	1,7
Poštovice	470	3	0,6

Pozdeň	1 185	436	36,8
Přelíc	379	12	3,2
Řisuty	612	7	1,1
Sazená	678	64	9,4
Slaný	3 512	107	3,0
Smečno	959	181	18,9
Stradonice	256	1	0,4
Studeněves	268	4	1,5
Šlapanice	689	21	3,0
Třebíz	485	16	3,3
Tuřany	356	0	0,0
Uhy	581	24	4,1
Velvary	1 810	30	1,7
Vraný	1 701	196	11,5
Vrbičany	350	1	0,3
Zichovec	162	8	4,9
Zlonice	1 607	11	0,7
Zvoleněves	460	6	1,3
Želenice	467	8	1,7
Žižice	1 207	9	0,7
ORP Slaný	36 867	3 645	9,9

Zdroj: ČSÚ 2024, výpočet ASITIS s.r.o.

Souhrn:

Lesnatost SO ORP Slaný (% zastoupení lesních pozemků v poměru k celkové výměře obce) je poměrně nízká (9,9 %) oproti republikovému průměru (34,0 %).

V jednotlivých obcích se však situace značně liší:

- nejméně lesnatou obcí jsou obce Kvílce, Loucká a Tuřany, ve kterých dle dat ČSÚ není žádný lesní pozemek,
- nejvíce lesnatou obcí je obec Bílichov (84,9 %) a Drnek (71,5 %).

2.3.3 Voda v krajině

2.3.3.1 Říční síť

Území SO ORP spadá do úmoří Severního moře. Významnějšími toky v území jsou Bakovský p., Zlonický p., Knovízský p., Červený p., Vranský p., Byseňský p., Šternberský p., Žerotínský p., Dřínovský p., Hřešický p., Zichovecký p., Smečenský p., Drnecký p., Lotoušský p., Svinařovský p., Pálecký p., Skalský p., Muclavský p., Úherecký p., Samotínský p., Šmanták.

Tabulka 4 Významné vodní toky v SO ORP Slaný dle vyhlášky č. 178/2012 Sb., v platném znění

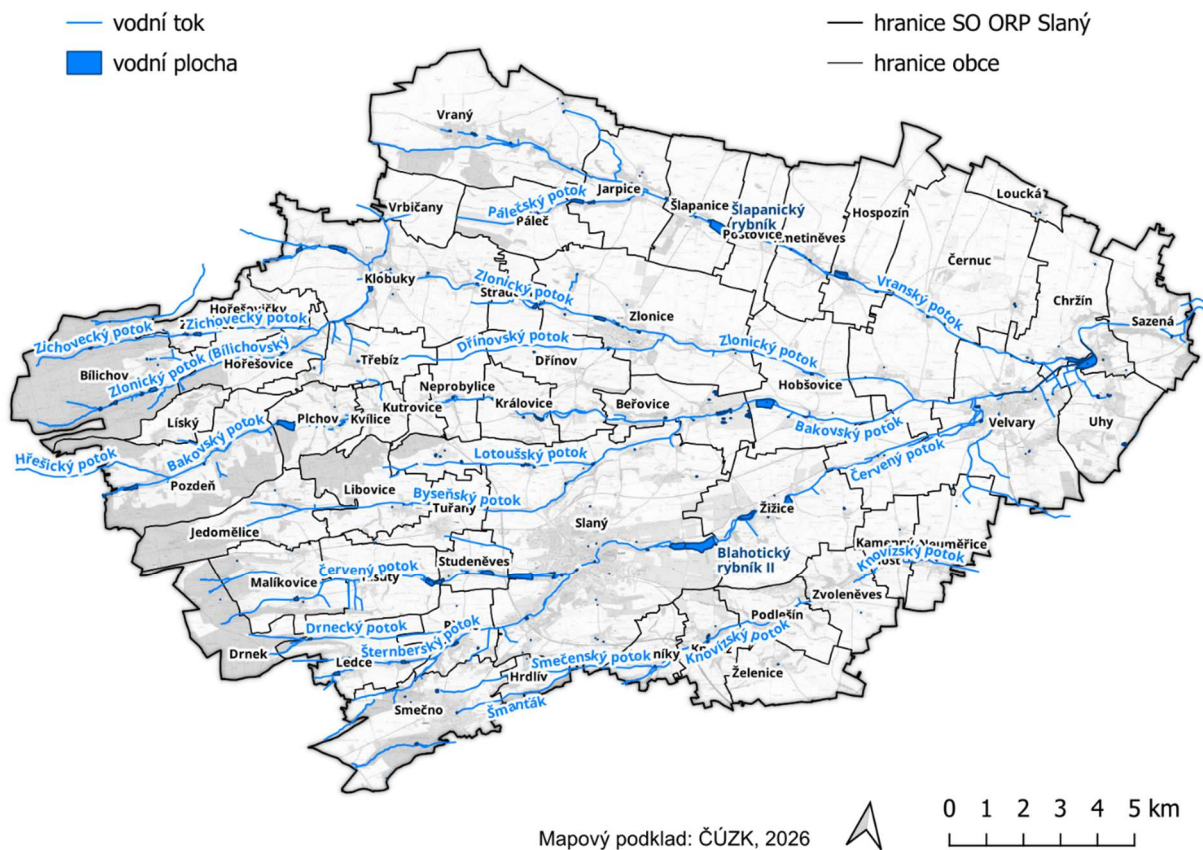
Název vodního toku	Identifikátor vodního toku	Číslo hydrologického pořadí	Délka vodního toku v kategorii významný v km	Vymezení úseku vodního toku v kategorii významný
Bakovský potok	10100080	1-12-02-049	44,6	-
Zlonický potok	10100198	1-12-02-056	26,9	-
Knovízský potok	10100211	1-12-02-041	25,5	-
Červený potok	10100219	1-12-02-072	24,0	-
Vranský potok	10100310	1-12-02-082	21,6	-

Zdroj: Vyhláška č. 178/2012 Sb.,

2.3.3.2 Vodní plochy (počet, seznam)

V řešeném území je dle vrstvy DIBAVOD (04/2010) evidováno 197 vodních ploch, z nichž největší plochu tvoří Blahotický ryb.II (16.2 ha), šlapanický ryb. (11.7 ha), Chržínský ryb. (9.0 ha), Hobšovický ryb. (7.9 ha), Velký slánský ryb. (7.2 ha), Žižický (5.3 ha), Blahotický ryb.I (5.3 ha), Babinec (2.6 ha), Budihostický ryb. (2.5 ha), Nový studeněveský ryb. (2.4 ha), Otok (2.1 ha) a další. Celková rozloha vodních ploch v řešeném území je podle dat DIBAVOD 122.7 ha. Vzhledem ke stáří dat je počet nádrží a plocha orientační.

— vodní tok
 ■ vodní plocha

Zdroj: ISVS, DIBAVOD

2.3.4 Dopravní infrastruktura

V SO ORP jednoznačně dominuje silniční doprava, která zajišťuje většinu přepravy osob i nákladů. Klíčovou komunikací je dálnice D7, která v současnosti končí na severním i jižním okraji území, avšak její úplné zprovoznění v celém úseku se očekává v roce 2028. Významnou zátěž z hlediska intenzit dopravy představují silnice I. třídy (I/7 a I/16), které vykazují až 25 000 vozidel denně a působí jako výrazná bariéra v krajině. Železniční síť je tvořena jednokolejnými tratěmi (č. 110, 111 a 96) s nízkou rychlostí i četností provozu, díky čemuž mají na krajinu spíše neutrální vliv.

Cyklistická doprava je v současné době roztržštěná a postrádá návaznost, avšak koncepce rozvoje tohoto způsobu dopravy dle Středočeského kraje vytváří do roku 2030 plán vzniku ucelené sítě regionálních a nadregionálních stezek. Ostatní druhy dopravy mají na území okrajový význam – letecká doprava je zastoupena vnitrostátním letištěm Slaný a vodní doprava v oblasti prakticky neexistuje kvůli nevhodným geografickým podmínkám. Velkým problémem regionu zůstává špatná prostupnost volné krajiny pro pěší, která je důsledkem historické kolektivizace a scelování polí, při nichž zaniklo mnoho původních polních cest.

2.3.5 Technická infrastruktura

Regionem procházejí vedení elektrizační soustavy o napětí 400 kV a 220 kV spravovaná společností ČEPS, doplněná o distribuční síť 110 kV společnosti ČEZ Distribuce. Plynofikace území je nerovnoměrná. V mnoha obcích západně od Slaného (např. Malíkovice, Drnek či Zichovec) plynovodní síť zcela postrádá. Územím prochází tranzitní plynovod mimo výše uvedené, avšak ten se nepodílí přímo na zásobování jednotlivých obcí plynem. V oblasti obnovitelných zdrojů dominuje solární energie, neboť region vykazuje nadprůměrný potenciál pro fotovoltaiku; velké elektrárny (FVE) jsou v provozu například ve Vraném a Drnově. Naopak, větrná energie má v území velmi omezený potenciál.

Zásobování pitnou vodou je zajištěno pro většinu obcí, a to převážně prostřednictvím skupinového vodovodu tzv. „Slanovodu“, ačkoli část obyvatel je stále odkázána na vlastní studny (byť tento podíl postupně klesá). Stav odkanalizování a čištění odpadních vod se v rámci ORP značně liší, nicméně kanalizace jsou přítomny v řadě obcí a v dalších jsou dle PRVK identifikovány záměry na jejich vybudování.

2.4 Terénní šetření

Terénní šetření na území probíhalo průběžně a bylo zaměřeno zejména na okolí obcí a přechod sídel do volné krajiny a na krajinu z pohledu krajinného rázu, rekreace, lesů, vodního režimu a ochrany přírody.

Z terénního šetření byla pořízena fotodokumentace, která byla zpracována formou Přílohy č. 1. Zdrojem fotografií je ASITIS s.r.o., Institut regionálních informací, s.r.o. a Roman Barták (krajinný ráz), případně je uveden jiný zdroj u konkrétní fotografie.

3 Rozbor krajinných struktur, vazeb a hodnot v území, včetně vazeb krajinných struktur za hranice řešeného území

3.1 Primární struktura

3.1.1 Klimatické poměry

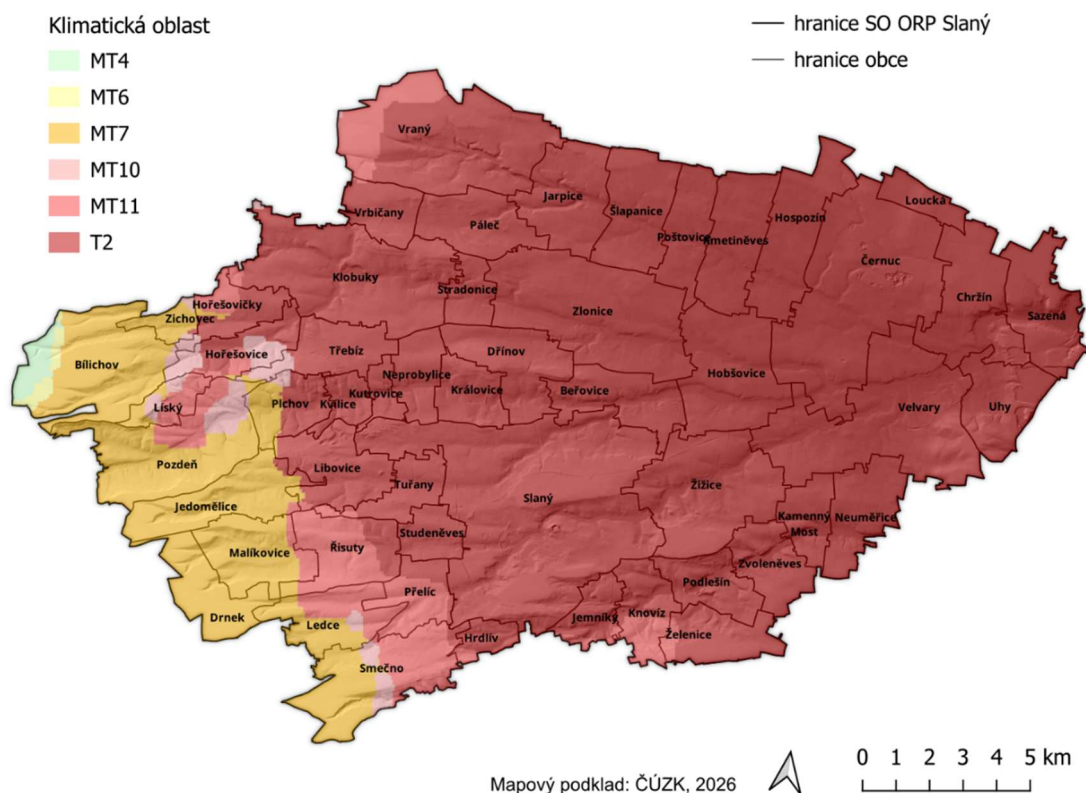
Převážná část SO ORP náleží dle Atlasu podnebí Česka (Tolasz 2007) do teplé oblasti T2, která zahrnuje Polabskou nížinu, Poohří, Žatecko a Mosteckou pánev. Území SO ORP zasahuje do JZ části Polabské nížiny. Oblast T2 se vyznačuje delším počtem letních dní, nižším počtem dní se srážkami 1 mm a více a mírnou zimou.

Západní část SO ORP spadá do mírně teplé oblasti, převážně do 3 kategorií MT:

- MT7 – převažující v Z části SO ORP, s menším počtem letních dní a nižšími průměrnými teplotami v zimních měsících než ostatní kategorie MT
- MT10 – drobné enklávy, především v Hořešovicích, Líském, Smečnu, Pozdeni a Ledcích, s průměrným větším množstvím srážek než v MT11, viz níže
- MT11 – tvoří přechod mezi T2 a MT7, oproti MT7 s nižším počtem dní se srážkami 1 mm a více a s nižší sumou srážek ve vegetačním období.

Na území SO ORP lze v rámci probíhající klimatické změny očekávat další nárůst průměrných teplot, prodlužování období sucha a častější srážkové extrémy.

Obrázek 3 Klimatická regionalizace území SO ORP Slaný

Zdroj: Tolasz 2007

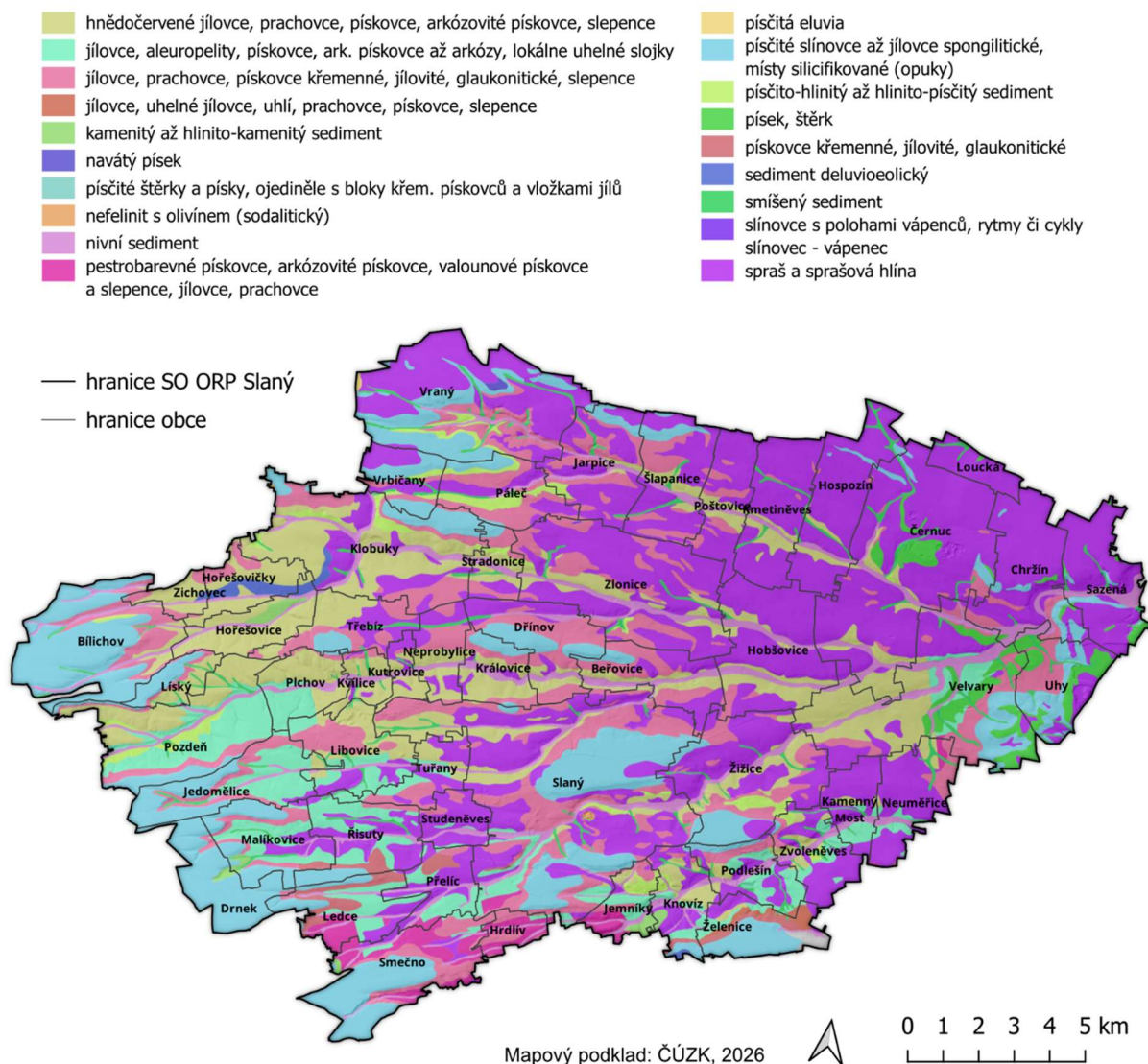
3.1.2 Geologie a geomorfologie

Území SO ORP pokrývají kvartérní spraše a sprašové hlíny vzniklé eolickou (větrnou) činností. Kvartérní sedimenty doplňují fluvialní sedimenty v nivách vodních toků.

Základní vrstvu vystupující k povrchu, nejčastěji v návaznosti na údolí toků, tvoří svrchnokarbonské až permské hnědočervené jílovce, prachovce, pískovce a arkózy regionu středočeské a západočeské mladší paleozoikum.

Významné jsou dále sladkovodní až marinní zpevněné sedimenty, písčité slínovce, jílovce a prachovce regionu česká křídová pánev.

Obrázek 4 Geologická charakteristika SO ORP Slaný

Zdroj: ČGS, 2026

Území SO ORP spadá do 2 geomorfologických oblastí:

- 1) severní a střední části SO ORP do oblasti VIB Středočeská tabule,
- 2) menší západní a jižní část do VA Brdské oblasti.

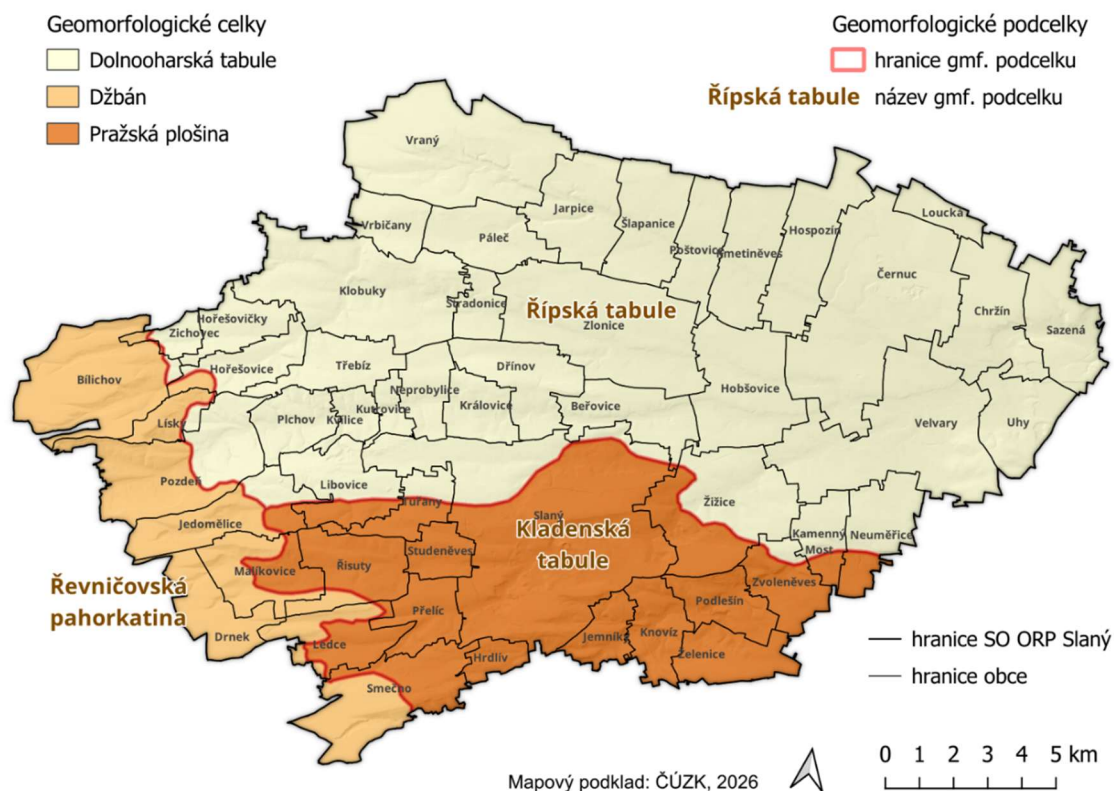
1) V rámci oblasti VIB Středočeská tabule náleží SO ORP k celku VIB-1 Dolnooharská tabule, k podcelku VIB-1 B Řípská tabule, členité pahorkatiny se střední výškou 251,4 m a sklonem 2°25'. Jedná se o tektonicky málo porušený reliéf klesající od Z k V, se strukturně denudačními plošinami a širokými údolími. Převážnou část Řípské tabule tvoří okrsek VIB-1B-a Perucká tabule, pro kterou jsou typické opukové svědecké plošiny a široké rozvodní hřbety.

Obec Loucká a část území obcí Černuc, Chržín a Sazená náleží do okrsku VIB-1B-b Krabčická plošina, kterou tvoří typický erozně akumulární reliéf se sprašemi. Krajinu charakterizují dlouhé pohledové horizonty s dominantní horou Říp.

Jižní a východní části obcí Sazená, Chržín, Uhy a Velvary tvoří okrsek VIB-1B-c Lešanská plošina. Představuje rozsáhlou svědeckou plošinu.

2) Brdskou oblast, do které náleží město Slaný a obce východně a západně od Slaného, tvoří 2 celky – VA-2 Pražská plošina zastoupená podcelkem VA-2B Kladenská tabule a VA-1 Džbán zastoupený podcelkem VA-1B Řevničovská pahorkatina. Kladenskou tabuli tvoří okrsek VA-2B-b Slánská tabule s rozčleněným erozně denudačním reliéfem se zbytky neogenních zarovnaných povrchů a s údolími odkrývajícími křídové podloží. Řevničovskou pahorkatinu tvoří hluboká a široká údolí, jejichž svahy podléhají intenzivní svahové modelaci, s četnými sesuvy a odlamování okrajů křídových vrstev.

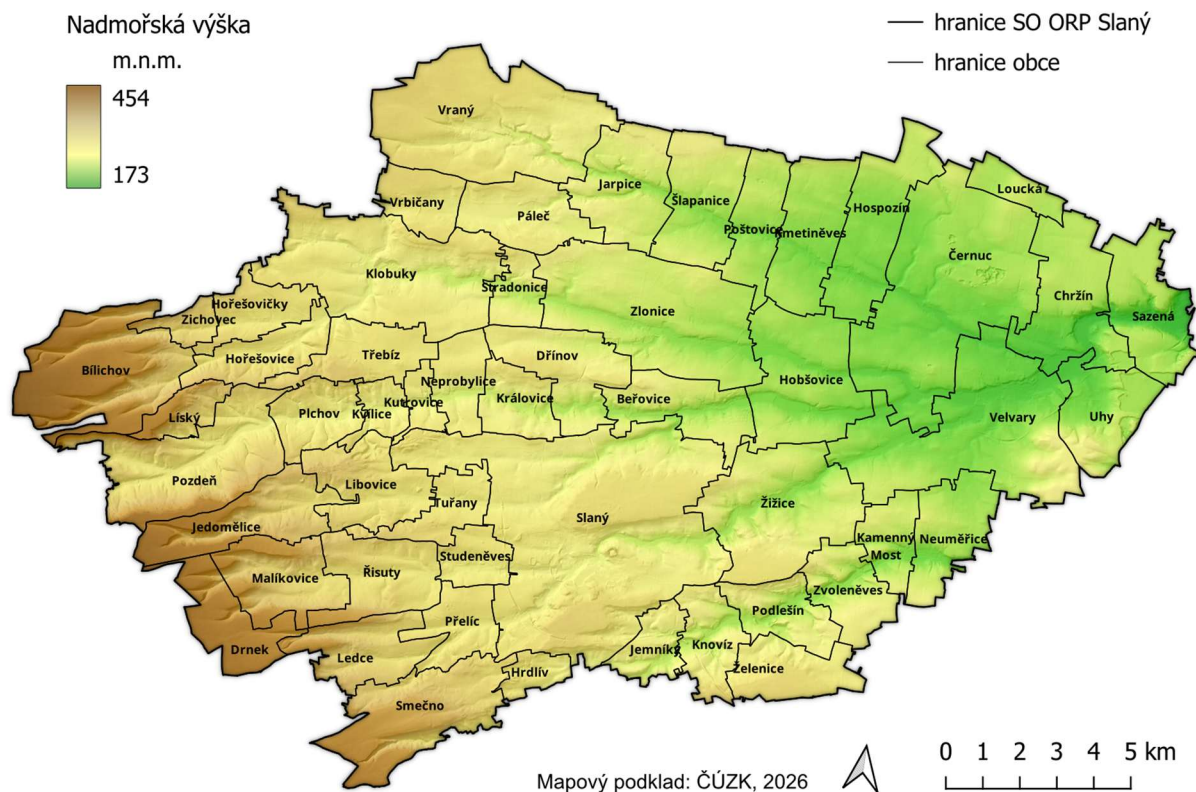
Obrázek 5 Geomorfologie SO ORP Slaný

Zdroj: CENIA 2026

Terén stoupá od východu na západ, nejvyšší nadmořská výška se nachází v Řevničovské pahorkatině v Z části SO ORP, nejnižší bod se nachází v Sazené, v Bakovském potoce na hranici SO ORP.

Obrázek 6 Nadmořská výška v SO ORP Slaný

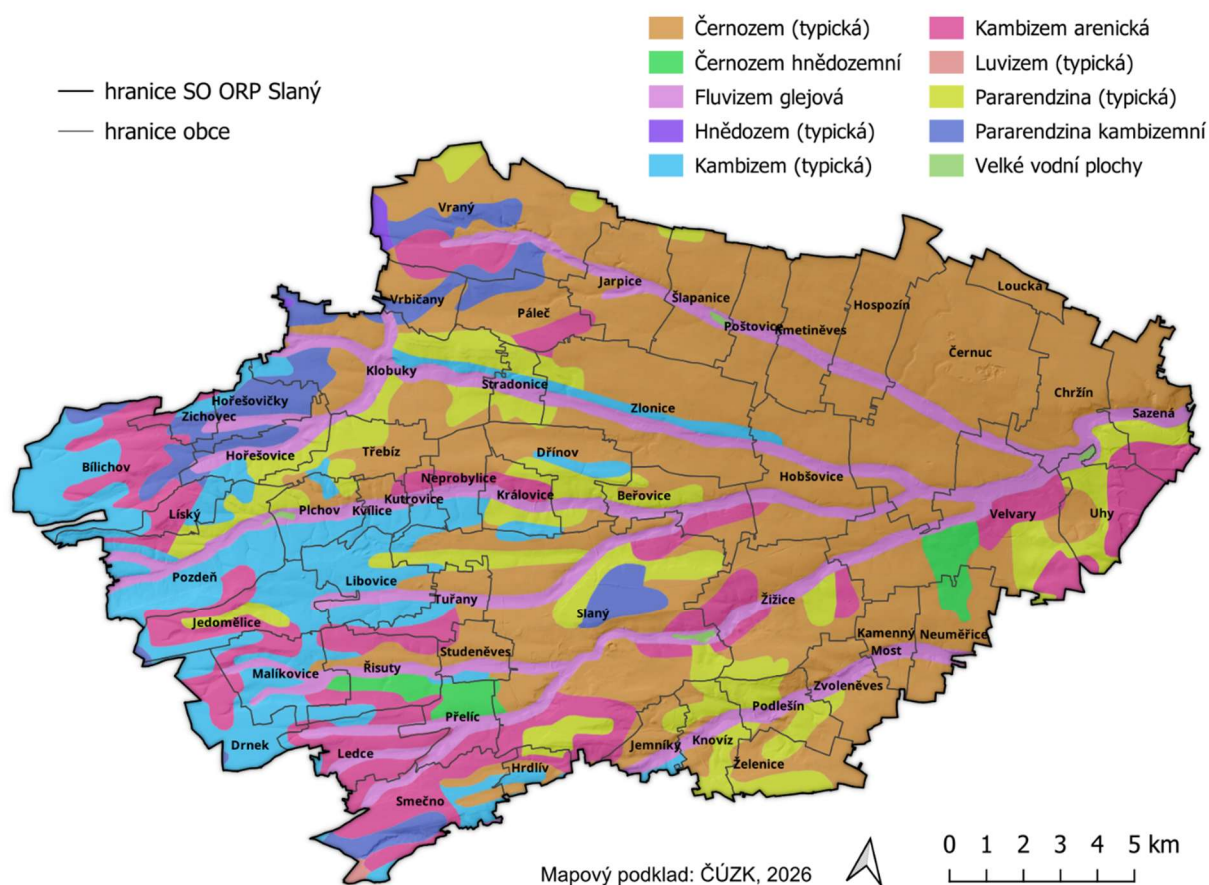
Zdroj: ČÚZK 2026

3.1.3 Pedologie a pedogeografie

Ve východní a střední části SO ORP převažují černozemě (typické), nejúrodnější půdní typ s mocným humusovým horizontem. Ve střední a východní části se nacházejí ostrovy pararendziny, mělkého půdního typu, skeletovitého, málo propustné půdy, náchylné k erozi.

V západní části SO ORP převazují kambizemě, nejrozšířenější typ půd v ČR, vázaný na silně členité reliéfy.

Obrázek 7 Pedologie SO ORP Slaný

Zdroj: ČGS 2026

3.1.4 Hydrologické poměry (včetně hydrogeologie)

Území SO ORP náleží až na drobné enklávy do povodí III. řádu 1-12-02 Vltava od Rokytky po ústí.

Vodní toky

Území SO ORP poměrně rovnoměrně odvodňuje 5 významných vodních toků: Bakovský potok, hlavní vodoteč, do které ústí významné vodní toky Vranský potok, Zlonický potok, Červený potok, a Knovízský potok v jižní části SO ORP.

Vodní nádrže

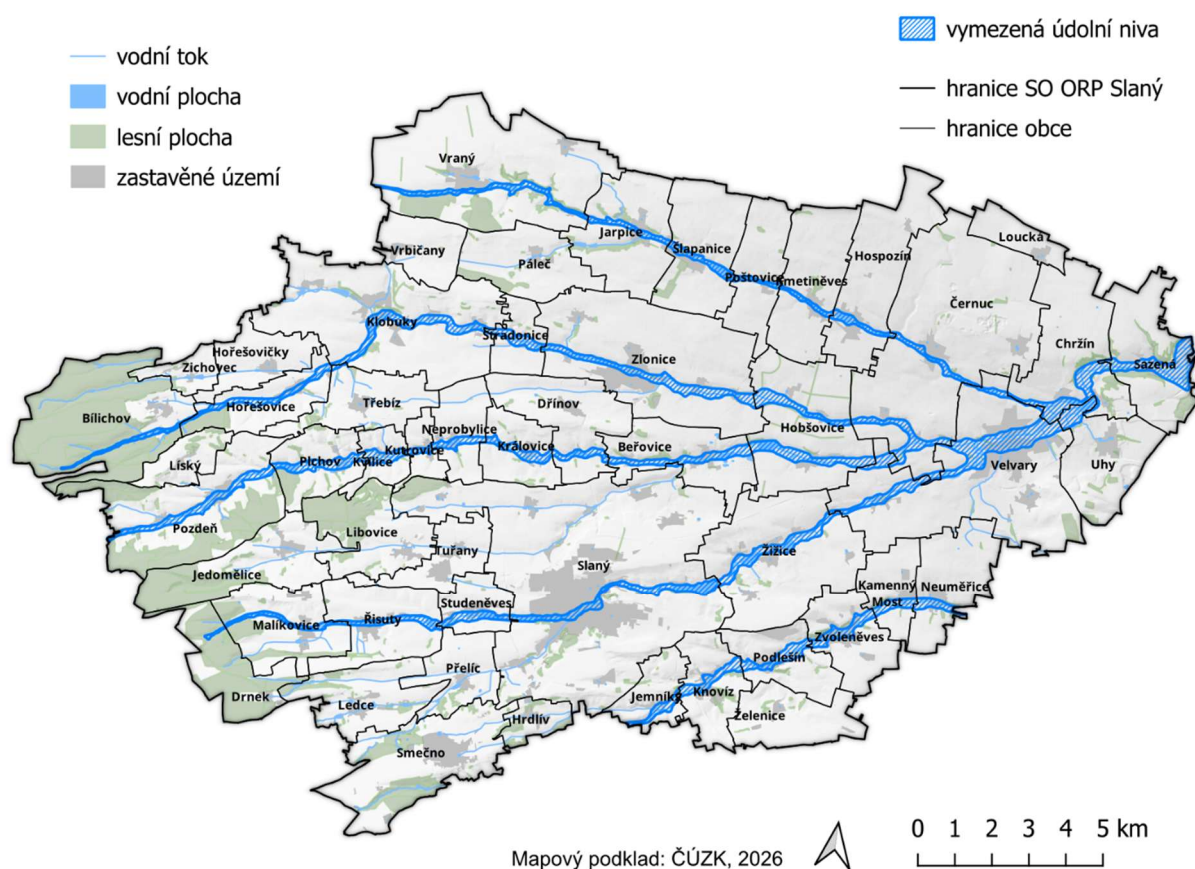
Vodní nádrže v řešeném území plní vodní nádrže především rybochovnou, protipovodňovou a krajínotvornou funkci. Jsou situovány na Bakovském potoce a jeho přítocích. Nádrže byly často vybudovány jako soustavy rybníků. V řešeném území je dle vrstvy DIBAVOD (04/2010) evidováno 197 vodních ploch, o celkové rozloze 122.7 ha.

Rámcové vymezení údolních niv

Dle zadání ÚSK je potřebné rámcově vymezit údolní nivy, které patří k primární struktuře krajiny. Na významných vodních tocích v ČR bylo rámcové vymezení údolních niv již provedeno, a to v rámci projektu společností EKOTOXA s.r.o., GISAT s.r.o. a DHP Conservation s.r.o. Vrstva je poskytována bezplatně AOPK ČR.

Na území SO ORP Slaný byly v rámci výše uvedeného projektu vymezeny údolní nivy¹ na vodních tocích Bakovský potok, Vranský potok, Zlonický potok, Červený potok a Knovízský potok.

Obrázek 8 Rámcové vymezení údolních niv na území SO ORP Slaný

Zdroj: AOPK ČR

3.1.5 Ekologie – biogeografické členění území

Území SO ORP náleží do dvou bioregionů – převažujícího regionu Řipského a regionu Džbánského v západní části SO ORP.

¹ Rámcové vymezení niv bylo provedeno automatizovaně pro referenční měřítko 1:25 000 a je podkladem pro vymezení významného krajinného prvku (VKP) údolní niva dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, VKP by měl být vymezen v přesnějším měřítku (do 1:10 000) dle metodiky MŽP (Metodika podrobného vymezení údolních niv (2024), https://www.mzp.cz/cz/udolni_niva).

Řipský bioregion (1.2) tvoří na území SO ORP opuková tabule s ochuzenou teplomilnou biotou 2. bukovo-dubového vegetačního stupně. V současnosti v bioregionu dominuje orná půda, cenné jsou fragmenty travních lad a skalního řídkolesí. Lesy jsou menší, převážně kulturní bory, ale se zbytky dubohabřin a doubrav. Potenciální přirozenou vegetací je mozaika teplomilných doubrav svazu *Quercion petraeae*.

Džbánský bioregion (1.17) zasahuje území SO ORP okrajově, západní část SO ORP, která chráněna prostřednictvím přírodního parku Džbán. Bioregion je tvořen zdviženou opukovou tabulí, rozřezanou po obvodu výraznými údolími až do podložního permu. Na jižních svazích dominují teplomilné doubravy, v údolích dubohabřiny, místy bažinné olšiny, na severních svazích květnaté bučiny. Biota na území SO ORP náleží do 2. bukovo-dubového a 3. dubo-bukového stupně. V bioregionu převládají kulturní bory, jsou ale zastoupeny i přirozené lesy. Potenciální vegetací je mozaika společenstev teplomilných doubrav (*Potentillo albae-Quercetum*).

Na území SO ORP převažují biochory srážkově relativně chudých oblastí označené znaménkem minus.

Tabulka 5 Převažující biochory na území SO ORP Slaný

Kód biochory	Název biochory	Bioregion	Výměra (ha)
-2RE	Plošiny na spraších v suché oblasti 2. v.s.	Řipský	24582,8
-2BE	Erodované plošiny na spraších v suché oblasti 2. v.s.	Řipský	8871,8
-2BL	Erodované plošiny na permu v suché oblasti 2. v.s.	Řipský	4233,3
-2BD	Erodované plošiny na opukách v suché oblasti 2. v.s.	Řipský, Džbánský	3074,3
-2PN	Pahorkatiny na zahliněných píscích 2. v.s.	Řipský	1848,9
3UD	Výrazná údolí v opukách 3. v.s.	Džbánský	1689,2
-3BL	Erodované plošiny na permu v suché oblasti 3. v.s.	Džbánský	1619,1
2UF	Výrazná údolí ve vápnitých pískovcích 2. v.s.	Řipský	630,7
2RN	Plošiny na zahliněných píscích 2. v.s.	Řipský	557,6
-3PD	Pahorkatiny na opukách v suché oblasti 3. v.s.	Džbánský	225,4

Zdroj: Culek 2013 in AOPK ČR, <https://data.nature.cz/>

Celou východní část SO ORP tvoří Plošiny na spraších v suché oblasti 2. vegetačního stupně.

Ve střední části SO ORP převažují Erodované plošiny na spraších v suché oblasti 2. vegetačního stupně.

V západní části SO ORP pak Erodované plošiny na permu v suché oblasti 2. vegetačního stupně a Výrazná údolí v opukách 3. vegetačního stupně.

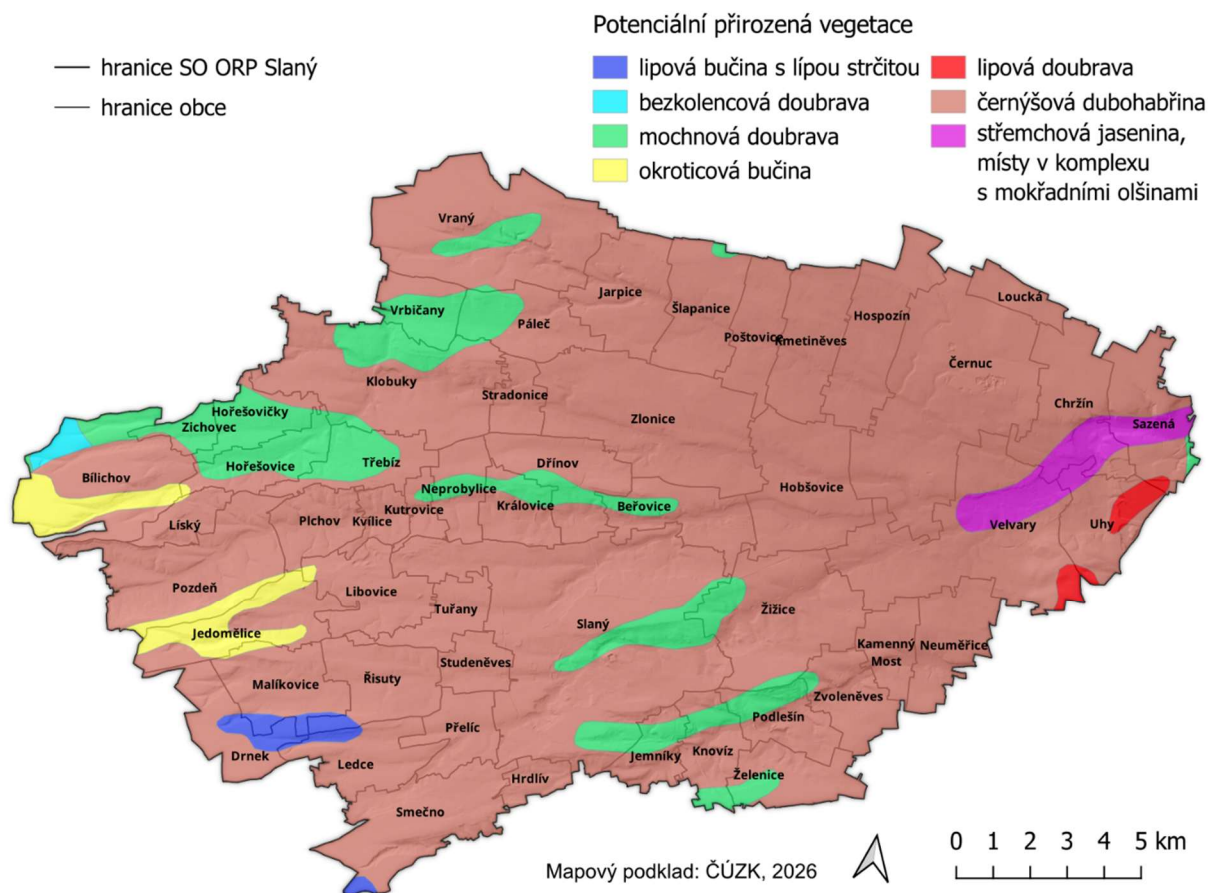
Biochory
 bukodubový vegetační stupeň
 dubobukový vegetační stupeň
3BE označení biochory

Bioregiony
 hranice bioregionu
Řipský bioregion název bioregionu

32

Obrázek 10 Potenciální přirozená vegetace v SO ORP Slaný

Zdroj: Národní geoportál INSPIRE, 2026

3.2 Sekundární struktura

3.2.1 Historický vývoj území

Oblast byla osídlena už v pravěku, což dokládají archeologické nálezy na území města Slaného ze starší i mladší doby kamenné. Osídlení se zde rozvíjelo i v dalších epochách, ostatně kronikář Václav Hájek z Libočan tvrdí, že město bylo založeno již roku 750 knížetem Nezamyslem.

Nicméně první věrohodná písemná zmínka o Slaném pochází z let 1262 a 1271 a teprve na přelomu 13. a 14. století král Václav II. zakládá město, které bylo pravděpodobně roku 1305 povýšeno na královské. Pohnutou historií si město prošlo za husitských válek. Roku 1452 město podpořilo Jiřího z Poděbrad a získalo od krále mnoho výsad.

Od roku 1623 patřilo město Martinicům a za jejich panování dostalo město barokní ráz. Jedním z významných rozvojových impulsů bylo založení firmy Bolzano, Tedesco a spol. roku 1830, ze které se postupně vytvořila lokomotivní továrna, která se následně za socialismu transformovala do dalšího strojírenského programu.

V okolí města došlo k rozvoji například ve Velvarech, které získaly podruhé královský statut města v roce 1482, protože dřívější zmínky byly zničeny při požáru. Město samo bylo dlouho významnou zastávkou na staré cestě z Prahy do Saska. Mimo města se rozvoj týkal například Hospozína, kde byl v 17. století postaven barokní zámek později nahrazen novou stavbou v polovině 19. století, popřípadě lze zmínit Budenice či Vraný, kde došlo k výstavbám zámků v období 18. století.

3.2.1.1 Sídlní struktura

Dlouhodobý vývoj sídelní struktury SO ORP Slaný

Pro vývoj krajiny většiny regionů má zásadní význam vývoj osídlení, který je nejjednodušeji měřitelný vývojem počtu obyvatel. Z následující tabulky je patrné:

- Počet obyvatel v SO ORP Slaný od konce 19. století do konce existence Československé republiky sledoval podobný trend jako národní úroveň, kdy docházelo postupnému růstu, avšak od 10. let 20. století se toto tempo výrazně zpomalilo oproti státní úrovni, kde byl zaznamenán pokračující vzestup
- Po druhé světové válce byl zaznamenán propad počtu obyvatel, který pokračoval následně po celé období socialismu až do začátku 21. století. Obrat trendu nastal teprve v poslední dekádě.
- Celorepublikový rychlejší růst počtu obyvatel po roce 2011 je dán především migrací, která se do struktury osídlení v obcích ORP Slaný tolik nepromítá, a současně taktéž poslední Sčítání proběhlo před významnou demografickou událostí migrace po začátku ruské agrese na Ukrajině.

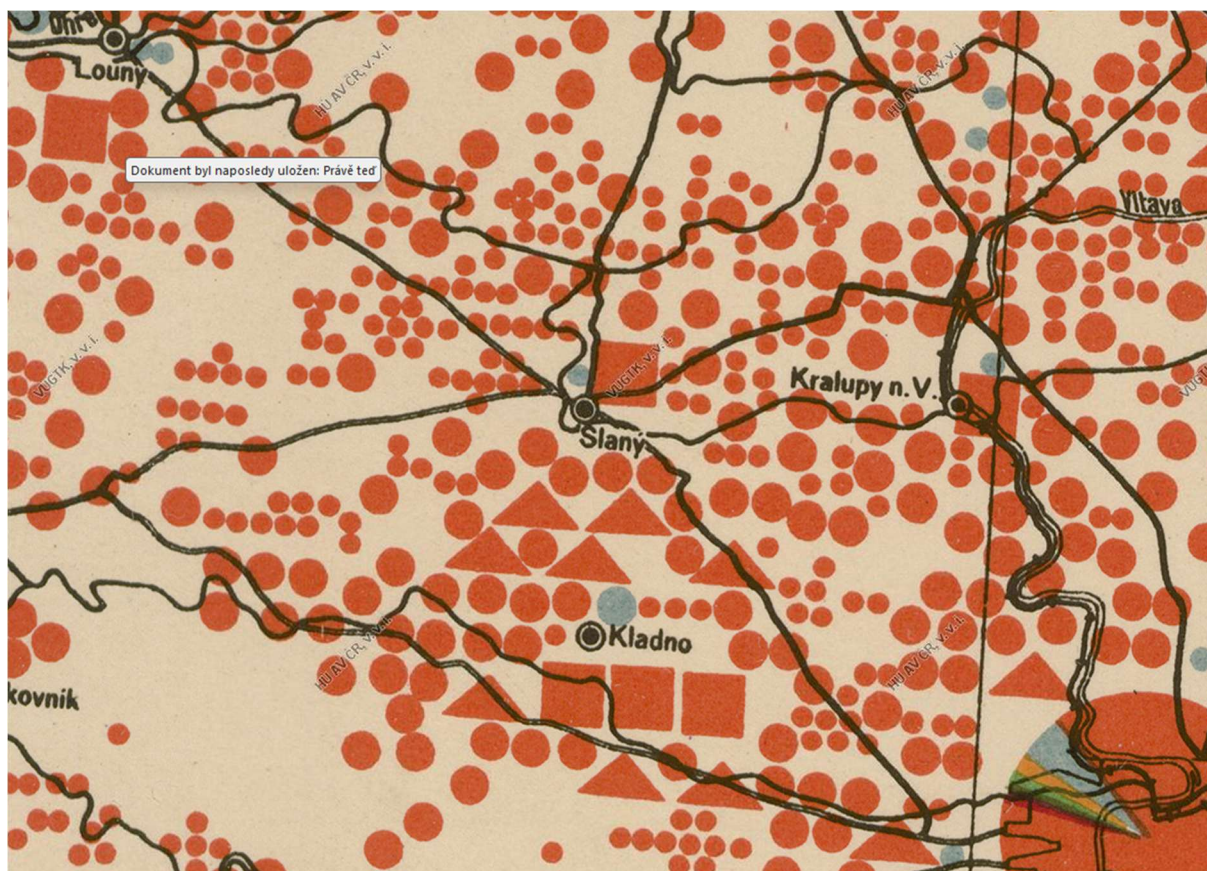
Tabulka 6: Dlouhodobé srovnání vývoje počtu obyvatel v SO ORP Slaný a ČR

	Počet obyvatel							
	1890	1900	1910	1921	1930	1950	2011	2021
ČR (abs.)	8 666 456	9 374 028	10 076 727	10 009 480	10 674 240	8 978 854	10 505 445	10 701 777
ČR (rel.)	100,0 %	108,2 %	116,3 %	115,5 %	123,2 %	103,6 %	121,2 %	123,5 %
SO ORP Slaný (abs.)	45 313	47 943	49 793	48 974	49 336	40 310	38 740	40 262
SO ORP Slaný (rel.)	100 %	105,80 %	109,89 %	108,08 %	108,88 %	88,96 %	85,49 %	88,85 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Vývoj počtu obyvatel v řešeném území reflektuje dějinné události a vývoj na celorepublikové úrovni. Od prvního sledovaného roku v tabulce výše až do posledního meziválečného sčítání bylo možné sledovat nejprve rychlý, posléze pomalý nárůst počtu obyvatel, aby se do tohoto vývoje výrazně podepsaly události spojené s druhou světovou válkou. Historicky se území SO ORP nalézá v části republiky, kde převládalo až do roku 1938 dle Die Tschecho-Slowakei und die angrenzenden Staaten mapy české občanství a český jazyk.

Obrázek 11 Národnostní mapa Československé republiky.

Zdroj: AV ČR

Po 2. světové válce dochází k poklesu počtu obyvatel. Slánsko navíc administrativně nově spadá do okresu Kladno, a právě rozvoj zejména těžkého průmyslu a události skončené války mohly mít výrazný podíl na tom, proč došlo k poklesu počtu obyvatel v řešeném území při prvním poválečném cenzu. Ve zbytku období socialismu si už řešené území drželo poměrně stabilní počet obyvatel, byť do roku 2011 došlo k dalšímu poklesu. Změnu trendu přinesly teprve výsledky z posledního cenzu, kdy byl po půlstoletí regrese zaznamenán první nárůst počtu obyvatel v SO ORP.

S ohledem na fyzickogeografické podmínky a morfologii terénu lze v podobě krajiny a osídlení řešeného území vidět výrazný vliv zemědělské činnosti a kolektivizace, který se promítl do podoby a velikosti polí. Zůstala sice zachována relativně rozdrobená struktura obcí a jejich katastrálních území, nicméně krajina mezi nimi byla zcelena do velkých půdních bloků a byla zničena síť mezí, remízů a polních cest, se kterou se ztratila i dřívější prostupnost krajiny. Nicméně samotná sídla si na hranici mezi urbanizovanou plochou a volnou krajinou mnohde zachovala svůj dřívější zemědělský charakter a rodinné domy jsou v řadě případů doplněny o zahrady či rezidua původních polí a záhumenek, čímž je utvářena vazba mezi sídlem a krajinou, která je postupná a přirozená. V podstatě jen nová zástavba z posledních let vykazuje dnešní nešvary v podobě ostré hrany (mnohde podpořené ploty) mezi zahradou a volnou krajinou.

Diferenciace tlaku sídelní struktury na krajinu v rámci SO ORP

Územní diferenciaci tlaku sídelní struktury v rámci SO ORP na krajinu je možno zjednodušeně hodnotit intenzitou bytové výstavby. Počet dokončených bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel je mnohem přesnějším ukazatelem než například nabídka ploch navržených k zástavbě, převzatá z územních plánů.

Zejména u stavebních pozemků pro bydlení je pravděpodobnost skutečného zastavění nízká s ohledem na skutečnost, že rozsah navrhovaných ploch není stanoven podle reálné poptávky = potřeby bytů a dostupnosti pozemků. Dostupnost pozemků z hlediska potřeby jejich „zainvestování“ a ochoty vlastníků je skutečně nabídnout k zástavbě se zjišťuje pouze výjimečně. Dostupnost stavebních pozemků po r. 2010 klesá s ohledem na makroekonomický vývoj (politiku levných peněz a extrémně nízkých výnosů aktiv a na druhé straně na „výhodnost“ očekávání dalšího růstu cen pozemků).

Nabídka ploch v územních plánech i přes metodiky a pomůcky ke stanovení potřeby ploch je nesouměřitelná, pouze málo je spojená se skutečným rozsahem a potřebou bytové výstavby.

Z následující tabulky je patrné:

- Dlouhodobá intenzita bytové výstavby je v SO ORP Slaný výrazně vyšší než průměr ČR, což je do určité míry příznivý trend pro region a naznačuje jeho vysokou atraktivitu.
- Vyšší intenzita bytové výstavby v SO ORP Slaný ve sledovaném období, než je průměr ČR odpovídá rychlejšímu růstu počtu obyvatel SO ORP Slaný.

Tabulka 7: Diferenciace bytové výstavby v obcích SO ORP Slaný a širší srovnání

Obec	Dokončené byty		Intenzita bytové výstavby na 1000 obyvatel za rok		Počet obyvatel- obvykle bydlících
	2004–2024	2014–2024	2004–2024	2014–2024	2024
Beřovice	24	13	3,08	3,34	389
Bílíchov	11	6	2,57	2,80	214
Černuc	30	16	1,50	1,60	1 002
Drnek	19	8	5,11	4,30	186
Dřínov	18	8	2,57	2,29	350
Hobšovice	15	8	2,11	2,25	356
Hořešovice	3	3	0,56	1,12	267
Hořešovičky	4	2	1,46	1,46	137
Hospozín	8	3	0,71	0,53	563
Hrdlív	49	23	4,73	4,44	518
Chržín	15	10	2,36	3,14	318
Jarpice	9	6	1,47	1,96	306
Jedomělice	34	18	3,89	4,12	437
Jemníky	12	4	2,11	1,40	285
Kamenný Most	7	3	0,85	0,73	410
Klobuky	29	14	1,41	1,36	1 032
Kmetiněves	22	17	3,61	5,57	305
Knovíz	49	28	4,28	4,89	573
Královice	50	18	8,96	6,45	279
Kutrovice	14	2	6,54	1,87	107
Kvílice	3	3	1,69	3,37	89
Ledce	54	36	5,58	7,44	484
Libovice	34	14	4,42	3,64	385
Líský	1	1	0,48	0,95	105
Loucká	7	4	2,45	2,80	143
Malíkovice	16	10	2,07	2,58	387
Neprobylice	15	5	4,44	2,96	169
Neuměřice	18	4	2,04	0,91	441
Páleč	10	7	2,21	3,10	226
Plchov	13	4	3,16	1,94	206
Podlešín	31	27	4,67	8,13	332
Poštovice	13	8	2,97	3,65	219
Pozdeň	17	10	1,88	2,22	451
Přelíc	19	7	2,41	1,78	394
Řisuty	36	34	4,37	8,25	412
Sazená	25	15	3,45	4,14	362
Slaný	1 169	648	3,49	3,87	16 740
Smečno	104	58	2,63	2,93	1 977
Stradonice	1	1	0,36	0,71	140
Studeněves	88	27	8,43	5,17	522
Šlapanice	3	2	0,73	0,98	205
Třebíz	8	0	1,67	0,00	240

Obec	Dokončené byty		Intenzita bytové výstavby na 1000 obyvatel za rok		Počet obyvatel- obvykle bydlících
	2004–2024	2014–2024	2004–2024	2014–2024	2024
Tuřany	104	76	7,34	10,73	708
Uhý	23	11	2,85	2,72	404
Velvary	158	111	2,59	3,64	3 048
Vraný	32	19	1,98	2,35	809
Vrbičany	5	3	1,20	1,44	209
Zichovec	50	31	12,50	15,50	200
Zlonice	52	37	1,14	1,62	2 285
Zvoleněves	25	20	1,37	2,19	912
Želenice	11	9	2,57	4,21	214
Žižice	46	29	3,02	3,81	762
SO ORP Slaný	2 613	1481	3,09	3,51	42 214
ČR	685 528	351 928	2,99	2,93	10 909 500

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Velmi vysoké úrovně dosahuje intenzita bytové výstavby v obcích Zichovec, Ledce, Tuřany, Řísuty, Podlešín a Kmetiněves, kde byly identifikovány hodnoty na dvojnásobek a více celorepublikového průměru.

3.2.2 Rozbor využívání krajiny člověkem a vyhodnocení jeho potřeb

3.2.2.1 Lesní hospodářství

Přírodní lesní oblasti (PLO)

Na území SO ORP Slaný se nachází dle Oblastních plánů rozvoje lesa (dále jen OPRL) 2 přírodní lesní oblasti

- PLO 9 - Rakovnicko-kladenská pahorkatina
- PLO 17 - Polabí

Hranice PLO rozděluje SO ORP téměř horizontálně, přičemž PLO 9 zaujímá jih a jihozápadní polovinu území a PLO 17 sever a severovýchodní část území.

Většina lesů leží v PLO 9.

Dřevinná skladby – největší podíl zaujímá borovice a smrk, pak v řádech procent dub, modřín a buk. Vývoj dřevinné skladby směřuje ale k postupnému snižování podílu jehličnatých dřevin a zvyšování zastoupení listnatých dřevin, který je rovněž způsoben zvyšováním podílu melioračně zpevňujících dřevin (MZD), zvýšenou přirozenou obnovou listnatých dřevin a předržováním starých listnatých porostů mj. i z důvodu vyhlášených chráněných území (ZCHÚ a Natura 2000). V poslední době urychluje tento trend i změna klimatických podmínek.

Lesní vegetační stupně

- lvs - Dubobukový – 61 %
- lvs - Bukodubový - 31 %

Dopady změny klimatu na hospodaření v lesích:

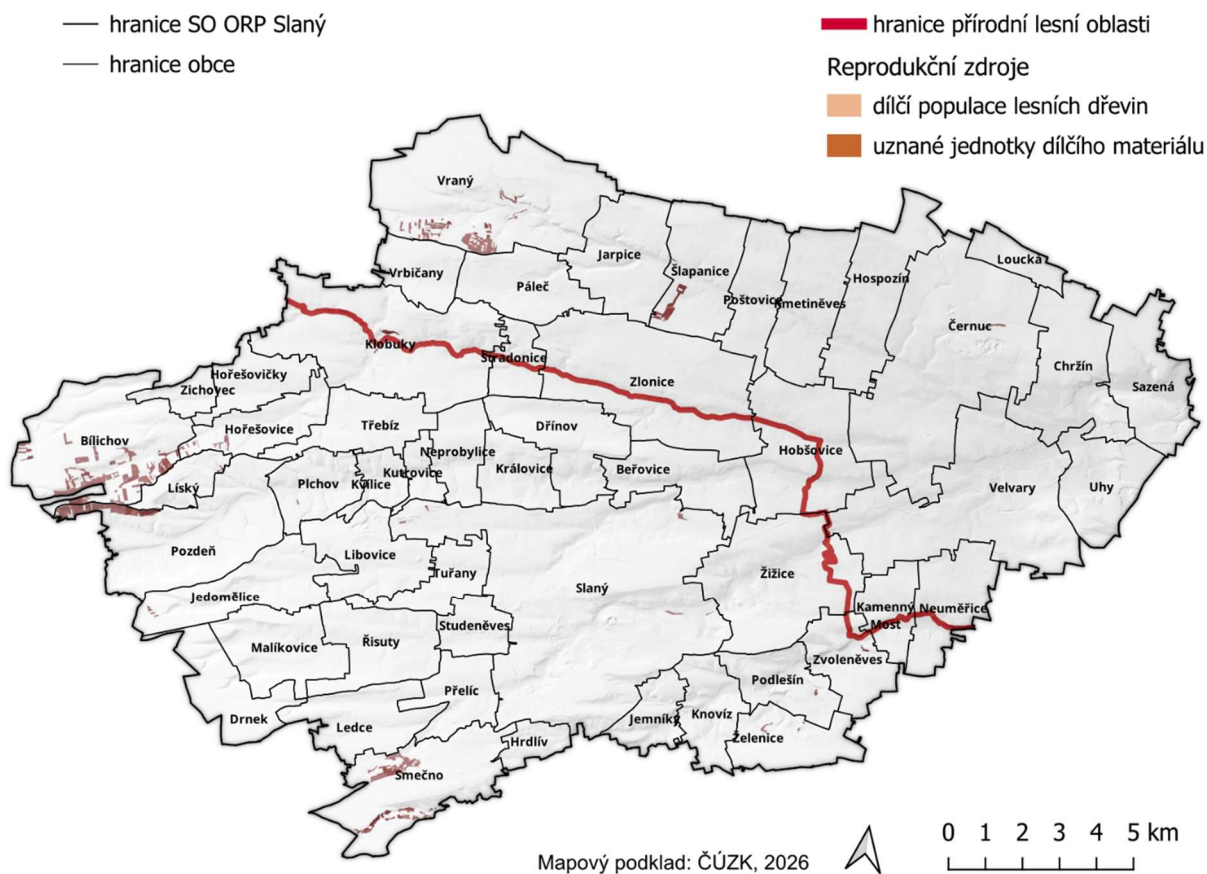
- Dle plošně nejvíce zastoupeného 3. lesního vegetačního stupně v PLO 9 jsou dány přírodní podmínky území s malou sumou ročních srážek a vyšší průměrnou roční teplotou.
- V případě smrku patří k nejvýznamnějším abiotickým stresorům sucho, především v předjaří a jarních měsících.
- Významným rizikem je u smrku kombinace abiotických stresorů, kterými jsou letní přísušky a vysoká teplota v kombinaci s vysokou vzdušnou vlhkostí, které mohou jako mortalitní stresor zapříčinit přehřátí pletiv.
- Další příčinou odumírání smrku jsou větrné polomy, které poskytují vhodné podmínky pro lýkožrouta smrkového a pro nastartování jeho gradací a ohrožení okolních porostů.

Reprodukční zdroje v lesích

- Uzané jednotky reprodukčního materiálu lesních dřevin jsou zdroje (porosty, stromy), které splnily kvalitativní požadavky dle zákona č. 149/2003 Sb. a slouží pro sběr osiva či produkci sadebního materiálu.
- Na sledovaném území se nachází několik míst s uznanými zdroji reprodukčního materiálu lesních dřevin (borovice, černá, javor babyka, javor mléč, a dub, atd.). Tyto

porosty jsou cennými zdroji semen místních lesních dřevin pro využití při obnově nebo zakládání nových lesů.

Obrázek 12: Reprodukční zdroje lesů v SO ORP Slaný

Zdroj: NLI 2026

Kategorie a subkategorie lesa

Lesy ochranné:

Do této kategorie lesů ochranných jsou zařazeny lesy, kde převládají SLT (soubory lesních typů) na mimořádně nepříznivých stanovištích nebo se k nim výjimečně mohou přiřazovat SLT exponovaných stanovišť na exponovaných svazích a sutích. Na sledovaném území se vyskytuje subkategorie lesů na mimořádně nepříznivých stanovištích (21 a). Tyto lesy vyskytují v obci Jedomělice, Slaný a Smečno

Lesy zvláštního určení (v řešeném území):

- 32a – les v prvních zónách CHKO a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách (obec Bílichov, Jedomělice, Ledce, Líský, Smečno)
- 32c – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí (Ledce, Slaný)
- 32e – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou a krajinnotvornou (Chržín, Kmetiněves, Ledce, Malíkovice, Plchov, Pozdeň, Sazená, Uhy,

- 32h – lesy, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření (Bílíchov, Líský - pouze 0,01 ha))

Lesy hospodářské

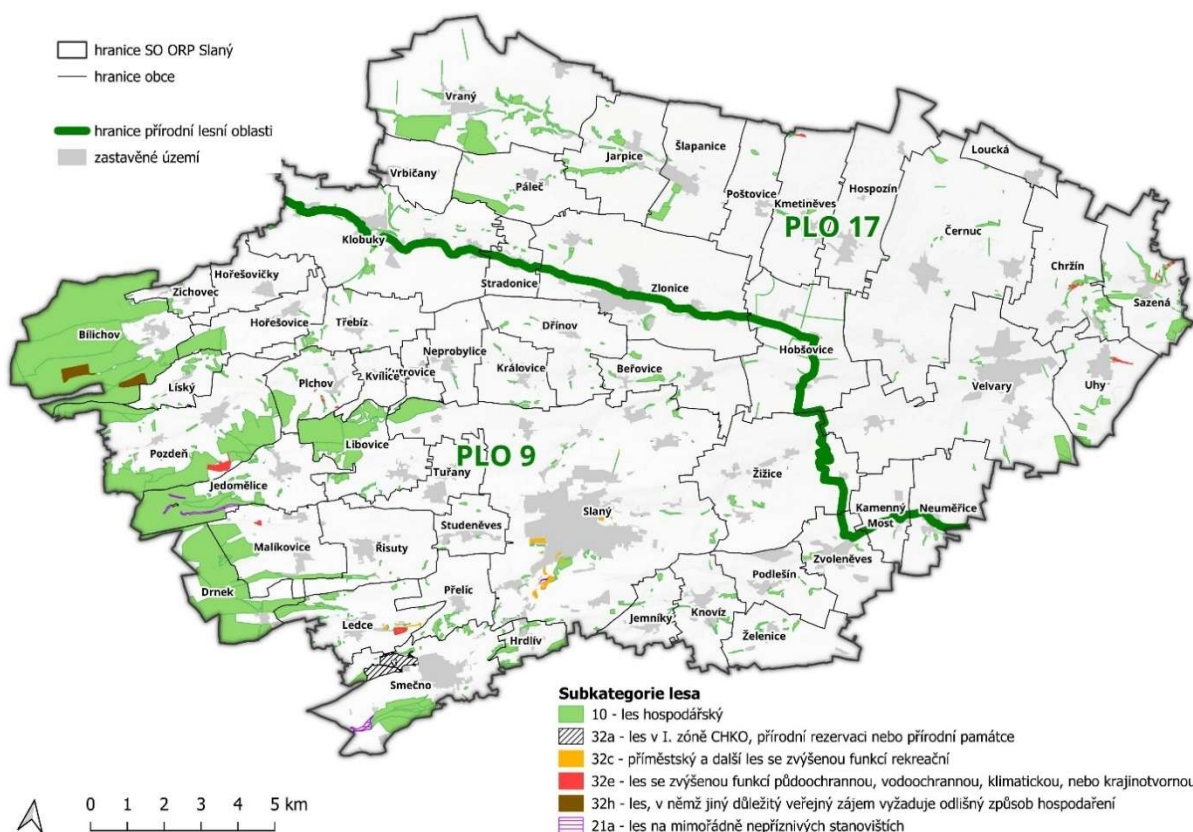
Hlavní funkcí lesů zařazených do této kategorie je produkce dřevní hmoty. Mimo to však tyto lesy současně plní i další mimoprodukční funkce. V řešeném území zcela dominantní kategorie lesa (viz tab. Tabulka: Kategorie a subkategorie lesa v území).

Tabulka 8 Kategorie a subkategorie lesa

Kategorie a subkategorie lesa	Výměra (ha)	Výměra v % PUPFL
Lesy hospodářské	3 505,07	93,7
Lesy ochranné	24,49	0,6
21a – lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích	24,49	
Lesy zvláštního určení		5,7
32a - lesy v prvních zónách CHKO a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách	133,05	
32c- lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí	16,46	
32e - lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou a krajinnou	28,47	
32h – lesy, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření	34,51	
celkem	3 742,04	
Lesy hospodářské	3 505,07	93,7

Zdroj: ÚAP 2024I, vlastní zpracování

Obrázek 13 Kategorie a subkategorie lesa

Zdroj: ÚAP 2024

Zdravotní stav lesů

Zdravotní stav lesů lze zjistit z dat NLI, kde se porovnává trendy zdravotního stavu lesů mezi lety 2022-2024. Lesy ve sledovaném území celkově vykazují setrvalý stav až mírné zhoršení, v některých konkrétních lokalitách na západě s větším podílem lesů mírné zhoršení (např. Drnek, Malíkovice Plchov).

Klimatická změna v lesích

Cílem hospodaření v tomto území je zajistit stabilitu lesních porostů a podporovat přirozenou obnovu lesa autochtonních porostů.

Adaptační opatření:

- zvyšování adaptačního potenciálu lesů prostřednictvím druhové, genové a věkové diverzifikací porostů.
- převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní za účelem pěstování bohatě strukturovaných les. Tento způsob hospodaření by měl být volen i v případě hospodaření v lesích za účelem zachytu vzdušného uhlíku, významně se tím zvýší množství i doba jeho zachytu.
- v oblasti ochrany lesa je zásadní dodržovat maximální bezpečnostní opatření vůči biotickým a abiotickým činitelům.

- nejrazantnějším opatřením je vynucená přeměna druhové skladby porostů, a to těch, které neodolají klimatické změně na příslušných stanovištích. Jedná se zejména o předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhradu těchto porostů směsí dřevin o vyšší stabilitě, tedy s podílem zpevňujících a melioračních dřevin ve smrkových porostech vyšším jak 50 %.
- Dle dat z NLI (národní lesnický institut, dříve ÚHUL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesa), Ohrožené smrkové porosty dle vyhlášky č. 298/2018 Sb., poměrně velká část lesů spadá dle mapy potenciálního ohrožení smrkových porostů klimatickou změnou do stupně 2 (vysoký až velmi vysoký), do stupně 1 (mimořádný) stanoviště absolutně nevhodná pro pěstování smrku) se vyskytují v menším množství, a to více na východě (Sazená) a na západě, kde je větší množství lesů. Do 0 – stanoviště bez rizika – průměrná a lepší se nevyskytují.

Obrázek 14 Ohrožené smrkové porosty

Zdroj: NLI, 2026

V rámci projektu „FRAMEADAPT Rámce a možnosti lesnických adaptačních opatření a strategií souvisejících se změnami klimatu“ byla zpracována analýza klimatických dat s následným výpočtem klimatických charakteristik a pro lesní vegetační stupně a následně pro

hlavní dřeviny (smrk, buk a dub) s predikcí vývoje blízké budoucnosti (2021–2040 a 2041–2060). Dle této predikce by se mělo území zcela vyhnout pěstování smrku.

Obrázek 15 Změna podmínek pěstování smrku, buku a dubu pro období 2021–2040

Zdroj: FRAMEADAPT

Funkce lesa

Funkce produkční

Hlavním nositelem této dosud převládající funkce lesa je kategorie hospodářský les (§ 9, zákona o lesích 289/1995 Sb.). Produkční funkcí lesa se rozumí využívání lesa k získávání materiálních hodnot, především dřevní suroviny, při zachování trvalosti produkce, funkční stability a co nejvyšší hospodárnosti (viz Obrázek: Kategorie lesa v SO ORP Slaný).

Ve sledovaném území převládá funkce produkční, ale roste postupně význam ostatních funkcí lesa, zejména jeho stabilizační úloha v krajině.

Funkce mimoprodukční:

a) Funkce ekologicko - stabilizační

- Funkce půdoochranná (protierozní, bariérová klimatická, protideflační, protisesuvná, břehoochranná, návaznost na vodoochrannou funkci)
- Funkce klimatická (bariérová, zmírnění klimatických extrémů, návaznost na zdravotní funkci)

b) společenská funkce (vodohospodářská, zdravotně rekreační, ochrany přírody, reprodukční, krajinnotvorná, provozování myslivosti)

Lesnatost

Lesnatost je poměr mezi plochou lesa k celkové výměře území (obce).

Rozdělení lesnatosti:

- 0,0 – 5,9 % velmi nízká lesnatost
- 6,0 – 14,9 % nízká lesnatost
- 15,0 – 30,9 % střední lesnatost
- 31,0 – 45,9 % středně vysoká lesnatost
- 46,0 % a více vysoká lesnatost

Tabulka 9 Hodnocení lesnatosti a rozložení lesa v území

Obec	lesnatost (%)	hodnocení lesnatosti	rozložení lesa v území
Beřovice	4,9	velmi nízká	V západní a jihozápadní části území se nacházejí menší lesíky, ve východní části v okolí vodního toku Bakovský potok. Ostatní části území jsou bezlesé. H01-001
Bílíchov	84,9	vysoká	Kromě východní části je území téměř celé zalesněno, na území se nacházejí zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin – uznané jednotky reprodukčního materiálu
Černuc	0,7	velmi nízká	Drobné lesíky ve střední části obce a podél vodního toku Vranský potok, ostatní území je téměř bezlesé. H01-002
Drnek	71,6	vysoká	Vysoká lesnatost na celém území obce
Dřínov	0,7	velmi nízká	Drobné lesíky na jih země v místní části Drchkov, ostatní území je téměř bezlesé. H01-003
Hobšovice	1,6	velmi nízká	Menší lesík ve střední části území a v okolí Bakovského potoka a Hobšovického rybníka, ostatní území téměř bezlesé. H01-004
Hořešovice	13,9	nízká	Na jihozápadním cípu území se nachází větší lesní komplex, ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-005
Hořešovičky	0,1	velmi nízká	Celé území téměř bezlesé. H01-006
Hospozín	0,1	velmi nízká	Celé území téměř bezlesé, malý lesík podél vodního toku Vranský potok. H01-007
Hrdlív	19,9	střední	Lesy jsou rovnoměrně rozprostřeny po celém území obce
Chržín	3,5	velmi nízká	Drobné lesíky na jihu a jihovýchodě obce ostatní území téměř bezlesé. H01-008
Jarpice	5,4	velmi nízká	Lesy se nacházejí ve střední části obce a na západní části, podél vodních toků Pálecký a Vranský potok. Ostatní části jsou bezlesé H01-009

Obec	lesnatost (%)	hodnocení lesnatosti	rozložení lesa v území
Jedomělice	37,5	středně vysoká	V západní části území velký lesní komplex, v ostatní části menší lesíky.
Jemníky	1,5	velmi nízká	Menší lesíky v severní části území a v jižní části podél vodního toku Knovízský potok, ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-010
Kamenný Most	0,9	velmi nízká	Drobné lesíky ve střední části obce, v ostatních částech bez lesa. H01-011
Klobuky	2,2	velmi nízká	Drobné lesíky podél vodních toků Zlonický potok, Žerotínský potok a rybníka Nový rybník a železniční tratě. Ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-012
Kmetiněves	2,2	velmi nízká	Drobnější lesíky ve střední části obce a podél potoka Vraný. Ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-013.
Knovíz	3,7	velmi nízká	Menší lesíky ve střední části obce, podél Knovízského potoka a podél železniční trati v severní části území. Chybějí les zejména na jihu a jihozápadě území. H01-014
Královice	1,7	velmi nízká	Drobnější lesíky ve střední části obce, podél Bakovského potoka a rybníků v západní části území a na jihu, zejména sever a jihozápad je téměř bezlesý. H01-015
Kutrovice	1,6	velmi nízká	Menší lesíky kolem bakovského potoka, v ostatních částech téměř bez lesa. H01-016
Kvílice	0,2	velmi nízká	Drobné lesíky ve střední části obce, podél Bakovského potoka, ostatní území téměř bezlesé. H01-017
Ledce	9,5	nízká	Menší lesíky v severozápadní části území a jižní a východní části území. Severovýchod a jihovýchod málo lesnatý. H01-018
Libovice	36,7	středně vysoká	Na severu a severozápadě velký lesní komplex, v ostatních částech spíše menší lesíky.
Líský	11,0	nízká	Na severu s severovýchodě jsou větší lesíky, na jihu podél Líského potoka, severní a severozápadní hranici lemuje velký lesní komplex.
Loucká	-	velmi nízká	Chybějící les na celém území obce. H01-019
Malíkovice	17,4	střední	Větší lesní komplex v západní části území na jihu, v ostatních částech spíše menší lesíky.
Neprobylice	0,4	velmi nízká	Pouze drobný lesní porost podél Bakovského potoka, ostatní území téměř bez lesa. H01-020
Neuměřice	0,5	velmi nízká	Drobné lesíky ve střední části obce, v ostatní území téměř bezlesé. H01-021
Páleč	7,6	nízká	Větší lesní komplex v jihozápadní části území a podél vodního toku Pálečský potok. Ostatní části území jsou téměř bezlesé. H01-022
Plchov	12,6	nízká	Menší lesíky po celé části území.
Podlešín	1,6	velmi nízká	Drobné lesíky v jižní a severní části obce, západ je téměř bezlesý. H01-023
Poštovice	0,5	velmi nízká	Drobné lesíky ve středu obce. Ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-024
Pozdeň	36,8	středně vysoká	Velký lesní komplex na jihu a jihovýchodě území, v ostatních částech menší lesíky, nachází se zde zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin – uznané jednotky reprodukčního materiálu.
Přelíc	3,3	velmi nízká	Menší lesíky v jižní části území, ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-025
Řisuty	1,2	velmi nízká	Drobné lesíky ve střední a jižní části. Ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-026
Sazená	9,4	nízká	Menší lesy ve střední a východní části obce, sever a jih je téměř bezlesý. H01-027

Obec	lesnatost (%)	hodnocení lesnatosti	rozložení lesa v území
Slaný	3,0	velmi nízká	Drobné lesíky v jižní části středu obce, v severní části podél boseňského potoka, na ostatních částech zemí pouze drobné remízky. H01-028
Smečno	18,9	střední	Větší lesní komplex v západní a jihozápadní části území., na ostatních částech rovnoměrně menší lesíky. Nachází se zde zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin – uznané jednotky reprodukčního materiálu
Stradonice	0,5	velmi nízká	Menší lesíky ve středu obce, ostatní částí téměř bezlesé. H01-029
Studeněves	1,3	velmi nízká	Drobné lesíky v okolí rybníků a v severní části území. Ostatní části téměř bezlesé H01-030
Šlapanice	3,1	velmi nízká	Větší komplex lesa na jih od zástavby a v okolí Šlapanického rybníka. Nachází se zde zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin – uznané jednotky reprodukčního materiálu. Ostatní části téměř bezlesé. H01-031
Třebíz	3,4	velmi nízká	Menší lesíky v západní části a na severu, ostatní části téměř bezlesé. H01-032
Tuřany	0,1	velmi nízká	Kromě remízku v západní části, území je bez lesa. H01-033
Uhy	4,2	velmi nízká	Pouze drobné lesíky v celém území. H01-034
Velvary	1,7	velmi nízká	Menší lesíky kolem středu obce, a v jihovýchodní části, ostatní území téměř bezlesé. H01-035
Vraný	11,5	nízká	Lesy jsou soustředěné v jižní části území, sever je téměř bezlesý. Nachází se zde zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin – uznané jednotky reprodukčního materiálu. H01-036
Vrbičany	0,2	velmi nízká	Celé území je téměř bezlesé. H01-037
Zichovec	5,0	velmi nízká	Drobné lesíky v jižní a jihozápadní části území, východní část téměř bezlesá. H01-38
Zlonice	0,7	velmi nízká	Drobné lesíky ve střední části, ostatní části jsou bezlesé. H01-039
Zvoleněves	1,4	velmi nízká	Menší lesíky ve střední a západní části území, ostatní části jsou téměř bezlesé, zejména jižní část. Nachází se zde zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin – uznané jednotky reprodukčního materiálu H01-040
Želenice	1,6	velmi nízká	Menší lesíky ve střední části území, ostatní části jsou téměř bezlesé, zejména jižní část. Nachází se zde zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin – uznané jednotky reprodukčního materiálu H01-041
Žižice	0,7	velmi nízká	Drobné lesíky zejména v jihozápadní části, ostatní části jsou téměř bezlesé. H01-042
ORP Slaný	4,9	nízká	

Zdroj: ČSÚ, ASITIS s.r.o.

Vlastnictví lesa

Vlastnictví lesních porostů různé, mezi větší vlastníky patří:

Město Slaný, město Smečno, AGROS Vraný, družstvo vlastníků, Římskokatolická farnost Zlonice, AGRA Řisuty s.r.o., Římskokatolická farnost Slaný², další fyzické a právnické osoby a obce.

Lesní hospodářské plány

Z lesních hospodářských plánů byly poskytnuty:

LHP – Lesní hospodářský celek MEK Vraný (platnost 1.1.2023-31.12.2032)

Vlastníkem lesa je Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze, na základě pachtýřské smlouvy je pachtýřem lesa Arcibiskupství pražské, zahrnuje v SO ORP lesy na území obcí Klobouky, Plchov a Vraný.

V tomto lesním celku je vyšší podíl nahodilé těžby, jedná se především o nahodilou těžbu způsobenou suchem a o kůrovcovou nahodilou těžbu. Jedná se o plošně malý lesní hospodářský celek ve více oddělených částech. Zastoupení dřevin – DBZ, BO, MD, SM. Dle infračerveného indexu lesa jsou lesy zahrnuté do LHC MEK Vraný průměrného zdravotního stavu.

Hospodářské cíle vlastníka lesa jsou:

- Zachování lesa jako trvale obnovitelného přírodního zdroje.
- Trvalá a vyrovnaná produkce kvalitní dřevní hmoty za současného respektování ostatních mimoprodukčních funkcí lesa.
- Zvýšit odolnost porostů proti biotickým a abiotickým činitelům vhodnými těžebními postupy, výchovou porostů a zaváděním melioračních a zpevňujících dřevin. Snížit tak podíl nahodilé těžby. Provést postupnou přeměnu druhové skladby s vyšší biodiverzitou a s větší stabilitou lesních porostů do budoucna při současném maximálně možném ekonomickém zhodnocení lesa.
- Uplatnění principu trvale udržitelného hospodaření. Využívat les takovým způsobem, aby jeho stabilita, biodiverzita, produkční schopnost a schopnost plnit funkce lesa zůstala trvale zabezpečena.
- Mezi mimoprodukční funkce bude zejména patřit ochrana půdy, ochrana přírodně cenných lokalit a funkce sociální a duchovní.
- Bude snaha co největší využití přirozených procesů, využívat nejen zmlazení hospodářských dřevin, ale i pomocných dřevin. Je důležité v co největší míře ponechávat těžební zbytky v lese a podporovat biodiverzitu lesa ponecháním doupných stromů, rozvěšování ptačích budek, nebo ochranou mravenišť.

Lesní hospodářský plán pro Lesní hospodářský celek ŘKF Zlonice (platnost LHP 1. 1. 2023 – 31. 12. 2032, 21 ha)

Vlastníkem lesa je Římskokatolická farnost Zlonice, zahrnuje obce Klobouky, Uhy, Vraný, Žižice. Podíl nahodilé těžby je vyšší a jedná se o těžbu borových souší.

Jedná se o plošně malý lesní hospodářský celek ve více oddělených částech. Zastoupení dřevin - - BO, , BOC, JS, MD

Dle infračerveného indexu lesa jsou lesy zahrnuté do LHC ŘKF Zlonice podprůměrného zdravotního stavu.

Hospodářské cíle vlastníka lesa jsou:

- Zachování lesa jako trvale obnovitelného přírodního zdroje.

- Trvalá a vyrovnaná produkce kvalitní dřevní hmoty za současného respektování ostatních mimoprodukčních funkcí lesa.
- Zvýšit odolnost porostů proti biotickým a abiotickým činitelům vhodnými těžebními postupy, výchovou porostů a zaváděním melioračních a zpevňujících dřevin. Snížit tak podíl nahodilé těžby.
- Provést postupnou přeměnu druhové skladby s vyšší biodiverzitou a s větší stabilitou lesních porostů do budoucna při současném maximálně možném ekonomickém zhodnocení lesa.
- Uplatnění principu trvale udržitelného hospodaření. Využívat les takovým způsobem, aby jeho stabilita, biodiverzita, produkční schopnost a schopnost plnit funkce lesa zůstala trvale zabezpečena.
- Lesy ŘKF Zlonice budou plnit produkční a mimoprodukční funkce. Mezi mimoprodukční funkce bude zejména patřit ochrana půdy, ochrana přírodně cenných lokalit a funkce sociální a duchovní.
- Bude snaha co největší využití přirozených procesů, využívat nejen zmlazení hospodářských dřevin, ale i pomocných dřevin. Je důležité v co největší míře ponechávat těžební zbytky v lese a podporovat biodiverzitu lesa ponecháním doupných stromů, rozvěšováním ptačích budek, nebo ochranou mravenišť

3.2.2.2 Zemědělské hospodaření

Zemědělské kultury

Zemědělská půda evidovaná v LPIS tvoří 90,19 % (26 270 ha) z celkové plochy zemědělské půdy (29 128 ha).

Tabulka 10 Zastoupení kultur v SO ORP Slaný dle evidence LPIS

Kultura z evidence LPIS	Výměra [ha]	% výměry	Počet DPB*
standardní orná půda	24872.9	94.682 %	2202
úhor	680.2	2.589 %	512
ovocný sad	268.1	1.020 %	83
trvalý travní porost	240.0	0.913 %	205
travní porost (na orné půdě)	86.1	0.328 %	76
chmelnice	61.7	0.235 %	27
vinice	34.8	0.132 %	8
jiná kultura	9.9	0.038 %	10
zalesněná půda	4.9	0.019 %	5
jiná trvalá kultura	4.6	0.017 %	12
školka	3.4	0.013 %	1
rychle rostoucí dřeviny	1.9	0.007 %	3
mimoprodukční plocha	1.1	0.004 %	4
plocha s kontejnery	0.3	0.001 %	1
Celkový součet	26269.9	100.00 %	3149

Zdroj: LPIS k 31. 12. 2025 (MZe ČR)

Zemědělské výrobní oblasti

Podle databáze ČÚZK je k datu 25. 6. 2026 řešené území podle jednotlivých katastrálních území zařazeno do dvou zemědělských výrobních oblastí bramborářské a řepařské následovně:

Tabulka 11 Zemědělské výrobní oblasti

Katastrální území	Výrobní oblast	Výrobní podoblast
Bakov	Řepařská	Řepařská 2
Beřovice	Řepařská	Řepařská 1
Bílíchov	Řepařská	Řepařská 3
Blahotice	Řepařská	Řepařská 2
Brandýsek	Řepařská	Řepařská 3
Bratkovice u Velvar	Řepařská	Řepařská 1
Břešťany u Zlonic	Řepařská	Řepařská 1
Bříza	Řepařská	Řepařská 1
Budihostice	Řepařská	Řepařská 1
Byseň	Řepařská	Řepařská 2
Čeradice u Pálečku	Řepařská	Řepařská 2
Černochoh	Řepařská	Řepařská 2
Černuc	Řepařská	Řepařská 1

Katastrální území	Výrobní oblast	Výrobní podoblast
Dolín	Řepařská	Řepařská 3
Dolní Kamenice u Velvar	Řepařská	Řepařská 1
Drchkov	Řepařská	Řepařská 3
Drnek	Bramborářská	Bramborářská 2
Drnov	Řepařská	Řepařská 3
Dřínov u Zlonic	Řepařská	Řepařská 3
Hobšovice	Řepařská	Řepařská 1
Horní Kamenice u Lukova	Řepařská	Řepařská 3
Hořešovice	Řepařská	Řepařská 1
Hořešovičky	Řepařská	Řepařská 1
Hospozín	Řepařská	Řepařská 1
Hradečno	Řepařská	Řepařská 3
Hrdlív	Řepařská	Řepařská 3
Hřešice	Řepařská	Řepařská 3
Chržín	Řepařská	Řepařská 1
Jarpice	Řepařská	Řepařská 3
Jedomělice	Řepařská	Řepařská 3
Jemníky	Řepařská	Řepařská 3
Ješín	Řepařská	Řepařská 1
Kačice	Bramborářská	Bramborářská 2
Kamenný Most	Řepařská	Řepařská 1
Klobuky	Řepařská	Řepařská 1
Kmetiněves	Řepařská	Řepařská 1
Knovíz	Řepařská	Řepařská 3
Kobylníky	Řepařská	Řepařská 1
Kokovice	Řepařská	Řepařská 3
Královice u Zlonic	Řepařská	Řepařská 3
Kutrovice	Řepařská	Řepařská 2
Kvíc	Řepařská	Řepařská 2
Kvílice	Řepařská	Řepařská 3
Ledce u Kladna	Řepařská	Řepařská 3
Libovice u Slaného	Řepařská	Řepařská 2
Libušín	Řepařská	Řepařská 3
Líský	Řepařská	Řepařská 3
Lisovice	Řepařská	Řepařská 1
Lotouš	Řepařská	Řepařská 2
Loucká	Řepařská	Řepařská 1
Lukov	Řepařská	Řepařská 2
Luníkov	Řepařská	Řepařská 1
Malíkovice	Řepařská	Řepařská 3
Miletice u Velvar	Řepařská	Řepařská 1
Mšec	Řepařská	Řepařská 3

Katastrální území	Výrobní oblast	Výrobní podoblast
Nabdín	Řepařská	Řepařská 1
Neprobylice u Kutovic	Řepařská	Řepařská 1
Netovice	Řepařská	Řepařská 3
Neuměřice	Řepařská	Řepařská 1
Olovnice	Řepařská	Řepařská 2
Osluchov	Řepařská	Řepařská 1
Otruby	Řepařská	Řepařská 2
Páleč u Zlonic	Řepařská	Řepařská 3
Páleček	Řepařská	Řepařská 3
Peruc	Řepařská	Řepařská 2
Plchov	Řepařská	Řepařská 2
Podlešín	Řepařská	Řepařská 3
Poštovice	Řepařská	Řepařská 1
Pozdeň	Řepařská	Řepařská 3
Přelíc	Řepařská	Řepařská 2
Radešín u Martiněvsi	Řepařská	Řepařská 1
Řisuty u Slaného	Řepařská	Řepařská 3
Sazená	Řepařská	Řepařská 1
Skůry	Řepařská	Řepařská 1
Slaný	Řepařská	Řepařská 2
Smečno	Řepařská	Řepařská 3
Srbeč	Řepařská	Řepařská 3
Stradonice u Zlonic	Řepařská	Řepařská 2
Studeněves	Řepařská	Řepařská 1
Svinařov u Kladna	Řepařská	Řepařská 3
Šlapanice v Čechách	Řepařská	Řepařská 1
Telce	Řepařská	Řepařská 2
Tmář	Řepařská	Řepařská 1
Trpoměchy	Řepařská	Řepařská 1
Třebíz	Řepařská	Řepařská 1
Třebusice	Řepařská	Řepařská 1
Úherce u Panenského Týnce	Řepařská	Řepařská 2
Uhy	Řepařská	Řepařská 3
Velká Bučina	Řepařská	Řepařská 3
Velvary	Řepařská	Řepařská 1
Vítov	Řepařská	Řepařská 2
Vodochody	Řepařská	Řepařská 2
Vraný	Řepařská	Řepařská 2
Vrbičany	Řepařská	Řepařská 3
Vyšínek	Řepařská	Řepařská 1
Zlonice	Řepařská	Řepařská 1
Zvoleněves	Řepařská	Řepařská 1

Katastrální území	Výrobní oblast	Výrobní podoblast
Želenice	Řepařská	Řepařská 3
Žerotín u Panenského Týnce	Řepařská	Řepařská 3
Žižice	Řepařská	Řepařská 1

Zdroj: ČÚZK

Bramborářská výrobní oblast: hlavní pěstované plodiny:

Brambory ve vyšších polohách i sadbové, pšenice obecná a špalda, ječmen potravinářský a krmný, žito, oves, tritikale, řepka olejka, mák, len, hořčice bílá, lnička jarní, jetel luční, pohanka

Řepařská výrobní oblast: hlavní pěstované plodiny:

Cukrovka, kukuřice na zrna, pšenice obecná, ječmen sladovnický, vojtěška, ranné brambory, řepka olejka, hořčice bílá, (slunečnice), mák, hrách setý, sója na krmné účely, čekanka, laskavec, kmín, fenykl, koriandr, anýz, zelí, cibule.

Oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (ANC, redefinované původní LFA, od roku 2018)

ANC (dříve LFA – less-favoured areas) jsou oblasti s horšími produkčními vlastnostmi půdy, zvýšenou náročností na zpracování půdy a omezenými možnostmi využití půdy. V oblastech ANC tak dochází ke snížení životaschopnosti a konkurenceschopnosti zemědělských podniků v souvislosti s omezením zemědělské produkce. Bez podpory příjmů formou kompenzace dodatečných nákladů a ušlých příjmů by docházelo k postupné marginalizaci ANC oblastí, která by mohla vyústit až v opuštění zemědělské půdy s dopadem na ekosystémy závislé na zemědělství v oblastech s přírodními omezeními. Je tedy zájem na udržení určitého způsobu hospodaření v těchto oblastech se stanovenými požadavky na způsob hospodaření. ANC se rozděluje do tří kategorií: horské oblasti, ostatní oblasti a specifické oblasti.

Pouze 4.6 % dílů půdních bloků v SO ORP spadá do ANC. V území se nachází specifické oblasti a ostatní oblasti ANC (omezení v tzv. biofyzikálních kritériích).

Tabulka 12 Zastoupení méně příznivých oblastí v SO ORP Slaný dle evidence LPIS

Oblast	Výměra [ha]	% výměry
Ostatní O2	322.46	1.23
Ostatní O3	577.95	2.20
Specifická oblast	312.25	1.19
Celkem	1212.66	4.62

Zdroj: LPIS k 31. 12. 2025

Zranitelné oblasti (poslední platný rozsah k roku 2024)

Ke snížení eutrofizace povrchových vod slouží nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve kterém se stanovují katastrální území s požadavky na hospodaření s dusíkatými hnojivy.

Dne 12. 6. 2024 byla s účinností od 1. 7. 2024 vládou schválena novela nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (nitratová směrnice).

Do zranitelných oblastí s účinností od 1. 7. 2024, ve kterých musí být aplikována opatření ke snížení znečištění podzemních i povrchových vod způsobené dusičnany ze zemědělských zdrojů a předcházení dalšímu takovému znečištění, spadají katastrální území (celkem 25): Horní Kamenice, Hořešovice, Hradečno, Hrdlív, Jemníky, Kamenný Most, Klobuky, Knovíz, Kokovice, Kvíc, Ledce u Kladna, Loucká, Lukov, Netovice, Neuměřice, Páleč u Zlonic, Podlešín, Přelíc, Smečno, Svinařov u Kladna, Vraný, Vrbičany, Zichovec, Zvoleněves, Želenice.

Uživatelé zemědělské půdy

Dle databáze LPIS je v ORP Vysoké Mýto evidováno 233 uživatelů zemědělské půdy. Největší uživatelé v tabulce níže obhospodařují 53,9 % zemědělské půdy v SO ORP.

Tabulka 13 Největší uživatelé zemědělské půdy v SO ORP Slaný

Uživatel	Výměra evidovaných ploch DPB v ORP	
	ha	%
AGROS Vraný, družstvo vlastníků	2704	10.29%
Statek Novák Jarpice - Kamenice s.r.o.	2497	9.50%
AGRA Řisuty s.r.o.	1326	5.05%
Pavel Novák	867	3.30%
AGRO Plchov s.r.o.	793	3.02%
TEAM, v. o.s.	789	3.00%
Karel Dryák	709	2.70%
Zemědělské obchodní družstvo Žižice	693	2.64%
Zemědělská farma Bílek Budihostice s.r.o.	676	2.57%
Trover s.r.o.	523	1.99%
Dvůr Trpoměchy s.r.o.	505	1.92%
Jan Šára	498	1.89%
Lucie Srbová	466	1.77%
Čeněk Jelen	384	1.46%
AGROPAM s.r.o.	376	1.43%
Ing. Petr Srb	365	1.39%

Zdroj: LPIS k 31. 12. 2025 (MZe ČR)

Ekologické zemědělství

V režimu obhospodařování formou ekologického zemědělství je v LPIS vedeno pouze 10 uživatelů hospodařících na téměř 396 ha zemědělské půdy v řešeném území, což představuje pouze 1,5 % plochy zemědělské půdy v ORP. Největšími uživateli hospodařící v režimu ekologického zemědělství jsou Jiří Jankásek a Barbora Prošková.

Tabulka 14 Uživatelé zemědělské půdy hospodařící v režimu ekologického zemědělství dle evidence LPIS

Uživatel	Výměra ploch DPB v režimu EZ	
	ha	%
MH Bio Farm s.r.o.	40	0.15%
Tomáš Jelen	67	0.25%

Jiří Jankásek	101	0.38%
Milan Řichtr	43	0.16%
EKOFRUKT AGRO s.r.o.	12	0.05%
Ing. Luděk Šofr	33	0.13%
Barbora Prošková	92	0.35%
Emil Šiška	3	0.01%
Květoslava LAPÁČKOVÁ	2	0.01%
Vojtěch Navrátil	3	0.01%

Zdroj: LPIS k 1. 8. 2025 (MZe ČR)

Meliorace

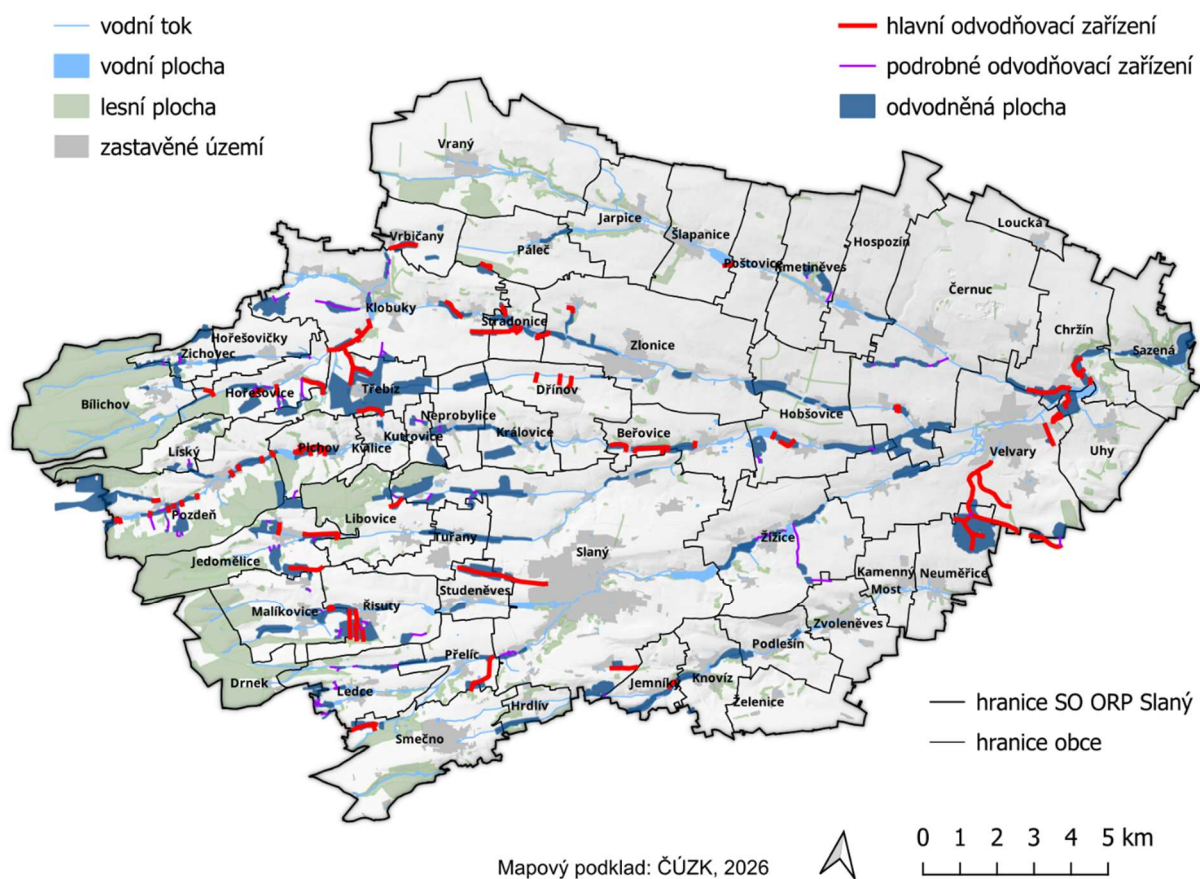
Meliorace pozemků byly prováděny za účelem zemědělského hospodaření. Zejména se jedná o závlahy a odvodnění pozemků s vyšší hladinou podzemních vod. Převládajícím způsobem odvodňování zemědělských pozemků je systematická trubková drenáž. Odvodňovací stavby, jež byly realizovány, mají v konečném důsledku negativní vliv na přirozený koloběh vody, snižují hladinu podzemních vod, odvádí živiny aplikované na polích přímo do vodních toků a přispívají k eutrofizaci vod.

Z analýzy dat vytvořených někdejší Zemědělskou vodohospodářskou správou a nyní zpřístupněných MZe, byly na území ORP identifikovány hlavní meliorační zařízení zatrubněné i otevřené, zatrubnění některých úseků vodních toků, úpravy vodních toků a drenážní výustě a pozemky, které jsou plošně odvodňovány. V území bylo identifikováno celkem 1 441 ha odvodňovaných ploch vybudovaných v letech 1940–1991. Odvodňované plochy se nacházejí v návaznosti na zastavěná území v oblastech využívaných pro zemědělství. Větší koncentrace odvodňovaných ploch je v nivách vodních toků.

Stavby závlah se na území ORP nacházejí taktéž. Ze závlahových zařízení jsou identifikovány některé přivaděče a rozvody. V území bylo na základě vrstvy MZe identifikováno celkem 352 ha zavlažovaných ploch na třech lokalitách ve Vrbičanech, vybudovaných v letech 1976 a 1983. Přivaděče závlahové soustavy jsou vybudovány také v Plchově, Slaném a Šlapanicích.

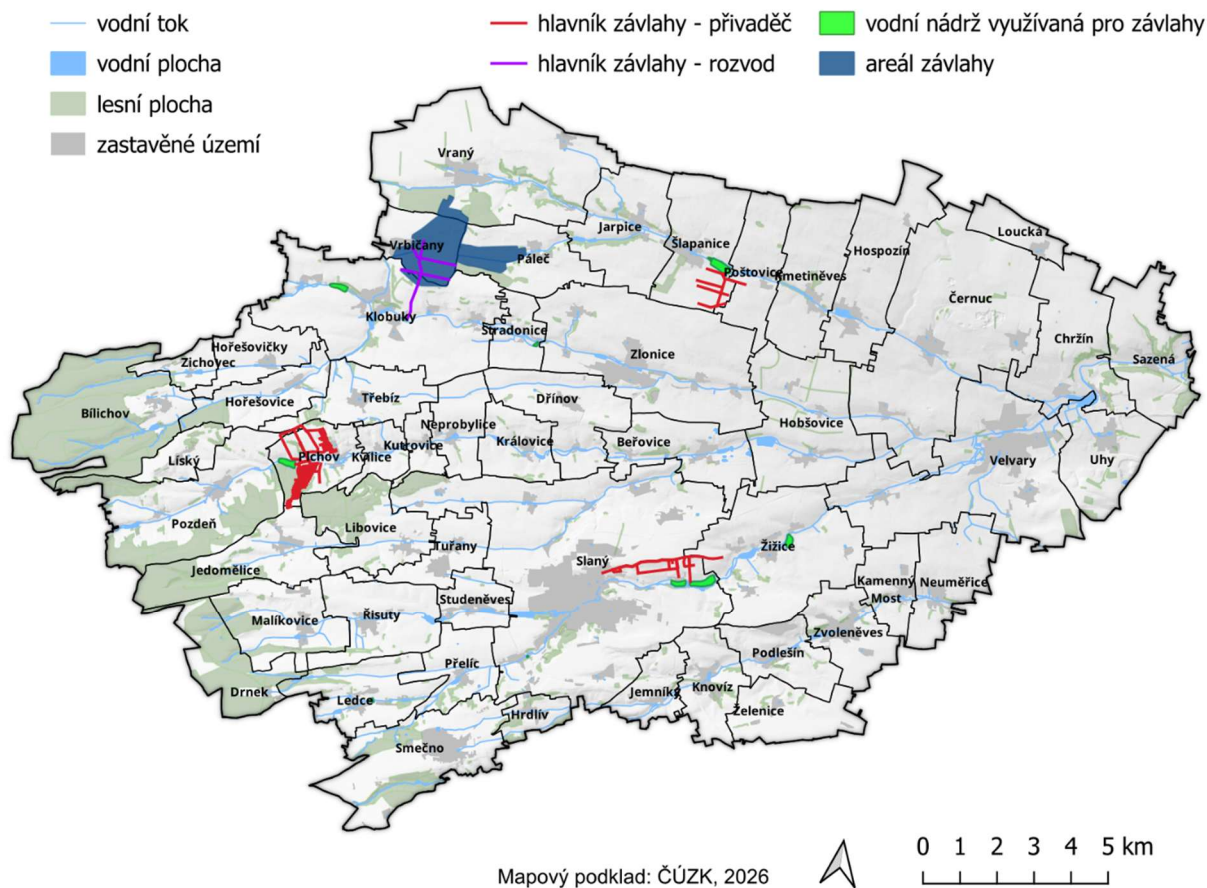
Vrstva melioračních staveb zpřístupněných MZe není úplně kompletní a umístění hlavních melioračních zařízení (HMZ) nemusí vždy odpovídat skutečnosti, neboť skutečné provedení stavby se může od archivní projektové dokumentace lišit nebo na dané odvodňovací ploše mohlo dojít později k rekonstrukci a úpravě odvodnění, k čemuž v minulosti docházelo. Některé archivní projektové dokumentace lze k dané odvodňované ploše dohledat v okresních archivech, archivu Státního pozemkového úřadu, archivech správce povodí či u zemědělských družstev. Mnoho původních projektových dokumentací se však nedochovalo.

Obrázek 16: Odvodnění zemědělských pozemků

Zdroj: data MZe

Obrázek 17: Závlahy zemědělských pozemků

Zdroj: data MZe

Stavby k ochraně pozemků před erozí

Podle geoportálu státního pozemkového úřadu byla v rámci KoPÚ navržena protierozní technická opatření na území obcí Knovíz, Želenice, Velvary, Podlešín, Zvoleněves, Klobuky.

Celkem se jedná o 36 liniových opatření zahrnujících protierozní záchytné a svodné průlehy, příkopy a meze. Tato opatření budou převzata do návrhové části studie.

3.2.2.3 Vodní hospodářství

Antropogenní využití vody v krajině člověkem v řešeném území

Využití vody v krajině člověkem zahrnuje jak hospodaření s povrchovými a podzemními vodami, tak ovlivňování odtoku, stavby odvodnění, rybníků, stavby na ochranu proti povodním atd. Těmto tématům se věnují podkapitoly Ohrožení krajiny suchem a Ohrožení povodněmi, Meliorace a Technické úpravy vodních toků.

Útvary povrchových vod

Tabulka 15 Útvary povrchových vod v SO ORP Slaný

ID vodního útvaru	Název vodního útvaru	Ekologický stav/potenciál	Chemický stav
DVL_0810	Bakovský potok od toku Zlonický potok po ústí do toku Vltava	střední stav	nedosažení dobrého stavu
DVL_0780	Bakovský potok od pramene po Zlonický potok	poškozený stav	nedosažení dobrého stavu
DVL_0790	Zlonický potok od pramene po ústí do toku Bakovský potok	poškozený stav	nedosažení dobrého stavu
DVL_0800	Červený potok od pramene po ústí do toku Bakovský potok	zničený stav	nedosažení dobrého stavu
DVL_0760	Knovízský potok od pramene po ústí do toku Zákolanský potok	poškozený stav	nedosažení dobrého stavu

Zdroj: HEIS VÚV, 2022

Útvary povrchových vod Bakovský potok od pramene po Zlonický potok, Zlonický potok od pramene po ústí do toku Bakovský potok a Knovízský potok od pramene po ústí do toku Zákolanský potok mají poškozený ekologický stav nebo nedosahují dobrého chemického stavu.

Útvar Červený potok od pramene po ústí do toku Bakovský potok byl vyhodnocen jako zničený stav z hlediska ekologického stavu/potenciálu – biologie, ryby.

Charakter všech vodních útvarů v území je podle Plánu povodí Vltavy klasifikován jako přirozený.

Podle Plánu dílčího povodí dolní Vltavy 2021-2027 byla ke zlepšení stavu povrchových vod navržena četná opatření k regulaci znečištění z bodových a plošných zdrojů.

Na území ORP Slaný v obcích Velvary, Šlapanice, Sazená, Poštovice, Loucká, Kmetiněves, Chržín, Hospozín a Černuc je vyhlášena chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída.

3.2.2.4 Těžba nerostů

3.2.2.5 Ložiska nerostných surovin

Ložiska nerostných surovin představují hodnotu, kterou je potřeba pro budoucí možnosti jejich těžby chránit. Pro zajištění ochrany ložisek nerostných surovin a pro možnost zajištění těžby těchto surovin v budoucnu se stanovují chráněná ložisková území, která jsou zahrnuta do územních plánů obcí.

Na území SO ORP jsou vymezena rozsáhlá chráněná ložisková území (dále CHLÚ) pro černé uhlí ve střední části SO ORP (Slaný a okolní obce). Krom černého uhlí se na území nachází CHLÚ pro šterkopísky a jíly, na území obce Želenice a Podlešín také vzácný prvek – germanium.

Tabulka 16 Chráněná ložisková území na území SO ORP Slaný

IČ CHLÚ	Název CHLÚ	Surovina	Výměra (ha)	Obec
19510000	Černuc	Štěrkopísky	86,6	Černuc
7320000	Dubí	Uhlí černé	1,9	Želenice
7300000	Kačice	Uhlí černé, jíly žáruvzdorné na ostřivo	653,5	Ledce, Drnek, Smečno
18540000	Ledce u Kladna	Jíly keramické nežáruvzdorné – cihlářská surovina	44	Ledce, Smečno
230000	Ledčice	Štěrkopísky	225,4	Sazená, Chržín
20560001	Nelahozeves	Štěrkopísky	11,5	Uhy
21650002	Nové Ouholice	Štěrkopísky	23,2	Sazená
24420000	Řisuty u Slaného	Uhlí černé, jíly žáruvzdorné na ostřivo	479,1	Řisuty, Ledce, Přelíc, Malíkovice
21650001	Sazená I.	Štěrkopísky	10	Sazená
21650003	Sazená II.	Štěrkopísky	34,4	Sazená, Chržín
16070000	Slaný	Uhlí černé	5603,9	Slaný, Studeněves, Tuřany, Libovice, Kvílice, Kutrovice, Neprobylice, Královice, Dřínov, Beřovice, Zlonice, Hobšovice, Žižice
16070001	Slaný I.	Uhlí černé	6071,9	Slaný, Tuřany, Neprobylice, Královice, Dřínov, Stradonice, Zlonice, Hobšovice, Žižice, Beřovice, Poštovice
280000	Uhy	Štěrkopísky	75,8	Uhy, Sazená
10560000	Želenice	Stopové a vzácné prvky germanium, uhlí černé	266,8	Želenice, Podlešín

Zdroj: ÚAP

Chráněná ložisková území na území SO ORP jsou rozsáhlá, dle zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), je nezbytné dbát, aby se narušilo co nejméně využití nerostného bohatství při v zákonem chráněném obecném zájmu umístit stavbu nebo zařízení nesouvisící s dobýváním výhradního ložiska v CHLÚ.

Na území SO ORP se v CHLÚ Slaný, Slaný I, Kačice a Řisuty u Slaného nacházejí zastavitelné plochy, zastavitelné plochy navazují především na sídla, v krajině v rámci CHLÚ se nenacházejí významné plošně rozsáhlé záměry, které by znemožňovaly případnou těžbu nerostů v budoucnu.

3.2.2.6 Těžba nerostných surovin a její dopad na krajinu, předpokládané způsoby rekultivace

Na území SO ORP probíhá v současnosti těžba štěrkopísku na území obce Černuc (dobývací prostor Černuc).

Na území SO ORP Slaný jsou vymezeny celkem 4 platné dobývací prostory, pro těžbu štěrkopísku, v jednom (viz výše) aktuálně těžba probíhá. Na území SO ORP byly zrušeny 3

dobývací prostory pro těžbu černého uhlí (viz CHLÚ Slaný, Slaný I.), čediče (Slánská hora) a štěrkopísku (Uhy).

Tabulka 17 Dobývací prostory na území SO ORP Slaný

IČ DP	Název DP	Stav využití	IČO	Organizace	Surovina
71029	Černuc	teze	46360646	Václav Maurer, Lužec nad Vltavou	štěrkopísky
71016	Nelahozeves	teze	45798222	KÁMEN Zbraslav, spol. s r.o.	štěrkopísky
71173	Nové Ouholice	teze	17663431	Povltavské štěrkopísky s.r.o.	štěrkopísky
71176	Sazená	teze	46360646	Václav Maurer, Lužec nad Vltavou	štěrkopísky
70197	Slaný	vyřazen	49452011	KAMENOLOMY ČR s.r.o.	čedič
20071	Slaný	vyřazen	46356215	ČMD a.s., Kladenské doly o.z., provoz 1	černé uhlí
70734	Uhy	vyřazen	45798222	KÁMEN Zbraslav, spol. s r.o.	štěrkopísky

Zdroj: ÚAP

Těžená pískovna Černuc se nachází v krajině, mimo pohledové horizonty. V ÚP Černuc (Úplné znění po změně č. 4) je v rámci stávajícího dobývacího prostoru vymezeno regionální biocentrum Černuc a lokální biocentrum Na Čekáni, které má být realizováno z projektu rekultivace pískovny (lesnická rekultivace). Převážná část dobývacího prostoru má sloužit k zájmu ochrany přírody.

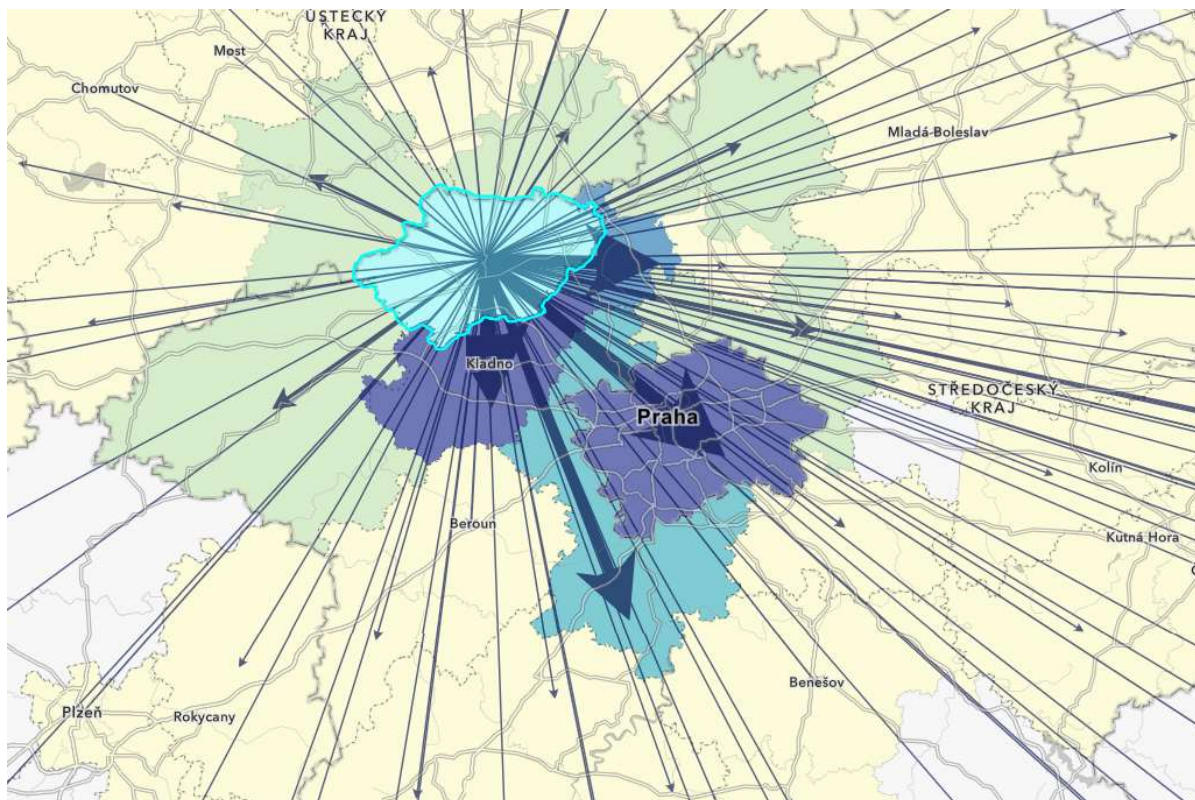
V ÚP Černuc je vymezen další aktuálně těžený dobývací prostor a 2 dobývací prostory návrhové, které nejsou součástí dat ÚAP, a to v lokalitě Přední Loucká. Návrhové plochy již mají stanoveny podmínky těžby, včetně krajinotvorných opatření v rámci rekultivace (podpora agrolesnictví, průleh, zachování a obnova historické aleje).

V ÚP Uhy je již ve vytěženém dobývacím prostoru Nelahozeves záměr na rozšíření skládky nacházející se v blízkosti DP, je zde navržen široký pás k zalesnění. V ÚP Sazená jsou v dobývacích prostorech Nové Ouholice a Sazená stávající plochy lesní a zemědělské, bez záměrů v DP.

3.2.2.7 Dopravní a technická infrastruktura

Dopravní infrastruktura patří mezi základní prvky veřejné infrastruktury v obcích a umožňuje pohyb osob, zboží a informací v území. Pohledem na výsledky ze SLDB 2021 o mobilitě obyvatelstva lze zjistit, že dominantní směry vyjížděky z SO ORP Slaný vedou mimo kraj do Prahy, mimo ni pak dominuje ve směru vyjížděky SO ORP Kladno a v menší míře SO ORP Černošice a SO ORP Kralupy nad Vltavou. Nicméně většina vyjížděky se realizuje v rámci SO ORP Slaný, kde z cca 20 tisíc vyjíždějících směřuje plná polovina.

Obrázek 18 Přehled vyjížděky z SO ORP Slaný

Zdroj: Statistický geoportál ČSÚ, 2026

Samotnou dopravní infrastrukturu lze dělit na několik druhů dle způsobu a míry jejího využívání, avšak dva nejdůležitější módy dopravy v řešeném území jsou bezpochyby silniční a kolejová doprava.

Silniční doprava

Z hlediska modal splitu dopravy patří silniční doprava mezi tu nejvyužívanější, protože dle dlouhodobé analýzy z jednotlivých Ročenek dopravy měla samotná individuální automobilová doprava téměř poloviční podíl na celkové přepravě cestujících. Když se k IAD připočte dále podíl autobusové dopravy, která má druhé nejvyšší přepravní výkony, vyplne z toho, že silniční doprava jasně dominuje v osobní dopravě. Podobné výsledky vycházejí i z hlediska přepočtu výkonu dopravy na osobokilometry. Nejinak je tomu u nákladní dopravy, kdy silniční doprava jednoznačně dominuje v modal splitu podle přepravených tun zboží i podle tunokilometrů. Výše uvedené tedy ilustruje, že silniční doprava je dominantním módem dopravy a má rozhodující roli v přepravě osob i zboží.

Zákon o pozemních komunikacích dělí pozemní komunikace na několik hierarchických tříd, v sestupném pořadí se jedná o dálnice, silnice (na základě svého určení a významu jsou rozdělovány na I., II. a III. třídu), místní komunikace (na základě svého určení a významu jsou rozdělovány na I., II., III. a IV. třídu) a účelové komunikace. Z hlediska vlastnického patří dálnice a silnice I. třídy státu (správcem je Ředitelství silnic a dálnic), silnice II. a III. třídy jsou ve vlastnictví krajů a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se předmětná komunikace nachází. U účelových komunikací je vlastníkem právnická nebo fyzická osoba.

V řešeném území SO ORP se nachází následující pozemní komunikace.

Dálnice

Při pohledu na mapu dálniční sítě lze území SO ORP Slaný po vzoru starověkých kartografů označit jako „Hic Sunt Leones“, neboť dálnice D7 končí jak na severním, tak na jižním okraji řešeného území. Na severu kopíruje konec dálnice území Hořešoviček a končí na jeho okraji. O něco příznivější situace panuje na jihu, kde se v katastrálním území Knovíze nacházejí exit 18 a samotná dálnice. I tak tento úsek do SO ORP zasahuje cca 2,5 kilometru. Nicméně k roku 2028 dle ŘSD je očekáváno plné zprovoznění úseků dálnice D7 v řešeném území.

Silnice I. třídy

Správním obvodem SO ORP Slaný procházejí dvě silnice I. třídy. Jedná se o komunikaci I/7, která je v SO ORP spojnici mezi oběma konci doposud nedokončené dálnice D7 a historicky tato silnice spojovala Prahu, Slaný, Louny, Chomutov a Německo. Druhou silnicí je pak I/16 spojující Řevničov nedaleko Rakovníka ve Středočeském kraji s hraničním přechodem Královec/Lubawka na česko-polské hranici nedaleko Trutnova. Řešeným územím prochází od západu na východ.

Silnice II. a III. třídy

Další hierarchickou kategorií pozemních komunikací jsou silnice II. a III. třídy, které jsou dle zákona o pozemních komunikacích určeny pro dopravu mezi okresy, potažmo pro dopravu mezi obcemi či napojení obcí na ostatní pozemní komunikace. Tyto silnice jsou ve vlastnictví kraje, v případě řešeného území tedy Středočeského kraje. Přehled silnic II. třídy poskytuje tabulka níže, silnice III. třídy se v SO ORP Slaný nacházejí dle ÚAP následující: 00712, 00724, 00725, 10142, 10144, 1186, 23628, 23629, 23630, 23631, 23633, 23636, 23637, 23638, 23639, 23640, 23641, 23643, 23644, 23645, 23712, 23713, 23714, 23715, 23716, 23717, 23718, 23719, 23720, 23721, 23722, 23723, 23726, 23727, 23728, 23729, 23730, 23731, 23732, 23733, 23734, 23735, 23744, 2377, 23910, 23911, 23914, 23915, 23916, 23917, 23919, 23920, 23921, 23922, 23923, 23924, 23925, 23926, 23927, 23928, 23931, 23932, 23933, 23934, 23935, 2397, 2398, 2399, 24019, 24023, 24024, 24025, 24026, 24027, 24028, 24029, 24030, 24031, 24032, 24033, 24034, 24035, 24037, 24039, 24040, 24041, 24623.

Z hlediska intenzity dopravy zjištěné skrze Sčítání dopravy 2025 byly dle předběžných výsledků nejvyšší intenzity dopravy reprezentované celkovým počtem projetých vozidel identifikovány na konci dálnice D7, kde se pohybovalo až 25 tisíc vozidel za den, a následoval navazující úsek silnice I/7 okolo Slaného, kde intenzita provozu poklesla o 3 tisíce vozidel. Dále lze zmínit například silnici I/16 okolo Velvar, kde projelo necelých 20 tisíc vozidel za 24 hodin.

V otázce vlivu na fragmentaci krajiny mají největší roli silnice, protože velká část území SO ORP nedosahuje požadované míry nefragmentace a nedokáže ani vytvořit polygon UAT. Podepisuje se zejména vliv obou silnic I. třídy, kdy I/16 slouží jako jižní hranice jednoho polygonu UAT a následně I/7 dělí tento polygon od druhého. Navíc tyto polygony nejsou vysoké kvality dle hodnocení a podle prognózy budoucího vývoje hrozí, že je rostoucí doprava dále zmenší. V otázce vlivu na krajinu bude mít nejvyšší vliv po svém dokončení dálnice, která je obvykle doprovázena protihlukovými stěnami a podobně. Většina stávajících silnic je však dvoupruhová a nemá okolo sebe různé protihlukové stěny a podobně, které by do krajiny vnášely vizuální zátěž a bariéru průchodnosti.

Tabulka 18 Přehled komunikací II. třídy

Číslo silnice	Směr
II/118	Petrovice – Doksany (v SO ORP úsek Hrdlív – Šlapanice)
II/236	Zdice – Smečno (v SO ORP úsek Smečno - Slaný)
II/237	Rakovník – Třebeň (v SO ORP úsek Pozdeň - Klobuky)
II/239	Černice – Černuc (v SO ORP úsek Vraný - Černuc)
II/240	Praha – Františkov nad Ploučnicí (v SO ORP úsek Černuc - Velvary)
II/608	Praha – Lovosice (v SO ORP pouze okraj Sazené)
II/616	Velvary – silnice II/608 (v SO ORP úsek Velvary - Uhy)

Zdroj: Data ÚAP, 2026

Místní a účelové komunikace

Místní a účelové komunikace mají pozitivní vliv na krajinu. Jejich přítomností nedochází k fragmentaci a jejich charakter je vhodný pro využití při prostupnosti krajiny pro člověka. Síť těchto komunikací doplňuje v řešeném území hierarchicky vyšší komunikace a zlepšuje tak dopravní propojení.

Železniční doprava

V řešeném území se vyskytuje několik železničních drah a ve všech případech se jedná o jednokolejné tratě, které byly realizovány na přelomu 19. a 20. století. Nejkratší úsek v řešeném území představuje dráha č. 111, jinak též označovaná jako železniční trať Kralupy nad Vltavou – Velvary, a řešeným územím prochází relativně málo, když ve Velvarech končí. Z hlediska délky průchodu řešeným územím jsou významnější zbývající dvě dráhy. Jedná se o dráhu č. 110, která spojuje Kralupy nad Vltavou s Louny. V SO ORP vede od Neuměřic přes Zvoleněves a Slaný dále do Pálecku a mimo řešené území. Poslední dráhou SO ORP procházející je železniční trať Roudnice nad Labem – Zlonice, konkrétně její část s označením dráha č. 96.

Jak již bylo řečeno, jedná se o jednokolejné železniční dráhy, kde jsou nízká rychlost i četnost provozu, takže trať nemá na své okolí a krajinu výrazný negativní vliv, protože z hlediska fragmentace krajiny nedochází jejím působením k negativním dopadům a železniční trať neslouží jako hranice některého z polygonů UAT. Stejně tak je studií vyhodnocena jako neutrální objekt bez závažnějšího nepříznivého vlivu na krajinu a její prostupnost.

Veškeré výstupy, návrhy a doporučení ÚSK v řešeném území nesmí ohrozit bezpečnost železničního provozu, provozuschopnost všech drážních zařízení a nesmí dojít ke ztížení údržby a rekonstrukce drážních staveb a zařízení včetně přístupu k nim, nesmí být narušena stabilita drážního tělesa dotčených železničních tratí, provozuschopnost všech drážních zařízení, volný průchod a manipulační prostor, průjezdný profil – je třeba postupovat ve smyslu příslušného zákona.

Cyklistická doprava

Na jízdní kolo lze z hlediska jeho využívání nahlížet dvěma pohledy. V případě prvním slouží kolo jako dopravní prostředek pro dopravu osob mezi různými místy, v případě druhém je jízdní kolo prostředkem sloužícím k rekreaci. Při použití kola jako dopravního prostředku bývá tento mód dopravy využíván zejména na kratší vzdálenosti, statistiky obvykle uvádějí

vzdálenost mezi 3–15 kilometry jedním směrem, avšak velmi výrazným faktorem ovlivňujícím dopravní využívání kola je profil terénu, neboť v místech s členitějším terénem tvoří podíl jízdního kola na přepravním mixu mnohem méně procent než v rovinatých územích.

Pohled do Koncepce rozvoje cyklistiky ve Středočeském kraji na období 2024–2030 ukazuje, že v celém kraji je cca 500 km cyklostezek, avšak jejich síť je v území roztržštěná a nespojitá, zatímco například na Kladensku je vidět jistá úroveň koncentrace cyklotras, v řešeném území je několik úseků bez vzájemné návaznosti. Jediné souvislejší úseky jsou západně z Velvar (trasa 8242) a východně ze Slaného (trasa 202).

Koncepce nicméně tuto problematiku adresuje a ve svém návrhovém horizontu určuje ucelenou a souvislou síť propojených cyklostezek a v SO ORP jsou navrženy 4 nadregionální (NR) či regionální stezky (R). Jedná se o NR18 – Kladno – Slaný, která má potenciál propojit Slaný s jedním z velkých center pracovní vyjížďky. Obdobně lze hodnotit i NR19 – Kralupy nad Vltavou – Slaný. Třetí záměr má spíše turistický charakter, protože na úseku NR20 – Slaný – Zichovec zajišťuje napojení na stezky v Ústeckém kraji. Poslední nezmíněnou zamýšlenou stezkou je RE20 – Nová Ves – Velvary – Kralupy nad Vltavou propojující spádová centra v území.

Na celoevropské úrovni jsou v rámci Evropské unie vymezeny cyklotrasy sítě Eurovelo, avšak tyto trasy se SO ORP Slaný vyhýbají a nevedou jím. Dle Cyklokoncepce Středočeského kraje prochází řešeným územím několik cyklostezek; jedná se o stezky 202, 8242 a 8254. Nejvíce územím prochází stezka č. 2020, která od Neuměřic na východě propojuje území SO ORP do Slaného a dále na Neprobylice a Zichovec, kde řešené území opouští.

Pro podporu cyklistiky lze zmínit, že PIR provozuje výletní vlak Cyklohráček, který propojuje Prahu se Slaným a přepravuje kola a nabízí na své palubě i základní vybavení pro cyklisty.

Letecká a vodní doprava

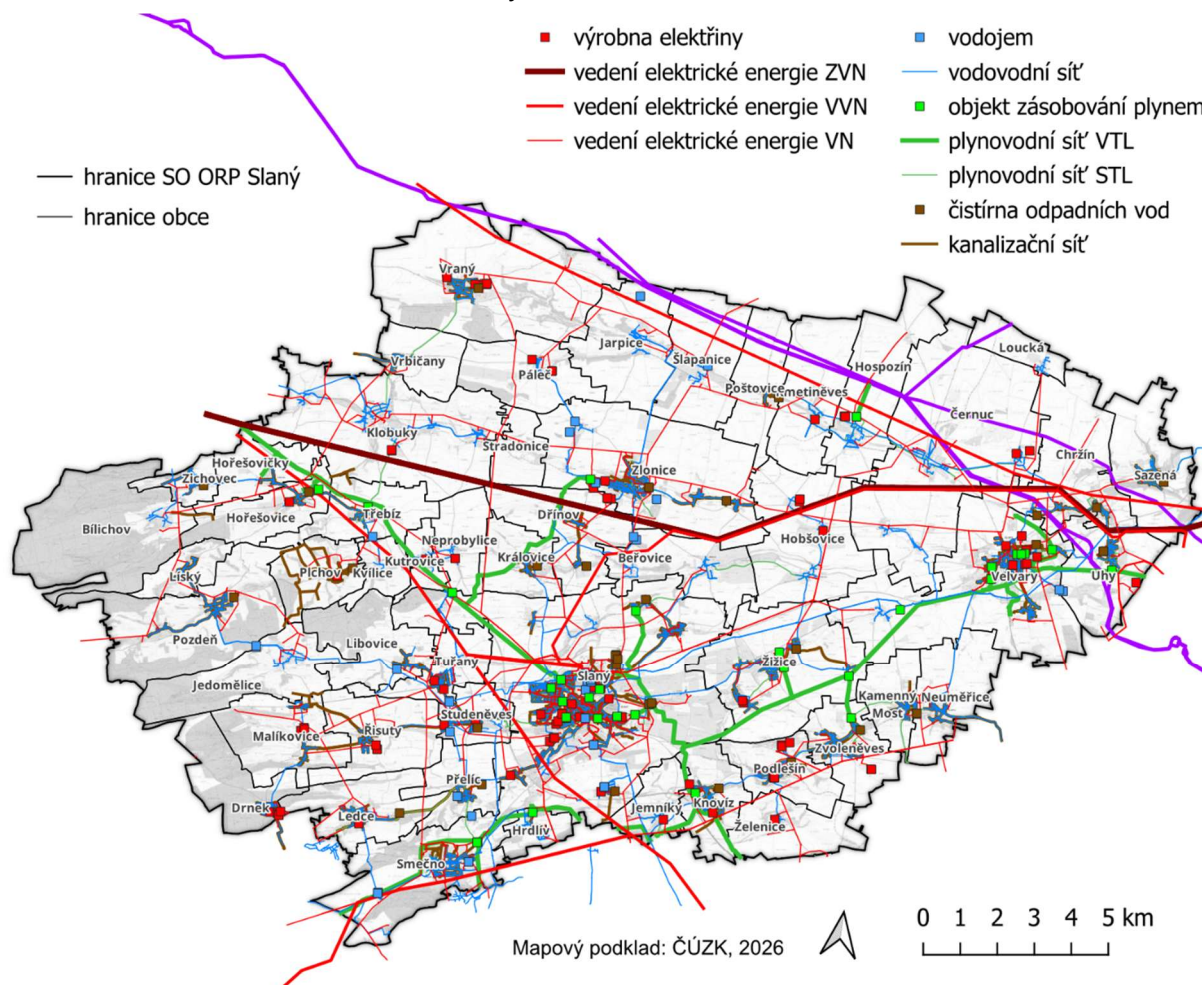
Letecká doprava je v SO ORP Slaný zastoupena pouze letištěm Slaný, které je klasifikováno jako veřejné vnitrostátní letiště. Dále může být letecká doprava reprezentována zejména ochrannými pásmy letiště ve Vodochodech a Letiště Václava Havla. Mimo to lze zmínit heliport v nemocnici Slaný.

Vodní doprava na území SO ORP Slaný nehraje žádnou roli. Vzhledem k fyzicko-geografickému charakteru krajiny zde nepanují příhodné podmínky pro významnější využití vodních cest a žádné v řešeném území nejsou ani sledovány.

Technická infrastruktura

V řešeném území se vyskytuje řada prvků technické infrastruktury a pro jejich základní přehled slouží mapa níže, kde jsou graficky zobrazeny sítě elektrického vedení, plynovody, zásobování pitnou vodou a odkanalizování území. Blíže se jednotlivým konkrétním položkám technické infrastruktury věnují následující podkapitoly.

Obrázek 19 Přehled technické infrastruktury v řešeném území

Zdroj: Data ÚAP, 2025

Nadzemní elektrické vedení

V řešeném území se nachází el. vedení zařazené do přenosové soustavy České republiky a nejvyšším napětím, které el. vedení v SO ORP Slaný přenáší, je 400 kV. Konkrétně se jedná o vedení procházející území od západu z Klobuk přes Beřovice až do Sazené, kde SO ORP opouští. Toto vedení provozuje ČEPS a stejný správce infrastruktury provozuje i vedení přenosové soustavy na napěťové hladině 220 kV, které prochází od severu z Vraného směrem na východ do Sazené. Rozvodnou síť doplňují vedení el. energie 110 kV od ČEZ Distribuce, které dále rozvádějí elektřinu do řešeného území. Mimo uvedené jsou v řešeném území el. vedení nižšího napětí, která zajišťují napojení jednotlivých zastavěných území. Naprostá většina el. vedení je řešena nadzemně, pouze v intravilánu Slaného je část vedení VN uložena pod zem dle ÚAP. Obecně lze konstatovat, že kabelová vedení tvoří pouze malou část všech el. vedení v řešeném území.

Plynovody

Plynifikace patří mezi základní součásti veřejné technické infrastruktury v obcích a jinak tomu v SO ORP Slaný, nicméně podíl plynifikace není dle údajů v ÚAP SO ORP vysoký a řada obcí nemá plynifikaci provedenu. Jedná se například o území západně od Slaného, kde tato infrastruktura kompletně chybí – namátkou lze jmenovat například Malíkovice, Drnek či

Zichovec. Řešeným územím dále prochází vedení VTL plynovodu nad 40 barů, jenž prochází severovýchodním okrajem území cca v ose od Vraného přes Poštovice, Chržín až do Sazené, kde řešené území opouští dvě větve předmětného plynovodu.

Z hlediska vlivu na krajinu nepůsobí vedení plynovodu výrazně negativním vlivem, protože s výjimkou období stavby, kdy je samotné těleso plynovodu ukládáno do země, nejsou dopady na okolí výrazné. Nad tělesem plynovodu se udržuje bezlesí, což může mít vliv na lesní porosty, avšak jinak plynovod neomezuje hospodaření na pozemcích nad ním a nijak významně negativně nepůsobí na krajinu.

Zásobování pitnou vodou

Zásobování pitnou vodou, potažmo vodovodní řad, patří mezi základní prvky technické infrastruktury v obcích, které zajišťují kvalitu života obyvatel. Jak je vidět z tabulky níže, tak veřejným vodovodem disponuje většina obcí v SO ORP, v některých je minimálně záměr na realizaci. Z údajů v Programu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje lze zjistit, že ne všechny domácnosti jsou na veřejné vodovody v obcích připojeny a v některých případech jsou využívány vlastní studně. Informace o tom, jaký je podíl obyvatel využívajících vlastní studně a jaký podíl obyvatel je napojen na veřejný vodovod, přináší tabulka níže, kde jsou rovněž uvedeny údaje o napájení vodovodu, tedy zda jej zajišťuje vrt, studně či skupinový vodovod. Je však nutno poznamenat, že údaje v PRVK jsou mnohde neaktuální, proto byly některé údaje doplněny z platných ÚAP, jedná se například o situaci některých obcí na SV Žerotín – Třebíz, kde PRVK např. u obcí Hořešovice či Zichovec neuvádí, že by bylo napojeno na vodovod, avšak dle ÚAP je vodovodní řad realizovaný.

Tabulka 19 Zásobování pitnou vodou

Obec	Vodovod	Napojení obyvatel na vodovod	Napájení vodovodu
Beřovice	Ano	Cca 80 %	Vodovod pro veřejnou potřebu Slaný, přívodní řad Dolín – Želečovice
Bílíchov	Ano	-	Skupinový vodovod Žerotín - Třebíz- objekt 02- přívaděč Zichovec-Bílíchov, objekt 04 – vodovod Bílichov
Černuc	Ano	-	Kombinace studní a vodovodu ze systému KSKM u větve společné pro obce Kamenice, Budihostice, Chržín, Miletice, Černuc, Hospozín a Kmetíněves
Drnek	Ano	Cca 80 %	Zásobeno pitnou vodou ze systému KSKM, Stochovské části
Dřínov	Ano	Cca 75 %	Vodovod pro veřejnou potřebu Slaný, doplněno domovními studnami
Hobšovice	Ano	-	Napojeno na systém KSKM a dále na tzv. „Slanovod“
Hořešovice	Ano	-	Skupinový vodovod Žerotín - Třebíz
Hořešovičky	Ano	-	Skupinový vodovod Žerotín - Třebíz
Hospozín	Ano	Více jak 80 %	Kombinace studní a vodovodu ze systému KSKM u větve společné pro obce Kamenice, Budihostice, Chržín, Miletice, Černuc, Hospozín a Kmetíněves
Hrdlív	Ano	Cca 75 %	Věžový vodojem Smečno

Obec	Vodovod	Napojení obyvatel na vodovod	Napájení vodovodu
Chržín	Ano	Cca 95 %	Voda je dodávána ze systému KSKM z větve společné pro obce Kamenice, Budihostice, Chržín, Miletice, Černuc, Hospozín a Kmetíněves.
Jarpice	Ano	-	Zemní VDJ Jarpice se zdrojem v obecních studních, dále propojeno s řadem Šlapanice a dále na Zlonice
Jedomělice	Ano	Vysoká	Z vodovodu Slaný před vodojem Tuřany
Jemníky	Ano	Vysoká	Obec je zásobována ze Slánského vodovodu z řadu vodojem Theodor – Slaný větví společnou pro obce Jemníky, Knovíz, Želenice, Podlešín a Zvoleněves
Kamenný Most	Ano	-	Dle ÚAP byl vybudován vodovod. Společný řad pro obce Kamenný most, Neuměřice a Olovnice s napojením na stávající řad z VDJ Radovič
Klobuky	Ano	-	Vodovod pro veřejnou potřebu, který je napojený na oblastní vodovod Přísečnice (Ústecký kraj) cestou skupinového vodovodu označovaného OP-SK.LN.039.46 (pracovní název skupinový vodovod Panenský Týnec)
Kmetíněves	Ano	Cca 50 %	Kombinace studní a vodovodu ze systému KSKM u větve společné pro obce Kamenice, Budihostice, Chržín, Miletice, Černuc, Hospozín a Kmetíněves
Knovíz	Ano	Vysoká	Obec je zásobována ze Slánského vodovodu z řadu vodojem Theodor – Slaný větví společnou pro obce Jemníky, Knovíz, Želenice, Podlešín a Zvoleněves
Královice	Ano	-	Napojeno na Slánský skupinový vodovod a zbytek studny
Kutrovice	Ano	-	Napojeno na Slánský skupinový vodovod se zdrojem vody VDJ Jedomělice
Kvílice	Ano	-	Napojeno na Slánský skupinový vodovod se zdrojem vody VDJ Jedomělice
Ledce	Ano	Cca 30 %	Zásobeno pitnou vodou ze systému KSKM z vodovodu Smečno, další část obyvatel zásobena studněmi
Libovice	Ano	Vysoká	Zásobeno z VDJ Libovice a dále odbočkou napojeno na Slánský skupinový vodovod
Líský	Ano	-	Napojeno na Slánský skupinový vodovod se zdrojem vody VDJ Jedomělice
Loucká	Ano	-	Dle ÚAP vodovod, zdrojem vrtaná studna
Malíkovice	Ano	Vysoká	Napojeno na řad Kačice (VDJ Stochov – Honice) - Smečno
Neprobylice	Ano	-	Napojeno na Slánský skupinový vodovod se zdrojem vody VDJ Jedomělice
Neuměřice	Ano	-	Dle ÚAP byl vybudován vodovod. Společný řad pro obce Kamenný most, Neuměřice a Olovnice s napojením na stávající řad z VDJ Radovič
Páleč	Ano	-	Napojeno na vodovodní síť obce Zlonice
Plchov	Ne	0	Domovní studny

Obec	Vodovod	Napojení obyvatel na vodovod	Napájení vodovodu
Podlešín	Ano	-	Vodovodní řad Jemníky – Zvoleněves (součást systému Slánského vodovodu)
Poštovice	Ano	-	Studna a dále ÚV Poštovice
Pozdeň	Ano	-	Napojeno na Slánský skupinový vodovod ze zdrojem ve VDJ Jedomělice
Přelíc	Ano	Částečná	Místní studna, severní část obce napojena na řad od Kvílice napojený na vodovod Slaný
Řisuty	Ano	Více jak 90 %	Větev Slánského vodovodu společná pro obce Studeněves, Tuřany, Libovice, Řisuty a Jedomělice, voda čerpána z ÚV Studeněves
Sazená	Ano	Cca 90 %	Vodovod napojený na Novou Ves a dále na levou větev tzv. Slanovodu
Slaný	Ano	Vysoké	Město Slaný je zásobeno pitnou vodou z několika zdrojů: Prameniště Studeněves a úpravna vody Studeněves Prameniště Kvíček Systém KSKM - v.dj. Slaný - Theodor
Smečno	Ano	Více jak 90 %	Vlastní vodovod ze 70. let zásobený z věžového VDJ Smečno zásobeného z KSKM Stochov - Honice
Stradonice	Ne	0	Studny
Studeněves	Ano	Částečně	Obec je zásobena gravitačně z věž.vdj.Studeněves 200 m3 (354,7/349,7 m n.m.). Do vodojemu je voda čerpána z ÚV Studeněves. Je možné i zásobování z vodovodního systému města Slaný, a tedy z jiných zdrojů systému Slánského vodovodu
Šlapanice	Ano	Cca 85 %	Artézský vrt v majetku ZD Vraný, dále realizováno propojení na vodojem Zlonice a Šlapanice propojeny sítí s Jarpicemi
Třebíz	Ano	-	Napojeno na Slánský skupinový vodovod se zdrojem vody VDJ Jedomělice
Tuřany	Ano	-	Obec je zásobena gravitačně z věžového vodojemu Studeněves (Tuřany) 200 m3 (354,7/349,7 m n.m.). Do vodojemu je voda čerpána z ÚV Studeněves. Je možné i napojení na vodovodní systém města Slaného, a tedy na ostatní zdroje systému Slánského vodovodu.
Uhy	Ano	Cca 80 %	Napojeno na systém KSKM
Velvary	Ano	Cca 90 %	Napojeno na systém KSKM a dále tento společný řad je napojen na tzv. Slanovod
Vraný	Ano	Více jak 90 %	Vrt Studená Stráň a následně rozvod do řadu skrze zásobní VDJ
Vrbičany	Ano	-	Oblastní vodovod Přísečnice cestou skupinového vodovodu označovaného OP-SK.LN.039.46 Panenský Týnec
Zichovec	Ano	-	Skupinový vodovod Žerotín - Třebíz
Zlonice	Ano	Větší část Zlonic, zbylé místní části převážně domovní studny	vodojem Zlonice 2 × 250 m3

Obec	Vodovod	Napojení obyvatel na vodovod	Napájení vodovodu
Zvoleněves	Ano	Vysoká	Obec je zásobována ze Slánského vodovodu z řadu vodojem Theodor – Slaný větví společnou pro obce Jemníky, Knovíz, Želenice, Podlešín a Zvoleněves
Želenice	Ano	-	V PRVK neuvedeno, ÚAP informaci nespecifikují
Žižice	Ano	Vysoká	Vodovod je napojen na Slánský skupinový vodovod. Voda je do obce přiváděna gravitačně z vodojemu Slaný

Zdroj: Program rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje, ÚAP SO ORP Slaný

Kanalizace a čištění odpadních vod

Z PRVK Středočeského kraje a ÚAP SO ORP vyplývá, že většina obcí v řešeném území je napojena na kanalizační síť, konkrétní údaje udává **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**, kde jsou obsaženy informace o tom, zda má obec vybudovanou kanalizaci, v tabulce je stručně tato kanalizace popsána (tedy zda se jedná o kanalizaci například dešťovou, splaškovou či jinou) a dále tabulka obsahuje informaci o vybudování ČOV.

Tabulka 20: Odkanalizování území

Obec	Kanalizace	Popis kanalizace	ČOV
Beřovice	Ano	Dešťové vody jsou odváděny dešťovou kanalizací vybudovanou v 80. letech z betonových trub do místní vodoteče. Pro obec je zpracován investiční záměr na výstavbu oddílné kanalizace a ČOV	Ne
Bílíchov	Ne	Obec Bílichov nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a kal je likvidován v souladu s platnou legislativou. Obec Bílichov okres Kladno bude realizovat výstavbu nové splaškové kanalizace o přibližné délce 2,93 km a ČOV	Ano (záměr)
Černuc	Ne	Obec Černuc nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a kal je likvidován v souladu s platnou legislativou. V obci je uvažováno s výstavbou nové kanalizační sítě. Oddílná kanalizace v celkové délce cca 5,75.	Ano (záměr dle ÚAP)
Drnek	Ano	Odkanalizování obce realizováno vybudováním kombinované gravitační a tlakové kanalizace a napojení na souhrnný kanalizační systém obcí Drnek, Hradečno, Ledce a Přelíc, ukončené na ČOV Přelíc	Ne (zpracování OV v Přelíci)
Dřínov	Ano	Splašková tlaková kanalizace dle ÚAP.	Ano (záměr dle ÚAP)
Hobšovice	Ne	Obec Hobšovice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody z poloviny obce odtékají po předčištění v biologických septicích přímo do Bakovského potoka. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud se vyvážejí na zemědělské pozemky.	Ne

Obec	Kanalizace	Popis kanalizace	ČOV
Hořešovice	Ano	Splašková kanalizace v celkové délce cca 2,5km v profilech DN250-DN300	Ano
Hořešovičky	Ano	Dešťové vody jsou odváděny z části obce dešťovou kanalizací z betonových trub DN 300 až DN 500 a z části systémem příkopů, struh a propustků	Ne
Hospozín	Ano	Obec Hospozín nemá v současnosti vybudovaný systém veřejné kanalizace. Odpadní vody (cca 90 %) odtékají po předčištění v biologických septicích přímo do Vranského potoka. Záměr na vybudování kanalizace.	Ano (záměr dle ÚAP)
Hrdlív	Ano	V obci není vybudována kanalizace k odvádění odpadních vod. Asi polovina objemu odpadních vod je čištěna v septicích a odváděna do dešťové kanalizace, přibližně 40 % odpadních vod je akumulováno v bezodtokých jímkách (žumpách) a sváženo na ČOV Slaný. Pro odvedení splaškových vod v obci se v dlouhodobém výhledu uvažuje s vybudováním nové splaškové kanalizace.	Ne
Chržín	Ano	Splašková gravitační kanalizace a ČOV Chržín. Vyčištěné odpadní vody jsou vypouštěny do Bakovského potoka. Do kanalizační sítě obce Chržín bude výtlač splaškových vod z čerpací stanice Budihostice.	Ano
Jarpice	Ano	Splašková kanalizace v délce 2,3 km a ČOV	Ano
Jedomělice	Ano	Obec Jedomělice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a z části odváženy k likvidaci na čistírny odpadních vod ve Slaném a Vrapicích. Zbylé splaškové vody se vyvážejí na zemědělsky obdělávané pozemky. V obci navržena realizace splaškové kanalizace.	Ne
Jemníky	Ne	Obec Jemníky nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. U rodinných domků jsou odpadní vody zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud se vyvážejí na ČOV ve Slaném. V obci navržena realizace splaškové kanalizace.	Ne
Kamenný Most	Ano	Obec Kamenný most má vybudovaný systém tlakové kanalizace v celkové délce 5,2km, systém byl dokončen v roce 2004.	Ano
Klobuky	Ano	Kanalizace není a je navrženo vybudování systému splaškové tlakové kanalizace, která bude zaústěna do ČOV Klobuky, kde bude odpadní voda vyčištěna	Ano (záměr dle ÚAP)
Kmetiněves	Ne	Obec Kmetiněves nemá v současnosti vybudovanou kanalizační síť pro veřejnou potřebu. Odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud se vyvážejí na zemědělské pozemky.	
Knovíz	Ano	V obci realizována splašková gravitační kanalizace dle ÚAP.	Ano
Královice	Ano	V obci realizována splašková gravitační kanalizace dle ÚAP.	Ano
Kutrovice	Ne	Obec Kutrovice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody (cca 20 %) odtékají po předčištění v biologických septicích do místní vodoteče. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy na zemědělské pozemky.	Ne

Obec	Kanalizace	Popis kanalizace	ČOV
Kvílice	Ne	Obec Kvílice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody (cca 50 %) odtékají bez jakéhokoli předčištění nebo po předčištění v biologických septicích přímo do Pozdeňského potoka. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy na zemědělské pozemky.	Ne
Ledce	Ano	V obci realizována splašková gravitační kanalizace dle ÚAP.	Ano)
Libovice	Ano	V obci Libovice byla v roce 2004 dokončena výstavba splaškové kanalizace v celkové délce 1,5 km. Kanalizace je gravitační, v menší části tlaková. Splašky jsou přečerpávány výtlačem v délce 0,8 km do obce Tuřany. Čistírna odpadních vod je ve Studeněvsi a je společná pro sdružení obcí Řisuty, Malíkovice, Libovice, Tuřany, Studeněves.	Ne (odvod do ČOV Studeněves)
Líský	Ano	V obci je realizována splašková gravitační kanalizace dle ÚAP.	Ne (dle ÚAP odvod mimo obec)
Loucká	Ne	Obec Loucká nemá v současnosti vybudovanou kanalizační síť pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy na zemědělské pozemky.	Ano (záměr dle ÚAP)
Malíkovice	Ano	Od konce roku 2003 je funkční kanalizace; splaškové vody jsou odváděny do ČOV Studeněves. Kanalizace je gravitační, v menší části tlaková. Splašky jsou přečerpávány výtlačem v délce 1,370km do obce Řisuty.	Ne (odvod do ČOV Studeněves)
Neprobylice	Ne	Obec Neprobylice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud se vyvážejí na zemědělsky využívané pozemky. Dále jsou odpadní vody po předčištění v septicích nebo zcela bez předčištění vypouštěny do kanalizace.	Ne
Neuměřice	Ano	Obec Neuměřice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody (cca 95 %) odtékají po předčištění v biologických septicích přímo do Svatojiřského (Knovízského) potoka. U zbylé části rodinných domů jsou odpadní vody zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud jsou vyváženy na zemědělsky využívané pozemky. Dešťové vody jsou z větší části obce odváděny dešťovou kanalizací z betonových trub a z menší části obce pomocí systému příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.	Ne
Páleč	Ne	Obec Páleč nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a kal je likvidován v souladu s platnou legislativou.	Ne
Plchov	Ano	V obci je realizována splašková tlaková kanalizace dle ÚAP.	Ano
Podlešín	Ano	Obec Podlešín nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody (cca 80 %) jsou zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud jsou vyváženy na zemědělsky využívané pozemky. Zbylé odpadní vody odtékají dešťovou kanalizací po předčištění v biologických septicích do Svatojiřského potoka.	Ano

Obec	Kanalizace	Popis kanalizace	ČOV
		Dešťové vody jsou z obce odváděny dešťovou kanalizací z betonových trub DN 500 do místní vodoteče.	
Poštovice	Ano	V obci je dle ÚAP realizována kanalizace bez bližší specifikace o technických údajích	Ano
Pozdeň	Ano	V obci je dle ÚAP realizována splašková kanalizace.	Ano
Přelíc	Ano	V obci je dle ÚAP realizována splašková kanalizace.	Ano
Řisuty	Ano	V obci je dle ÚAP realizována splašková kanalizace.	Ne
Sazená	Ano	V obci je dle ÚAP realizována splašková kanalizace.	Ano
Slaný	Ano	Město Slaný má v současnosti vybudovaný systém jednotné kanalizační sítě, na kterou je napojeno celé město. Odpadní vody jsou odváděny touto kanalizací na čistírnu odpadních vod, která byla v roce 1976 uvedena do trvalého provozu. V letech 1998–2000 proběhla rekonstrukce ČOV.	Ano
Smečno	Ano	Převážná část obce Smečno má kanalizaci pro veřejnou potřebu. Nová kanalizace se budovala ve třech etapách.	Ano
Stradonice	Ne	Obec Stradonice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody (cca 10 %) odtékají po předčištění v biologických septicích přímo do Zlonického potoka. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány do bezodtokých jímek, odkud se vyvážejí na zemědělské pozemky. Dešťové vody jsou z části obce odváděny dešťovou kanalizací z betonových trub DN 600 až DN 800 a z části pomocí systému příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.	Ne
Studeněves	Ano	Obec Studeněves má v současnosti vybudovaný systém oddílné kanalizace. Splašková kanalizace má celkovou délku 2,3 km. Odpadní vody odtékají na čistírnu odpadních vod.	Ano, avšak v havarijním stavu a přetížená
Šlapanice	Ne	Obec Šlapanice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody (cca 70 %) odtékají po předčištění v biologických septicích do Vranského potoka. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud se vyvážejí na zemědělské pozemky. Dešťové vody jsou z části obce odváděny dešťovou kanalizací z betonových trub DN 300 až DN 600 a z části pomocí systému příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.	Ne
Třebíz	Ano	V obci realizována splašková kanalizace dle ÚAP	Ne
Tuřany	Ano	Realizována splašková kanalizace v celkové délce 2,6 km. Kanalizace je převážně gravitační, v menší části tlaková. Splašky jsou přečerpávány výtlačkem v délce 1,3 km do obce Studeněves. Čistírna odpadních vod je ve Studeněvsi a je společná pro sdružení obcí Řisuty, Malíkovice, Libovice, Tuřany, Studeněves.	Ne (odvod do Studeněvsi)
Uhy	Ano	V obci realizována splašková kanalizace dle ÚAP	Ano
Velvary	Ano	Město Velvary má v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. V současné době je dokončena výstavba nových stok v délce cca 2 km, propojujících stávající stoky a přivádějících odpadní vody na novou čistírnu odpadních vod. Celková délka kanalizační	Ano

Obec	Kanalizace	Popis kanalizace	ČOV
		sítě činí 10,8 km. Součástí kanalizačního systému jsou tři čerpací stanice.	
Vraný	Ano	V obci Vraný je vybudována jednotná kanalizační síť ze železobetonových a kameninových trub, na kterou je napojeno přibližně 50 % obyvatel. Splaškové vody se likvidují na ocelové balené čistírně typu K, velikosti III, která byla uvedena do trvalého provozu v roce 1985.	Ano
Vrbičany	Ano	V obci realizována splašková gravitační kanalizace dle ÚAP	Ne
Zichovec	Ano	V obci realizována splašková kanalizace dle ÚAP	Ano
Zlonice	Ano	V obci Zlonice je vybudovaná splašková kanalizace. Odpadní vody odtékají na čistírnu odpadních vod. V roce 2011 byla provedena výstavba 2. etapy kanalizace, zčásti splaškové a zčásti jednotné, která umožnila propojení stávajících kanalizačních stok a s tím svedení všech odpadních vod na ČOV Zlonice. Dále bude probíhat rekonstrukce gravitačních stok v severní a jihozápadní části Městysu Zlonice.	Ano
Zvoleněves	Ano	Dešťové vody jsou z části obce odváděny dešťovou kanalizací a z části systémem příkopů, struh a propustků do místní vodoteče. V obci je navržena tlaková kanalizace o celkové délce 11,432 km. Pro jednotlivé nemovitosti bude zřízeno 245 čerpacích šachet.	
Želenice	Ne	Obec Želenice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud jsou vyváženy na zemědělsky využívané pozemky.	Ne
Žižice	Ano	V obci realizována splašková kanalizace dle ÚAP	Ano

Zdroj: Program rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje, ÚAP SO ORP Slaný

Solární elektrárny

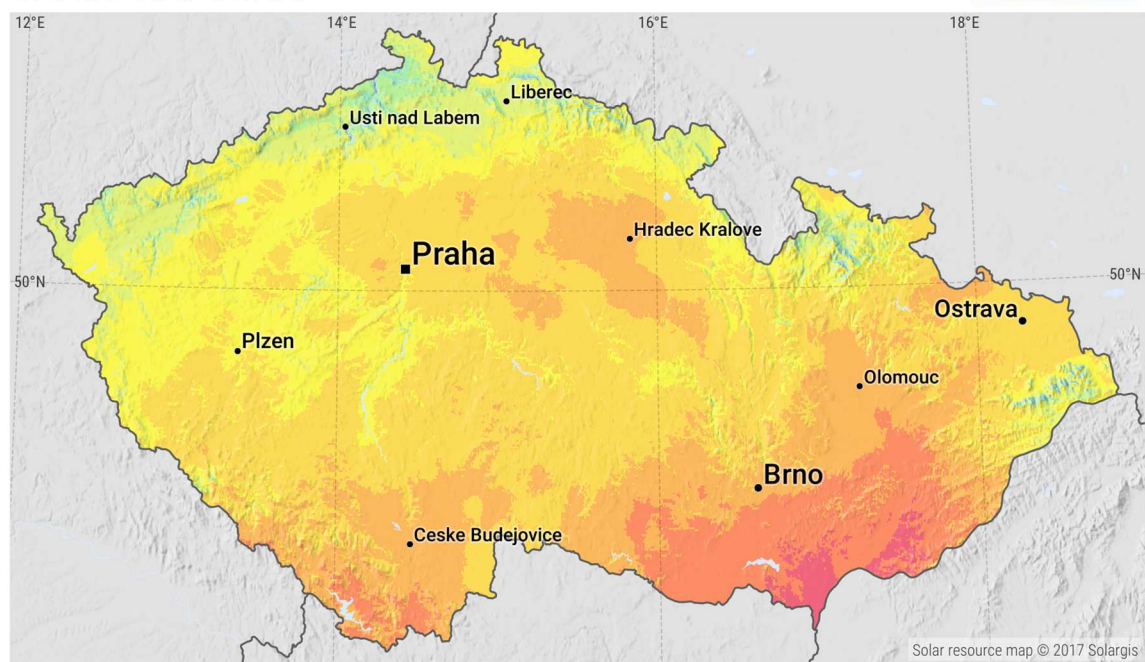
V energetice patří mezi nejnovější trendy využívání energie z obnovitelných zdrojů a jednou z forem je solární energie, která se využívá pro výrobu elektrické energie ve fotovoltaických elektrárnách. Z hlediska základních ukazatelů důležitých pro řádné fungování fotovoltaické elektrárny (FVE) vychází řešené území jako poměrně vhodné. Řešené území spolu s větší částí kraje (např. podle ukazatele množství přímého normálního svitu) patří mezi území s nadprůměrnými hodnotami a možným potenciálem pro výstavbu FVE.

Kromě faktoru slunečního ozáření hraje v umísťování fotovoltaických elektráren v SO ORP Slaný roli také fakt, že se na území nevyskytují žádná rozsáhlá velkoplošná zvláště chráněná území, která by ovlivňovala podmínky umísťování FVE. Větší plošnou ochranu nabízí pouze přírodní park Džbán. V řešeném území je jen několik (národních) přírodních památek. O potenciální vhodnosti pro rozvoj FVE svědčí i to, že je SO ORP Slaný zařazeno do SOB10 a SOB11 z PÚR ČR, které určují vhodné oblasti pro realizaci OZE.

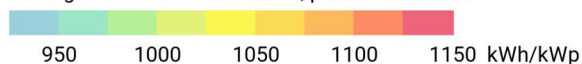
Obrázek 20 Potenciál území ČR pro využití pro fotovoltaickou energii

PHOTOVOLTAIC POWER POTENTIAL CZECH REPUBLIC

SOLARGIS

Average annual sum of PVOUT, period 1994-2016

Zdroj: <https://solargis.com/maps-and-gis-data/download/czech-republic>

Výše popsaná situace na území se propisuje i do skutečného stavu a počtu FVE, které se v něm nacházejí, protože dle Mapy FVE (vycházející a vizualizující data od Energetického regulačního úřadu) se v SO ORP nacházejí tři velké FVE a několik nižších desítek fotovoltaických elektráren klasifikovaných jako střední či malé. Nejvíce jich je lokalizováno v pásu jižně od silnice I/16. Z hlediska výčtu vede Slaný a Vraný, kde jsou tři FVE dle výše uvedeného zdroje.

V mnoha případech se jedná o malé zdroje, nicméně z těch největších lze jmenovat FVE Vraný provozovatele První česká solární s.r.o. s výkonem 1,413 MWe a FVE Drnov s výkonem 1,495 MWe provozovanou FVE Drnov s.r.o.

Tabulka 21: Přehled vybraných fotovoltaických elektráren v SO ORP Slaný

Elektrárna	Obec	Výkon
FVE Drnov	Zvoleněves	1,495 MWe
FVE Vraný	Vraný	1,413 MWe
FVE Pálec	Pálec	1,0 MWe
FVE Hospozín I	Hospozín	0,9010 MWe
FVE Vraný	Vraný	0,601 MWe

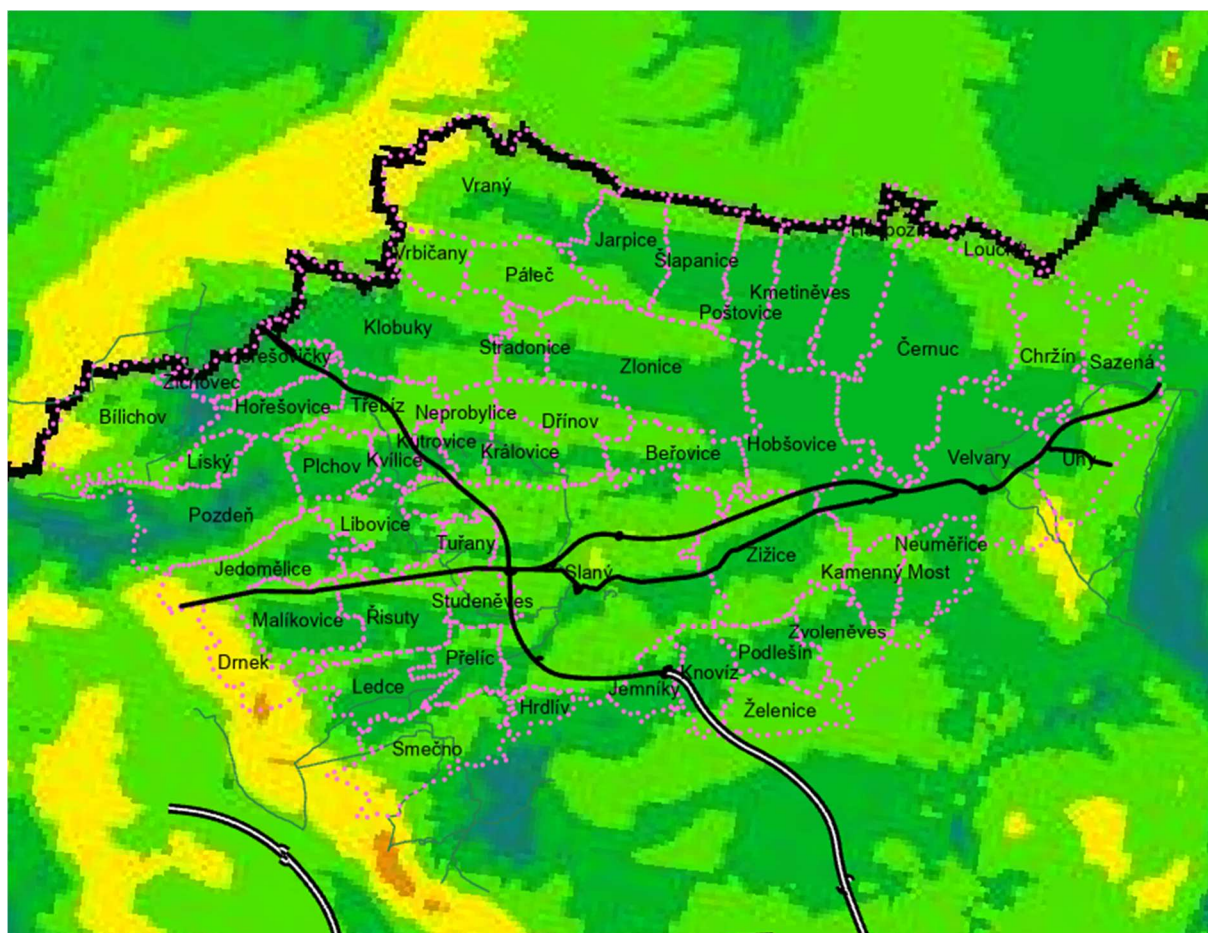
Zdroj: Fotovoltaické elektrárny v ČR (Mapa FVE), 2026

Větrné elektrárny

Podle údajů České společnosti pro větrnou energii se na území SO ORP Slaný nachází malé VTE v Knovízi u objektu rodinného domu a tím výčet končí. Z mapy níže na obrázku lze zjistit, že pro modelovou elektrárnu o výkonu 5 kW představuje řešené území lokalitu nepříliš vhodnou, protože s výjimkou západního okraje řešeného území v Drnku a Smečně dosahují rychlosti větru nízkých hodnot, které nejsou příliš vhodné pro energetické využití.

V rámci SO ORP se tak jedná o jediná místa, kde se vytváří výrazný potenciál pro umístění VTE. V těchto místech jsou modelové roční výkony až 4 000 kWh. Ve zbytku území SO ORP nicméně tyto modelové výkony spolu s rychlostí větru klesají, avšak s ohledem na situaci v jiných částech České republiky se jedná o výrazně podprůměrné výkony. O potenciálu území pro rozvoj větrné energetiky svědčí i skutečnost, že Územní rozvojový plán do So ORP neumístil žádnou akcelerační oblast.

Obrázek 21 Pole průměrné rychlosti větru ve výšce 100 m nad povrchem

Zdroj: Ústav fyziky atmosféry AV ČR

Ostatní zařízení využívající obnovitelné zdroje energie

V řešeném území jsou, mimo výše uvedené prvky technické infrastruktury, přítomny ještě dvě bioplynové stanice. Jedná se o bioplynovou stanici v Klobukách, která je zemědělského původu a získala licenci v roce 2013. Obdobného účelu je i bioplynová stanice v Hobšovicích, která je oproti té Klobucké o třetinu výkonnější a dva roky starší.

3.2.2.8 Brownfieldy

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest používá pro opuštěný nebo nevyužívaný areál a plochu pojem brownfield, který definuje jako: „Nemovitost (pozemek, objekt, areál), která je zcela nebo z části nevyužívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfield nelze vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace.“

Dle ÚAP se na území SO ORP nachází 34 brownfieldů.

Tabulka 22 Brownfieldy na území SO ORP Slaný

Název	Původní využití*	Plánované využití**	K. ú.	Obec
Býv. cukrovar Velvary	P	VL	Velvary	Velvary
Bývalá sušárna	Z	SK	Chržín	Chržín
Bývalé dílny u Cukrovaru	VD	VD	Zvoleněves	Zvoleněves
Bývalé nádraží	D	VZ	Smečno	Smečno
Bývalý cukrovar Klobuky	P	VL	Klobuky	Klobuky
Bývalý pivovar	P	SN	Smečno	Smečno
Pekárna Luka Slaný	P	SM	Slaný	Slaný
Voj. areál Podlešín	P	P	Podlešín	Podlešín
Zem. areál Beřovice	Z	BV	Beřovice	Beřovice
Zem. areál Břešťany	Z	VL	Břešťany	Zlonice
Zem. areál Hobšovice	Z	VL	Hobšovice	Hobšovice
Zem. areál Hospozín	Z	BV	Hospozín	Hospozín
Zem. areál Jemníky	Z	Z	Jemníky	Jemníky
Zem. areál Ješín 1	Z	BV	Ješín	Ješín
Zem. areál Ješín 2	Z	BV	Ješín	Ješín
Zem. areál Kvíc	Z	VZ	Kvíc	Slaný
Zem. areál Miletice	Z	ZV	Miletice	Černuc
Zem. areál Neprobylice	Z	VZ	Neprobylice	Neprobylice
Zem. areál Pozdeň 1	Z	VZ	Pozdeň	Pozdeň
Zem. areál Pozdeň 2	Z	VX	Pozdeň	Pozdeň
Zem. areál Sazená 1	Z	SV	Sazená	Sazená
Zem. areál Sazená 2	Z	SV	Sazená	Sazená
Zem. areál Skůry	Z	SV	Skůry	Hobšovice
Zem. areál Uhý	Z	BV+VD+SV	Uhý	Uhý
Zem. areál Velká Bučina	Z	BV, SV	Velká Bučina	Velká Bučina
Zem. areál Vrbičany 1	Z	SX	Vrbičany	Vrbičany
Zem. areál Vrbičany 2	Z	SV	Vrbičany	Vrbičany
Zem. areál Zvoleněves 1	Z	SV, VL	Zvoleněves	Zvoleněves
Zem. areál Zvoleněves 2	Z	SV	Zvoleněves	Zvoleněves
Zem. areál Zvoleněves u zámku	Z	SV	Zvoleněves	Zvoleněves
Zem. areál Želenice	Z	SV	Želenice	Želenice
Zem. usedlost Budihostice	Z	BV	Budihostice	Chržín

Název	Původní využití*	Plánované využití**	K. ú.	Obec
Zem. areál Lukov	Z	OV nebo SV	Lukov	Vraný
Zem. manipulační plocha (řípa)	Z	SV	Zvoleněves	Zvoleněves

Zdroj: ÚAP, 2025

*D = doprava, P = průmysl, VD = výroba drobná, Z = zemědělství; ** BV = bydlení venkovské, P = průmysl, SK = smíšené obytné – komerční, SN = smíšené obytné, SM = smíšené obytné – městská, SV = smíšené obytné – venkovské, SX = plochy smíšené obytné – se specifickým využitím, VL = výroba lehká, VD = výroba drobná, VX = výroba a skladování se specifickým využitím, VZ = výroba a skladování – zemědělské činnosti, Z a ZV = zemědělská výroba.

Zeleně vyznačené brownfieldy se nachází v krajině či výrazněji do krajiny vystupují a budou předmětem řešení ÚSK. Plochy brownfieldů jsou řešeny územními plány, převážná část brownfieldů na území SO ORP je v územních plánech vymezena jako plochy návrhové, s novými podmínkami využití.

3.2.2.9 Rekreační a cestovní ruch

Rekreace a cestovní ruch zahrnuje pod sebou dvě kategorie rekreace:

- Nadregionální a regionální úroveň rekreace a turistického ruchu
- Lokální úroveň rekreace – tj. v místě bydliště

Území spadá do turistického oblasti Kladensko – Slánsko, k podpoře cestovního ruchu regionu byla založen spolek Destinační management Kladensko – Slánsko, z. s., podporu také zajišťuje Středočeská centrála cestovního ruchu, p. o. Informace o turistice v území lze nalézt na webových stránkách <https://kladensko-slansko.cz/>, <https://www.strednicehy.cz/>.

Území SO ORP je zemědělsky intenzivně využívaná krajina s nízkým rekreačním potenciálem, příznivé turistické prostředí je spíše v západní části území, která je zalesněna a nachází se zde přírodní park Džbán. Nejvíce kulturních památek je soustředěno ve městě Slaný, potom ve Velvarech, Vraném a Zlonici. Území se nacházejí i další zajímavosti – např. rozhledny, skalnaté útvary nebo vojenské bunkry. Navštívníci regionu mohou navštívit několik muzeí, např. Muzeum studené války a protivzdušné obrany v Podlešíně.

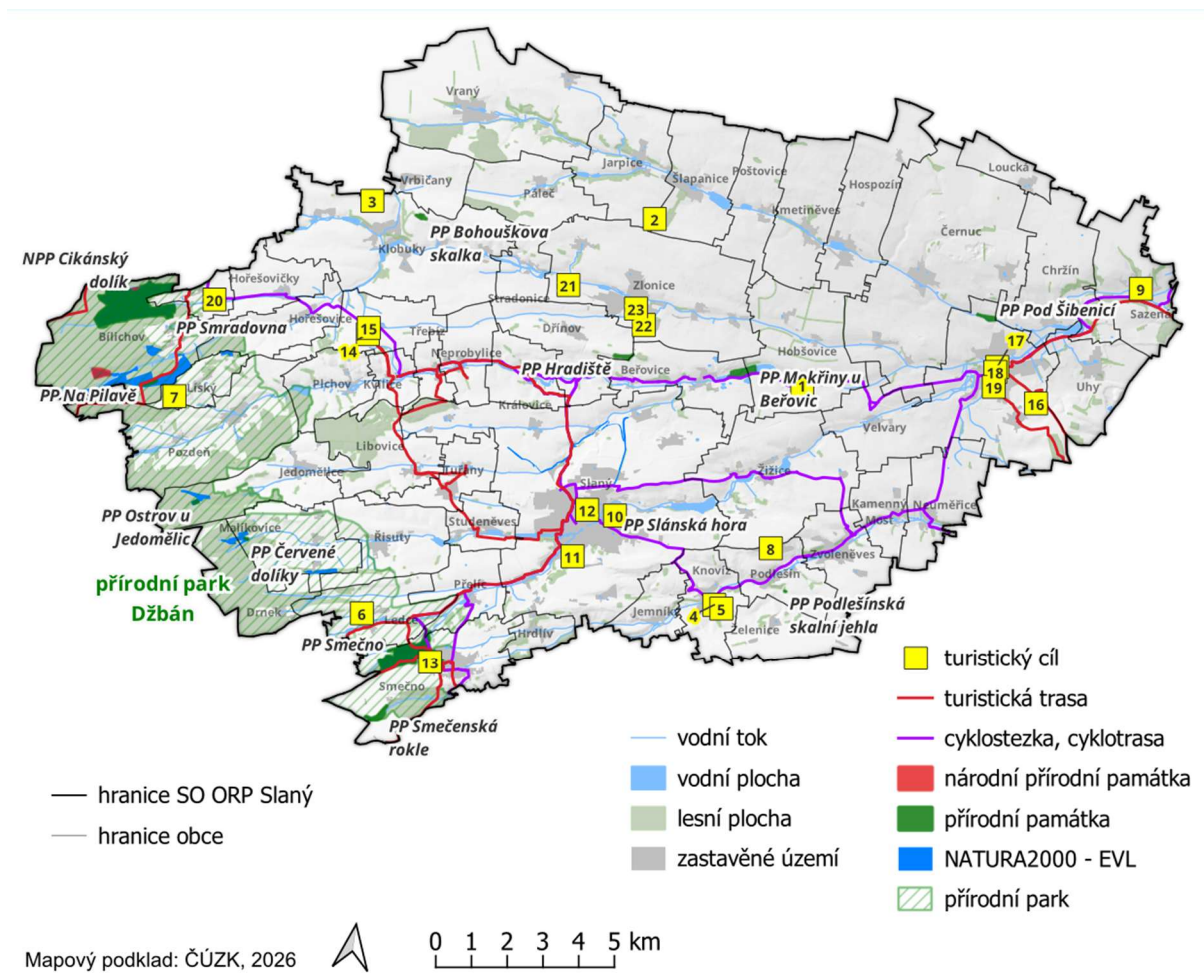
Nadregionální a regionální úroveň rekreace a turistického ruchu na základě mapových podkladů a terénního šetření

Za významná turistická lákadla v SO ORP Slaný lze považovat následující:

1. Minimuzeum panenek (Hobšovice)
2. Hrobka Kinských (Jarpice)
3. Menhir Kamenný muž (Klobuky)
4. Husova kazatelna (skála) (Knovíz)
5. Knovízský drak (Knovíz)
6. Malé asijské muzeum (Ledce)
7. Rozhledna Líský (Líský)
8. Muzeum studené války a protivzdušné obrany (Podlešín)

9. Pevnostní muzeum (Sazená)
10. Slánská hora (Slaný)
11. Kaple Božího hrobu (Slaný)
12. Památková zóna, muzea, židovský hřbitov, koupaliště, aquapark (Slaný)
13. Vojenský skanzen Smečno (Smečno)
14. Skalní reliéfy (Třebíz)
15. Vesnická památková rezervace (Třebíz)
16. Rozhledna Radovič (Velvary)
17. Muzeum technických hraček (Velvary)
18. Městské muzeum (Velvary)
19. Velvarský hřbitov (Velvary)
20. Zichovecký kromlech (Zichovec)
21. Železniční muzeum (Zlonice)
22. Židovský hřbitov (Zlonice)
23. Památník A. Dvořáka (Zlonice)
- 24.

Obrázek 22 Turistické cíle v SO ORP Slaný

Zdroj: mapy.com, <https://kladensko-slansko.cz/>, <https://www.strednicechy.cz/>, data ÚAP SO ORP Slaný, 2024

V SO ORP Slaný se nachází několik naučných stezek vedoucích po zajímavostech v území, soupis stezek je uveden v následující tabulce.

Tabulka 23 Naučné stezky v SO ORP Slaný

Název	Obec	Zaměření	Km
NS Z Kokovic do Klobuk	Klobuky	Geologie, historie	3,5
NS Okolím Třebíže	Kvílice, Třebíz	Historie	1,5
NS Od svatého Ducha do sídla pána z Pětipes	Kvílice, Neprobylice	Příroda	3,5
NS Tuřany a okolí	Libovice, Tuřany	Příroda, historie	2,5
Libovická stezka	Libovice	Geologie, historie, příroda	7,5
NS Plchov	Plchov	Příroda, historie	3,5
NS Slánská hora	Slaný	Příroda, geologie	1,5
NS Povodím Bakovského, Vranského a Zlonického potoka	Šlapanice, Zlonice	Příroda, historie	neznámá
NS po hrobech významných osobností obecního hřbitova a hřbitova sv. Jiří Velvary	Velvary	Historie	Do 1 km
NS Velvarské mokřady	Velvary	Příroda	1,1 – 2,1
NS Velvarské památky	Velvary	Historie	1,35

Zdroj: <http://www.mapy.com>, www.naucne-stezky.cz

Územím SO ORP vede jen pár cyklotras, cyklostezek a turistických tras. S rozšířením sítě cyklotras počítá krajská Cyklo koncepce pro období 2024–2030 a také Strategie rozvoje cyklistické dopravy města Slaného (dosud nechválená). V územních plánech se vyskytují další návrhy cyklotras i cyklostezek, které by měly zlepšit bezpečnost cyklistů. Mimo tras pro cyklisty a turisty, zde najdeme stezky pro koně (hipostezky) – jsou rozmístěny v obcích v okolí Slaného, pak jihozápadě a také na severu – v obcích Zlonice, Jarpice a Vraný.

Možnost občerstvení je skoro v každé obci, jedná se o hospody, bistra i restaurace. S ubytováním je to trochu horší – hotely nalezneme jen ve Slaném, ve zbytku území jsou penziony, apartmány a také kemp.

Územní studie krajiny se zabývá extravilánem obcí a hlavní myšlenkou dané kapitoly je posoudit stávající stav rekreačního využití krajiny. Uvedené cíle rekreace a turistického ruchu, z nichž některé se v extravilánu nacházejí, musí být v krajině dostupné, relativně blízké cíle i vzájemně propojené. K tomu by měla sloužit i značená síť turistických a cyklistických stezek a tras. Popis prostupnosti a propojenosti jednotlivých cílů je uveden v tabulce níže.

Tabulka 24 Cíle nadregionální a regionální úrovně rekreace a turistického ruchu a jejich propojenost

Obec	Rekreační a turistické cíle nadregionálního a regionálního významu	Přístupnost, turistická dostupnost (existence značení)	Nejbližší cíle v krajině	Propojenost v krajině s nejbližšími cíli, popis potřeby nebo problému
Hobšovice	Minimuzeum panenek	Cyklotrasa č. 8242	Muzeum technických hraček, Městské muzeum ve Velvarech	Cyklotrasa č. 8242

Obec	Rekreační a turistické cíle nadregionálního a regionálního významu	Přístupnost, turistická dostupnost (existence značení)	Nejbližší cíle v krajině	Propojenost v krajině s nejbližšími cíli, popis potřeby nebo problému
Jarpice	Hrobka Kinských	Nevede zde žádná cyklotrasa ani turistická trasa	Železniční muzeum, židovský hřbitov, Památník A. Dvořáka ve Zlonici	Chybí cyklotrasa
Klobuky	Menhir Kamenný muž	Naučná stezka Z Kokovic do Klobuk	Vesnická památková rezervace, skalní reliéfy v Třebízi Zichovecký kromlech	Chybí cyklotrasa
Knovíz	Husova kazatelna (skála)	V okolí cyklotrasa č. 8254	Knovízský drak Muzeum studené války a protivzdušné obrany	Cyklotrasa č. 8254
Knovíz	Knovízský drak	V okolí cyklotrasa č. 8254	Husova kazatelna (skála) Muzeum studené války a protivzdušné obrany	Cyklotrasa č. 8254
Ledce	Malé asijské muzeum	V okolí zelená turistická trasa	Vojenský skanzen Smečno	Zelená a modrá turistická trasa Cyklotrasa č.8255 Chybí cyklotrasa
Líský	Rozhledna Líský	Odbočka z modré turistické trasy	Zichovecký kromlech	Modrá turistická trasa K rozhledně chybí cyklotrasa
Podlešín	Muzeum studené války a protivzdušné obrany	V okolí vede cyklotrasa č. 8254	Husova kazatelna (skála) Knovízský drak v Knovízu	Cyklotrasa č. 8254 Chybí značení z cyklotrasy
Sazená	Pevnostní muzeum	Nedaleko je cyklotrasa 8242 a zelená turistická trasa	Městské muzeum, Muzeum technických hraček, Rozhledna Radovič, Velvarský hřbitov ve Velvarech	Cyklotrasa č. 8242 Zelená turistická trasa Chybí cyklotrasa
Slaný	Slánská hora	Naučná stezka Slánská obora	Kaple Božího hrobu Památková zóna, muzea, koupaliště, aquapark	Naučná stezka Slánská obora Cyklotrasa č. 202, 8255 Zelená a žlutá turistická trasa
Slaný	Kaple Božího hrobu	Nevede zde žádná cyklotrasa ani turistická trasa	Slánská hora Památková zóna, muzea, koupaliště, aquapark Vojenský skanzen Smečno	Naučná stezka Slánská obora Cyklotrasa č. 202, 8255 Zelená a žlutá turistická trasa Modrá a žlutá turistická trasa Chybí cyklotrasa a turistická trasa
Slaný	Památková zóna, muzea, židovský	Cyklotrasa č. 202, 8255	Slánská hora Kaple Božího hrobu	Naučná stezka Slánská obora Cyklotrasa č. 202, 8255

Obec	Rekreační a turistické cíle nadregionálního a regionálního významu	Přístupnost, turistická dostupnost (existence značení)	Nejbližší cíle v krajině	Propojenost v krajině s nejbližšími cíli, popis potřeby nebo problému
	hřbitov, koupaliště, aquapark	Zelená a žlutá turistická trasa		Zelená a žlutá turistická trasa
Smečno	Vojenský skanzen Smečno	Cyklotrasy č. 8255 Modrá a žlutá turistická trasa	Kaple Božího hrobu Libušín, Kladno	Cyklotrasy č. 8255, nečíslovaná cyklotrasa Smečno – Přelíc Modrá, žlutá a zelená turistická trasa
Třebíz	Skalní reliéfy	Cyklotrasa č. 202, Zelená turistická trasa	Vesnická památková rezervace Rozhledna Líský Zichovecký kromlech Menhir Kamenný muž	Cyklotrasa č. 202, další cyklo spojení chybí
Třebíz	Vesnická památková rezervace	Cyklotrasa č. 202 Zelená turistická trasa	Skalní reliéfy Rozhledna Líský Zichovecký kromlech Menhir Kamenný muž	Cyklotrasa č. 202, další cyklo spojení chybí
Velvary	Rozhledna Radovič	Odbočka ze žluté turistické trasy	Muzeum technických hraček Městské muzeum Velvarský hřbitov	Chybí cyklotrasa Žlutá turistická trasa
Velvary	Muzeum technických hraček	Cyklotrasa č. 8242 Zelená turistická trasa	Minimuzeum panenek v Hobšovicích Městské muzeum Muzeum technických hraček Velvarský hřbitov Rozhledna Radovič	Cyklotrasa č. 8242 Zelená a žlutá turistická trasa
Velvary	Městské muzeum	Cyklotrasa č. 8242 Zelená a žlutá turistická trasa	Minimuzeum panenek v Hobšovicích Muzeum technických hraček Velvarský hřbitov Rozhledna Radovič	Cyklotrasa č. 8242 Zelená a žlutá turistická trasa
Velvary	Velvarský hřbitov	Cyklotrasa č. 8242 Zelená turistická trasa Naučná stezka Velvarské Mokřady Naučná stezka Velvarský hřbitov	Městské muzeum Muzeum technických hraček Rozhledna Radovič	Zelená turistická trasa, pěšiny
Zichovec	Zichovecký kromlech	Cyklotrasa č. 202	Rozhledna Líský Třebíz – vesnická památková zóna, skalní reliéfy	Modrá turistická trasa Cyklotrasa č. 202
Zlonice	Železniční muzeum	Nevede zde žádná cyklotrasa ani turistická trasa	Židovský hřbitov, Památník A. Dvořáka Hrobka Kinských v Jarpicích	Chybí cyklotrasa

Obec	Rekreační a turistické cíle nadregionálního a regionálního významu	Přístupnost, turistická dostupnost (existence značení)	Nejbližší cíle v krajině	Propojenost v krajině s nejbližšími cíli, popis potřeby nebo problému
Zlonice	Židovský hřbitov	Nevede zde žádná cyklotrasa ani turistická trasa	Památník A. Dvořáka, Železniční muzeum Hrobka Kinských v Jarpicích	Chybí cyklotrasa
Zlonice	Památník A. Dvořáka	Nevede zde žádná cyklotrasa ani turistická trasa	Židovský hřbitov Železniční muzeum Hrobka Kinských v Jarpicích	Chybí cyklotrasa

Zdroj: mapy.com, <https://kladensko-slansko.cz/>, <https://www.strednicechy.cz>

Z tabulky výše vyplývá nedostatečná dostupnost cílů pro cyklisty a pěší turisty. V území chybí cyklotrasy a turistické trasy, někdy je místo nedostatečně značeno (např. Muzeum studené války a protivzdušné obrany). K některým místům vedou jen pěšiny, doporučujeme u těchto míst vyznačení turistické trasy (třeba jen místní) – viz Kaple Božího hrobu.

Plochy rekreace v řešeném území jsou v územních plánech zastoupeny především jako stabilizované plochy pro individuální rekreaci (RI), tedy stávající chatové osady. Tyto lokality se nacházejí zejména v přírodně atraktivních místech, jako je okolí rybníka Babinec v Hřešicích, údolí vodoteče v Hrdlívě, severní část Kutrovic nebo izolovaná osada na jihu Řisut. Významným prvkem jsou chaty také v Bílichově, kde jsou soustředěny v malých skupinách na okraji lesa, a v Smečně, konkrétně v lokalitě Na Šafrancích. Územní plány většinou neumožňují rozšiřování těchto ploch do volné krajiny a stanovují přísné limity pro stavby, kdy maximální zastavěná plocha chaty se obvykle pohybuje mezi 25 m² (např. v Dřínově, Knovízi či Beřovicích) až 40 m² (v Bílichově, Slaném či Kutrovicích).

Další formou jsou zahrádkové osady (RZ), které slouží pro aktivní rekreaci spojenou se samozásobitelskou činností. Tyto plochy jsou stabilizovány a rozšiřovány například v Knovízi na severovýchodním výběžku obce nebo ve Studeněvsi u rybníků. Pro tyto osady platí ještě přísnější regulace zastavěnosti, kdy vnější plocha zahradních chatek nesmí v mnoha obcích překročit 16 m² (např. ve Velvarech, Zvoleněvsi či Hospozíně). V Malíkově je pro pozemky nad 500 m² výjimečně povolen součet zastavěných ploch až 40 m². Charakteristickým rysem těchto ploch je vysoký podíl zeleně, který musí činit až 80–90 % výměry pozemku.

S rekreací úzce souvisejí také plochy občanského vybavení pro tělovýchovu a sport (OS) a specifické plochy pro agroturistiku (RX). Rozsáhlé sportovní areály jsou vymezeny v Královicích na levém břehu Bakovského potoka nebo v Jarpicích na skalnaté lokalitě jižně od centra. Specifickým rekreačním zařízením je motokrosový areál v Hořešovicích nebo golfové hřiště v Beřovicích. Agroturistika je výrazně podporována v Královicích, kde vznikají areály s penziony, chovem koní a edukačním zooparkem, a v Přelici, kde má pro tyto účely sloužit areál bývalého vojenského prostoru.

Lokální úroveň rekreace

Lokální neboli každodenní rekreace označuje soubor rekreačních aktivit a zařízení, které jsou primárně určeny pro obyvatele daného sídelního útvaru (obce, města) a jejich bezprostředního okolí. Je charakterizována krátkodobým využíváním volného času, minimálními nároky na dopravu a přímou vazbou na místní přírodní, kulturní a technické prostředí. Typickými formami jsou veřejné parky, sportoviště, pěší a cyklistické trasy, drobné vodní plochy či komunitní zahrady.

Lokální rekreace v SO ORP je obecně zajištěna existencí atraktivní krajiny – s lesy, loukami a vodními plochami. Lesy se nacházejí na západě a jihozápadě území (je zde vymezen přírodní park Džbán), vodní plochy jsou rozesety po území, jedná se o menší rybníky, nalezneme zde také skalní útvary nebo kameny, které jsou častým cílem procházek. Populární pro místní jsou vyhlídková místa, ať už doprovázena infrastrukturou (odpočívky, rozhledny) či bez ní (výhledy z účelových komunikací, ze zemědělské krajiny).

Podrobně je lokální rekreace řešena v kapitole Analýza vazeb sídel a krajiny.

3.3 Terciární struktura

3.3.1 Ochrana přírody a krajiny

3.3.1.1 Územní systém ekologické stability (ÚSES) VRV

Územní systém ekologické stability řeší samostatná zakázka Plánu ÚSES pro ORP Slaný, zpracovatel Vodohospodářský rozvoj a výstavba.

V rámci analytické části byl zhodnocen současný stav ÚSES v obcích.

Tabulka 25 Stav ÚSES po obcích v SO ORP Slaný

Obec	Stav ÚSES v ÚPD	Návaznost na okolní admin. hranice	Celková funkčnost a konektivita	Soulad s metodikou	Množství problémů a střetů	Podmínky využití v ÚPD	Celkový stav ÚSES
Beřovice	ÚP 2015, spíše schematicky	uspokojivá	částečně funkční	uspokojivý	střední	uspokojivé	uspokojivý
Bílíchov	ÚP 2010, spíše schematicky	dobrá	funkční	dobry	vysoká	nevyhovující	uspokojivý
Černuc	ÚP 2024, podrobně	dobrá	částečně funkční	dobry	nizká	nevyhovující	dobry
Drnek	ÚP 2006, schematicky	dobrá	funkční	uspokojivý	vysoká	nevyhovující	nevyhovující
Dřínov	ÚP 2024, spíše schematicky	dobrá	funkční	uspokojivý	střední	dobré	uspokojivý
Hobšovice	ÚP 2016, podrobně	dobrá	částečně funkční	dobry	nizká	dobré	dobry
Hořešovice	ÚP 2014, podrobně	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	střední	dobré	dobry
Hořešovičky	ÚP 2009, podrobněji	dobrá	částečně funkční	dobry	nizká	nevyhovující	uspokojivý
Hospozín	ÚP 2011, podrobně	dobrá	nefunkční	uspokojivý	střední	nevyhovující	uspokojivý
Hrdlív	ÚP 2008, podrobně	dobrá	funkční	dobry	nizká	nevyhovující	dobry
Chržín	ÚP 2019, schematicky	dobrá	nefunkční	nevyhovující	vysoká	dobré	nevyhovující

Jarpice	ÚP 2012, schematicky	dobrá	částečně funkční	nevyhovující	vysoká	uspokojivé	nevyhovující
Jedomělice	ÚP 2019, schematicky	dobrá	funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	dobrý
Jemníky	ÚP 2012, relativně přesně	uspokojivá	funkční	dobrý	střední	nevyhovující	nevyhovující
Kamenný Most	ÚP 2013, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	uspokojivý
Klobuky	ÚP 2023, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	střední	dobré	uspokojivý
Kmetiněves	ÚP 2021, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	vysoká	nevyhovující	uspokojivý
Knovíz	ÚP 2019, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	dobrý
Královice	ÚP 2024, schematicky	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	dobré	uspokojivý
Kutrovice	ÚP 2020, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	dobrý
Kvílice	ÚP 2018, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	dobrý
Ledce	ÚP 2019, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	dobrý
Libovice	ÚP 2025, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	dobré	dobrý
Líský	ÚP 2024, relativně přesně	dobrá	funkční	dobrý	nízká	dobré	dobrý
Loucká	ÚP 2024, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	dobrý
Malíkovice	ÚP 2024, relativně přesně	dobrá	funkční	dobrý	nízká	nevyhovující	dobrý

Neprobylice	ÚP 2023, částečně schematicky	uspokojivá	částečně funkční	dobrý	nízká	nevyhovující	dobrý
Neuměřice	ÚP 2024, částečně schematicky	nevyhovující	částečně funkční	dobrý	nízká	dobré	dobrý
Páleč	ÚP 2008, částečně schematicky	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	nevyhovující	dobrý
Plchov	ÚP 2019, částečně schematicky	dobrá	částečně funkční	dobrý	střední	nevyhovující	uspokojivý
Podlešín	ÚP 2006, převážně schematický	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	střední	nevyhovující	uspokojivý
Poštovice	ÚP 2012, schematicky	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	střední	nevyhovující	uspokojivý
Pozdeň	ÚP 2016, schematicky	dobrá	částečně funkční	nevyhovující	vysoká	nevyhovující	nevyhovující
Přelíc	ÚP 2014, spíše schematicky	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	střední	uspokojivé	uspokojivý
Řisuty	ÚP 2021, relativně přesně	uspokojivá	částečně funkční	dobrý	nízká	uspokojivé	uspokojivý
Sazená	ÚP 2023, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	nevyhovující	uspokojivý
Slaný	ÚP 2024, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	nevyhovující	dobrý
Smečno	ÚP 2022, relativně přesně	uspokojivá	částečně funkční	uspokojivý	nízká	nevyhovující	uspokojivý
Stradonice	ÚP 2008, spíše schematicky	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	nevyhovující	dobrý

Studeněves	ÚP 2025, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	nízká	dobré	dobrý
Šlapanice	ÚP 2006, schematicky	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	střední	nevyhovující	uspokojivý
Třebíz	ÚP 2020, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	střední	nevyhovující	uspokojivý
Tuřany	ÚP 2020, relativně přesně	uspokojivá	částečně funkční	dobrý	nízká	nevyhovující	dobrý
Uhy	ÚP 2025, relativně přesně	uspokojivá	částečně funkční	dobrý	nízká	dobré	dobré
Velvary	ÚP 2018, relativně přesně	uspokojivá	částečně funkční	uspokojivý	střední	nevyhovující	nevyhovující
Vraný	ÚP 2006, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	nevyhovující	vysoká	uspokojivé	nevyhovující
Vrbičany	ÚP 2013, relativně přesně	dobrá	nefunkční	nevyhovující	střední	uspokojivé	nevyhovující
Zichovec	ÚP 2008, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	uspokojivý	střední	uspokojivé	uspokojivý
Zlonice	ÚP 2017, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	střední	nevyhovující	nevyhovující
Zvoleněves	ÚP 2024, relativně přesně	dobrá	nefunkční	dobrý	střední	uspokojivé	uspokojivý
Želenice	ÚP 2024, relativně přesně	dobrá	nefunkční	dobrý	nízká	dobré	dobrý
Žižice	ÚP 2018, relativně přesně	dobrá	částečně funkční	dobrý	střední	dobré	uspokojivý

Zdroj: Plánu ÚSES pro ORP Slaný, 2026

- Nejproblematictější obce (celkový stav ÚSES = nevyhovující): Drnek, Chržín, Jarpice, Pozdeň, Velvary, Vraný, Vrbičany, Zlonice.
- Nejčastější problém: chybějící nebo nedostatečně definované podmínky využití ploch ÚSES v ÚPD.
- Častý metodický nedostatek: absence vložených LBC v trasách RBK a NRBK.
- Nejčastější problém funkčnosti: nefunkční větve v intenzivně zemědělsky využívané krajině.

- Nejlépe hodnocené obce (dobrý stav, dobrý metodický soulad, nízká problémovost): Černuc, Hobšovice, Hrdlív, Jedomělice, Líský, Libovice, Studeněves a další.

3.3.1.2 Významné krajinné prvky ze zákona, významné krajinné prvky registrované

Dle § 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, jsou významnými krajinnými prvky lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy a jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek. V aktuálních ÚAP SO ORP Slaný (6. úplná aktualizace, 2024) jsou vymezeny vybrané VKP ze zákona – vymezené lesy a úseky vodních toků v obci Neuměřice (z ÚP Neuměřice), údolní niva v obci Ledce (z MěÚ Slaný). Součástí vrstvy VKP ze zákona jsou také vymezené plochy bývalých sadů, lesostepních ploch a mokřadů, které mohou být jako VKP registrovány.

Lesy – Dle výkladu MŽP je lesy ve smyslu významného krajinného prvku třeba chápat jako lesní ekosystém plnící ekologicko-stabilizační funkce v krajině, tvořený především porostem dřevin s vyvinutým stromovým patrem, ve kterém je však důležité zastoupení jak rostlinných, tak živočišných druhů a jejich společenstev v těsné vazbě na ekologické podmínky stanoviště a jehož neoddelitelnou funkční součástí je ekosystém lesních půd. Nekryje se tedy plně s vymezením lesů dle lesního zákona, kde je les vymezen jako „lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa“.

Rozsáhlejší plochy lesů se na území SO ORP nacházejí v západní části SO ORP. Převažují drobné plošky lesů, s malými enklávami přírodě blízkých lesů – zbytky lužních lesů, dubohabřin, doubrav, bučin, suťových lesů a suchých borů.

Rašeliniště – Dle výkladu MŽP je rašeliniště ve smyslu významného krajinného prvku je třeba chápat jako místo výskytu rašeliny, tedy ekosystém se značnou produkcí rostlinné biomasy, avšak s jejím nedostatečným rozkladem v důsledku nadměrného zamokření a nepříznivých podmínek pro rozkladné organismy. K identifikaci rašeliniště lze vycházet z dat mapování biotopů Natura 2000 (Chytrý a kol., 2010), kde jsou rašeliniště reprezentovány skupinami biotopů R2 (slatinná a přechodová rašeliniště) a R3 (vrchoviště). Dále je pak možné využít publikace Moravec a kol. (1995), Petříček a kol. (1999), Míchal, Petříček a kol. (1999), kde jsou popsána jednotlivá společenstva rašelinišť. Rašeliniště je možno také vymezit plošně. Za rašeliniště jsou považována území, kde hloubka neodvodněné rašeliny je vyšší než 0,3 m a plocha je větší než 0,25 ha (Papáčková, Eiseltová, 2001).

Dle katalogu biotopů se na území SO ORP nachází zrašelinělá louka, vápnité slatiniště, které tvoří NPP Cikánský dolík a vápnité slatiniště v lese tvořící prameniště Samotínského potoka nad NPP Cikánským dolíkem.

Vodní toky – Dle výkladu MŽP je třeba vodní tok chápat nikoliv jenom jako vodní proud, nýbrž včetně jeho prostředí, jímž je koryto vodního toku a jeho břehy. Je třeba je chápat jaké vodní ekosystémy, které zahrnují biotickou a abiotickou složku ovlivňovanou dynamickými procesy – kolísáním průtoků, transportem a akumulací splavenin apod., přičemž tyto procesy je třeba v kontextu celého ekosystému vodního toku vnímat jako v zásadě přirozené, nikoliv a priori jako škodlivé. Ekosystém vázaný na vodní tok tvoří tekoucí voda (trvale, nebo po část roku), koryto vymezené břehovými hranami a veškerá biota na vodu a koryto vázaná. Součástí vodního toku tedy mohou být i porosty dřevin rostoucí v korytě až po břehovou čáru.

Převážná část úseků vodních toků byla v minulosti napřímena a zahloubena. V rámci terénního šetření byly vytipovány úseky vodních toků k revitalizaci či renaturaci, viz návrhová část. Úsekově se na vodních tocích vyskytují makrofytní rostliny a přírodě bližší pobřežní vegetace, např. na úseku vodního toku Knovízský potok v západní části obce Zvoleněves.

Rybník – Dle výkladu MŽP je třeba vedle nádrží splňujících definici dle zákona o rybářství („vodní dílo, které je vodní nádrž určenou především k chovu ryb, ve kterém lze regulovat vodní hladinu, včetně možnosti jeho vypouštění a slovení; rybník je tvořen hrází, nádrží a dalšími technickými zařízeními“) navíc zahrnovat také malé vodní nádrže, které plní ekologicko-stabilizační funkce rybníku v krajině (např. přírodě blízké typy stabilizačních a dočišťovacích nádrží, nádrže s převahou rekreačních funkcí apod.).

Na většině rybníků se dle vrstvy mapování biotopů nachází makrofytní vegetace bez ochranný významných vodních makrofytů, významnější společenstva se nachází pouze na bezejmenném neprůtočném rybníku východně od sídla Dolín ve Slaném.

Jezero – Dle výkladu MŽP je třeba chápat jako přirozenou sníženinu zemského povrchu vyplněnou vodou, která se nepohybuje v jednom směru a která není v bezprostřední souvislosti s mořem. Pro účely ochrany významných krajinných prvků podle zákona lze považovat také vodní nádrže vzniklé zatopením prohlubní vzniklých v souvislosti s těžbou. Dle MŽP vzhledem ke skutečnosti, že jsou tyto nádrže považovány za jezera (tudíž za VKP ze zákona), pouze výkladem MŽP, a nikoliv obecně závazným právním předpisem, je vhodné, aby příslušné OOP tyto vodní plochy jako VKP registrovaly (Věstník MŽP, částka 9, 2006).

V území se vyskytují těžené prostory, dosud však bez významných těžbou vzniklých jezer.

Údolní niva – Dle výkladu MŽP je třeba chápat jako rovinné údolní dno aktivované při povodňovém stavu vodního toku; tvoří ji štěrkovité, písčité, hlinité nebo jílovité naplaveniny, jejichž úložné poměry často vykazují nepravidelnosti způsobené větvením toku, vznikem ostrovů, meandrů, náplavových kuželů a delt, sutí, svahových sesuvů apod. (Věstník MŽP, částka 8, 2007). Toto vymezení je důležité z hlediska jasného prostorového vymezení celé údolní nivy. Při takto pojatém vymezení údolní nivy jsou do ní zahrnuty i velmi stabilní a přírodovědně hodnotné biotopy (např. aluviální louky) a dále je zohledněna funkce nivy jako retenčního území či funkce biokoridoru územního systému ekologické stability.

V roce 2022 byly rámcově vymezeny nivy na všech významných vodních tocích ČR, vrstva je poskytovaná AOPK ČR. V rámci SO ORP byly vymezeny na vodních tocích Bakovský potok, Vranský potok, Zlonický potok, Červený potok a Knovízský potok, viz kap. Primární struktura. Jedná se o rámcové vymezení, které slouží jako podklad pro vymezení VKP údolní niva (viz metodika Podrobného vymezení údolních niv, MŽP 2024, dostupná na webových stránkách MŽP).

Na území SO ORP je registrováno 19 významných krajinných prvků, viz tabulka níže.

Tabulka 26: Registrované VKP na území SO ORP Slaný

Název	K. ú.	Popis	Vydal	Datum vydání
Alej vzrostlých lip při silnici Klobuky – Čeradice	Klobuky - parc.č.: 689/5	alej	Okresní úřad Kladno	19.07.1996
Alej vzrostlých lip při silnici Klobuky – Kokovice	Kokovice - parc.č.: 63/16	alej	Okresní úřad Kladno	19.07.1996
Břehový porost bývalého koryta Bakovského potoka	Beřovice - parc.č.: 624/6	břehový porost	Okresní úřad Kladno	12.10.1999
Hájek u Červeného potoka	Luníkov	hájek	Okresní úřad Kladno	24.10.1994
Hájky, remízky, křovité terasy, výchozy skalek.... Bakov	Bakov; Dolín	hájek, remízky, křovité terasy, výchozy skalek	Okresní úřad Kladno	21.01.1997
Hlínská stráň	Malíkovice	výchozy opuky, bývalý sad, teplomilné keře, kleč	Okresní úřad Kladno	22.01.1997
Lesopark Háje	Slaný	lesopark	Okresní úřad Kladno	31.07.1998
Lužní les, mokřad a rákosíště v nivě Pozdeňského potoka	Kutrovice; Kvíllice	niva zarůstající	Okresní úřad Kladno	14.09.2000
Mokřad a mokřadní louky, porostlé vlhkomilnou vegetací	Vraný - parc.č.: 490/1, 486/1, 436/1	louky, mokřad	Okresní úřad Kladno	12.02.1996
Opuková stráň Na Těhuli	Netovice	les	Okresní úřad Kladno	21.03.1994
Pískovcová stráň a bývalá pískovna	Vraný - parc.č.: 648	pískovcová stráň	Okresní úřad Kladno	22.01.1997
Porosty podél Šternberského potoka v lokalitě bývalých lázní Šternberk	Ledce u Kladna	doprovodná zeleň toku	Okresní úřad Kladno	26.06.2000
Skupina vzrostlých stromů okolo bývalého zahradnictví	Slaný	městská zeleň	Okresní úřad Kladno	11.04.1996
Smečenská alej	Ledce u Kladna; Smečno; Přelíc	alej	Okresní úřad Kladno	03.08.1998
Staré lomy s roztroušenou zelení	Neuměřice, Olovnice	staré lomy s roztroušenou zelení	Okresní úřad Kladno	14.11.1995
Stráně se zpustlými sady	Želenice	zpustlý sad	Okresní úřad Kladno	25.10.1994
Strmá stepní stráň	Podlešín - parc.č.: 771/1, 644, 650, 666	stepní stráň	Okresní úřad Kladno	28.04.1994
Travnatý svah u Knovíze	Podlešín	travnatý svah s rozptýlenou zelení	Okresní úřad Kladno	06.06.1994
Zlonická alej	Jarpice; Zlonice	alej	Okresní úřad Kladno	13.11.1996

Zdroj: ÚAP 2024

3.3.1.3 Zvláště chráněná území

Na území SO ORP se nachází 2 národní přírodní památky 12 přírodních památek.

Tabulka 27 Zvláště chráněná území na území SO ORP Slaný

Kód ZCHÚ	Název ZCHÚ	Kategorie	Předmět ochrany	Obec
2416	Bílíchovské údolí	NPP	Biotop a populace kýchavice černé (<i>Veratrum nigrum</i>) ve fragmentu okroticové bučiny.	Bílíchov
1053	Bohouškova skalka	PP	Lokalita s výskytem xerothermních rostlinných společenstev.	Klobuky
1052	Cikánský dolík	NPP	Ochrana kriticky ohrožených rostlinných druhů především lněnky zobanité (<i>Thesium rostratum</i>) a šášiny načernalé (<i>Schoenus nigricans</i>).	Bílíchov
5943	Červené dolíky	PP	Část nivy Červeného potoka s výskytem řady vzácných druhů rostlin, zejména střešníku pantoflíčku (<i>Cypripedium calceolus</i>).	Malíkovice
1409	Hradiště	PP	Teplomilná bylinná a křovinná společenstva slínovcových strání s výskytem bohaté populace čičorky pochvaté.	Dřínov
1407	Mokřiny u Beřovic	PP	Významné hnízdiště, nocoviště a tahová zastávka ptactva a biotop mokřadní zvířeny a květeny.	Beřovice, Hobšovice
265	Na Pilavě	PP	Lokalita kýchavice černé (<i>Veratrum nigrum</i>).	Bílíchov
1022	Ostrov u Jedomělic	PP	Naleziště třemdavy bílé a jiné teplomilné květeny.	Jedomělice
1049	Pod Šibenicí	PP	Ochrana slanomilné vegetace.	Velvary
1021	Podlešínská skalní jehla	PP	Významný geologický fenomén.	Podlešín
1911	Slánská hora	PP	Zachování geologického fenoménu jednoho z nejjižnějších výběžků sopečné činnosti Českého středohoří s ukázkou charakteristické sloupcovité odlučnosti a četnými puklinovými jeskyněmi. Lomová stěna po těžbě v jihovýchodní části území názorně ukazuje skladbu čedičových kup Českého středohoří. Předmětem ochrany jsou i fragmenty skalních stepí s teplomilnou květenou a přirozená lesní společenstva habrových doubrav.	Slaný
1050	Smečenská rokle	PP	Geologický profil džbánskou křídou s bohatou kalcifilní květenou.	Smečno
5766	Smečno	PP	Ochrana silně ohroženého páchníka hnědého (<i>Osmoderma barnabita</i>), jehož výskyt byl recentně zaznamenán ve starých dutinových stromech v zámeckém parku a v přilehlé aleji.	Smečno, Přelíc, Ledce

Kód ZCHÚ	Název ZCHÚ	Kategorie	Předmět ochrany	Obec
6001	Smradovna	PP	7220 - Petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců (Cratoneurion); 7230 - Zásaditá slatiniště; 9150 - Středoevropské vápencové bučiny (Cephalanthero-Fagion); 9190 - Staré acidofilní doubravy s dubem letním (Quercus robur) na písčitých pláních; 91E0 - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae); střevíčník pantoflíček (Cypripedium calceolus) a zvonovec liliolistý (Adenophora liliifolia).	Bílíchov

Zdroj: ÚAP; ÚSOP AOPK ČR - <https://drusop.aopk.gov.cz/>

Příslušnými orgány ochrany přírody k výše uvedeným ZCHÚ jsou Krajský úřad Středočeského kraje a AOPK ČR – RP Střední Čechy (národní přírodní památky Bílichovské údolí a Cikánský dolík).

Cca 5,5 km vzdušnou čarou JZ od SO ORP Slaný se nachází hranice CHKO Křivoklátsko.

3.3.1.4 Přechodně chráněné plochy

Jedná se obecně o území s dočasným nebo nepředvídaným výskytem významných rostlinných nebo živočišných druhů, nerostů nebo paleontologických nálezů, které se vyhláší na předem stanovenou dobu, příp. na opakované období. V rozhodnutí o vyhlášení se dle § 13 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, omezí takové využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení vývoje předmětu ochrany. Na území SO ORP nebyly přechodně chráněné plochy vyhlášeny.

3.3.1.5 Soustava Natura 2000

Soustava Natura 2000 zahrnuje evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Na území SO ORP se nachází 8 evropsky významných lokalit.

Tabulka 28 Evropsky významné lokality na území SO ORP Slaný

Kód EVL	Název EVL	Předmět ochrany	Chráněno ZCHÚ	Obec
CZ0210100	Bílichovské údolí	Petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců (Cratoneurion) (7220); středoevropské vápencové bučiny (Cephalanthero-Fagion) (9150); smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) (91E0).	PP-část	Bílichov, Líský
CZ0212024	Červené dolíky	Střevíčník pantoflíček (Cypripedium calceolus).	PP-část	Drnek, Malíkovice
CZ0212004	Malíkovická stráň	Střevíčník pantoflíček (Cypripedium calceolus).	PP	Malíkovice, Řisuty

Kód EVL	Název EVL	Předmět ochrany	Chráněno ZCHÚ	Obec
CZ0212025	Ostrov u Jedomělic	Střevíčník pantoflíček (Cypripedium calceolus).	PP - část	Jedomělice
CZ0213070	Slánsko - Byseňský potok	Páchník hnědý (Osmoderma eremita).		Slaný
CZ0213072	Smečno	Páchník hnědý (Osmoderma eremita).		Ledce, Přelíc, Smečno
CZ0212019	Smradovna	Petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců (Cratoneurion) (7220); zásaditá slatiniště (7230); středoevropské vápencové bučiny (Cephalantho-Fagion) (9150); staré acidofilní doubravy s dubem letním (Quercus robur) na písčitých pláních (9190); smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) (91E0); střevíčník pantoflíček (Cypripedium calceolus); zvonovec liliolistý (Adenophora liliifolia).	NPP - část, PP-část	Bílíchov
CZ0210726	Vápnomilný bor u Líského	Lesostepní bory (91U0).	NPP	Hořešovice, Líský

Zdroj: ÚAP; ÚSOP AOPK ČR - <https://drusop.aopk.gov.cz/>

Nejbližší ptačí oblastí k SO ORP je PO Křivoklátsko rozkládající se na území CHKO Křivoklátsko.

3.3.1.6 Památné stromy

Na území SO ORP je vyhlášeno 45 památných stromů, v kategoriích jednotlivý strom (31) a skupina stromů (14), viz tabulka níže.

Tabulka 29: Památné stromy na území SO ORP Slaný

Kód	Název	Kategorie	Počet jedinců	Typ OP	Obec	Poznámka
104160	4 duby letní	3	4	VYH	Slaný	
106342	Beránkův dub	1	1	VYH	Ledce	
105486	Buk v Kvílicích	1	1	VYH	Kvílice	
104157	Dřínovská lípa	1	1	ZAK	Dřínov	
104151	Dub	1	1	ZAK	Ledce	
106405	Dub Antonín	1	1	VYH	Hospozín	
104090	Dub letní	1	1	ZAK	Malíkovice	zaniklý objekt, jehož ochrana nebyla zrušena
104092	Dub letní	1	1	VYH	Klobuky	
104100	Dub letní	1	1	VYH	Podlešín	
104147	Dub letní	1	1	ZAK	Poštovice	

Kód	Název	Kategorie	Počet jedinců	Typ OP	Obec	Poznámka
105557	Dub letní	1	1	VYH	Želenice	
104120	Dub na Zadních Lužích	1	1	ZAK	Slaný	
104125	Dub u Otrub	1	1	ZAK	Slaný	
104145	Duby na Kopanině	3	12	ZAK	Smečno	
104152	Duby na Šternberku	3	15	ZAK	Ledce	
104156	Duby u Martinic	3	5	ZAK	Drnek	
104122	Duby u Pozdeň	3	3	ZAK	Pozdeň	
105487	Duby v Pozdni	3	3	VYH	Pozdeň	
105862	Duby ve Vyšínku	3	11	VYH	Zlonice	
104121	Hrušeň - Zelenka	1	1	ZAK	Slaný	
104134	Chržinská lípa	1	1	ZAK	Chržín	
104118	Jasan v Tmáni	1	1	ZAK	Zlonice	
104091	Jírovec maďal	1	1	VYH	Loucká	
104107	Kleny u Černuce	3	3	ZAK	Černuc	
105867	Koulova lípa	1	1	VYH	Královice	
104126	Lípa "Na dlouhém"	1	1	ZAK	Neprobylice	
104098	Lípa malolistá	1	1	VYH	Ledce	
104146	Lípa malolistá	1	1	ZAK	Smečno	
104105	Lípa malolistá	1	1	VYH	Slaný	
105854	Lípa malolistá	1	1	VYH	Želenice	
104148	Lípa malolistá	1	1	ZAK	Podlešín	
104155	Lípa Svatopluka Čecha	3	2	ZAK	Klobuky	
104112	Lípa u Horova mlýna	1	1	ZAK	Velvary	
104110	Lípa u Vítova	1	1	ZAK	Žižice	
104127	Lípa v Lotouši	1	1	ZAK	Slaný	
104087	Lípa ve Vraném	1	1	VYH	Vraný	
105712	Lípa velkolistá	1	1	VYH	Želenice	
104133	Lípy u Jarpic	3	2	ZAK	Jarpice	
104111	Lípy u sv. Trojice	3	3	ZAK	Velvary	
104128	Lípy v Ledcích	3	2	ZAK	Ledce	
106469	Platan u Šturmovy mlýna	1	1	VYH	Velvary	
104153	Skupina dvou dubů	3	2	ZAK	Klobuky	
104154	Skupina dvou dubů	3	2	ZAK	Klobuky	
104088	Topol černý	1	1	VYH	Slaný	
104116	Vrba v Uhách	1	1	ZAK	Uhy	zaniklý objekt, jehož ochrana nebyla zrušena

Zdroj: ÚAP; ÚSOP AOPK ČR - <https://drusop.aopk.gov.cz/>

Součástí ÚAP SO ORP Slaný (2024), jevu 32 Památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu jsou vymezené aleje na území obce Neuměřice – stávající i navrhované.

3.3.1.7 Typy přírodních stanovišť (habitaty) a přírodní biotopy ČR

Typy přírodních stanovišť (habitaty) jsou vybrané biotopy, které jsou typické či vzácné v rámci Evropského společenství. Pro vybrané typy přírodních stanovišť jsou na základě směrnice 92/43/EEC z roku 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin vymezovány evropsky významné lokality soustavy Natura 2000, viz výše. Typy přírodních stanovišť ohrožené vymizením jsou pro členské státy prioritní z hlediska ochrany a péče, jsou označeny hvězdičkou, viz tabulka níže.

Pro potřebu zjištění přírodních biotopů na území ČR a identifikace typů přírodních stanovišť (habitátů) na našem území proběhlo a průběžně se aktualizuje vrstva mapování biotopů, která identifikuje přírodní biotopy na území ČR a typy přírodních stanovišť.

Na území SO ORP tvoří 17,5 % (6448,2 ha) území přírodní a antropogenně pozměněné biotopy, přičemž největší výměru zmapovaných biotopů tvoří intenzivně obhospodařovaná pole (X2), větší výměru (495,2 ha) mají také lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami. Z přírodních biotopů převažují biotopy lesní, konkrétně údolní jasanovo-olšové luhy (L2.2), hercynské dubohabřiny (L3.1), suché acidofilní doubravy (L7.1) a vápnomilné bučiny (L5.3).

Tabulka 30: Nejvíce zastoupené přírodní biotopy na území SO ORP Slaný

Přírodní biotop	Kód přírodních o biotopu	Kód a typ přírodního stanoviště	Obec	Výměra [ha]
Údolní jasanovo-olšové luhy	L2.2	91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	Téměř ve všech obcích, podél vodních toků	244,6
Hercynské dubohabřiny	L3.1	9170 Dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum	Téměř ve všech obcích, plošně rozsáhlejší segmenty v západní části SO ORP	188,2
Suché acidofilní doubravy	L7.1	-	V západní části SO ORP a v obci Velvary (Velvarský háj)	186
Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny	K3	-	Téměř ve všech obcích, převážně v západní části SO ORP	126,6
Vápnomilné bučiny	L5.3	9150 Středoevropské vápencové bučiny (Cephalanthero-Fagion)	Bílíchov, Pozdeň, Malíkovice	125,9
Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez ochrannářsky významných vodních makrofytů	V1G	-	Téměř ve všech obcích s výskytem vodní nádrže	70,6
Vlhké acidofilní doubravy	L7.2	9190 Staré acidofilní doubravy s dubem letním (Quercus robur) na písčitých pláních	Bílíchov	61,3

Přírodní biotop	Kód přírodních o biotopu	Kód a typ přírodního stanoviště	Obec	Výměra [ha]
Mezofilní ovsíkové louky	T1.1	6510 Nižinné sečené louky (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	Více v obcích v jižní části SO ORP, větší segment v Dřínově (louka západně od Drchkova)	53,4
Květnaté bučiny	L5.1	9130 Bučiny asociace Asperulo-Fagetum	V obcích tvořící západní hranici SO ORP	51,8
Širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (Juniperus communis)	T3.4D	6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (Festuco-Brometalia)	Téměř ve všech obcích SO ORP	48,8
Acidofilní bučiny	L5.4	9110 Bučiny asociace Luzulo-Fagetum	V západní části SO ORP	48,6
Rákosiny eutrofních stojatých vod	M1.1	-	V návaznosti na vodní nádrže v obcích - na biotop V1G	34,7
Suťové lesy	L4	9180* Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutiích a v roklich	Obce tvořící jihozápadní část SO ORP, Vraný	32,6
Mozaika přírodních lučních biotopů a křovin – ovsíková a suchá louka, křoviny	T1.1 (50), K3 (35), T3.4D (15)	-	Slaný (lokalita Okrouhlík - motokros)	21,1
Mozaika přírodního lučního biotopu a křovin – suché trávníky a křoviny	T3.4D (80), K3 (20)	-	Slaný, Ledce	17,2
Mozaika vlhkých acidofilních doubrav v kombinaci s lesními kulturami s nepůvodními jehličnatými dřevinami	L7.2 (80), X9A (20)	-	Bílichov	16,7
Mozaika suchých trávníků s nelesními stromovými výsadbami v krajině	T3.4D (70), X13 (30)	-	Velvary, Malíkovice	14,4
Mozaika makrofytní vegetace stojatých vod s rákosinami eutrofních a stojatých vod	V1G (95), M1.1 (5)	-	Šlapanice - Šlapanický rybník	11,7
Mozaika vysokých křovin a suchých trávníků	K3 (60), T3.4D (40)	-	Slaný, Malíkovice, Líský	10,5

Zdroj: AOPK ČR, <https://data.nature.cz/> k 16. 2. 2026

Dne 18. 8. 2024 vstoupilo v platnost Nařízení EU o obnově přírody (Nature Restoration Law), jeho cílem je obnovit do roku 2030 alespoň 20 % pevninských a mořských oblastí EU a do roku 2050 veškeré ekosystémy vyžadující obnovu. Do 1. září 2026 by členské země měly zpracovat Národní plán na obnovu přírody, v němž uvedou, jak budou cíle nařízení plnit. Naplnění nařízení předpokládá důslednější ochranu a péči o typy přírodních stanovišť, viz výše.

3.3.1.8 Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem

AOPK ČR vytvořilo seznam druhů s národním významem (125 druhů cévnatých rostlin, 37 druhů bezobratlých, 50 druhů obratlovců), což jsou druhy záchranných programů a druhy ohrožené, s omezeným výskytem a jeho těžištěm mimo chráněná území. U všech druhů je nezbytnou podmínkou jasná vazba na biotop. Na území SO ORP bylo AOPK ČR k 5. 12. 2025 vymezeno 46 lokalit pro 8 druhů rostlin a živočichů, nejčastěji pro dle červeného seznamu kriticky ohroženého sýčka obecného a ohroženou a vzácnou rostlinu kýchavici černou. Většina lokalit (28) není územně chráněna (prostřednictvím ZCHÚ, EVL či registrovaného VKP).

Tabulka 31 Lokality výskytu vybraných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem na území SO ORP Slaný

Kód taxonu	Druh (latinsky)	Druh (česky)	Chráněno v rámci ZCHÚ či EVL, reg. VKP	Obec	Kód lokality
35102	Adenophora liliifolia	zvonovec liliolistý	PP a EVL Smradovna	Bílichov	4972
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Vrbičany, Klobuky	3611
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Kamenný Most, Neuměřice	3616
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Velvary	3508
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Velvary	3509
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Velvary	3510
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Chržín	3511
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Hobšovice	3512
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Zlonice	3513
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Černuc	3514
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Sazená	3515
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Zlonice	3516
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Zlonice	3517
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Černuc	3518
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Hospozín	3519
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Kmetiněves	3520
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Poštovice	3521
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Pálec	3522
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Loucká, Chržín	3523
1032	Athene noctua	sýček obecný	částečně do lokality zasahuje reg. VKP Zlonická alej	Jarpice, Šlapanice	3524
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Jarpice	3525
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Hospozín, Černuc	3526
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Vraný	3529
1032	Athene noctua	sýček obecný	-	Vraný	3532
35877	Calamagrostis varia	třtina pestrá	jižní část lokality v PP a EVL Smradovna	Bílichov	5241

Kód taxonu	Druh (latinsky)	Druh (česky)	Chráněno v rámci ZCHÚ či EVL, reg. VKP	Obec	Kód lokality
37261	Goodyera repens	smrkovník plazivý	EVL Vápnomilný bor u Líského	Líský	5589
37261	Goodyera repens	smrkovník plazivý	-	Líský	7435
37859	Lathyrus heterophyllus	hrachor různolistý	PP a EVL Ostrov u Jedomělic	Jedomělice	5784
38694	Phyteuma orbiculare	zvonečník hlavatý	PP a EVL Smradovna	Bílichov	6219
38694	Phyteuma orbiculare	zvonečník hlavatý	-	Smečno	6197
38694	Phyteuma orbiculare	zvonečník hlavatý	PP a EVL Smradovna	Bílichov	7496
40209	Thalictrum simplex subsp. galioides	žluťucha jednoduchá svízelová	PP a EVL Smradovna	Bílichov	7536
40209	Thalictrum simplex subsp. galioides	žluťucha jednoduchá svízelová	PP a EVL Smradovna	Bílichov	6865
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	součástí lokality jsou NPP a EVL Bílichovské údolí	Bílichov	6978
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	-	Bílichov	6979
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	PP a EVL Smradovna	Bílichov	6980
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	PP a EVL Smradovna	Bílichov	6981
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	-	Bílichov	7542
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	polovina lokality v PP a EVL Smradovna	Bílichov	7543
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	PP a EVL Smradovna	Bílichov	7544
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	-	Bílichov	7545
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	PP a EVL Smradovna	Bílichov	7546
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	PP Na Pilavě, EVL Bílichovské údolí	Bílichov	7303
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	-	Pozdeň	6976
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	EVL Bílichovské údolí	Bílichov	6977
40473	Veratrum nigrum	kýchavice černá	jižní část lokality v PP a EVL Smradovna	Bílichov	7813

Zdroj: ÚAP; ÚSOP AOPK ČR - <https://drusop.aopk.gov.cz/>

3.3.1.9 Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

Pro zajištění migrační prostupnosti území byl AOPK ČR vymezen tzv. biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Svou rozlohou a biotopovými charakteristikami umožňují rozmnožování a migraci zvláště chráněných druhů velkých savců jako jsou rys ostrovid, medvěd hnědý, vlk obecný a los evropský. AOPK ČR poskytuje pro územní plánování tuto spojitou polygonovou vrstvu, která se podle sloupce s názvem TYP_BVS dělí

na 3 kategorie: jádrová území, migrační koridory a kritická místa. Zalesněná západní část obce Bílichov je součástí vymezeného migračního koridoru, který propojuje jádrovou oblast Křivoklátsko s jádrovými oblastmi v severní části ČR – Krušnými horami a CHKO Labské Pískovce. Jedná se o široce vymezený zalesněný migrační koridor, bez významných migračních překážek, kritických míst migrace. Vrstva je součástí Výkresu limitů a požadavků v území.

3.3.1.10 Přírodní park Džbán

Západní část SO ORP (obce Bílichov, Drnek, Hořešovice, Jedomělice, Ledce, Líský, Malíkovice, Plchov, Pozdeň, Přelíc, Řisuty, Smečno, Zichovec) je součástí přírodního parku Džbán. Posláním přírodního parku je zachování unikátní krajiny džbánské křídové tabule s ohledem na členitost území, lesní porosty, charakteristickou flóru a faunu, mimolesní zeleň. Jedná se o zelenou enklávu mezi podkrušnohorskými hnědouhelnými pánvemi a lesními komplexy Křivoklátska.

3.3.2 Krajinový ráz

3.3.2.1 Ochrana krajinného rázu z pohledu legislativy

Ochrana krajiny je v české legislativě zakotvena zejména v zákoně 114/1992 Sb., krajiny se dotýkají i další zákony týkající se jednotlivých složek životního prostředí (půda, voda, lesy), ochrany kulturních památek (20/1987 Sb.) a územního plánování (183/2006 Sb.). Z mezinárodních úmluv je nejdůležitější Evropská úmluva o krajině (2000).

Nejvýznamnějším nástrojem ochrany krajiny v České republice je institut krajinného rázu.

Krajinový ráz, dle zákona 114/1992 Sb. § 12, je „zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umisťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. K umisťování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem. K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území. Krajinový ráz se neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody.“

Chráněna by tak měla být veškerá krajina, v praxi se však ochrana krajinného rázu uplatňuje zejména v hodnotnějších krajinách, ve zvláště chráněných územích a přírodních parcích. Podle odst. 4 §12 zák. 114/1992 Sb. je ochrana krajinného rázu zmírněna v zastavěných a zastavitelných územích.

Ochrana krajiny by měla být součástí územního plánování, problém je s nejednotností a subjektivností posuzování krajinného rázu, existuje více metodik a postup nebyl legislativně ukotven. Nová komplexní metodika hodnocení krajinného rázu se připravuje a její zveřejnění se očekává kolem poloviny roku 2026.

Krajský úřad SČK nechal pro své území vypracovat **Studii vyhodnocení krajinného rázu na území Středočeského kraje**, která slouží jako podklad pro další rozhodování při krajinném plánování. Prvním cílem této studie bylo identifikovat jevy nezbytné pro koordinaci územně analytických podkladů (ÚAP) kraje a obcí. Byly vymezeny oblasti krajinného rázu s podobnými přírodními, kulturními a historickými charakteristikami a byla pro ně stanovena ochranná opatření. Druhým cílem studie bylo vyhodnocení účinnosti ochrany krajinného rázu v současných přírodních parcích, vymezení jejich jádrového území a návrh na vyhlášení nových přírodních parků.

V rámci ochrany krajinného rázu je třeba zohledňovat i ochranu statků kulturního dědictví a kulturní krajiny. Je třeba vycházet i z doložené podoby historické krajiny a respektovat její dochované relikt. Ochrana kulturní krajiny vyplývá z Evropské úmluvy o krajině.

3.3.2.2 Odborná a metodická východiska

Pro zpracování problematiky krajinného rázu byla hlavním podkladem při zpracování této Územní studie krajiny „Studie vyhodnocení krajinného rázu na části území Středočeského kraje“ (Atelier V, LARECO a Studio B&M, 2008), z níž vychází i tato kapitola. V textu je pro tuto studii dále použita také zkratka Studie KR SČK.

Krajinný ráz představuje soubor přírodních, kulturních a historických charakteristik konkrétního území, které společně utvářejí jeho jedinečný obraz, identitu a estetické působení. Ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je krajinný ráz chráněn před činnostmi, které by mohly snížit jeho estetickou, přírodní nebo kulturně-historickou hodnotu. Ochrana krajinného rázu se vztahuje zejména na zachování významných krajinných prvků, kulturních dominant, harmonického měřítko a vztahů v krajině, přičemž zásahy do území musí respektovat specifický charakter daného místa.

Krajina je výsledkem dlouhodobého spolupůsobení přírodních procesů a lidské činnosti. Její charakter vzniká na základě přírodních podmínek, jako jsou geologické poměry, reliéf terénu, hydrologická síť či vegetační kryt, a byl následně formován historickým vývojem osídlení, zemědělským využíváním území, hospodářskou činností a urbanizačními procesy. Současný obraz krajiny je proto výsledkem dlouhodobého kulturního vývoje a odráží místní tradice, způsoby hospodaření i regionální identitu.

Krajinný ráz nelze chápat pouze jako vizuální kvalitu krajiny, ale jako komplexní systém hodnot zahrnující přírodní, kulturní, historické i symbolické významy území. V krajině se uplatňují nejen přírodní dominanty, jako jsou výrazné reliéfní útvary, vodní toky nebo lesní komplexy, ale rovněž kulturně-historické prvky – sídelní struktura, historická cestní síť, architektonicky hodnotné stavby, drobná sakrální architektura či dochované stopy tradičního hospodaření. Tyto prvky společně vytvářejí charakter krajiny a ovlivňují její estetické působení i čitelnost historického vývoje území.

Významnou hodnotu představuje rovněž volná krajina bez souvislé zástavby, která umožňuje zachování harmonických vztahů mezi přírodními a antropogenními složkami prostředí. Neřízené zásahy do krajiny, zejména rozptýlená výstavba nebo nevhodně umístěné technické a komerční objekty, mohou vést ke ztrátě krajinné identity, narušení prostorových vztahů a

snížení estetických kvalit území. Ochrana krajinného rázu proto představuje významný nástroj pro zachování charakteru krajiny i pro koordinaci budoucího rozvoje území.

Metodický postup a definice pojmů

Metodické hodnocení krajinného rázu vychází z principu charakterové a prostorové diferenciací krajiny. Podstatou tohoto přístupu je rozdělení území na krajinné segmenty vykazující obdobné přírodní, kulturní a historické charakteristiky. Tento postup umožňuje lépe identifikovat hodnoty území, specifické znaky jednotlivých částí krajiny a formulovat zásady jejich ochrany a rozvoje.

Základní úrovní hodnocení jsou **oblasti krajinného rázu (ObKR)**, které představují rozsáhlejší krajinné celky s obdobným charakterem reliéfu, vegetace, způsobu osídlení a hospodářského využití. Tyto oblasti jsou vymezovány na základě výrazných změn charakteru území, přičemž hranice mohou být tvořeny přírodními prvky, sídelní strukturou nebo změnou způsobu využití krajiny. V rámci oblastí krajinného rázu jsou dále identifikována **místa krajinného rázu (MKR)**, která představují menší prostorově vymezené části krajiny s homogenním charakterem a výraznými estetickými či kulturně-historickými hodnotami.

Součástí metodiky je také vymezování **charakteristických krajinných prostorů**, které představují reprezentativní segmenty krajiny s vysokou mírou zachovalosti a čitelnosti krajinného rázu. Hodnocení se zaměřuje na identifikaci přírodních, kulturních a historických znaků, které spoluvytvářejí jedinečnost krajiny a podmiňují její regionální identitu. Výstupem procesu je nejen popis jednotlivých charakteristik území, ale také návrh ochranných opatření směřujících k zachování specifických znaků krajiny a eliminaci nevhodných zásahů.

Znaky krajinného rázu

Charakter krajiny je založen na souboru znaků, které se v různé intenzitě uplatňují v jednotlivých krajinných scénách a určují jejich rozlišitelnost, jedinečnost a estetickou působivost. Tyto znaky jsou převážně vizuálně vnímatelné a lze je rozdělit do tří základních skupin – přírodní, kulturně-historické a estetické.

Přírodní charakteristika krajiny je utvářena zejména reliéfem terénu, geologickou stavbou, hydrologickými poměry, vegetačním krytem a stavem ekosystémů. Morfologie terénu a síť vodních toků vytvářejí základní prostorový rámec krajiny, určují otevřenost či uzavřenost krajinných scén a významně ovlivňují prostorové vztahy a měřítko území. Vegetace následně dotváří obraz krajiny, její ekologickou stabilitu a prostorové členění.

Kulturní a historická charakteristika zahrnuje především strukturu sídel, historickou cestní síť, tradiční formy hospodaření, kulturní dominanty a dochované projevy lidové architektury. Významnou roli sehrávají zejména urbanistická struktura venkovských sídel, architektonický výraz staveb, historické krajinné struktury a kulturně významná místa. Tyto prvky vypovídají o historickém vývoji území a představují důležitou složku regionální identity krajiny.

Estetické hodnoty krajinné scény jsou založeny na harmonii prostorových vztahů, přiměřeném měřítku krajiny, konfiguraci dominant, čitelnosti horizontů a jedinečnosti jednotlivých scénérií. Estetická kvalita krajiny vzniká kombinací přírodních a kulturních prvků

a jejich vzájemných vazeb. Důležitým aspektem je zachování harmonie mezi člověkem vytvořenými strukturami a přírodním prostředím tak, aby nedocházelo k narušení charakteristického obrazu krajiny.

Výsledkem hodnocení znaků krajinného rázu je identifikace hodnotných segmentů krajiny a formulace doporučení pro ochranu a usměrňování budoucího rozvoje území. Cílem je zachovat specifické rysy krajiny, její regionální identitu a dlouhodobě udržitelný vztah mezi přírodními procesy a lidskou činností.

3.3.2.3 Delimitace krajinných celků na úrovni oblastí a míst krajinného rázu se specifickým charakterem

Následující popis vychází ze Studie KR SČK, část B.

Delimitace slouží k **prostorovému rozčlenění krajiny podle charakteru krajinného rázu**, tedy podle podobnosti přírodních, kulturních a historických znaků krajiny. Cílem je identifikovat relativně homogenní krajinné celky, které se od sebe významně liší svým charakterem, strukturou nebo vizuálním působením. Vymezení těchto celků vytváří základ pro ochranu krajinného rázu i pro usměrňování budoucího rozvoje území.

Hierarchická struktura hodnocení krajiny

Krajina je hodnocena ve **dvou základních měřítkových úrovních**:

1. Oblasti krajinného rázu (ObKR)

Jedná se o **větší krajinné celky** s obdobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou. Tyto oblasti jsou definovány zejména na základě:

- geomorfologie a reliéfu území,
- vegetačního krytu a přírodních podmínek,
- způsobu osídlení,
- historického vývoje krajiny,
- forem hospodářského využití,
- celkového vizuálního projevu krajiny.

Každá oblast krajinného rázu představuje území se společnými znaky a odlišuje se od okolních oblastí změnou charakteru krajiny. Hranice oblastí jsou zpravidla vedeny po **výrazných přírodních nebo kulturních rozhraních**, například hranách terénu, údolích, lesních komplexech, změně sídelní struktury či využití krajiny.

2. Místa krajinného rázu (MKR)

Uvnitř jednotlivých oblastí jsou dále vymezována **menší, charakterově homogenní území**, která mají specifický nebo výrazný krajinný charakter. Jedná se zpravidla o:

- pohledově uzavřené krajinné prostory,
- výrazné scenérie,
- území s vysokou estetickou hodnotou,
- krajiny s jedinečnou kombinací přírodních a kulturních znaků,
- lokality s významnými dominantami nebo historickou strukturou.

Místa krajinného rázu představují nejnižší úroveň hodnocení a zachycují jemnější rozdíly v charakteru krajiny.

Princip vymezování hranic

Delimitace není založena na administrativních hranicích, ale na **reálných změnách charakteru krajiny**. Vymezení hranic proto respektuje především:

- změny reliéfu a morfologie terénu,
- změny vegetační struktury,
- rozdílný způsob hospodaření,
- přechody mezi urbanizovanou a volnou krajinou,
- změny sídelní struktury,
- odlišnosti ve vizuálním působení krajinné scény.

Hranice často sledují výrazné krajinné linie, například říční údolí, lesní okraje, hřbety, okraje plošin nebo změny krajinného využití. V některých případech mohou být hranice přechodové a méně jednoznačné.

Hodnocené znaky při delimitaci

Při vymezování krajinných celků jsou sledovány zejména:

- **Přírodní znaky**
 - reliéf terénu,
 - vodní síť,
 - vegetační kryt,
 - geologické a geomorfologické podmínky,
 - ekologická stabilita území.
- **Kulturně-historické znaky**
 - struktura sídel,
 - historické formy využití krajiny,

- kulturní dominanty,
- lidová architektura,
- historické krajinné struktury.
- **Vizuální a estetické znaky**
 - otevřenost nebo uzavřenost krajiny,
 - prostorové vztahy,
 - horizonty a dominanty,
 - harmonie měřítka krajiny,
 - čitelnost a jedinečnost krajinné scény.

Význam delimitace pro územní plánování

Výsledkem delimitace je vytvoření **uceleného systému krajinných jednotek**, které umožňují:

- identifikovat hodnotné části krajiny,
- chránit specifické znaky krajinného rázu,
- formulovat doporučení pro rozvoj území,
- předcházet nevhodným zásahům narušujícím krajinnou identitu,
- zohlednit krajinný ráz při územním plánování a rozhodování v území.

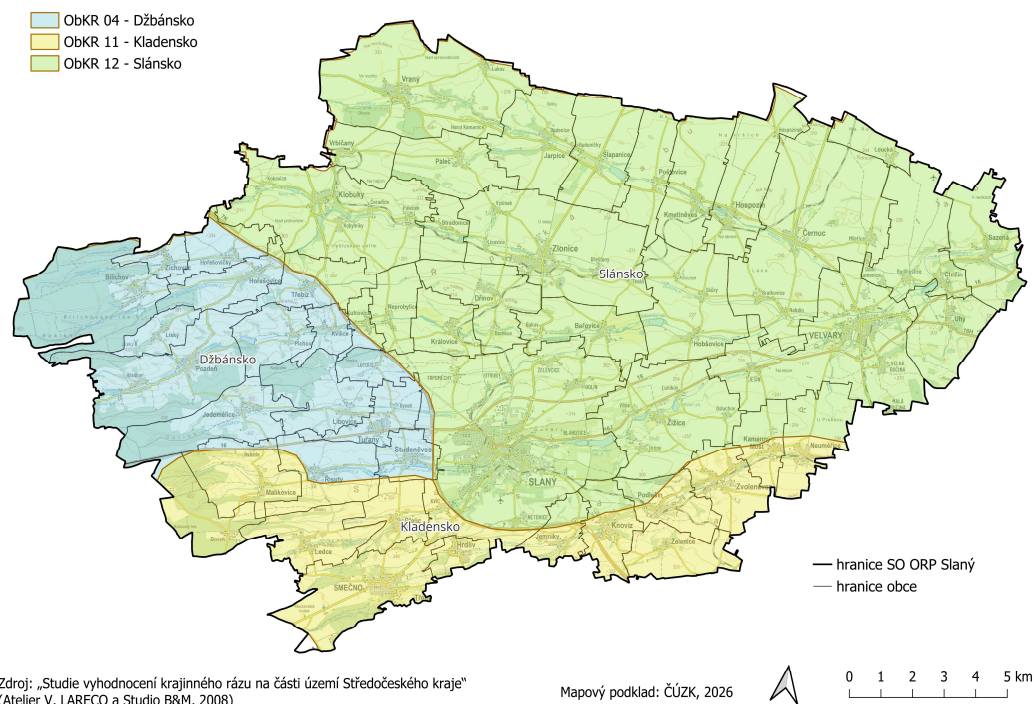
Delimitace tak představuje důležitý podklad pro ochranu krajinného rázu i pro vyvážený rozvoj krajiny při zachování jejích přírodních, kulturních a estetických hodnot.

3.3.2.4 Vyhodnocení krajinného rázu řešeného území SO ORP Slaný

V řešeném území SO ORP Slaný se dle Studie KR SČK nachází následující oblasti krajinného rázu:

- **ObKR 4** **Džbánsko**
- **ObKR 11** **Kladensko**
- **ObKR 12** **Slánsko (převažuje)**

Obrázek 23 Oblasti krajinného rázu ve SO ORP Slaný

Zdroj: Studie vyhodnocení krajinného rázu na části území Středočeského kraje (Atelier V, LARECO a Studio B&M, 2008)

3.3.2.5 ObKR 4 Džbánsko

Obce (tučně jsou označeny obce, které jsou čistě v této Oblasti KR, ostatní jsou i v jiné ObKR):

Bílíchov, Hořešovice, Hořešovičky, **Jedomělice**, Kutrovice, **Ledce**, **Libovice**, **Líský**, Malíkovice, Neprobylice, **Píčov**, **Pozdeň**, Přelíc, Řisuty, Slaný, Studeněves, Třebíz, Tuřany, **Zichovec**;

Oblast je vymezena v prostoru mezi Slaným a Kounovem a zaujímá specifické území Džbánu především pak Řevničovské pahorkatiny a Ročovské vrchoviny. Na západě pak přechází do Řípské tabule. Značná část oblasti spadá do stejnojmenného přírodního parku. Oblast patří ke klimaticky teplé až mírně teplé a suché oblasti s mírnou zimou, vyznačuje se specifickou modelací terénu a uspořádáním říční sítě.

V této oblasti KR se nachází tři charakteristické krajinné prostory, z nichž jen jeden, **ChaKP 4/2 Srbeč - Bílichovské údolí, se nachází v ORP Slaný.**

- ChaKP 4/1 Charakteristický krajinný prostor Pochvalov
- ChaKP 4/2 Charakteristický krajinný prostor Srbeč - Bílichovské údolí
- ChaKP 4/2 Charakteristický krajinný prostor Srbeč - Bílichovské údolí

Charakteristický krajinný prostor Srbeč – Bílichovské údolí zahrnuje dvě odlišné části – horní část členitého údolí Srbečského potoka a Týnecký les rozčleněný třemi paralelními údolími potoků – Bílichovského, Zichoveckého a Samotínského. Horní část údolí Srbečského potoka je ve východní části rozdělena výrazným lesnatým ostrohem výšiny Střela (482,4 m n.m.). Údolí velkého měřítka se tak v jeho horní poloze rozděluje na dva uzavřenější prostory. V tomto reliéfu vznikají působivé scenérie ohraničené horizontálami terénních lesnatých horizontů s vesnicemi na dně údolí a ve svazích. Lesní partie údolí zahlubujících se do okrajů vyzdvíženého lesního masivu se vyznačují velmi odloučeným a uzavřeným charakterem.

K tomu přispívají cenné přírodní hodnoty (Cikánský dolík, Bílichovské údolí, Na Pilavě).

Výrazné znaky krajinného rázu:

- Výrazný a typický terénní reliéf
- Teplomilné trávníky a křoviny na osluněných stráních údolí
- Cenné ekosystémy v lesních porostech
- Výrazné uplatnění zástavby obcí v pohledově exponovaných polohách
- Přítomnost architektonicky cenných objektů
- Zřetelné vymezení prostorů terénním horizontem

Přírodní charakteristika

Modelace terénu

Území je převážně tvořeno členitou pahorkatinou, na západě přecházející do plošší vrchoviny. Geologické podloží tvoří zejména cenomanské pískovce a jílovce, spodnoturonské opuky a místy také permokarbonské sedimenty. Reliéf je výrazně členěn hlubokými údolími, jejichž svahy modelují sesuvy a eroze, což vede ke vzniku izolovaných plošin a hřbetů.

Typické jsou mělké, převážně hnědé půdy, místy doplněné vápnitými červenými půdami vhodnými pro pěstování chmele. Charakter krajiny utváří kontrast červených polí, rozsáhlých lesů a luk a světlých opukových strání. Výjimečnost oblasti spočívá v tektonicky vyzdvížené a erozí rozčleněné křídové tabuli s prudkými svahovými zlomy mezi údolími a plošinami.

Přítomnost složek a prvků přírodní povahy

Typické kolmé, světlé opukové stěny svítící do krajiny a patrné zdaleka jsou nazývány „bílé stráně“ a hostí ohrožené druhy flóry a fauny. Převážná část území je zalesněná (cca 65 % plochy). Převládají borové a smrkové monokultury, avšak zastoupeny jsou i zbytky přirozených bučin a doubrav. Celá oblast je kromě navazujícího Křivoklátska obklopena agrární plochou krajinou, což silně odlišuje lesnatou oblast Džbánu. Údolí jsou tvořena mozaikou polí, luk a pastvin. Mimořádně cenné jsou staré sady a teplé travnaté stráně, ale i drobné mokřady a slatiny. Stepní a teplomilná květena je typická pro bezlesou oblast Džbánu. Lokality těchto společenstev se často nacházejí na hospodářsky málo významných stráních a dotváří tak specifický ráz odlesněných prostorů.

Přítomnost území zvýšené přírodní hodnoty

Maloplošná zvláště chráněná území

- NPP Bílichovské údolí - okroticová bučina na jižním svahu údolí levého přítoku Zlonického potoka. Na rozhraní opuk a jílovců je tu vytvořen důležitý pramenný systém, který podnítl vznik menších sesuvů.
- NPP Cikánský dolík - ostřicovo-mechové svahové slatiniště nad levým břehem Samotínského potoka severovýchodně od Bílichova. Bezlesí (v minulosti udržované pastvou) uprostřed velkého lesního komplexu.
- PP Na Pilavě - Chráněné naleziště – lokalita kýchavice černé. Území se nachází na S svahu menšího lesnatého údolí, které je krátké, mělké a v místě, kde leží ZCHÚ má podobu suchého žlebu.
- PP Ostrov u Jedomělic – území s charakterem v minulosti typického světlého listnatého lesa se specifickou vegetací v podrostu.
- PP Smradovna - v údolích Zichoveckého a Samotínského potoka severozápadně od obce Bílichov. Předmětem ochrany jsou stanoviště s petrifikujícími prameny s tvorbou pěnovců, zásaditá slatiniště, středoevropské vápencové bučiny, staré acidofilní doubravy.

Přírodní parky

- Džbán - zaujímá téměř celou plochu oblasti, vyjma jihozápadní a východní partie oblasti

Evropsky významné lokality

- CZ0212019 Smradovna
- CZ0210100 Bílichovské údolí
- CZ0210726 Vápnomilný bor u Líského
- CZ0212025 Ostrov u Jedomělic

Územní systém ekologické stability

Regionální biokoridory

- Pochvalovská stráň-Bílichovský potok
- RK 1101-K 54
- RK 1110-Hlinská stráň

Nadregionální biokoridory - středem oblasti prochází jeden nadregionální biokoridor cca ve směru od východu k západu

Nadregionální biocentra

- Pochvalovská stráň

Kulturní a historická charakteristika

- Historický vývoj krajiny

Území Džbánska je dlouhodobě osídlené již od pravěku, což dokládají četné archeologické nálezy. Významnější osídlení se rozvíjelo od slovanského období a zejména ve středověku, kdy vznikla většina místních sídel. Důležitou roli hrála Erfurtská obchodní cesta, hradiště Dřevíč a hrad Džbán, které dokládají strategický význam oblasti.

Krajina si dodnes zachovala převážně zemědělský a lesnatý charakter. V minulosti ji ovlivnila těžba uhlí a opuky, pěstování obilí, brambor a chmele. Typická je lidová architektura z opukového zdiva a pravidelné návesní vsi. Téměř celé území je dnes součástí přírodního parku Džbán.

Vizuální charakteristika interiéru a exteriéru oblasti

- Vizuální charakteristika a prostorové vztahy oblasti KR (interiér oblasti)

Území Džbánska má výrazně členitý krajinný ráz, ale jeho vizuální charakter není jednotný. Nejvýraznější část představuje **Ročovská vrchovina**, typická dlouhými horizontálními hřbety, náhorními plošinami a hluboce zaříznutými údolími. Krajina zde působí kontrastně – otevřené plošiny se střídají s uzavřenými údolími, prudkými svahy a členitou vegetací.

Charakteristickým znakem Ročovské vrchoviny je **horizontalita terénních siluet**, která vytváří výrazné prostorové vztahy, kontrast rozlehlých plošin a hlubokých údolí a celkově harmonické měřítko krajiny. Území má vysokou estetickou hodnotu, působí rozmanitě, ale místy také dojmem zanedbaného či zapomenutého kraje.

Krajina byla historicky intenzivně využívána, zejména zemědělsky. Zemědělská půda se nachází jak na náhorních plošinách, tak v údolích.

Odlišný charakter má **Řevničovská pahorkatina**, kde dominují dvě větší údolní sníženiny – údolí Bakovského potoka a úval Loděnice. Významným prvkem je soustava Mšeckých rybníků a otevřená zemědělská krajina s cennými sídly, zejména Mšec a Řevničov. V okolí Loděnice a rybníků doprovodná zeleň člení prostor a vytváří esteticky působivé scénérie.

- Vnější pohledy (exteriér oblasti) – projevy z navazujících oblastí KR

Území oblasti je patrné z okolních oblastí jako členitý, avšak plošší zalesněný horizont. Z některých průhledů z okolních prostorů nabízí překvapivé průhledy na krajinářsky bohaté scénérie (pohledy ze Slánska).

- Vztah znaků přírodní povahy k historickému vývoji krajiny

Časté jsou staré sady s krajovými odrůdami a přirozenou bylinnou vegetací.

Tabulka 32 Přehled znaků a hodnot charakteristik krajinného rázu (souhrnná tabulka pro ObKR 4 Džbánsko)

Identifikované hlavní znaky a hodnoty KR		klasifikace znaků	
		dle významu	dle cennosti
A.2	Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX významný X běžný
A.2.1	Členitá nebo plochá pahorkatina s bohatou hluboce zaříznutou vodní sítí se skalními výchozy	XXX	X
A.2.2	Listnaté a smíšené lesy s převahou bučin a doubrav tvořící specifický lesní interiér s výskytem mnoha druhů vytvářejících aspekty ročních obd.	XX	XX
A.2.3	Smrkové a borové porosty (lignikultury) tvořící specifický lesní interiér	XXX	X
A.2.4	Pastviny a louky stepního charakteru (xerotermní pastviny a louky vysychavých stanovišť, suché trávníky)	X	XX
A.2.5	Skalní výchozy na hranách údolí	X	XX
A.2.6	Výrazně červená barva ornice	XX	X
A.2.7	Dochované staré sady	X	XX
A.2.8	Vodní toky v původních korytech s břehovou vegetací	XX	X
A.2.9	Dochované doposud odlesněné pastviny (doplňující + ojedinělý)	X	XXX
A.2.10	Historická hodnota daná dochovanými starými sady (doplňující + běžný)	X	X
B.2	Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX významný X běžný
B.2.1	Přítomnost cenné architektury a souborů	X	XX
B.2.2	Přítomnost objektů lidové architektury, dochované formy, materiály, měřítko	XX	XX
B.2.3	Přítomnost drobné sakrální architektury (kaple, kapličky, boží muka)	X	X
B.2.4	Přítomnost zaniklých sídel a objektů (vsi, tvrze, hrady)	XX	XX
B.2.5	Přítomnost archeologických nálezů a pravěkých památek	X	X
B.2.6	Přítomnost dochované struktury osídlení a přítomnost historických sídel	X	X
B.2.7	Přítomnost dochované urbanistické struktury sídel	XX	X
B.2.8	Přítomnost dochované cestní a dopravní sítě (cesty, silnice)	X	X
B.2.9	Přítomnost dochovaných krajinářských úprav (rybníky, ryb. soustavy)	XX	X
B.2.10	Přítomnost kulturních dominant a dominantních rysů	X	X
B.2.11	Přítomnost míst kulturně-historického významu	XX	X

Identifikované hlavní znaky a hodnoty KR		klasifikace znaků	
		dle významu	dle cennosti
B.2.12	Přítomnost tradičních forem zemědělství (chmelařství, meze, sady)	XX	X
B.2.13	Přítomnost artefakty technické činnosti a exploatace krajiny (těžba, lomy)	XX	X
B.2.14	Dochovaná struktura krajiny (struktura lesů, polí, cest, mezí, remízků)	XXX	X
C.2	Znaky estetických hodnot vč. harmonického měřítka a vztahů v krajině	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX významný X běžný
C.2.1	Čitelná prostorová skladba krajiny přírodního parku a rozčlenění do rozdílných dílčích prostorů	XX	XX
C.2.2	Zřetelné vymezení prostorů terénním horizontem (výrazný znak krajinné scény Džbánska)	XXX	XX
C.2.3	Zřetelné vymezení prostorů okraji porostů	X	X
C.2.4	Zřetelné linie morfologie terénu (horizonty, hrany, hřbetnice)	XXX	XX
C.2.5	Velké měřítko prostorů hlubokých údolí Ročovské vrchoviny	XX	XX
C.2.6	Velké měřítko zemědělské krajiny Mšecka a Řevničovska	XX	X
C.2.7	Uzavřenost a drobnější měřítko prostorů rybníků na Loděnici	XX	X
C.2.8	Harmonické měřítko některých segmentů zemědělské krajiny v údolí Srbečského a Hřešického potoka	XX	XX
C.2.9	Přírodě blízký charakter některých lesních partií a svahových poloh Džbánska	XX	XXX
C.2.10	Výrazné architektonické hodnoty lidové architektury a urbanistické skladby některých obcí	XX	XX
C.2.11	Velmi přeměněné formy a struktura zástavby obcí Řevničov a Krušovice	X	X

Zdroj: Studie vyhodnocení krajinného rázu na části území Středočeského kraje (Atelier V, LARECO a Studio B&M, 2008)

3.3.2.6 ObKR 11 Kladensko

Obce (tučně jsou označeny obce, které jsou čistě v této Oblasti KR, ostatní jsou i v jiné ObKR):

Hrdlív, Jemníky, Kamenný Most, Knovíz, Malíkovice, Neuměřice, Podlešín, Přelíc, Řisuty, Slaný, Smečno, Studeněves, Zvoleněves, **Želenice**

Oblast je vymezena v prostoru mezi Slaným, Kralupy nad Vltavou, Prahou a Kladnem a zaujímá specifické území Kladenské tabule a souvisejících navazujících okrajů. Vyznačuje se otevřenou zemědělskou krajinou. Převážnou část Kladenska zaujímá teplá podoblast, která se vyznačuje dlouhým, teplým a suchým létem, přecházející na západě a jihozápadě do mírně teplé podoblasti vyznačující se vlhčím létem a delším trváním sněhové pokrývky (patrný vliv na zástavbu). Hranice vůči Slánsku je vedena po drobných krajinných předělech není však výrazná a kontrastní.

V této oblasti KR se nachází dva charakteristické krajinné prostory, z nichž se žádný **nenachází v ORP Slaný**.

- ChaKP 11/1 Charakteristický krajinný prostor Okoř - Otovice
- ChaKP 11/2 Charakteristický krajinný prostor Roztoky – Libčice

Přírodní charakteristika

- Modelace terénu

Území tvoří převážně nížinná tabule západní části Pražské plošiny, budovaná zejména svrchnokřídovými sedimenty. Reliéf má charakter mírně zvlněné plošiny ukloněné od jihozápadu k severovýchodu, členěné údolními zářezy. V křídových horninách jsou údolí mělká, zatímco v místech výskytu proterozoických hornin mají svahy strmý až kaňonovitý ráz, například v údolí Vltavy mezi Prahou a Kralupy nad Vltavou. Krajinu místy zpestřují hřbety a suky převážně jihozápadně–severovýchodního směru. Geologické podloží tvoří slínovce, pískovce, slepence, lupky a jílovce, dále tvrdé proterozoické horniny se skalními výchozy; podél Vltavy jsou významně zastoupeny také kvartérní spraše.

- Přítomnost složek a prvků přírodní povahy

Prvky a složky přírodní povahy jsou výhradně podřízeny letité činnosti člověka, neboť celé území patří k místům s nejstarším osídlením u nás. Již v prehistorické době bylo území odlesněno. Dodnes je území jen málo lesnaté. Přirozené teplomilné doubravy se v území vyskytují jen výjimečně a většinu málo zastoupených lesních kultur tvoří nepůvodní porosty akátin případně borů. Trvalé travní porosty jsou zastoupeny jen sporadicky, a to především na strmějších svazích s charakterem skalních stepí, často s vzácnou květenou. V mnoha případech jsou tato stanoviště vyhlášena za zvláště chráněná území. Mimo lesní vzrostlá zeleň lemuje především liniové kulturní prvky krajiny, často technicky upravené vodoteče, vytváří rozvolněné až zapojené porosty strání, dotváří obrazy sídel v krajině. Důležité jsou úzké travnaté pásy podél dominující orné půdy. Na okrajích sídel jsou místy dochovány sady.

Přítomnost území zvýšené přírodní hodnoty

Maloplošná zvláště chráněná území

- PP Podlešínská skalní jehla – výrazná izolovaná pískovcová skalní věž.
- PP Smečenská rokle – místy až 7 m hluboký kaňon zařiznutý ve spodnoturonských slínovcích a cenomanských pískovcích – geologický fenomén. V některých částech území se nicméně vyvinuly i hodnotné suťové lesy hostící vzácnou květenou.
- PP Červené dolíky – nachází se v údolí Červeného potoka asi dva kilometry západně od obce Malíkovice, důvodem vyhlášení přírodní památky je ochrana nivy, ve které se vyskytuje silně ohrožený střešníček pantoflíček (*Cypripedium calceolus*).
- PP Smečno – nachází se na severozápadním okraji města Smečno. Chráněné území s rozlohou 75,62 ha na rozhraní geomorfologických celků Džbán a Pražská plošina.

Přírodní parky

- Džbán – jeho jižní část zaujímá severozápadní partii oblasti.

Evropsky významné lokality

- CZ0212002 Červené dolíky
- CZ0212004 Malíkovická stráž
- CZ0213072 Smečno

Územní systém ekologické stability

Regionální biokoridory

- RK 1110- Hlinská stráž
- Pochvalovská stráž – Karlštejn, Koda

Regionální biocentra

- Hlinská stráž

Kulturní a historická charakteristika

- Historický vývoj krajiny

Kladensko je území ovlivněné blízkostí Prahy a města Kladna, které tvoří jeho významné správní a spádové centrum. Východní část oblasti patří ke starým sídelním oblastem Čech, osídleným již od pravěku. Dokládají to četné archeologické nálezy z okolí Levého Hradce, Únětic, Stehelčevsi, Libčic nad Vltavou, Zbuzan či Knovíze. V raném středověku zde vznikla významná přemyslovská centra, zejména Budeč, Libušín a Levý Hradec; na Budči se dochovala rotunda sv. Petra a Pavla, považovaná za nejstarší stojící stavbu v České republice.

Ve středověku bylo území tvořeno sítí světských i církevních statků a panství, z nichž významná byla zejména panství smečenské, buštěhradské a braškovské. Zásadní proměnu přineslo 19. století, kdy se Kladensko díky těžbě černého uhlí a rozvoji hutnictví stalo významnou průmyslovou oblastí Čech. V oblasti se zároveň prolínají vlivy lidové architektury Slánska, Podřipska a severozápadního okolí Prahy. Kladensko a okolí Unhoště náleží k tradiční oblasti hrázdné architektury, která se však dochovala jen minimálně; častější jsou starší zděné barokní stavby, klasicistní vesnická zástavba a místy také domy ve stylu geometrické secese.

Vizuální charakteristika interiéru a exteriéru oblasti

- Vizuální charakteristika a prostorové vztahy oblasti KR (interiér oblasti)

Oblast Kladenska zahrnuje příměstskou krajinu západního a severozápadního okraje Prahy, která pokračuje směrem ke Smečnu. Tvoří ji převážně mírně zvlněné náhorní plošiny a tabule s intenzivním zemědělským využitím a velmi starou sídelní strukturou. V severozápadní části krajina přechází do členitějšího území při okraji Řevničovské pahorkatiny. V zemědělském

pásmu navazujícím na Prahu lze rozlišit Třebotovskou plošinu, Hostivickou tabuli a Turskou tabuli, ovlivněnou blízkostí údolí Vltavy.

Suburbanizace Prahy se projevuje zejména v okolí letiště, podél hlavních dopravních tahů a v koridoru dálnice D5, ale zasahuje i historické zemědělské obce. V krajině tak vedle sebe existují původní sídla s dochovanou lidovou architekturou a novější rozsáhlejší celky nízkopodlažní zástavby. Estetická hodnota území spočívá hlavně v kontrastu otevřených zemědělských ploch a zaříznutých údolí vodních toků, které tvoří zelené krajinné osy, doplněné kulturními a ojedinělými přírodními dominantami.

- Vnější pohledy (exteriér oblasti) – projevy z navazujících oblastí KR

Kladensko je patrné z vyvýšených míst okolních oblastí jako intenzivně využívaná zemědělská krajina s převahou kulturních geometrizujících prvků. Přítomné lesní porosty a zástavba sídel tvoří drobné vymezující horizonty patrné zejména ze Stochovska. Z prostoru Slánska je oblast patrná jako otevřená zemědělská krajina, v některých průhledech se mírně uplatňuje Vinařická hora.

- Vztah znaků přírodní povahy k historickému vývoji krajiny

Území bylo již v prehistorické době odlesněno, což dokazuje výrazná podřízenost přírodních prvků a terénní antropogenní tvary. Z oblasti pocházejí zkameněliny světového významu a stratigrafické profily světového významu

Tabulka 33 Přehled znaků a hodnot charakteristik krajinného rázu (souhrnná tabulka pro ObKR 11 Kladensko)

Identifikované hlavní znaky a hodnoty KR		klasifikace znaků	
		dle významu	dle četnosti
A.2	Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
A.2.1	Náhorní plošiny rozřezané hlubokými až kaňonovitými údolími	XXX	X
A.2.2	Vystupující suky a hřbety	XX	X
A.2.3	Povrchové krasové jevy - závrtý a travertíny	X	XX
A.2.4	Akátové a borové porosty (lignikultury) tvořící specifický lesní interiér	XX	X
A.2.5	Teplomilné doubravy s příměsí ostatních druhů dřevin, zejména borovice	X	X
A.2.6	Xerothermní pastviny a louky vysychavých stanovišť, suché trávníky na svazích	X	X

Identifikované hlavní znaky a hodnoty KR		klasifikace znaků	
		dle významu	dle četnosti
A.2.7	Uzavřené rekultivované nebo opuštěné zatopené lomy a výsypky popílku se specifickou vegetací	X	XX
A.2.8	Vodní toky v původních korytech s břehovou vegetací	XX	X
A.2.9	Mimořádně vzrostlá zeleň doprovázející liniové prvky krajiny.	XX	X
A.2.10	Vzrostlá zeleň v sídlech a jejich okrajích, sady	X	X
B.2	Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
B.2.1	Přítomnost cenné architektury a souborů (kostely, zámky, kaple, tvrze...)	XX	XX
B.2.2	Přítomnost objektů lidové architektury (měřítka, materiály, detaily či hmoty)	X	XX
B.2.3	Přítomnost drobné sakrální architektury (kříže, sochy, boží muka, kaple)	X	X
B.2.4	Přítomnost archeologických stop a prehistorických památek	XX	XXX
B.2.5	Přítomnost dochované struktury osídlení, přítomnost historických sídel	XX	XX
B.2.6	Přítomnost dochované urbanistické struktury sídel	X	X
B.2.7	Přítomnost dochované cestní sítě (osnovy krajiny), historické stezky a trasy	X	X
B.2.8	Přítomnost artefaktů technické činnosti a exploatace krajiny (těžba, mlýny)	XXX	XX
B.2.9	Přítomnost míst kulturně-hist. významu (Lidice, L.Hradec, Budeč, Tursko)	XX	XXX
B.2.10	Přítomnost architektonických dominant	X	X
B.2.11	Přítomnost dochované struktury krajiny (odlesněná kult.krajina, zářezy údolí)	XXX	X
C.2	Znaky estetických hodnot vč. harmonického měřítka a vztahů v krajině	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný

Identifikované hlavní znaky a hodnoty KR		klasifikace znaků	
		dle významu	dle četnosti
C.2.1	Velké měřítko krajiny bez výrazného členění	XXX	X
C.2.2	Výrazné koridory vodotečí členící krajinu	XX	XX
C.2.3	Zřetelné kulturní dominanty kostelů v přehledné zemědělské krajině	X	XX
C.2.4	Zřetelné linie morfologie plochého a mírně zvlněného terénu (horizonty, hrany, hřbetnice)	XX	X
C.2.5	Uzavřenost a drobnější měřítko prostorů v zahloubených údolích vodotečí	XX	XX
C.2.6	Přírodě blízký charakter některých lesních partií údolí vodotečí	X	X
C.2.7	Výrazné architektonické hodnoty lidové architektury a urbanistické skladby některých obcí	XX	XX
C.2.8	Velmi přeměněné formy a struktura zástavby obcí v příměstské krajině Prahy	XX	X

Zdroj: Studie vyhodnocení krajinného rázu na části území Středočeského kraje (Atelier V, LARECO a Studio B&M, 2008)

3.3.2.7 ObKR 12 Slánsko

Obce (tučně jsou označeny obce, které jsou čistě v této Oblasti KR, ostatní jsou i v jiné ObKR):

Beřovice, Černuc, Dřínov, Hobšovice, Hořešovice, Hořešovičky, Hospozín, Chržín, Jarpice, Jemníky, Kamenný Most, Klobuky, Kmetiněves, Knovíz, Královice, Kutrovice, Loucká, Neprobylice, Neuměřice, Páleč, Poštovice, Sazená, Slaný, Šlapanice, Stradonice, Studeněves, Třebíz, Tuřany, Uhy, Velvary, Vraný, Vrbičany, Zlonice, Zvoleněves, Žižice

Oblast je vymezena v prostoru mezi Perucem, Vodochody-Straškovem a Slaným a zaujímá specifické území Řípské tabule (pouze na jihu přechází do Pražské tabule). Celé Slánsko spadá do teplé podoblasti, která se vyznačuje dlouhým, teplým a suchým létem, velmi krátkým přechodným obdobím a teplým až mírně teplým jarem a podzimem, krátkou, mírně teplou a suchou až velmi suchou zimou.

V této oblasti KR se nachází **ChaKP 12/1 Charakteristický krajinný prostor Zlonice – Budenice.**

Krajinný prostor zahrnuje kultivovanou zemědělskou krajinu mezi Zlonicemi a Budenicemi s dochovanými komponovanými krajinnými úpravami. V krajině se vizuálně projevují architektonické dominanty (poutní kostel, zámky, hospodářské budovy) a vegetační prvky krajinné kompozice – aleje, skupiny stromů, bažantnice, zámecké parky. Krajina vyniká dochovanými stopami historické kultivace a významnými krajinářsko-estetickými hodnotami.

Velké měřítko krajiny dané reliéfem a hospodářským využitím se zmenšuje v lokalitě kompotových úprav využívajíc dálkových pruhledů na terénní dominanty (Říp).

Výrazné znaky krajinného rázu:

- Členitá pahorkatina vytvářející rámec otevřené krajiny
- Pastviny a louky stepního charakteru (xerothermní pastviny a louky vysychavých stanovišť, suché trávníky)

Přírodní charakteristika

- Modelace terénu

Území představuje členitou pahorkatinu tvořenou především slínovci, prachovci, pískovci a jílovci. Této pahorkatině byl vtisknut základní charakter již v předkvartérním období, kdy bylo celé území zarovnáno do rozsáhlých plošin, které byly v pozdějších geologických etapách při tektonickém zdvihu celého území nakloněny k východu. Na jihu území je výrazný silně destruovaný povrch opukových plošin, širokých rozvodních hřbetů, širokých údolí toků a erozních kotlinek.

Geologický podklad tvoří spodnoturonské písčité slínovce a prachovce, cenomanské pískovce a místy i permokarbonské prachovce, jílovce a pískovce. Povrch je v současnosti převážně překryt úrodnými sprašovými závěsemi a pokryvy, což spolu s teplou klimatickou oblastí podmínilo hlavně agrární využití území.

- Přítomnost složek a prvků přírodní povahy

V krajině převládají pole, místy chmelnice, znaky přírodní povahy jsou přítomny ve fragmentech a jako doprovodné prvky. Oblast je téměř bezlesá. Tyto sporadické lesní kultury jsou tvořeny zejména bory (s příměsí smrku a dubu) případně akátiny. Jen výjimečně jsou zastoupena přirozená společenstva teplomilných doubrav a stepních trávníků. Tato ojedinělá a vzácná místa podléhají většinou územní ochraně. Mimolesní vzrostlá zeleň doprovází místy komunikace a sporé fragmenty kulturních liniových prvků upozorňujících na původní strukturu krajiny, dále tvoří typický doprovod některých úseků převážně technicky upravených vodních toků. Vzrostlá zeleň tvoří typický obraz mnoha sídel, zejména jejich historických částí, a některých okrajů s loukami a pastvinami naznačujících fragmenty humen s ovocnými stromy.

Přítomnost území zvýšené přírodní hodnoty

Maloplošná zvláště chráněná území

- PP Bohouškova skalka - vzácná xerothermní vegetace zachovaná uprostřed zemědělsky obhospodařované krajiny.
- PP Mokřiny u Beřovic (dříve PP Hobšovický rybník) - rybník vyhlášen s rákosinami a vtroušenými dřevinami, významné hnízdiště, nocoviště a tahová zastávka ptactva a biotop mokřadní zvířeny a květeny.

- PP Hradiště - k západu a jihozápadu ukloněné svahy vrchu Hradiště (545 m n. m.), porostlé travinnou vegetací. Hradiště je výrazný vrch, budovaný čedičovou horninou olivinickým nefelinitem a spolu s nedalekým Holým vrchem tvoří jediné těleso protažené ve směru sever - jih. Hornina vystupuje na povrch v drobných skalních výchozech. Na svazích jsou větší plochy volných sutí.
- PP Pod Šibení - louka v nivě Vranského potoka s výskytem slanomilné vegetace. V současnosti převládají rákosiny.
- PP Slánská hora - uprostřed města stojící Slánská hora je pozůstatkem stejné (třetihorní) sopečné činnosti, jaká zapříčinila vznik Českého středohoří. Charakteristická je sloupcovitou odlučností místního čediče, v němž po utuhnutí vznikly vlivem otřesů četné dutiny. Slánská hora je významným nalezištěm minerálů, je doloženo její pravěké osídlení.

Evropsky významné lokality

- CZ0213070 Slánsko - Byseňský potok

Územní systém ekologické stability

Regionální biocentra

Regionální biocentra

- Bílichovský potok
- Krkonoš
- Poštovice
- Černuc
- Chržín

Nadregionální biokoridory – severní částí oblasti prochází nadregionální biokoridor cca ve směru JV-SZ, který propojuje většinu regionálních biocenter.

Biokoridory:

- Bílichovský potok – K 56
- Šebín – K58
- Vrbecký, Mšenský potok – Poštovice
- Podmoklina – K57

Kulturní a historická charakteristika

- Historický vývoj krajiny

Slánsko patří ke staré sídelní oblasti, kde příznivé přírodní poměry (úrodné půdy, vyhovující klima a vodní síť) vytvořily dobré podmínky k osídlení. Slánsko se již v pravěku stalo součástí středočeské ekumeny, přičemž při formování sídelní sítě sehrály nezastupitelnou úlohu vodní toky a starobylé stezky.

Z oblasti pochází velké množství nálezů všech archeologických kultur. Významným nalezištěm je například okolí Slánské hory.

Vývoj krajiny výrazně ovlivnila **zemědělská tradice**, šlechtická panství a církevní vlastnictví, které formovaly sídelní strukturu i architektonický charakter regionu.

Dochovány jsou hodnotné prvky **lidové architektury podřípského a slánského regionu**, včetně rozsáhlých návesních sídel, pozdně gotických zděných staveb a klasicistní venkovské architektury s polovalbovými střechami. Významnou ukázkou je vesnická památková rezervace v Třebízi.

Dnešní charakter území je významně ovlivněn **blízkostí Prahy a Kladenska**, což se promítá do rozvojových tlaků i proměny krajiny.

Vizuální charakteristika interiéru a exteriéru oblasti

- Vizuální charakteristika a prostorové vztahy oblasti KR (interiér oblasti)

Zemědělská krajina Slánské tabule je z prostorového hlediska charakteristická rozevřenými údolími vodotečí směřujícími od západu k východu a plochými mezivodními hřbety s velkými rozměry členění zemědělské půdy. Vzniká krajina velkého měřítko, ve které zelené koridory vodotečí s porosty svahů tvoří základní krajinnou kostru a prvky nelesní zeleně, zejména liniové porosty, dotváří prostorovou strukturu. I když by se mohlo zdát, že se jedná o krajinu bez výraznější estetické atraktivnosti, partie vodotečí v údolích s vegetačními doprovody, struktura porostů mezi ve svažitéjších polohách nebo komponované krajinné úpravy přinášejí do této krajiny působivost a živost. Zemědělské obce, pravidelně rozložené v kompaktních půdorysech podél vodotečí a vytvářející v krajině výraznou ortogonální strukturu východ-západ, sever-jih, jsou povětšinou cenné přítomností lidové architektury. V oblasti se nachází region lidové architektury a území navrhované krajinné památkové zóny (Zlonice-Budenice). Přítomnost cenné architektury vnáší do krajiny motivy kulturních dominant a připomíná, že se jedná o starou historickou kulturní krajinu.

- Vnější pohledy (exteriér oblasti) – projevy z navazujících oblastí KR

Slánsko se jeví jako otevřená zemědělská krajina výrazně narušená intenzivními formami využití zemědělské půdy. Zejména z vyvýšených míst se jeví jako „agrární poušť“. Překvapivými jsou některé průhledy na vyvýšeniny jako je Slánská hora a její vazba na horu Říp nebo nedalekou Vinařickou horku pro stejný původ útvaru (nehmotný vztah).

- Vztah znaků přírodní povahy k historickému vývoji krajiny

V poslední třetině holocénu vznikaly na skalnatých svazích údolí a kopců pastevní krajiny stepního charakteru, které se ojediněle fragmentárně dochovaly dodnes. Jedná se o specifickou pravěkou přírodní památku, která by měla být zachována.

Tabulka 34: Přehled znaků a hodnot charakteristik krajinného rázu (souhrnná tabulka pro ObKR 12 Slánsko)

Identifikované hlavní znaky a hodnoty KR		klasifikace znaků	
		dle významu	dle četnosti
A.2	Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
A.2.1	Náhorní plošiny rozřezané hlubokými až kaňonovitými údolími	XXX	X
A.2.2	Vystupující suky a hřbety	XX	X
A.2.3	Povrchové krasové jevy - závrtý a travertiny	X	XX
A.2.4	Akátové a borové porosty (lignikultury) tvořící specifický lesní interiér	XX	X
A.2.5	Teplomilné doubravy s příměsí ostatních druhů dřevin, zejména borovice	X	X
A.2.6	Xerothermní pastviny a louky vysychavých stanovišť, suché trávníky na svazích	X	X
A.2.7	Uzavřené rekultivované nebo opuštěné zatopené lomy a výsypky popílku se specifickou vegetací	X	XX
A.2.8	Vodní toky v původních korytech s břehovou vegetací	XX	X
A.2.9	Mimořádně vzrostlá zeleň doprovázející liniové prvky krajiny.	XX	X
A.2.10	Vzrostlá zeleň v sídlech a jejich okrajích, sady	X	X
B.2	Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
B.2.1	Přítomnost cenné architektury a souborů (kostely, zámky, kaple, tvrze...)	XX	XX
B.2.2	Přítomnost objektů lidové architektury (měřítka, materiály, detaily či hmoty)	X	XX
B.2.3	Přítomnost drobné sakrální architektury (kříže, sochy, boží muka, kaple)	X	X
B.2.4	Přítomnost archeologických stop a prehistorických památek	XX	XXX
B.2.5	Přítomnost dochované struktury osídlení, přítomnost historických sídel	XX	XX

Identifikované hlavní znaky a hodnoty KR		klasifikace znaků	
		dle významu	dle četnosti
B.2.6	Přítomnost dochované urbanistické struktury sídel	X	X
B.2.7	Přítomnost dochované cestní sítě (osnovy krajiny), historické stezky a trasy	X	X
B.2.8	Přítomnost artefaktů technické činnosti a exploatace krajiny (těžba, mlýny)	XXX	XX
B.2.9	Přítomnost míst kulturně-historického významu (Lidice, L. Hradec, Budeč, Tursko)	XX	XXX
B.2.10	Přítomnost architektonických dominant	X	X
B.2.11	Přítomnost dochované struktury krajiny (odlesněná kulturní krajina, zářezy údolí)	XXX	X
C.2	Znaky estetických hodnot vč. harmonického měřítka a vztahů v krajině	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
C.2.1	Velké měřítko krajiny bez výrazného členění	XXX	X
C.2.2	Výrazné koridory vodotečí členící krajinu	XX	XX
C.2.3	Zřetelné kulturní dominanty kostelů v přehledné zemědělské krajině	X	XX
C.2.4	Zřetelné linie morfologie plochého a mírně zvlněného terénu (horizonty, hrany, hřbetnice)	XX	X
C.2.5	Uzavřenost a drobnější měřítko prostorů v zahloubených údolích vodotečí	XX	XX
C.2.6	Přírodě blízký charakter některých lesních partií údolí vodotečí	X	X
C.2.7	Výrazné architektonické hodnoty lidové architektury a urbanistické skladby některých obcí	XX	XX
C.2.8	Velmi přeměněné formy a struktura zástavby obcí v příměstské krajině Prahy	XX	X

Zdroj: Studie vyhodnocení krajinného rázu na části území Středočeského kraje (Atelier V, LARECO a Studio B&M, 2008)

3.3.2.8 Zjištěné hodnoty v území včetně přesahu za hranice řešeného území

Přírodní hodnoty:

Lesy

Celkový podíl lesa je poměrně nízký (9,9 %) oproti republikovému průměru (34,0 %). Lesy obecně představují jednak zdroj dřevní hmoty, ale zejména v případě tak nízké lesnatosti, mají hlavně funkci mimoprodukční – ochrannou, krajinnou, rekreační a klimatickou. Vyskytují se zde i lesy s uznanými porosty jako zdroje reprodukčního materiálu – tedy místních dřevin vykazující kvalitní osivo vhodné pro pěstování a další využití při zalesnění v území

Zemědělská půda

Vysoký podíl bonitně nejceněnějších vysoce chráněných půdních tříd (I. a II. třída).

Zemědělská půda v ORP představuje jak produkční zdroj, tak klíčovou krajinotvornou a stabilizační složku, která významně ovlivňuje vodní režim, ekologickou stabilitu i prostorové uspořádání území.

Voda v krajině

Pramenná oblast v západní části území představuje lokalitu s vodními toky s přirozeným charakterem, dobrým hydromorfologickým stavem a vodním režimem.

Existence chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída v severovýchodní části území zajišťuje ochranu přirozené akumulace podzemních vod, které jsou významné pro udržení vodního režimu a má přesah mimo řešené území.

Existence zranitelných oblastí vede k větší ochraně vodních zdrojů před znečištěním, což pomáhá udržovat kvalitu vody.

Příroda

Za významnější hodnoty v území lze uvést zvláště chráněná území (jichž je na území SO ORP 14) a evropsky významné lokality (8). Na území SO ORP bylo vyhlášeno až 45 památných stromů.

Na území bylo vymezeno 46 lokalit pro vybrané druhy národního významu, které by měly být respektovány v rámci územního plánování (sýček obecný, zvonovec liliolistý, třtina pestrá, smrkovník plazivý, hrachor různolistý, zvonečník hlavatý, žluťucha jednoduchá svízelová a kýchavice černá), přičemž většina lokalit se nachází mimo zvláště chráněná území a evropsky významné lokality.

Na území se nachází dochovalé zbytky přírodních biotopů, především se jedná o přírodě blízké lesy (údolní jasanovo-olšové lužní lesy, hercynské doubravy, suché acidofilní doubravy aj.), ale také křoviny (vysoké mezofilní a xerofilní křoviny tvořící pozůstatky mezí), vodní biotopy (makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod ve vodních nádržích) či luční porosty (šírokolisté suché trávníky – téměř ve všech obcích SO ORP).

Západní část SO ORP (obce Bílichov, Drnek, Hořešovice, Jedomělice, Ledce, Líský, Malíkovice, Plchov, Pozdeň, Přelíc, Řisuty, Smečno, Zichovec) je součástí přírodního parku Džbán. Posláním přírodního parku je zachování unikátní krajiny džbánské křídové tabule s ohledem na členitost území, lesní porosty, charakteristickou flóru a faunu, mimolesní zeleň. Jedná se o zelenou enklávu mezi podkrušnohorskými hnědouhelnými pánvemi a lesními komplexy Křivoklátska.

Nerostné suroviny

Na území SO ORP jsou vymezena rozsáhlá chráněná ložisková území (dále CHLÚ) pro černé uhlí ve střední části SO ORP (Slaný a okolní obce). Krom černého uhlí se na území nachází CHLÚ pro šterkopísky a jíly, na území obce Želenice a Podlešín také vzácný prvek – germanium.

Na území SO ORP se v CHLÚ pro černé uhlí Slaný, Slaný I, Kačice a Řisuty u Slaného nacházejí zastavitelné plochy, zastavitelné plochy navazují především na sídla, v krajině v rámci CHLÚ se nenacházejí významné plošně rozsáhlé záměry, které by znemožňovaly případnou těžbu nerostů v budoucnu.

Kulturní a historické hodnoty:

- Památkové rezervace

V území se nevyskytují.

- Ostatní památkový fond

V území se nevyskytují.

- Památky UNESCO

V území se nevyskytují.

- Nemovité kulturní památky

Tabulka 35 Nemovité kulturní památky v SO ORP Slaný

Obec	Nemovitá kulturní památka
výklenková kaplička	Beřovice
pomník Valeriána Pejši	Beřovice
kaple	Beřovice
podstavec kříže	Beřovice
výklenková kaplička	Beřovice
kaplička	Beřovice
výklenková kaplička	Bílichov
kaple	Bílichov
zemědělský dvůr	Černuc
venkovská usedlost	Černuc
kaple sv. Linharta	Černuc

Obec	Nemovitá kulturní památka
kostel sv. Barbory	Černuc
venkovská usedlost	Černuc
socha sv. Jana Nepomuckého	Černuc
socha P. Marie	Černuc
kaple P. Marie	Černuc
zaniklá ves Svídna	Drnek
tvrziště Humniště	Drnek
kostel sv. Lukáše	Dřínov
boží muka	Dřínov
kaple sv. Vojtěcha	Dřínov
hřbitov se zvonici	Hobšovice
kostel sv. Václava	Hobšovice
socha - torzo (podstavec)	Hobšovice
kolna se sušárnou ovoce	Hobšovice
kostel sv. Petra a Pavla s areálem	Hořešovice
socha sv. Jana Nepomuckého	Hořešovice
venkovská usedlost	Hořešovičky
kaple	Hořešovičky
sousoší sv. Jana a sv. Pavla	Hospozín
kostel Stětí sv. Jana Křtitele	Hospozín
krucifix	Hospozín
výklenková kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého	Hospozín
sýpka	Hospozín
kaple sv. Jana Nepomuckého	Hospozín
sýpka	Hospozín
kaple	Hrdlív
kostel sv. Klimenta	Chržín
boží muka	Chržín
kostel sv. Isidora	Jarpice
sloup se sochou sv. Isidora	Jarpice
pohřební kaple Kinských	Jarpice
kaple sv. Jana Nepomuckého	Jarpice
krucifix	Jarpice
sýpka	Jarpice
kaple sv. Isidora	Jarpice
kaple	Jedomělice
zaniklá ves s tvrzí	Jedomělice
menhir	Jemníky
kaple	Jemníky
křížový kámen	Kamenný Most
kaplička	Kamenný Most
zvonička s krucifixem	Klobuky
kostel Navštívení P. Marie	Klobuky
socha sv. Jana Nepomuckého	Klobuky
menhir - Kamenný muž	Klobuky
kostel sv. Vavřince	Klobuky

Obec	Nemovitá kulturní památka
kostel sv. Václava s farou a třemi náhrobky a sochou sv. J. Nepomuckého	Kmetiněves
sídliště z mladší doby kamenné	Knovíz
kostel Věch svatých	Knovíz
kaple sv. Archanděla Michaela	Královice
silniční most se sochami sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava	Královice
sýpka	Královice
kaple	Kutrovice
kostel sv. Víta	Kvílice
kryt studny se sochou sv. Jana Nepomuckého	Kvílice
areál lázní	Ledce
kaple sv. Jana Křtitele	Ledce
kaplička sv. Václava	Libovice
kaple Královka	Líský
kostel Věch svatých	Malíkovice
fara	Malíkovice
tvrz – bývalá	Malíkovice
zvonice	Neprobylice
tvrz	Neprobylice
venkovská usedlost	Neprobylice
kostel sv. Ducha	Neprobylice
kostel Narození P. Marie	Páleč
tvrz Na hrádku	Páleč
železniční most	Podlešín
socha sv. Donáta	Poštovice
kostel Stětí sv. Jana Křtitele	Pozdeň
socha sv. Jana Nepomuckého	Pozdeň
kaple	Pozdeň
boží muka	Pozdeň
kostel sv. Petra a Pavla	Přelíc
kostel sv. Jakuba Většího	Řisuty
venkovská usedlost	Řisuty
tvrz Hradiště	Řisuty
silniční most se sochami	Sazená
vodní mlýn	Sazená
zvonička	Sazená
zámek	Sazená
měšťanský dům Maňasovský	Slaný
měšťanský dům	Slaný
městský dům U Libuše	Slaný
měšťanský dům	Slaný
hospoda U věnce	Slaný
měšťanský dům Nedvědovský	Slaný
zemědělský dvůr	Slaný
společenský dům	Slaný
měšťanský dům	Slaný

Obec	Nemovitá kulturní památka
radnice	Slaný
měšťanský dům	Slaný
měšťanský dům	Slaný
městský dům	Slaný
spořitelna	Slaný
vodní mlýn	Slaný
Okresní hospodářská záložna	Slaný
kostel sv. Jakuba Většího	Slaný
měšťanský dům Ungelt	Slaný
kostel sv. Václava	Slaný
hotel Pošta	Slaný
kolej piaristická s kaplí Panny Marie	Slaný
františkánský klášter	Slaný
kostel sv. Gottharda	Slaný
městský dům Modletický	Slaný
městské opevnění - včetně Velvarské brány a bašt	Slaný
židovský hřbitov	Slaný
měšťanský dům	Slaný
synagoga	Slaný
venkovská usedlost	Slaný
hospoda	Slaný
děkanství	Slaný
měšťanský dům	Slaný
měšťanský dům	Slaný
vila továrníka Ferdinanda Přibyla	Slaný
kaple Božího hrobu	Slaný
smírčí kříž	Slaný
kostel sv. Šimona a Judy	Slaný
hradiště Slánská Hora	Slaný
výklenková kaplička	Slaný
kaple	Slaný
sýpka	Slaný
kašna	Slaný
sýpka	Slaný
sýpka	Slaný
děkanství	Smečno
hřbitov	Smečno
zámek	Smečno
kostel Nejsvětější Trojice	Smečno
sousoší Nejsvětější Trojice	Smečno
socha sv. Jiří	Smečno
boží muka	Smečno
boží muka	Smečno
boží muka	Smečno
socha sv. Donáta	Smečno
obelisk	Smečno
obelisk s křížem	Smečno

Obec	Nemovitá kulturní památka
sýpka	Smečno
sousoší sv. Jana a sv. Pavla	Stradonice
boží muka	Stradonice
sýpka	Stradonice
kaplička	Studeněves
venkovská usedlost	Šlapanice
socha sv. Jana Nepomuckého	Šlapanice
sýpka - tzv. Čertův mlýn	Šlapanice
kaple sv. Floriána	Šlapanice
zámek	Šlapanice
venkovská usedlost - podruží čp. 11	Třebíz
venkovský dům	Třebíz
kaple sv. Martina	Třebíz
venkovská usedlost Šubrtův statek	Třebíz
venkovská usedlost Cífkův statek	Třebíz
venkovská usedlost	Třebíz
venkovská usedlost	Třebíz
pomník V. B. Třebízského	Třebíz
venkovská usedlost - rodný dům V. B. Třebízského	Třebíz
výměnek k čp. 12	Třebíz
kaple	Třebíz
kostel Nanebevzetí P. Marie	Tuřany
milník	Tuřany
zvonice	Uhý
hospoda Panská	Velvary
děkanství	Velvary
radnice	Velvary
synagoga	Velvary
kostel sv. Kateřiny	Velvary
kostel sv. Jiří	Velvary
kostel Všetech svatých	Velvary
městský dům Reduta	Velvary
kaple Nejsvětější Trojice se studánkou Svěcenky	Velvary
městské opevnění - Pražská brána	Velvary
měšťanský dům	Velvary
měšťanský dům	Velvary
měšťanský dům	Velvary
socha P. Marie Bolestné	Velvary
socha Jana Nepomuckého	Velvary
Mariánský sloup	Velvary
branka u čp. 51	Velvary
kostel sv. Jana Křtitele	Vraný
kostel sv. Jiří	Vraný
zájezdni hostinec	Vraný
děkanství	Vraný
zámek	Vraný
rovinné neopevněné sídliště	Vraný

Obec	Nemovitá kulturní památka
socha sv. Jana Nepomuckého	Vraný
rovinné neopevněné sídliště	Vraný
socha sv. Václava	Vraný
kaple Nejsvětější Trojice	Vraný
socha P. Marie	Vraný
pomník stého výročí přehlídky vojsk před bitvou u Lipska	Vraný
kaple sv. Rosálie	Vraný
městská brána u čp. 25	Vraný
kaple a kříž	Vrbičany
sýpka	Zlonice
kostel Nanebevzetí P. Marie	Zlonice
dům panského zahradníka	Zlonice
soubor staveb hospodářského dvora	Zlonice
zámek	Zlonice
fara	Zlonice
židovský hřbitov	Zlonice
špitál	Zlonice
socha sv. Onufria	Zlonice
socha sv. Jana Nepomuckého	Zlonice
krucifix	Zlonice
silniční most se sochou sv. Jana Nepomuckého	Zlonice
boží muka	Zlonice
zámek	Zvoleněves
kostel sv. Martina	Zvoleněves
fara	Zvoleněves
kostel sv. Jakuba Většího	Želenice

Zdroj: ÚAP 2024

- Kulturní hodnoty z hlediska rekreace a turistiky

Téma rekreace a cestovního ruchu je zpracováno v kapitole 2.7. Sekundární struktura

Estetické a krajinné hodnoty

• Charakter krajiny SO ORP

Správní obvod obce s rozšířenou působností Slaný se vyznačuje převážně zemědělským a mírně zvlněným charakterem s výrazným nedostatkem lesních porostů – ty se vyskytují pouze v západní části. Území geomorfologicky spadá plošně nejvíce do geomorfologického celku Dolnooharské tabule (střední a severní část) a Pražské plošiny (jižní část), pro které je typický reliéf ploché pahorkatiny s nadmořskou výškou mezi 200 a 350 metry. Západní část spadá do geomorfologického celku Džbán s členitějším reliéfem. Velmi specifickým a určujícím prvkem zdejší krajiny jsou osamocené svědecké vrchy vystupující z okolního rovinatého terénu, z nichž nejznámější dominantu představuje čedičová Slánská hora tyčící se přímo nad městem Slaný.

Vzhledem k vysoké úrodnosti místních půd je krajina intenzivně využívána k zemědělské produkci, kde vedle pěstování obilnin hraje historicky významnou roli také chmelařství, zejména v severozápadní části regionu a rovněž intenzivní sady. Zelené plochy a souvislejší lesní porosty se omezují pouze na svahy kopců nebo na hlubší zaříznutá údolí vodních toků a již zmiňovanou západní část zahrnutou do přírodního parku Džbán. Hlavní hydrologickou osu oblasti tvoří Červený potok, který spolu se svými přítoky vytváří přirozené ekologické koridory v jinak jednotvárné zemědělské krajině. Významným vizuálním prvkem jsou rovněž skalní výchozy, např. Podlešínská skalní jehla a Husova skála.

Vzhled regionu byl a stále je silně ovlivňován lidskou činností. V současnosti do krajinného rázu výrazně zasahuje moderní infrastruktura, kterou reprezentuje liniová stavba dálnice D7 a hustá síť stožárů vysokého napětí, jež přetínají širé lány polí a areály fotovoltaických elektráren.

- **Krajinný ráz**

Krajinný ráz správního obvodu obce s rozšířenou působností Slaný je definován jako intenzivně využívaná kulturní krajina s rozsáhlými plochami orné půdy, nízkým podílem rozptýlené zeleně a s výjimkou západní části rovněž s nízkým podílem lesů. Specificky se v krajinné struktuře uplatňují trvalé kultury (chmelnice a sady), místy se vyskytují vodní plochy, pro region jsou typické občasné skalní výchozy. Z lokalit technického charakteru jsou významná sídla Slaného a Velvar s historickými památkami i návaznými areály výroby. Specifičnost představují četné areály chovu koní a krajinářsky pozitivně komponovaný areál golfu Beřovice. Z uvedené charakteristiky se vymyká západní část na členitějším reliéfu s rozsáhlými plochami lesů spadající do přírodního parku Džbán.

Základním vizuálním a prostorovým znakem tohoto území je jeho otevřenost a daleké horizonty, které jsou dány polohou v geomorfologických celcích charakteru tabulí a plošin. Reliéf má charakter mírně zvlněné až ploché pahorkatiny s průměrnou nadmořskou výškou kolem 250 metrů. Z této rovinaté zemědělské matrice velmi výrazně vystupují ojedinělé sopečné a erozní vyvýšeniny, takzvané svědecké vrchy, které tvoří hlavní estetické dominanty a orientační body v území. Nejvýznamnější z nich je čedičová Slánská hora tyčící se přímo nad městem Slaný.

Vizuálně se uplatňují rovněž prvky z blízkého okolí regionu, konkrétně pozitivní kopce České středohoří, z negativních pak výstavba v Kladně nebo věže větrných elektráren u Pcher.

- **Lokality zajímavé z pohledu krajinného rázu**

Významné jsou rozsáhlé lesní plochy za západě s maloplošnými chráněnými územími PP Bílichovské údolí, Ostrov u Jedomělic, Cikánský dolík aj. V části s menším podílem jsou to pak krajinné mozaiky často se nacházející ve tvaru pásů pod nevýraznými horizonty, např. okolo přírodní památky Hradiště. V údolích se pak nacházejí větší rybníky, často jako součástí krajinné mozaiky s dřevinami, loukami či rákosinami – nejvíce na Červeném potoce. Jako pozitivní prvky s odkazem na tradici kraje jsou hodnoceny i trvalé kultury, konkrétně chmelnice a sady.

Z kulturního dědictví se často i dálkově uplatňují historické památky, např. ve městě Slaný, Smečně či Vraném. V krajině pak jsou cenné historické areály jako je např. areál hrobky Kinských a dalších staveb u Šlapanic s návaznou barokní kaštanovou alejí, či oba hřbitovy u Zlonic. S novodobých krajinných areálů je citlivě zakomponovaný areál golfu v Beřovicích s přírodními prvky navazující na přírodní památku Mokřiny u Beřovic.

• **Vyhlídková místa**

Nejvýznamnějšími vyhlídkovými místy jsou Slánská hora ve Slaném s vyhlídkou u Tří křížů, dále pak rozhledna Líský u obce Líský a vyhlídka Radovič u Velvar. Charakter reliéfu s významným podílem plochých hřbetů i dominantní rovinatý charakter území nabízí větší počet méně významných vyhlídkových míst se sice plošně omezeným, často však atraktivním výhledem – např. okolí Smečna, Vraného nebo Knovíze.

• **Významné pohledové horizonty a terénní dominanty**

- Slánská hora (330 m n. m.) – Absolutní a nezpochybnitelná dominanta celého subregionu. Čedičový masiv s tmavými skalními stěnami prudce vystupuje přímo z městské zástavby Slaného. Je viditelná z desítek kilometrů daleko ze všech světových stran a tvoří symbolickou bránu do města.
- Řípec (313 m n. m.) – Geograficky nejvyšší bod, který sice leží těsně za jižní hranicí ORP, ale pohledově zcela ovládá jižní horizont Slánska. Svým zalesněným kuželovitým tvarem bývalé sopky ostře kontrastuje s okolními bezlesými poli.
- Opukové hrany plošin na severu (Vransko) – Výrazné terénní zlomy a břehy nad údolími v severní části obvodu (kolem Vraného a Jarpic), které při pohledu z údolních poloh vytvářejí dojem mohutných přírodních hradeb lemujících horizont.

• **Pozitivní znaky krajiny**

Jako pozitivní znaky krajiny byly definovány následující:

- Lesní porosty: Rozsáhlejší v západní části včetně maloplošných chráněných území a spadající do přírodního parku Džbán. Drobnější rozptýleně ve zbytku SO ORP.
- Vodní plochy, vodní toky s břehovými porosty. Rybníky a vodní toky s doprovodnými břehovými porosty často obklopené ornou půdou.
- Trvalé kultury na orné půdě (sady, chmelnice): Chmelnice, přestože v zimní sezóně dominuje jejich technická složka, sady především jabloňové – oboje jednak zpestřují monotónní velké bloky orné půdy, jednak navazující na tradiční zemědělství regionu.
- Skály: Výrazné skalní útvary někdy součástí chráněných území i běžné výchozy opukových hran plošin, často na okrajích údolí vodních toků.
- Krajinné mozaiky: Od nejjednodušších ploch orné půdy členěných liniemi dřevin po plochy starých sadů, různých sukcesních stadií vegetace s dominancí dřevin, včetně chráněných území s převahou bezlesí. Součástí mozaik jsou i menší plochy lesů, rybníky, vodní toky a plochy rákosin.
- Kulturní, historické památky, parky a hřbitovy
- Zámky, sakrální stavby s plochami zeleně, ozeleněné hřbitovy na okraji intravilánu, či mimo něj. Nové plochy zeleně, jako např. golfový areál, plochy chovu koní jako

specifický znak regionu, bunkry jako prvky novodobějšího historického dědictví, často uprostřed ploch orné půdy.

Negativní znaky krajiny – stávající potenciální narušení historických, kulturních a estetických hodnot včetně krajinného rázu

- Velké půdní bloky bez vegetace: Plošně dominantní prvek využívání krajiny postihující většinu obcí celoplošně v SO ORP, mimo západní část.
- Bodové, liniové vertikální stavby
- Vysílače mobilních operátorů aj., VVN 400kV s tím, že region je obecně nadprůměrně zasíťován VVN.
- Stavby s nadměrným měřítkem: Plošně především, areály zemědělské a průmyslové výroby s velkými halami a nedostatkem zeleně na okrajích intravilánů a mimo ně, areály fotovoltaických elektráren, sila apod. Dálnice D7.
- Aktivní lomy a výsyvky: Pískovny a haldy zeminy.
- Jako negativní nebyly hodnoceny železniční tratě vzhledem k tomu, že jsou na ně často navázané linie zeleně obklopené ornou půdou. Obdobně nebyly ze stejného důvodu negativně hodnocené chatové oblasti a také kvůli jejich maloplošnému rozsahu.

Urbanistické hodnoty

Urbanistická hodnota území spočívá například v uspořádání, návaznosti i vlastnostech prostorů a staveb, zejména přístupných veřejnosti (průhledové osy, orientační, architektonické dominanty území, členitost a různorodost zástavby apod.). Můžeme je spatřovat zejména v dlouhodobě rozvíjené urbanistické struktuře sídel a jejich vazeb, ale i v hodnotě krajiny, vytvořené a kultivované dlouhodobým hospodařením či s citlivým zásahem člověka. Podkladově můžeme urbanistické hodnoty nalézt v územně analytických podkladech. Pro územní studii krajiny, jsou revidovány i vlastním průzkumem území a důležité jsou zejména ty mimo zastavěné území, mezi které patří:

- Kaplička Hořešovice
- Rozhledna Líský
- Vyhlídka Radovič
- bývalá vojenská základna Slaný – Drnov
- komín a výrobní areál Zlonice
- bývalé tvrziště Vraný
- areál bývalého cukrovaru Zvoleněves
- železniční most dostavěný v roce 1873 Podlešín

Pro volnou krajinu můžou mít z hlediska urbanistických hodnot význam i drobné sakrální stavby či křížky. Pro výkres hodnot byla použita data ze ZABAGEDu o křížích a sloupech kulturního významu a o pomnících, mohylách a náhrobcích, které však ve většině případů nejsou nijak pojmenovány a nejsou o nich žádné bližší informace.

4 Rozbor požadavků na změny v území

4.1 Územně plánovací dokumentace a podklady

4.1.1 Politika územního rozvoje České republiky

Aktuálně platnou a závaznou je Politika územního rozvoje ČR (PÚR ČR) po Změně č. 8, která vstoupila v platnost 1. října 2025 (dále jen Úplné znění PÚR ČR, 10/2025).

4.1.1.1 Republikové priority

Ze všech priorit (14–32) byly vybrány pouze ty, které mají vztah k řešení ÚSK. Relevantní jsou zejména priority vztahující se k ochraně přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území, ochraně zemědělské půdy a ekologických funkcí krajiny, předcházení suburbanizaci, ochraně krajinných hodnot, migrační prostupnosti, retenci vody v krajině, ochraně před suchem a povodněmi, rozvoji udržitelné mobility, podpoře zelené infrastruktury a vytváření územních podmínek pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie.

(14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty.

(14 a) Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí, ve vazbě na rozvoj primárního sektoru zohlednit ochranu kvalitních lesních porostů, vodních ploch a kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.

(16) Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem center osídlení, oblastí, os a záměrů vymezených v PÚR ČR (Úplné znění PÚR ČR, 10/2025).

(16 a) Při územně plánovací činnosti vycházet z principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a regionů, který představuje objektivní a komplexní posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek.

(18) Podporovat vyvážený a polycentrický rozvoj sídelní struktury. Vytvářet územní předpoklady pro posílení vazeb mezi městskými a venkovskými oblastmi s ohledem na jejich rozdílnost z hlediska přírodního, krajinného, urbanistického i hospodářského prostředí.

(19) Vytvářet předpoklady pro rozvoj, využití potenciálu a polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu, vč. území bývalých vojenských újezdů) a zároveň předcházet vzniku dalších takto znehodnocených území. Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb

revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území.

(20) Chránit přírodní funkce a krajinné hodnoty před negativními vlivy vytvářením podmínek pro umísťování rozvojových záměrů do co nejméně konfliktních lokalit a podporovat potřebná zmírňující a případně kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti respektovat veřejné zájmy ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněných oblastí přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Dále vytvářet územní podmínky pro zvyšování a udržování ekologické stability volné krajiny, zajištění ekologických funkcí přírodních stanovišť a jejich obnovu, implementaci a respektování územních systémů ekologické stability, ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích a zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové kvality krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

(20 a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury a při vymezování ploch pro bydlení, občanskou vybavenost, výrobu a skladování. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny, uplatňovat integrované přístupy k předcházení a řešení environmentálních problémů.

(21) Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých ploch nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobilých pro nenáročnou formu krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.

(22) Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy udržitelného cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území. Podporovat propojení míst, atraktivních z hlediska cestovního ruchu, turistickými cestami, které umožňují celoroční využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo). Centra osídlení v turisticky atraktivních oblastech, s ohledem na specifické místní podmínky a hodnoty z hlediska kulturního a přírodního dědictví, pokud možno rozvíjet jako póly rozvoje cestovního ruchu poskytující vybavenost pro rekreaci a zázemí pro turisty.

(23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. U stávající i budované sítě dálnic, kapacitních komunikací a silnic I. třídy zohledňovat i potřebu

a možnosti umístění odpočívek, které jsou jejich nedílnou součástí. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených dopravních záměrů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).

(24) Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví a v souladu s principy rozvoje udržitelné mobility osob a zboží, zejména u center osídlení a uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou dopravní infrastrukturu. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou, pěší).

(25) Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho, přehřívání atd.) s cílem jim předcházet a minimalizovat jejich negativní dopady. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístění staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území a využívání přírodně blízkých opatření pro zadržování a akumulaci povrchové vody tam, kde je to možné s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu, jako jedno z adaptačních opatření v případě dopadů změny klimatu. V území vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní a sucha. Při vymezování zastavitelných ploch zohlednit hospodaření se srážkovými vodami.

(26) Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umisťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvláště odůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.

(27) Vytvářet podmínky pro koordinované umisťování veřejné infrastruktury v území a její rozvoj a tím podporovat její účelné využívání v rámci sídelní struktury, včetně podmínek pro rozvoj digitální technické infrastruktury. Vytvářet rovněž podmínky pro zkvalitnění dopravní dostupnosti obcí (měst), které jsou přirozenými regionálními centry v území tak, aby se díky možnostem, poloze i infrastruktuře těchto obcí zlepšovaly i podmínky pro rozvoj okolních obcí ve venkovských oblastech a v oblastech se specifickými geografickými podmínkami. Při územně plánovací činnosti stanovovat podmínky pro vytvoření výkonné sítě osobní i nákladní železniční, silniční, vodní a letecké dopravy, včetně sítě regionálních letišť, efektivní dopravní sítě pro spojení městských oblastí s venkovskými oblastmi, stejně jako řešení přeshraniční dopravy, protože mobilita a dostupnost jsou klíčovými předpoklady hospodářského rozvoje ve všech regionech.

(29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. Vytvářet územní podmínky pro upřednostňování veřejné hromadné, cyklistické a pěší dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Zlepšovat prostupnost měst a obcí pro environmentálně šetrné formy dopravy a vytvářet podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.

(31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, případně z dalších nízkouhlíkových zdrojů, včetně zajištění bezpečného zásobování území energiemi, šetrné k životnímu prostředí a kulturním hodnotám území, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik.

4.1.1.2 Rozvojové oblasti a osy

Rozvojové oblasti a rozvojové osy jsou v PÚR ČR vymezovány v územích, v nichž z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu existují zvýšené požadavky na změny v území.

Území SO ORP Slaný se dle PÚR ČR (Úplné znění PÚR ČR, 10/2025) nachází **částečně v rozvojové oblasti OB1 Metropolitní rozvojová oblast Praha** – pouze některé obce v jižní a střední části“.

Důvodem vymezení OB1 je území ovlivněné rozvojovou dynamikou hlavního města Prahy a spolupůsobením dalších center osídlení Středočeského kraje. Jedná se o nejsilnější koncentraci obyvatelstva v ČR a významné soustředění ekonomických, vzdělávacích, kulturních, institucionálních a vědecko-výzkumných aktivit. Pro územní plánování z toho vyplývá potřeba koordinovat rozvoj Prahy a Středočeského kraje, zejména s ohledem na problémy suburbanizace, veřejnou infrastrukturu a vzájemné vazby dopravní a technické infrastruktury.

Při řešení ÚSK ORP Slaný je důležité sledovat zejména dopady suburbanizačních tlaků, ochranu nezastavěného území, návaznost sídelní struktury na dopravní a technickou infrastrukturu, zachování prostupnosti krajiny a koordinaci rozvoje obcí v jižní a střední části ORP se širším metropolitním zázemím Prahy.

4.1.1.3 Specifické oblasti

Specifické oblasti jsou vymezovány v územích, ve kterých se v porovnání s ostatním územím ČR dlouhodobě projevují problémy nebo hodnoty z hlediska udržitelného rozvoje území, případně území s významem přesahujícím hranice kraje.

Území SO ORP Slaný se dle PÚR ČR nachází **ve specifické oblasti SOB9 – Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem**.

Při vymezování záměrů je proto třeba vytvářet podmínky zejména pro podporu přirozeného vodního režimu v krajině, posilování odolnosti a rozvoj vodních zdrojů, rovnováhu mezi užíváním vodních zdrojů a jejich přirozenou obnovitelností, snižování znečištění vod, rozvoj a údržbu vodohospodářské infrastruktury, ochranu vodních útvarů, mokřadů a půdy před erozí a degradací, koordinaci územního, krajinného a vodohospodářského plánování a rozvoj zelené infrastruktury v zastavěném i nezastavěném území.

Území SO ORP Slaný se dále nachází **ve specifické oblasti SOB10**, která vymezuje oblasti nezbytné pro příspěvek ČR k cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 **z hlediska rozvoje výroby energie ze slunečního záření**. SO ORP Slaný je v PÚR ČR uvedeno bez územního omezení.

Při vymezování záměrů v SOB10 je třeba minimalizovat střety s ochranou přírody a krajiny, kulturními a civilizačními hodnotami, pozemky určenými k plnění funkcí lesa, záměry dopravní a technické infrastruktury, územím pro obranu a bezpečnost státu a elektronickými komunikacemi. Současně je nutné minimalizovat negativní vlivy na vodní poměry a přednostně prověřovat možnosti umístění fotovoltaiky v zastavěném území, na střeších a fasádách, v plochách dopravní a technické infrastruktury a v plochách výroby a skladování; využívání kvalitních orných půd má být významně omezeno, s výjimkou agro fotovoltaiky.

Území SO ORP Slaný se rovněž nachází **ve specifické oblasti SOB11**, která vymezuje oblasti nezbytné pro příspěvek ČR k cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 **z hlediska rozvoje výroby energie z větrné energie**. SO ORP Slaný je v PÚR ČR uvedeno bez územního omezení.

Při prověřování záměrů větrné energetiky je nutné minimalizovat střety s ochranou přírody a krajiny, lokalitami soustavy Natura 2000, zvláště chráněnými územími, kulturními a civilizačními hodnotami, lesními pozemky, dopravní a technickou infrastrukturou, zájmy obrany a bezpečnosti státu, elektronickými komunikacemi a vodními poměry v území.

4.1.1.4 Koridory a plochy dopravní infrastruktury

Správním obvodem ORP Slaný prochází koridor dopravní infrastruktury republikového významu **SD10 – D7 úsek Slaný–Louny–Postoloprty**. Důvodem jeho vymezení je zabezpečení jednoho z hlavních dopravních směrů v rámci území státu.

Z hlediska ÚSK je při návazném řešení území nutné zohlednit zejména vliv koridoru D7 na fragmentaci krajiny, migrační prostupnost, hlukové a emisní zatížení sídel, návaznost na síť místních a regionálních komunikací, prostupnost pro pěší a cyklistickou dopravu a možnosti doprovodné zeleně a přírodě blízkých opatření v návaznosti na dopravní infrastrukturu.

4.1.1.5 Koridory a plochy technické infrastruktury

Podle PÚR ČR se na území SO ORP Slaný uplatňují záměry dálkovodů republikového významu, zejména **DV1 – zdvojení potrubí k ropovodu Družba** a **DV2 – zdvojení potrubí k ropovodu IKL mezi CTR Nelahozeves–Rozvadov**. PÚR ČR vymezuje DV1 jako záměr k zabezpečení přepravy strategické suroviny a diverzifikace přepravy ropy přes území ČR; DV2

je vymezen k zabezpečení přepravy a zvýšení uskladňovacích kapacit strategické suroviny pro ČR.

V Územním rozvojovém plánu jsou tyto záměry ve vztahu k SO ORP Slaný zpřesněny mimo jiné jako **TR01 / DV1 – ropovod Družba (přípolož/zkapacitnění v koridoru)** a **TR02 / DV2 – dálkovod IKL (přípolož/zkapacitnění v koridoru)**. U DV1 jsou v rámci ORP Slaný uvedeny dotčené obce Vraný, Jarpice, Šlapanice, Poštovice, Kmetiněves, Hospozín a Černuc; u DV2 jsou v rámci ORP Slaný uvedeny mimo jiné obce Pozdeň, Líský, Hořešovice, Plchov, Třebíz, Kutrovice, Neprobylice, Dřínov, Stradonice, Zlonice, Šlapanice, Poštovice, Kmetiněves, Hospozín a Černuc.

4.1.2 Územní rozvojový plán

Územní rozvojový plán je jedním z nástrojů územního plánování **podle zákona č. 283/2021 Sb.**, stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (§ 74 – § 76). Aktuální je Územní rozvojový plán, schválený usnesením vlády dne 28. srpna 2024.

V řešeném území SO ORP Slaný jsou v Územním rozvojovém plánu relevantní zejména následující veřejně prospěšné stavby (VPS) a veřejně prospěšná opatření (VPO):

VPS dopravní infrastruktury

- **DS10 / SD10 – Dálnice D7, úsek Slaný–Louny–Postoloprty**

Na území Středočeského kraje je vymezena část **DS10-06**, v ZÚR označená jako **D010**, zahrnující rozšíření na čtyřpruh v úseku **Jemníky – hranice kraje** včetně nového obchvatu Lotouše a doplnění či rekonstrukce mimoúrovňových křižovatek. V SO ORP Slaný jsou uvedeny obce Hořešovičky, Klobuky, Hořešovice, Třebíz, Kvílce, Kutrovice, Neprobylice, Slaný, Tuřany, Studeněves a Jemníky.

VPS technické infrastruktury

- **TR01 / DV1 – Ropovod Družba (přípolož/zkapacitnění v koridoru)**

Záměr se v rámci SO ORP Slaný týká zejména obcí Vraný, Jarpice, Šlapanice, Poštovice, Kmetiněves, Hospozín a Černuc.

- **TR02 / DV2 – Dálkovod IKL (přípolož/zkapacitnění v koridoru)**

Záměr se v rámci SO ORP Slaný týká zejména obcí Milý, Srbeč, Pozdeň, Líský, Hořešovice, Plchov, Třebíz, Kutrovice, Neprobylice, Dřínov, Stradonice, Zlonice, Šlapanice, Poštovice, Kmetiněves, Hospozín a Černuc.

VPO

- **NRBK2-2001 – Šebín (2) – Údolí Vltavy (2001)**

V Územním rozvojovém plánu je vymezeno veřejně prospěšné opatření pro založení nadregionálního biokoridoru NRBK2-2001 – Šebín (2) – Údolí Vltavy (2001). V řešeném území SO ORP Slaný se jedná zejména o části **NRBK2-2001-05 / RC 1488 Poštovice** a **NRBK2-2001-07 / RC 532207 Černuc**. Dotčenými obcemi v rámci SO ORP Slaný jsou **Poštovice, Kmetiněves a Černuc**.

4.1.3 Zásady územního rozvoje Středočeského kraje

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje, úplné znění po vydání aktualizací č. 1, 2, 3, 6, 7, 10, 11, 8, 9, 12, 14, 15 a 16, jsou platnou územně plánovací dokumentací vydanou Středočeským krajem. Dokument stanovuje priority územního plánování kraje, zpřesňuje rozvojové oblasti a rozvojové osy vymezené Politikou územního rozvoje České republiky, vymezuje rozvojové oblasti, rozvojové osy a specifické oblasti krajského významu a stanovuje plochy a koridory nadmístního významu, zejména pro dopravní a technickou infrastrukturu, územní systém ekologické stability a další veřejně prospěšné stavby a opatření.

Stanovení priorit územního plánování Středočeského kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území

ZÚR Středočeského kraje stanovují jako základní požadavek vytváření předpokladů pro výstavbu a udržitelný rozvoj území, založený na vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel. Zvláštní důraz je kladen na koordinaci územního rozvoje Středočeského kraje s rozvojem hlavního města Prahy, na usměrňování suburbanizačních procesů a na přednostní využívání zastavěného území, nevyužívaných areálů a brownfieldů před rozvojem ve volné krajině.

Ve vztahu k řešení územní studie krajiny jsou významné zejména priority zaměřené na ochranu přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území, ochranu zemědělské půdy, lesů, vodních zdrojů a krajinného rázu, zachování ekologické stability a prostupnosti krajiny a vytváření podmínek pro předcházení důsledkům změny klimatu. ZÚR podporují opatření zvyšující retenční schopnost území, zpomalující odtok vody z krajiny, omezující vodní a větrnou erozi a umožňující obnovu přírodě blízkých vodních, vegetačních a krajinných struktur.

Pro územní plánování obcí SO ORP Slaný z toho vyplývá zejména potřeba koordinovat rozvoj sídel, dopravní a technické infrastruktury s ochranou zemědělsky intenzivně využívané krajiny, vodního režimu a přírodních hodnot. Významným požadavkem je omezení další fragmentace krajiny, zachování návaznosti cestní sítě, ochrana sídel před negativními vlivy dopravy a výroby a doplňování krajinných prvků v rozsáhlých blocích orné půdy.

Zpřesnění vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os

Do jižní části SO ORP Slaný zasahuje rozvojová oblast republikového významu **OB1 Metropolitní rozvojová oblast Praha**. V rámci SO ORP Slaný je do této oblasti zařazeno město Smečno, které je součástí širšího sídelního a ekonomického zázemí Prahy a Kladna.

Pro územní plánování v rozvojové oblasti OB1 je významné zejména usměrňování rozvoje s ohledem na kapacity dopravní a technické infrastruktury, ochranu volné krajiny a omezení nekoordinované suburbanizace. Rozvoj sídel má navazovat na jejich stávající urbanistickou strukturu, respektovat přírodní a kulturní hodnoty a nezvyšovat nepřiměřeně nároky na individuální automobilovou dopravu. V prostoru Smečna je zároveň nutné respektovat přírodní a krajinné hodnoty související s přírodním parkem Džbán a s dochovanou strukturou historické kulturní krajiny.

Významná část SO ORP Slaný je zařazena do rozvojové osy krajského významu OSk1 Praha – Slaný – Chomutov. V rámci SO ORP Slaný jsou do této osy zahrnuty obce Hořešovice, Hořešovičky, Hrdlív, Jemníky, Klobuky, Knovíz, Kutrovice, Kvíllice, Slaný, Studeněves, Třebíz a Tuřany, konkrétně katastrální území Hořešovice, Hořešovičky, Hrdlív, Jemníky, Klobuky, Kobylníky, Knovíz, Kutrovice, Kvíllice, Dolín, Kvíc, Lotouš, Netovice, Otruby, Slaný, Trpoměchy, Studeněves, Třebíz a Byseň.

Rozvojová osa OSk1 je založena především na vazbě území na dálnici D7 a na spojení Prahy se Slaným, Louny, Chomutovem a navazujícími oblastmi severozápadních Čech. ZÚR zde podporují rozvoj bydlení a ekonomických aktivit zejména v centrech osídlení a v sídlech s odpovídající dopravní a technickou infrastrukturou. Rozvoj rozsáhlých výrobních, skladových a logistických areálů je nutné posuzovat s ohledem na jejich dopravní nároky, vliv na obytná území, krajinný ráz a zábor kvalitní zemědělské půdy.

Pro územní studii krajiny je podstatné, že rozvojová osa prochází intenzivně zemědělsky využívaným a ekologicky relativně málo stabilním územím. Rozvoj sídel a ekonomických aktivit by proto měl být doprovázen opatřeními k zachování prostupnosti krajiny, doplnění krajinné zeleně, ochraně vodního režimu a omezení dalšího scelování a fragmentace krajinné struktury.

Zpřesnění vymezení specifických oblastí a vymezení specifických oblastí krajského významu

Do západní části SO ORP Slaný zasahuje **specifická oblast krajského významu SOBk1 Brdy – Rožmitálsko**. V rámci SO ORP Slaný jsou do této oblasti zařazeny obce Bílichov, Líský, Pozdeň a Zichovec, konkrétně katastrální území Bílichov, Líský, Hřešice a Zichovec.

V této části specifické oblasti jsou rozhodující zejména horší podmínky dopravní dostupnosti, okrajová poloha sídel, omezenější možnosti hospodářského rozvoje a potřeba stabilizovat venkovské osídlení. Současně se jedná o území s významnými přírodními, rekreačními a krajinnými hodnotami v širším prostoru Džbanu.

ZÚR zde podporují rozvoj místních ekonomických aktivit, cestovního ruchu a rekreace, pokud jsou slučitelné s ochranou přírody a krajiny. Rozvoj by měl vycházet především z místních podmínek a hodnot území, neměl by vést k neúměrnému rozšiřování zástavby do volné krajiny a měl by zachovávat charakter venkovských sídel a jejich krajinného rámce.

Pro řešení územní studie krajiny je významná zejména ochrana lesních a lesozemědělských částí krajiny, přírodních biotopů, drobných vodních toků, pramenišť a dochované cestní sítě.

Opatření by měla podporovat šetrné rekreační využití, obnovu krajinných prvků a zachování prostupnosti území.

Dopravní infrastruktura

Nejvýznamnějším prvkem dopravní infrastruktury na území SO ORP Slaný je **dálnice D7**, která tvoří hlavní dopravní osu mezi Prahou, Slaným, Louny a Chomutovem. ZÚR pro tuto trasu vymezují koridor D010, který zahrnuje úpravy a přestavbu původní silnice I/7 na kapacitní dálniční komunikaci včetně souvisejících staveb a dopravních vazeb.

Z hlediska územního plánování je nezbytné koordinovat napojení jednotlivých obcí na mimoúrovňové křižovatky dálnice D7 a zamezit vzniku nevhodné nebo nekoordinované zástavby v jejich okolí. Při umísťování nových ekonomických aktivit je nutné zohlednit jejich dopravní nároky a předcházet přenášení tranzitní a nákladní dopravy do obytných částí sídel.

Dalším významným záměrem je **koridor D098** pro přeložku silnice II/118 v prostoru Zlonic. Koridor je určen pro obchvat Zlonic a dotýká se rovněž navazujícího území obcí Dřínov a dalších sídel v okolí. Cílem záměru je především snížení dopravní zátěže v zastavěném území Zlonic a zlepšení dopravního spojení mezi Slaným, Zlonicemi a severní částí správního obvodu.

Při zpřesňování koridoru D098 je nutné minimalizovat zásahy do zemědělské krajiny, zajistit prostupnost území pro pěší, cyklistickou dopravu, zemědělskou techniku a migraci živočichů a respektovat evropsky významnou lokalitu Slánsko – Byseňský potok. Součástí řešení by měla být také návaznost na systém polních cest a doplnění vegetačních pásů, které omezí negativní působení komunikace v krajině.

Územím SO ORP Slaný dále prochází **silnice I/16**, která zajišťuje významné východozápadní spojení mezi Řevničovem, Slaným, Mělníkem, Mladou Boleslaví a dalšími částmi Středočeského kraje. Při plánování změn v jejím okolí je nutné chránit obytná území před hlukem a emisemi, omezovat vznik liniové zástavby a zachovat podmínky pro bezpečné křížení místních komunikací a cestní sítě.

Úkoly pro územní plánování obcí spočívají zejména ve zpřesnění vymezených koridorů, zajištění návaznosti na místní komunikační síť a minimalizaci negativních vlivů dopravních staveb na obytné prostředí, zemědělskou půdu, vodní režim, krajinný ráz a ekologickou stabilitu území.

Technická infrastruktura

ZÚR Středočeského kraje vymezují ve SO ORP Slaný koridory technické infrastruktury nadmístního významu. Významným záměrem je **koridor R02**, určený pro přípož a zkapacitnění dálkovodu IKL. Koridor prochází severní a severovýchodní částí správního obvodu a je nutné jej koordinovat zejména se zemědělským využíváním území, vodními toky, cestní sítí a skladebnými částmi ÚSES.

Realizace liniové technické infrastruktury by měla být spojena s obnovou dotčených pozemků a s minimalizací trvalého narušení krajinné struktury. Při souběhu nebo křížení s vodními toky,

biokoridory a významnými krajinnými prvky je nutné zachovat jejich funkčnost a zajistit vhodné technické a přírodě blízké řešení.

Území SO ORP Slaný je dotčeno také koridory a trasami energetické infrastruktury, zejména elektrických vedení nadmístního významu. Při jejich zpřesňování je nutné respektovat obytné území, ochranu krajinného rázu, zemědělský půdní fond, lesní pozemky, vodní režim a územní systém ekologické stability. Vhodné je přednostně využívat souběh s existujícími liniovými stavbami a omezovat vznik nových samostatných bariér v krajině.

Stanovení cílových kvalit krajiny

ZÚR Středočeského kraje vymezují na území kraje vlastní krajiny a stanovují jejich cílové kvality a zásady pro plánování změn. Území SO ORP Slaný zahrnuje především intenzivně využívanou zemědělskou krajinu Slánska, sídelní a příměstsky ovlivněnou krajinu v okolí Slaného a Smečna a členitější lesozemědělskou a lesní krajinu v západní části správního obvodu, zejména v prostoru přírodního parku Džbán.

Pro centrální a východní část SO ORP Slaný je charakteristická otevřená zemědělská krajina velkého měřítka, s vysokým podílem orné půdy a relativně nízkým zastoupením lesů a rozptýlené zeleně. Významnými krajinnými a orientačními prvky jsou Slánská hora, historická silueta města Slaný, krajinný horizont Džbánu, údolí Bakovského a Byseňského potoka, tradiční venkovská sídla a jejich sakrální dominanty.

Z hlediska ochrany krajinného rázu je nutné zachovat zejména pohledové vazby na Slánskou horu a historické jádro Slaného, charakteristické horizonty západní části území a prostorové oddělení jednotlivých sídel. Nevhodné je vytváření souvislých pásů zástavby podél komunikací nebo srůstání sídel v okolí Slaného.

Pro řešení územní studie krajiny je významná především obnova členění rozsáhlých bloků orné půdy, doplnění mezí, travnatých pásů, remízů a doprovodné zeleně podél cest a vodních toků. Opatření by měla přispívat ke snížení vodní a větrné eroze, zadržování vody, ochraně půdního fondu, posílení biodiverzity a obnovení pěší prostupnosti krajiny.

V západní části správního obvodu je třeba chránit přírodní a rekreační hodnoty Džbánu, zachovat charakter lesozemědělské krajiny a zabránit rozvoji nevhodných forem individuální rekreace a rozptýlené zástavby. Rozvoj cestovního ruchu by měl být založen především na využití existujících sídel a cestní sítě.

Územní systém ekologické stability

ZÚR Středočeského kraje vymezují na území SO ORP Slaný nadregionální a regionální prvky územního systému ekologické stability, zejména nadregionální a regionální biokoridory a regionální biocentra. Jejich **nejvýznamnější koncentrace se nachází v západní části správního obvodu v návaznosti na lesní komplex Džbánu a dále podél údolí vodních toků.**

V centrální a východní zemědělské části území mají zásadní význam zejména **regionální biokoridory a biocentra vázané na Bakovský potok, Byseňský potok, Červený potok a**

jejich přítoky. Tyto prvky představují základní ekologickou kostru intenzivně využívané zemědělské krajiny a propojují přírodně hodnotnější lokality se souvisejšími lesními a vodními ekosystémy.

Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území spočívají zejména v respektování skladebných částí ÚSES, zachování jejich funkčnosti a prostorové kontinuity a v omezení zásahů, které by vedly k jejich zužování, přerušení nebo izolaci. Zvláštní pozornost je nutné věnovat místům křížení ÚSES s dálnicí D7, silnicí I/16, připravovaným obchvatem Zlonic a koridory technické infrastruktury.

Při zpřesňování ÚSES v územních plánech obcí je nutné zajistit návaznost mezi sousedními obcemi a doplnit lokální systém tak, aby vytvářel souvislou síť přírodních a přírodě blízkých ploch. V intenzivně zemědělské krajině je vhodné propojovat prvky ÚSES s protierozními opatřeními, obnovou cestní sítě, revitalizací vodních toků a doplňováním krajinné zeleně.

Vodní režim a ochrana území před povodněmi a suchem

Přestože ZÚR Středočeského kraje nevymezují v SO ORP Slaný rozsáhlé samostatné plochy protipovodňových opatření srovnatelné s významnými vodohospodářskými záměry v jiných částech kraje, ochrana vodního režimu představuje pro řešení krajiny zásadní téma.

Území je ohroženo zejména nedostatkem vody, rychlým odtokem srážek z rozsáhlých bloků orné půdy, vodní erozí a lokálními povodňovými situacemi na Bakovském, Byseňském, Červeném a dalších menších vodních tocích. V důsledku vysokého podílu orné půdy a nízkého zastoupení trvalé vegetace je významná také větrná eroze.

Pro územní plánování a návrh opatření v územní studii krajiny z toho vyplývá potřeba chránit nivy vodních toků před další zástavbou, obnovovat přirozené retenční prostory, podporovat revitalizaci toků a drobných vodních nádrží a doplňovat protierozní meze, průlehy, zatravněné pásy a vegetační doprovody. Opatření by měla být navrhována ve vzájemné návaznosti v rámci celých dílčích povodí, nikoliv pouze jako izolované zásahy.

Plochy a koridory veřejně prospěšných staveb a opatření

Na území SO ORP Slaný ZÚR Středočeského kraje vymezují veřejně prospěšné stavby zejména v oblasti dopravní a technické infrastruktury a veřejně prospěšná opatření v podobě skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES.

Pro územní studii krajiny jsou podstatné zejména koridor dálnice D7 označený D010, koridor přeložky silnice II/118 v prostoru Zlonic označený D098, koridor dálkovodu IKL R02 a koridory energetické infrastruktury. Tyto záměry představují významné limity využití území a mohou být zdrojem střetů s ochranou zemědělské půdy, vodním režimem, krajinným rázem, cestní sítí a ekologickou stabilitou krajiny.

Při návrhu opatření v územní studii krajiny je proto nutné zohlednit nejen vlastní plochy a koridory veřejně prospěšných staveb, ale také jejich širší dopady. Návrh by měl směřovat k omezení fragmentace krajiny, zachování návaznosti polních a pěších cest, zajištění migrační

prostupnosti, obnově vegetace po realizaci liniových staveb a k propojení kompenzačních opatření s územním systémem ekologické stability.

Zvláštní pozornost je vhodné věnovat prostoru rozvojové osy OSk1, okolí Slaného a Zlonic a křížení infrastrukturních koridorů s údolími vodních toků. Navržená krajinná opatření by měla přispět k tomu, aby rozvoj dopravní a technické infrastruktury nebyl spojen s dalším oslabováním ekologické stability, retenční schopnosti a prostupnosti krajiny SO ORP Slaný.

4.1.4 Územní plány obcí

Z územních plánů obcí v řešeném území lze zjistit především požadavky na rozvoj zastavitelných ploch, dopravní a technické infrastruktury, vodohospodářská a protipovodňová opatření, doplnění prvků ÚSES, zlepšení prostupnosti krajiny, rozvoj rekreačních funkcí a ochranu přírodních, kulturních a krajinářských hodnot. Pro územní studii krajiny jsou významné především ty záměry, které zasahují do volné krajiny nebo mohou ovlivnit její ekologickou stabilitu, vodní režim, krajinný ráz, zemědělské hospodaření a rekreační využití.

V návrhové části ÚSK budou jednotlivé záměry obcí posouzeny v širších krajinných souvislostech a doplněny o opatření, která přesahují hranice jednotlivých katastrů. ÚSK může ověřit, zda navržené zastavitelné plochy, dopravní a technická infrastruktura nebo rekreační záměry nejsou v kolizi s ekologickou stabilitou, vodním režimem, krajinným rázem, prostupností krajiny či ochranou zemědělské půdy. Tam, kde jsou v územních plánech již vymezeny prvky ÚSES, vodohospodářská, protipovodňová nebo protierozní opatření, může ÚSK posoudit jejich funkčnost, návaznost a dostatečnost a případně navrhnout jejich doplnění, zpřesnění nebo propojení do funkčního krajinného systému.

Záměrem ÚSK je identifikovat místa, kde mezi územními plány jednotlivých obcí vznikají nesoulady nebo chybějící návaznosti, například u biokoridorů, polních cest, cyklotras, retenčních opatření, liniové zeleně nebo rozvojových ploch na hranicích katastrů. Na základě toho lze v návrzích ÚSK formulovat nadobecní doporučení pro koordinaci územního rozvoje, doplnění krajinné zeleně, zlepšení prostupnosti území, obnovu vodního režimu, omezení eroze a ochranu hodnotných částí krajiny. Výstupy ÚSK tak mohou sloužit nejen jako odborný podklad pro budoucí změny územních plánů, ale také jako praktický rámec pro realizaci konkrétních krajinářských, vodohospodářských a ekologicky stabilizačních opatření v řešeném území.

Tabulka 36 Územní plány obcí SO ORP Slaný

Obec	Název dokumentu	Datum účinnosti (schválení)	Zpracovatel ÚPD/projektant	Poznámka
Beřovice	Územní plán Beřovice	14.04.2016	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. arch. Václava Dandová	
Bílíchov	Územní plán Bílichov	14.02.2011	ARCHINVEST; Ing. arch. Břetislav Malinovský	

Obec	Název dokumentu	Datum účinnosti (schválení)	Zpracovatel ÚPD/projektant	Poznámka
Černuc	Územní plán obce Černuc - právní stav po Změně č. 4	2024	Ateliér Vavřík a dobrá společnost	Změna č. 4.
Drnek	Územní plán sídelního útvaru Drnek - právní stav po Změně č. 2	11.10.2006	<i>nedohledáno v online dostupných podkladech</i>	Na mapovém portálu uvedeno jako právní stav po Změně č. 2.
Dřínov	Územní plán Dřínov - právní stav po Změně č. 1	06.03.2024	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Hobšovice	Územní plán Hobšovice	29.09.2016	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. arch. Václava Dandová	
Hořešovice	Územní plán Hořešovice	10.10.2014	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. Martina Staňková	
Hořešovičky	Územní plán Hořešovičky	29.01.2010	AUA - Agrourbanistický ateliér	
Hospozín	Územní plán Hospozín	06.08.2011	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. arch. Václava Dandová	
Hrdlív	Územní plán Hrdlív	15.08.2008	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Chržín	Územní plán Chržín - návrh / projednání podstatné úpravy	29.04.2026 (uveřejnění)	Ing. arch. Iveta Merunková Ph.D.	Na NGÚP uvedeno jako projednávaná dokumentace; datum není datum účinnosti.
Jarpice	Územní plán Jarpice	23.09.2010	Ing. arch. Jarmila Zahradníková / Ing. arch. Jan Zahradník	Změna č. 1 uvedena s datem 03.10.2013.
Jedomělice	Územní plán Jedomělice - právní stav po Změně č. 1	01.06.2019	PAFF - architekti; Ing. arch. Michaela Štádlarová	
Jemníky	Územní plán Jemníky	05.10.2005	ARCHINVEST; Ing. arch. Břetislav Malinovský	Regulační plán 27.06.2008; Změna č. 1 27.09.2012; ÚS Jemníky - Sever 05.04.2017.
Kamenný Most	Územní plán Kamenný Most	24.09.2013	AUA - Agrourbanistický ateliér	
Klobuky	Územní plán Klobuky - právní stav po Změně č. 2	31.03.2023	Kadlec K.K. Nusle, spol. s r.o.; Ing. arch. Daniela Binderová / Štěpán Klumpar	Územní studie Klobuky 10.06.2024.

Obec	Název dokumentu	Datum účinnosti (schválení)	Zpracovatel ÚPD/projektant	Poznámka
Kmetiněves	Územní plán Kmetiněves - právní stav po Změně č. 1	21.05.2015	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. arch. Václava Dandová	
Knovíz	Územní plán Knovíz	01.01.2020	Ing. arch. Karel Zoch	ÚS Knovíz - lokalita A schválena 13.11.2019.
Královice	Územní plán Královice - právní stav po Změně č. 3	14.07.2024	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. Martina Staňková	
Kutrovice	Územní plán Kutrovice - právní stav po Změně č. 1	30.12.2020	Kadlec K.K. Nusle, spol. s r.o.; Ing. arch. Daniela Binderová	
Kvílice	Územní plán Kvílice - v pořizování	30.09.2015 (rozhodnutí o pořizení)	pořizovaný ÚP: AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	Na webu obce uvedeno rozhodnutí o pořizení ÚP; účinný ÚP nebyl na portálu města Slaný dohledán.
Ledce	Územní plán Ledce	03.05.2019	Ing. Dana Andělová	
Libovice	Územní plán Libovice - po Změně č. 1	04.2025	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. Martina Staňková	
Líský	Územní plán Líský - po Změně č. 1	16.07.2024	ČZU FAAPZ KZKA; Ing. arch. Iveta Merunková	
Loucká	Územní plán Loucká	02.05.2024	Ing. Vladivoj Řezník	
Malíkovice	Územní plán Malíkovice - právní stav po Změně č. 2	14.05.2024	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Neprobylice	Územní plán Neprobylice - právní stav po Změně č. 1	29.03.2023	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Neuměřice	Územní plán Neuměřice	07.04.2024	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Páleč	Územní plán Páleč	06.01.2009	Ing. arch. Libor Sommer	
Píchov	Územní plán Píchov - právní stav po Změně č. 1	13.06.2019	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Podlešín	Územní plán Podlešín	27.12.2006	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Poštovice	Územní plán Poštovice	03.01.2013	ČZU FAAPZ KZKA; Ing. arch. Iveta Merunková	

Obec	Název dokumentu	Datum účinnosti (schválení)	Zpracovatel ÚPD/projektant	Poznámka
Pozdeň	Územní plán Pozdeň	12.10.2016	ARCHINVEST; Ing. arch. Břetislav Malinovský / Ing. Dana Andělová	
Přelíc	Územní plán Přelíc	08.07.2014	Ing. arch. Alexander Běhal	
Řisuty	Územní plán Řisuty - právní stav po Změně č. 1	27.11.2021	PAFF - architekti; Ing. arch. Michaela Štádlerová; změna č. 1: Ing. akad. arch. Petr Foglar	ÚS Řisuty Z4 upravena 16.09.2019; Z2 upravena 30.03.2016; Z7 10.06.2014.
Sazená	Územní plán Sazená - právní stav po Změně č. 2	15.06.2023	Foglar-Architects; Ing. akad. arch. Petr Foglar / Ing. arch. Zuzana Foglarová; Ing. arch. Jakub Kolín	ÚS Sazená - Z04 28.05.2024.
Slaný	Územní plán Slaný - úplné znění po Změně č. 1, č. 2 a č. 4	15.04.2026	A8000, s.r.o.; Ing. Martin Krupauer	Poslední změna č. 4 - standardizace ÚP. Evidovány též územní studie Bydlení - Sever, BI20 - K Rovinám, OK1, Lesopark Háje a Lázeňská.
Smečno	Územní plán Smečno	29.12.2022	Ing. arch. Radek Boček	ÚS Smečno - sever 17.01.2013; ÚS Smečno jih 22.10.2019; ÚS Smečno Z14 17.06.2024.
Stradonice	Územní plán Stradonice	24.03.2010	<i>nedohledáno v online dostupných podkladech</i>	
Studeněves	Územní plán Studeněves - po Změně č. 1	11.04.2025	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. Martina Staňková	ÚS Studeněves - Z16 01.02.2017; ÚS Studeněves Z15 21.10.2014.
Šlapanice	Územní plán Šlapanice	30.09.2006	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman	
Třebíz	Územní plán Třebíz	03.03.2020	ŽALUDA, projektová kancelář; Ing. Eduard Žaluda / Ing. Mgr. Miroslav Vrtiška	Regulační plán Třebíz 06.04.2024.
Tuřany	Územní plán Tuřany - právní stav po Změně č. 1	12.09.2020	PAFF - architekti; Ing. arch. Michaela Štádlerová	
Uhy	Územní plán Uhy	06.05.2026	ARCHUM architekti s.r.o.; Ing. arch. Michal Petr aj.	ÚP Uhy - výrok, duben 2026.
Velvary	Územní plán Velvary - po Změně č. 6	23.11.2018	Architekti Bartošek a Vavřík s.r.o.; změny č. 5/6: Foglar-Architects; Ing. akad. arch. Petr Foglar	ÚS Velvary - Z6-1 30.07.2020.

Obec	Název dokumentu	Datum účinnosti (schválení)	Zpracovatel ÚPD/projektant	Poznámka
Vraný	Územní plán Vraný	24.08.2006	<i>nedohledáno v online dostupných podkladech</i>	
Vrbičany	Územní plán Vrbičany	07.01.2014	PAFF - architekti; Ing. arch. Michaela Štádlarová	
Zichovec	Územní plán Zichovec	25.09.2008	Ateliér VAS; Ing. arch. Petra Kolaříková / Ing. arch. Veronika Kronich; původní ÚP: AUA - Ing. Stanislav Zeman	
Zlonice	Územní plán Zlonice - po Změně č. 2	01.07.2017	AUA - Agrourbanistický ateliér; Ing. Stanislav Zeman / Ing. Martina Staňková	
Zvoleněves	Územní plán Zvoleněves	17.04.2024	Foglar-Architects; Ing. akad. arch. Petr Foglar; původní ÚP: PAFF - Ing. arch. Michaela Štádlarová	
Želenice	Územní plán Želenice	2024	Ateliér VAS; Ing. arch. Petra Kolaříková	
Žižice	Územní plán Žižice	29.03.2018	Ing. Lenka Cárová	ÚS Žižice - Z14Z 29.11.2018.

Zdroj: Geoportál města Slaný – Územní plány obcí ORP Slaný; Evidence územně plánovací činnosti ÚÚR/NGÚP; weby obcí Kvílce a Uhy, stav k 07/2026.

4.1.5 Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Slaný

Podkladem pro zpracování této části je 6. úplná aktualizace územně analytických podkladů SO ORP Slaný z roku 2024 a karty 52 obcí. Z textů byly vybrány zejména problémy, střety a negativa, které mají přímý nebo předpokládaný význam pro územní studii krajiny. Jde především o stav ekologické stability a návaznost ÚSES, erozní a povodňové ohrožení, ochranu volné krajiny a přírodních hodnot, staré ekologické zátěže, geologická rizika a nedostatky technické infrastruktury s možným dopadem na vodní režim.

Na úrovni celého správního obvodu ÚAP upozorňují zejména na intenzivní zemědělské využití většiny území, nízkou lesnatost a omezené zastoupení ekologicky stabilních ploch. Problematický je rovněž omezený vodní režim krajiny, místy nevhodně upravená koryta vodních toků, rozsáhlé střety záplavových území se zástavbou a tlak nové výstavby na volnou krajinu a zemědělskou půdu.

Tabulka 37 Problémy z ÚAP relevantní pro řešení územní studie krajiny

Problém / jev	Dotčené obce nebo území	Požadavek na řešení
Intenzivně využívaná zemědělská krajina, nízká ekologická stabilita a nízká lesnatost	Převážná část středního, východního a severního Slánska; nejvýrazněji území s rozsáhlými bloky orné půdy	Doplnit krajinnou mozaiku o meze, remízy, větrolamy, zatravněné pásy, doprovodnou a břehovou zeleň; chránit stávající ekologicky stabilní plochy a posílit mimoprodukční funkce krajiny.
Nenávaznost prvků ÚSES (Z01)	Beřovice, Drnek, Hobšovice, Hořešovice, Hořešovičky, Hospozín, Jarpice, Jemníky, Kamenný Most, Knovíz, Královice, Líský, Malíkovice, Neprobylice, Neuměřice, Pálec, Plchov, Podlešín, Pozdeň, Řisuty, Slaný, Studeněves, Šlapanice, Tuřany, Vraný, Vrbičany, Zlonice, Zvoleněves, Žižice	Přehodnotit vymezení ÚSES, zajistit návaznost biocenter a biokoridorů přes hranice katastrálních území a navrhnout chybějící nebo nefunkční části.
Orná půda zasažená vodní erozí (H04)	Beřovice, Černuc, Hobšovice, Klobuky, Ledce, Podlešín, Pozdeň, Přelíc, Sazená, Velvary	Navrhnout organizační, agrotechnická a technická protierozní opatření a koordinovat je s obnovou cestní sítě, liniové zeleně a opatřeními pro zadržení vody.
Záplavové území Q100 zasahuje do zastavěného území (ZQoZU)	Celkem 43 obcí správního obvodu	Stanovit regulativy pro novou výstavbu a rekonstrukce v záplavovém území; upřednostnit přírodě blízká retenční a protipovodňová opatření a obnovu niv a vodních toků.
Zastavitelné plochy zasahují do záplavového území Q100 (nZPoZQ)	Hořešovice, Hrdlív, Klobuky, Knovíz, Královice, Libovice, Neprobylice, Neuměřice, Plchov, Podlešín, Pozdeň, Sazená, Slaný, Smečno, Studeněves, Velvary, Zlonice, Žižice	Přehodnotit rozsah zastavitelných ploch, případně stanovit přísné podmínky zastavění a prověřit možnosti snížení povodňového rizika.
Zastavitelné plochy nevhodně zasahují do volné krajiny (U02)	Bílíchov, Královice, Malíkovice, Pálec, Přelíc, Žižice	Omezit rozšiřování zástavby do volné krajiny, upřednostnit využití proluk a přestavbových ploch a zachovat charakter krajinného rázu.
Nevhodné propojování sídel a riziko srůstání zástavby (U03)	Šlapanice–Jarpice, Neuměřice–Kamenný Most, Kutrovice–Neprobylice	Zachovat nezastavěné krajinné předěly a zelené klíny mezi sídly, nepřipustit kontinuální pásovou zástavbu a chránit identitu jednotlivých sídel.
Střety rozvojových ploch s přírodními hodnotami a ochranou vod	Slaný – evropsky významná lokalita a ochranné pásmo vodního zdroje; Smečno – ochranné pásmo vodního zdroje; Vraný – registrovaný VKP a nadregionální biocentrum	Prověřit potřebnost a rozsah rozvojových ploch, stanovit podmínky pro ochranu dotčených hodnot a v případě významného střetu plochy redukovat nebo přemístit.
Brownfieldy, staré ekologické zátěže a skládky (U01, H01, H02)	Brownfieldy jsou evidovány ve 20 obcích, staré ekologické zátěže ve 34 obcích; významný problém skládky je uveden v obci Uhy	Upřednostnit regeneraci a nové využití brownfieldů před zábořem volné krajiny; prověřit kontaminaci, navrhnout sanaci a rekultivaci a omezit negativní vlivy skládek.
Sesuvná a poddolovaná území (H06, H07, PUoZU)	Aktivní sesuvy: Bílichov, Pozdeň, Smečno, Želenice; dočasně uklidněné	Nenavrhovat novou výstavbu v aktivních sesuvech; u ostatních rizikových ploch podmínit využití

	sesuvy v 11 obcích; poddolované území zasahuje do zástavby v 16 obcích	inženýrskogeologickým průzkumem nebo statickým posudkem.
Chybějící splašková kanalizace s napojením na ČOV (K)	Beřovice, Bílichov, Hobšovice, Hospozín, Hrdlív, Jarpice, Jedomělice, Jemníky, Klobuky, Kmetiněves, Kutrovice, Kvílce, Loucká, Neprobylice, Páleč, Slaný, Stradonice, Šlapanice, Tuřany, Velvary, Vrbičany, Zlonice, Želenice	Koncepčně řešit odvádění a čištění odpadních vod, zejména s ohledem na ochranu vodních toků, podzemních vod a retenční schopnost území.
Zhoršená kvalita ovzduší a další environmentální rizika (H03, H08)	Překročení imisního limitu benzo(a)pyrenu: Slaný, Smečno, Velvary, Zlonice; objekty s nebezpečnými látkami: Sazená, Uhy, Velvary	Podporovat opatření ke snížení emisí a vhodně umístěnou ochrannou zeleň; u rizikových provozů respektovat zóny havarijního plánování a předcházet dopadům na obyvatele a krajinu.

Zdroj: 6. úplná aktualizace ÚAP SO ORP Slaný, 2024; Karty obcí, 2024; vlastní výběr.

Z uvedených zjištění vyplývají pro územní studii krajiny zejména následující požadavky. Formulace vycházejí z problémů určených k řešení v územně plánovací dokumentaci a jsou doplněny o jejich interpretaci z hlediska krajinného plánování.

Krajinná struktura, ekologická stabilita a ÚSES

- Koordinovat a doplnit návaznost ÚSES mezi jednotlivými obcemi a katastrálními územími, zejména v obcích uvedených u problému Z01.
- V intenzivně obhospodařované zemědělské krajině doplnit síť liniové a rozptýlené zeleně, remízů, mezí, větrolamů a vegetačních doprovodů vodních toků a cest.
- Chránit stávající přírodně hodnotné části území, zejména přírodní park Džbán, maloplošná chráněná území, evropsky významné lokality, významné krajinné prvky a nadregionální prvky ÚSES.
- Při návrhu opatření zohlednit nízkou lesnatost a posílit mimoprodukční funkce lesů i nelesní zeleně, aniž by došlo k nevhodnému zalesňování hodnotných otevřených stanovišť.

Zemědělská půda a erozní ohrožení

- V obcích Beřovice, Černuc, Hobšovice, Klobuky, Ledce, Podlešín, Pozdeň, Přelíc, Sazená a Velvary navrhnout soubor protierozních opatření odpovídající místním odtokovým poměrům.
- Propojit protierozní ochranu s obnovou polních cest, zasakovacích pásů, zatravněných údolnic, mezí a liniové zeleně tak, aby opatření současně zlepšovala prostupnost a ekologickou stabilitu krajiny.
- Minimalizovat další zábory kvalitní zemědělské půdy a nové rozvojové plochy přednostně směřovat do zastavěného území, proluk a brownfieldů.

Vodní režim a povodňové ohrožení

- V obcích, kde záplavové území Q100 zasahuje do zastavěného území, prověřit možnosti zvýšení retence v povodí, obnovy niv, revitalizace vodních toků a bezpečného rozlivu mimo zastavěné území.
- Přehodnotit zastavitelné plochy zasahující do záplavového území v obcích Hořešovice, Hrdlív, Klobuky, Knovíz, Královice, Libovice, Neprobylice, Neuměřice, Plchov, Podlešín, Pozdeň, Sazená, Slaný, Smečno, Studeněves, Velvary, Zlonice a Žižice.
- Upřednostnit přírodě blízká opatření pro zadržení vody v krajině a omezit další technické úpravy koryt, které snižují ekologickou funkci vodních toků.
- Koncepčně řešit odvádění a čištění odpadních vod v obcích bez splaškové kanalizace a ČOV, aby se snížilo zatížení povrchových a podzemních vod.

Rozvoj sídel a ochrana volné krajiny

- V obcích Bílichov, Královice, Malíkovice, Páleč, Přelíc a Žižice přehodnotit zastavitelné plochy nevhodně zasahující do volné krajiny.
- - Zachovat nezastavěné krajinné předěly mezi sídly Šlapanice–Jarpice, Neuměřice–Kamenný Most a Kutrovice–Neprobylice a zabránit jejich srůstání.
- - Při rozvoji sídel chránit charakteristické horizonty, pohledové vazby, historickou strukturu sídel a kvalitu přechodu mezi zastavěným územím a krajinou.
- - Posilovat pěší a cyklistickou prostupnost mezi sídly a krajinou prostřednictvím obnovy účelových cest a jejich vegetačních doprovodů.

Střety rozvojových záměrů s přírodními a vodohospodářskými hodnotami

- Ve Slaném prověřit rozvojovou plochu zasahující do evropsky významné lokality a plochu v ochranném pásmu vodního zdroje; obdobně prověřit střet s ochranným pásmem vodního zdroje ve Smečně.
- Ve Vraném přehodnotit rozvojové plochy zasahující do registrovaného významného krajinného prvku a nadregionálního biocentra.
- V případě, že nelze prokázat slučitelnost záměru s předmětem ochrany, doporučit redukci, přemístění nebo vypuštění zastavitelné plochy.

Brownfieldy, ekologické zátěže a rekultivace

- Upřednostnit nové využití brownfieldů před rozšiřováním zástavby do volné krajiny; při návrhu využití zohlednit možné kontaminace a potřebu sanace.
- U starých ekologických zátěží prověřit rozsah a charakter kontaminace, stanovit způsob sanace a následné využití území včetně možnosti zapojení do systému sídelní nebo krajinné zeleně.
- V obci Uhy řešit negativní vlivy skládky na okolní území, zejména prašnost, zápach, hluk, úlety odpadu a možné ovlivnění podzemních vod.

Geologická rizika

- V aktivních sesuvných územích v obcích Bílichov, Pozdeň, Smečno a Želenice nenavrhovat novou výstavbu.
- V dočasně uklidněných sesuvech a poddolovaných územích podmínit nové využití podrobným inženýrskogeologickým průzkumem, případně statickým posudkem.

- Při návrhu krajinářských a vodohospodářských opatření zohlednit stabilitu svahů a riziko aktivace sesuvů změnou odtokových poměrů.

Kvalita ovzduší a ostatní environmentální rizika

- Ve Slaném, Smečně, Velvarech a Zlonicích podporovat opatření ke snížení emisí benzo(a)pyrenu a vhodně umístěnou ochrannou zeleň, přičemž zeleň nesmí zhoršovat provětrávání ulic a sídel.
- V okolí provozů s nebezpečnými látkami v obcích Sazená, Uhy a Velvary respektovat zásady prevence závažných havárií a omezení jejich dopadů na obyvatele, vodní zdroje a krajinu.

Shrnutí významu pro ÚSK

Za hlavní nadobecní témata pro návrhovou část ÚSK lze považovat koordinaci ÚSES a krajinné zeleně napříč hranicemi obcí, obnovu vodního režimu a snížení erozního a povodňového ohrožení, ochranu volné krajiny před nevhodným rozšiřováním zástavby a podporu regenerace brownfieldů. Návrhy by měly současně zlepšit prostupnost krajiny, posílit její ekologickou stabilitu a vytvořit společný rámec pro úpravy územních plánů a následnou realizaci konkrétních opatření.

4.1.6 Komplexní pozemkové úpravy

Tabulka 38 Stav pozemkových úprav

Obec	Pozemkové úpravy
Beřovice	KoPÚ Bakov – ukončená, zápis do KN 30.05.2003; KoPÚ Beřovice – ukončená, zápis do KN 02.01.2014
Bílíchov	Pozemkové úpravy nejsou
Černuc	KoPÚ Bratkovice u Velvar – ukončená (27.12.2018); KoPÚ Černuc – neukončená (zahájena 02.06.2020); KoPÚ Miletice u Velvar – ukončená (06.06.2006); KoPÚ Nabdín – neukončená (zahájena 16.02.2023)
Drnek	Pozemkové úpravy nejsou
Dřínov	Chybí
Hobšovice	KoPÚ Hobšovice – ukončená (26.04.2013); KoPÚ Skůry – ukončená (30.07.2001)
Hořešovice	KoPÚ Hořešovice – ukončená (28.02.2011)
Hořešovičky	KoPÚ Hořešovičky – ukončená (03.01.2014)
Hospozín	KoPÚ Hospozín – ukončená (10.12.2021)
Hrdlív	KoPÚ Hrdlív – ukončená (22.02.2002)
Chržín	Chybí
Jarpice	Chybí
Jedomělice	Chybí
Jemníky	KoPÚ Jemníky – neukončená, zahájena 19.09.2024
Kamenný Most	KoPÚ Kamenný Most – ukončená (08.04.2010)

Klobuky	Čeradice u Pálečku – ukončená (25.10.2017); Kobylníky – ukončená (22.10.2013); Klobuky v Čechách – ukončená (02.03.2010); Páleček – neukončená (14.02.2023); Kokovice – neukončená
Kmetiněves	KoPÚ Kmetiněves – ukončená (26.08.2014)
Knovíz	KoPÚ Knovíz – ukončená (02.05.2015)
Královice	KoPÚ Královice u Zlonic – neukončená, zahájena 09.03.2024
Kutrovice	Chybí
Kvílice	Chybí
Ledce	Chybí
Libovice	Chybí
Líský	Chybí
Loucká	KoPÚ Loucká – ukončená (10.10.2000)
Malíkovice	KoPÚ Malíkovice – neukončená, zahájena 08.11.2024
Neprobylice	Chybí
Neuměřice	KoPÚ Neuměřice – ukončená (13.03.2014)
Páleč	Chybí
Plchov	KoPÚ zrušená
Podlešín	KoPÚ Podlešín – ukončená (14.05.2024)
Poštovice	KoPÚ Poštovice – ukončená (28.06.2010)
Pozdeň	KoPÚ Pozdeň a Hřesice – neukončená, zahájena 27.04.2022
Přelíc	KoPÚ Přelíc – ukončená (21.06.2018)
Řisuty	KoPÚ Řisuty – ukončená (05.03.2003)
Sazená	Chybí
Slaný	Blahotice – ukončená (12.12.2000); Netovice – ukončená (19.01.2004); Dolín – neukončená; Kvíc, Lotouš, Otruby, Slaný, Trpoměchy – chybí
Smečno	KoPÚ neukončená
Stradonice	Chybí
Studeněves	KoPÚ Studeněves – ukončená (08.03.2010)
Šlapanice	KoPÚ Šlapanice v Čechách – ukončená (15.11.2006)
Třebíz	KoPÚ Třebíz – ukončená (22.11.2002)
Tuřany	KoPÚ Byseň – neukončená, zahájena 01.01.2025
Uhy	Chybí
Velvary	Chybí
Vraný	Chybí
Vrbičany	KoPÚ Vrbičany – neukončená, zahájena 08.11.2024
Zichovec	KoPÚ Zichovec – ukončená (25.11.2014)
Zlonice	Zlonice – ukončená (13.08.2003); Tmář – ukončená (30.01.2004); Břešťany u Zlonic – ukončená (20.09.2006); Lisovice – neukončená (01.01.2025); Vyšíněk – chybí
Zvoleněves	KoPÚ Zvoleněves – ukončená (27.12.2012)
Želenice	KoPÚ Želenice – neukončená, datum zahájení neuvedeno
Žižice	KoPÚ Žižice – ukončená (19.11.2019); Drnov (19.12.2019); Vítov (21.02.2020); Luníkov (21.05.2020); Osluchov (08.07.2020)

Zdroj: geoportál SPÚ

4.2 Strategické dokumenty, plány a studie

4.2.1 Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu a Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

Adaptací na změnu klimatu se na evropské úrovni zabývá **Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu** z roku 2013, aktualizovaná v roce 2021. Jejím cílem je posílit odolnost členských států, regionů a měst vůči dopadům změny klimatu, zlepšit dostupnost znalostí a dat pro rozhodování a zvýšit odolnost klíčových zranitelných sektorů. Strategie zdůrazňuje, že adaptační opatření mají být začleňována do všech relevantních politik a mají zapojovat veřejnou správu, soukromý sektor i širší společnost.

Na tuto evropskou strategii navazuje **Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR** („Národní adaptační strategie“), která evropské cíle převádí do národních a lokálních podmínek. Zaměřuje se na posílení adaptační kapacity, snížení zranitelnosti a zvýšení odolnosti území, ekonomiky i společnosti. Její implementaci rozpracovává **Národní akční plán adaptace**, který stanovuje konkrétní opatření, odpovědnosti, monitoring a vyhodnocování.

Cílem Adaptační strategie ČR je zmírnit negativní dopady změny klimatu, zachovat dobré životní podmínky obyvatel a udržet hospodářský potenciál pro budoucí generace. Strategie popisuje pozorované a očekávané projevy změny klimatu, identifikuje prioritní sektory a území, navrhuje vhodná adaptační opatření, pojmenovává překážky jejich realizace a vymezuje potřeby v oblasti výzkumu, dat a financování.

Mezi hlavní tematické oblasti strategie patří zejména lesní hospodářství, zemědělství, vodní režim v krajině a vodní hospodářství, urbanizovaná krajina, biodiverzita, zdraví obyvatel, cestovní ruch, doprava, průmysl a energetika. V oblasti **lesního hospodářství** je kladen důraz na přírodě bližší způsoby hospodaření, diverzifikaci druhové a prostorové skladby lesů a zvýšení jejich stability. V **zemědělství** strategie podporuje šetrné a flexibilní využívání půdy, protierozní opatření, zvyšování retenční schopnosti krajiny, podporu organické hmoty v půdě a využívání odolnějších odrůd a plemen.

V oblasti **vodního režimu a vodního hospodářství** strategie zdůrazňuje potřebu integrovaného plánování, zadržování vody v krajině, revitalizace vodních toků a niv, zpomalení povrchového odtoku, podporu vsakování srážkových vod a bezpečné fungování vodohospodářské infrastruktury při suchu i povodních. Důležitá je také příprava na dlouhodobý nedostatek vody, efektivnější nakládání s pitnou vodou, využívání šedé vody a lepší péče o menší vodní toky a jejich povodí.

Pro **urbanizovaná území** strategie doporučuje především udržitelné hospodaření se srážkovou vodou, podporu zasakování a opětovného využívání vody, rozvoj funkčně propojených systémů sídelní zeleně a posilování vodních a vegetačních prvků. Důraz je kladen také na zvyšování připravenosti sídel na vlny horka, sucha a přívalové srážky, včetně podpory kvalitních renovací budov, úsporných opatření a přírodě blízkých adaptačních řešení.

Ve vztahu k řešení územní studie krajiny ORP Slaný představují tyto strategie důležitý rámec pro převedení adaptačních cílů do konkrétních opatření.

V podmínkách ORP Slaný je tato vazba významná především s ohledem na zemědělsky intenzivně využívanou krajinu, zranitelnost vůči suchu, riziko eroze a potřebu doplnění ekologicky stabilních prvků, například mezí, remízků, doprovodné zeleně, revitalizovaných

vodních toků a niv nebo ploch pro zadržování vody. Navržená opatření v územní studii krajiny tak mohou být chápána nejen jako krajinářská a územně plánovací doporučení, ale také jako praktický nástroj adaptace území ORP Slaný na očekávané dopady změny klimatu.

4.2.2 Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030

Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu stanovuje rámec pro zvýšení odolnosti Evropy vůči dopadům změny klimatu.

Hlavní cíle strategie jsou:

- zvýšit odolnost členských států, regionů a měst vůči dopadům změny klimatu,
- zlepšit dostupnost dat a informací pro rozhodování o adaptačních opatřeních,
- zvýšit odolnost klíčových sektorů, zejména infrastruktury, energetiky, dopravy, vodního hospodářství a zdravotnictví.

Cílem EU je dosáhnout společenské odolnosti vůči změně klimatu a rozšířit znalost o dopadech změny klimatu a možnostech přizpůsobení. Do evropských opatření v oblasti klimatické adaptace by měly být zapojeny všechny části společnosti a všechny úrovně veřejné správy v EU i mimo ni.

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (dále také „Národní adaptační strategie“) je přímo v souladu s adaptační strategií EU, která klade důraz na posílení adaptační kapacity, snížení zranitelnosti a zvýšení odolnosti – národní adaptační strategie tyto cíle přebírá a aplikuje je na národní a lokální podmínky. Evropská strategie podporuje systematickosti adaptace napříč sektory a začlenění adaptace do všech politik – národní strategie reflektuje tuto potřebu integrovaného přístupu napříč sektory i územími. Národní strategie se pojí s EU strategií také tím, že navazuje na evropské mechanismy pro sdílení dat, znalostí, monitoring a podporu (např. platforma Climate-ADAPT).

Národní adaptační strategie má implementační dokument, „Národní akční plán adaptace“ a stanovuje monitoring a vyhodnocování, což odpovídá evropskému rámci pro reporting a hodnocení adaptace.

Cílem Adaptační strategie ČR je zmírnit dopady změny klimatu přizpůsobením se této změně v co největší míře, zachovat dobré životní podmínky a uchovat a případně vylepšit hospodářský potenciál pro příští generace.

- předpokládané dopady
- identifikuje prioritní oblasti hospodářství, veřejné správy a životního prostředí ve vztahu k předpokládaným dopadům změny klimatu (dále též „sektory“) a určuje prioritní oblasti realizace,
- definuje vhodná adaptační opatření v návaznosti na předpokládané projevy změny klimatu,
- identifikuje překážky bránící realizaci adaptačních opatření v potřebné míře a s požadovaným efektem a navrhuje způsoby jejich odstranění,
- definuje cílený výzkum a analytické potřeby,
- identifikuje možné zdroje finančních prostředků.

Strategie definuje tyto hlavní doporučení za jednotlivé oblasti:

Lesní hospodářství

- Možnosti lesního hospodářství při adaptaci na změnu klimatu spočívají v diferenciaci forem hospodaření dle stanoviště a v příklonu k přírodě bližším formám hospodaření. Změny druhové a prostorové skladby směřují ke zvýšení stability a odolnosti lesních porostů.

Zemědělství

- Mezi základní podmínky úspěšné adaptace patří flexibilní a šetrné využívání území, zavádění nových technologií stejně jako diverzifikace zemědělství. V krajině se jedná o adaptačně-preventivní opatření s kombinovaným účinkem zejména na kvalitu půdy, vody (s důrazem na zadržování vody v krajině) a agro biodiverzity. Klíčovou podmínkou je udržitelné využívání půdy. Řešení by měla být založena zejména na těchto principech udržitelného hospodaření: vhodné prostorové uspořádání zemědělské půdy, půdoochranná a protierozní opatření, zlepšování půdní struktury, zvyšování podílu organické hmoty v půdě, šlechtění a využívání odrůd a plemen odolných ke změnám klimatickým podmínkám.

Vodní režim v krajině a vodní hospodářství

- Podpořit integrované plánování v oblasti vod a zahrnout vlivy a dopady ostatních sektorů hospodářství např. cestovního ruchu, energetiky, zemědělství, lesnictví, zdravotnictví, průmyslu, rozvoje území a dalších z hlediska prognóz požadavků na vodní zdroje podle různých scénářů klimatické změny a vývoje společnosti.
- Optimalizovat vodní režim v krajině komplexním a integrovaným způsobem, tzn. plánovanou podporou opatření na vodních tocích a v nivách (revitalizací vodních toků a niv, realizací protipovodňových opatření pokud možno přírodě blízkého charakteru – obnova přirozených rozlivů, výstavba poldrů a protipovodňových hrází odsazených od vodních toků apod.) v součinnosti s opatřeními v ploše povodí (opatření ke zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní opatření, podpora vsakování srážkových vod apod.).
- Využívat systém hodnocení výhledové vodní bilance v rámci šestiletých cyklů plánů povodí, aby umožnil posuzovat vývoj vodní bilance v její prostorové a časové proměnlivosti na území ČR (hydrologické i vodohospodářské) a racionální rozhodování státní správy při povolování odběrů a vypouštění.
- Koncepčně a legislativně řešit zvládnutí dlouhodobého nedostatku vody, a tím předcházet eskalaci mimořádných událostí vyvolaných těmito extrémními meteorologickými jevy.
- Optimalizovat a zajistit funkce vodohospodářské infrastruktury (vodovodů a kanalizací) v případě extrémních hydrologických situací (sucho, povodně, zhoršená kvalita vody) a v případě dlouhodobých změn v hydrologickém cyklu.
- Provést revizi a aktualizaci vymezení oblastí ochrany vod ve smyslu vodního zákona (ochranných pásem vodních zdrojů, chráněných oblastí přirozené akumulace vod, zranitelných oblastí, citlivých oblastí, a dalších).
- Podpořit účinnými nástroji (legislativními, finančními, regulačními) vsakování dešťových srážek a systémy zachycování a opětovného využívání dešťových srážek ze zpevněných ploch v urbanizovaných územích s cílem zvýšit retenci vody v krajině

a posílit vodní zdroje. Zvážit možnosti alternativních způsobů hospodaření s vodními zdroji např. formou řízené umělé infiltrace.

- Upravit systém povolování vypouštění odpadních vod tak, aby kladl maximální důraz na aplikaci BAT (best available technology).
- Snižovat spotřebu kvalitní pitné vody pro účely, k nimž není tak vysoká kvalita nezbytná (např. splachování toalet, praní, zavlažování zahrad apod.), a podporovat znovuvyužití částečně čištěných odpadních vod (grey water).
- Více zohlednit problematiku přístupu ke správě menších vodních toků a hospodaření v jejich povodích, jelikož se jedná o klíčové lokality z hlediska dopadů zvýšené variability klimatu na regionální úrovni (četný výskyt přívalových povodní atd.).
- Revidovat seznam lokalit v Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod – připravit a provést revizi s cílem posoudit stávající seznam lokalit v generelu a vytipovat další plochy lokalit vhodných pro vybudování vodních nádrží, ve smyslu posouzení zabezpečení funkce uvažovaných vodních nádrží v podmínkách klimatické změny a předpokládaných nároků na vodu (především k pokrytí potřeb obyvatelstva a energetiky).

Urbanizovaná krajina

- Zajistit udržitelné hospodaření s vodou (zasakování či využívání srážkových vod, úsporná opatření) a funkčně propojené systémy ploch s převažujícími přírodními složkami tvořící systém sídelní zeleně. Důležitou roli přitom budou hrát vodní a vegetační plochy a prvky.
- Podporovat celkové zvyšování připravenosti urbanizovaných území na projevy změn klimatu přechodem k pasivním a blízkým standardům novostaveb a důkladnou renovaci.

4.2.3 Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice

Strategie se zabývala analýzou současného stavu krajiny v ČR ve vztahu k problematice ohrožení povodněmi a vodní erozí s následným návrhem souborů vhodných přírodě blízkých opatření na vodních tocích a v ploše povodí. Projekt byl řešen v letech 2014–2015, poskytovatelem podpory byl Státní fond životního prostředí.

Výstupem projektu je mj. portál Voda v krajině s konkrétními návrhy – protierozní opatření v ploše povodí, řešení protierozních a odtokových poměrů ve sběrných plochách kritických bodů, zařazení úseků vodních toků do kategorií k návrhům řešení, návrhy suchých a vodních nádrží. Některé vodní nádrže (poldry) již byly realizovány či byly realizovány v blízkosti lokality. Návrhy jsou v rámci ÚSK podkladem k řešení.

4.2.4 Strategie ochrany před povodněmi na území ČR

Strategie byla schválena dne 19. 4. 2000 na základě usnesení vlády České republiky č. 751 ze dne 21. července 1999. Jejím cílem bylo výrazně zlepšit úroveň ochrany před povodněmi po povodních z let 1997 a 1998. Strategie vytvořila rámec pro definování konkrétních programů prevence před povodněmi, které využívají správci povodí. Strategie byla zaměřena na oblast prevence a souběžně na připravovaná systémová opatření k řízení činností při

výskytu povodní a k obnově postižených území. Strategie je naplňována vodoprávními úřady a správci povodí (v rámci plánů dílčích povodí).

4.2.5 Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky

Koncepce byla schválena vládou České republiky dne 24. července 2017 usnesením č. 528, je strategickým dokumentem, který byl zpracován na základě výstupů činnosti Mezirezortní komise VODA-SUCHO skupinou pracovníků Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí a VÚV TGM v. v. i. Smyslem bylo vytvoření strategického rámce pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v ČR. Rozebírá stav a dopady sucha na stav vodních zdrojů a vodní ekosystémy, navrhuje opatření na ochranu před následky sucha a nedostatek vody.

Opatření jsou implementována do plánů dílčích povodí, plán rozvoje vodovodů a kanalizací ČR a krajů, plánů rozvoje lesa aj. Významným implementačním dokumentem je Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, který obsahuje návrh implementace široké škály adaptačních opatření.

Cílem předkládané studie jsou mj. konkrétní návrhy a doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změnu klimatu (opatření ke zvýšení retenční schopnosti krajiny, protierozní opatření, plochy vyžadující revitalizaci krajiny aj.), tedy adaptační opatření v krajině, která jsou koncepcí podporována.

4.2.6 Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR

Koncepce byla zpracována v roce 2009 a následně aktualizována v letech 2014 a 2020. Obecným cílem koncepce je systémové řešení obnovy říčního kontinua na území ČR, při kterém jsou zohledněny nároky vodních a na vodu vázaných ekosystémů tak, aby byla vyloučena, resp. minimalizována, druhově a velikostně selektivní průchodnost migračních překážek. Konkrétní cíle jsou následující:

- Stanovit mezinárodní, národní a regionální priority postupného obousměrného zprůchodňování příčných překážek včetně harmonogramu plnění plánu dílčích povodí s ohledem na kapacitní možnosti a finanční zdroje nutné pro takový proces
- Zajistit poproudovou ochranu ryb na hydroenergetických zařízeních
- Stanovit principy ochrany stávající migrační prostupnosti toků
- Stanovit principy zlepšení podmínek pro život organismů tekoucích vod

Koncepce vymezuje migračně významné toky ČR (resp. úseky toků) ve třech úrovních: mezinárodní prioritní koridory, národní prioritní koridory a regionální prioritní koridory. Prioritou je odstraňování migračních překážek na mezinárodních a národních prioritních koridorech.

4.2.7 Analýza a příprava opatření ke zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody na území Středočeského kraje

Jedná se o platný dokument související s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje (zpracovaný v roce 2016 společností Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s.).

Usnesením vlády České republiky č. 620 ze dne 29. 7. 2015 byl schválen soubor úkolů, který se v řadě oblastí týká i součinnosti krajů a krajských úřadů. Jedná se o úkoly, které zasahují do všech oborů vodního a lesního hospodářství a zemědělství a významně se týkají i ochrany životního prostředí.

Byl schválen i úkol C/3, a to: „Provést revizi funkčnosti stávajících propojení a zjistit potenciální možnosti nových propojení vodárenských soustav (v rámci plánů rozvoje vodovodů a kanalizací) za účelem optimalizace distribuce pitné vody v období sucha a nedostatku vody s ohledem na výhledovou potřebu vody, včetně revize stávajících kapacit pro náhradní zásobování pitnou vodou.“ Cílem je zhodnocení stávajícího stavu zásobování pitnou vodou ve Středočeském kraji a zahrnutí případných změn do Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje.

Výstupem dokumentu je **návrh opatření ke snížení negativních dopadů sucha ve Středočeském kraji.**

Koncepce řeší analýzu dopadů sucha na zásobování obyvatel pitnou vodou. Základním podkladem byly informace od jednotlivých obcí, provozovatelů a obcí s rozšířenou působností. Z průzkumu vyplynulo, že suchem bylo ovlivněno minimálně 130 tisíc obyvatel.

Jako hlavní problémy v zásobování obyvatel při déle trvajícím suchu se vedle nedostatečné kapacity vodních zdrojů či snížené kvality ukázala nedostatečná akumulace ve vodojemech a neukázněnost občanů při vyhlášení omezení odběrů. V některých lokalitách kolem Prahy jsou systémy přetíženy masivním rozvojem a jejich dostavba probíhá nekoordinovaně jednotlivými developery bez logického uspořádání a centrálního řešení základních objektů distribučních systémů. Lokality pověšené na pražskou distribuční síť jsou často, a budou při dalších nárůstech, limitovány průměrnými denními odběry s požadavkem na výstavbu vyšší akumulace. Rovněž stejný požadavek je na přivaděčích do Prahy. U lokalit vhodných k dopojení na skupinové systémy bylo navrženo jejich připojení bez ohledu na existenci problémů se suchem spojených či jejich nesouhlas.

Koncepce byla vytvořena tak, aby vyřešila části obcí, které lze vyřešit a vymezila ty, kde je to obtížné. U systémů s problémy byla navržena opatření k rozšíření či doplnění objektů (VZ, ÚV, VDJ). Na skupinových vodovodech byla navržena opatření ke zlepšení dodávky pitné vody – zpravidla posílení vodních zdrojů o zdroje nevyužívané, posílení akumulací ve vodojemech a rekonstrukce stěžejních doživajících přivaděčů či úpraven vody. Část lokalit (56) nebyla vyřešena z důvodu neznámé příčiny či jejich malé velikosti. V některých z nich mohlo dojít jen ke špatné interpretaci informací z dotazníku.

4.2.8 Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje na období 2018-2028

Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje na období 2018–2028 je platný strategický dokument Středočeského kraje pro oblast ochrany přírody a krajiny. Zpracovatelem byl Mgr. Vladimír Melichar a kol., dokument byl schválen v roce 2019 usnesením Zastupitelstva Středočeského kraje č. 024-19/2019/ZK ze dne 24. 6. 2019 a nahrazuje předchozí koncepci pro období 2006–2016.

Účelem koncepce je aktualizovat systém střednědobých a dlouhodobých cílů, pravidel a opatření, která mají vést ke zlepšení stavu přírody a krajiny v regionálním měřítku s ohledem na specifika Středočeského kraje. Dokument vychází z analýzy stávajícího stavu přírodního prostředí, jeho příčin, vývojových trendů i již realizovaných opatření a formuluje návrhy, jak má kraj v ochraně přírody a krajiny postupovat. Základním principem je zachování a obnova biodiverzity a ekologické stability krajiny jako podmínky udržitelného hospodaření v krajině.

Návrhová část se soustředí zejména na reálně proveditelné priority v kompetenci kraje a krajského úřadu. Mezi hlavní témata patří informační podpora výkonu státní správy, obecná ochrana přírody a krajiny, péče o zvláště chráněná území a lokality Natura 2000, druhová ochrana, finanční podpora péče o obecně chráněné části přírody, osvěta a tvorba pravidelných akčních plánů. Koncepce klade důraz například na ochranu mimolesní zeleně, realizaci prvků ÚSES, obnovu krajinných struktur zadržujících vodu, potlačování invazních druhů, průchodnost krajiny pro živočichy, ochranu ZPF, péči o aleje a památné stromy, ochranu krajinného rázu a využívání krajinných studií jako podkladu pro územní plánování.

4.2.9 Plány péče

Plány péče jsou dokumenty, které se dle § 38 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, zpracovávají pro národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a chráněné krajinné oblasti. Tyto odborné a koncepční dokumenty obsahují základní údaje o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území a navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plány péče pořizují příslušné orgány ochrany přírody na určité období, zpravidla na 10–15 let. Na základě plánů péče jsou pak realizována jednotlivá managementová opatření k zajištění příznivého stavu předmětů ochrany.

Tabulka 39 Aktuální plány péče pro ZCHÚ na území SO ORP Slaný

Kód ZCHÚ	Název ZCHÚ	Kategorie	Aktuální plán péče	Období aktuálního plánu péče	Obec
2416	Bílichovské údolí	NPP	Ano	01.01.2022 - 31.12.2031	Bílichov
1053	Bohouškovská skalka	PP	Ano	01.01.2017 - 31.12.2026	Klobuky
1052	Cikánský dolík	NPP	Ano	01.01.2022 - 31.12.2031	Bílichov
5943	Červené dolíky	PP	Ne	-	Malíkovice
1409	Hradiště	PP	Ne	-	Dřínov
1407	Mokřiny u Beřovic	PP	Ano	01.01.2018 - 31.12.2027	Beřovice, Hobšovice
265	Na Pilavě	PP	Ano	01.01.2017 - 31.12.2026	Bílichov
1022	Ostrov u Jedomělic	PP	Ano	01.01.2019 - 31.12.2028	Jedomělice

Kód ZCHÚ	Název ZCHÚ	Kategorie	Aktuální plán péče	Období aktuálního plánu péče	Obec
1049	Pod Šibenicí	PP	Ano	01.01.2025 - 31.12.2035	Velvary
1021	Podlešínská skalní jehla	PP	Ne	-	Podlešín
1911	Slánská hora	PP	Ano	01.01.2017 - 31.12.2026	Slaný
1050	Smečenská rokle	PP	Ano	01.01.2018 - 31.12.2027	Smečno
5766	Smečno	PP	Ne	-	Smečno, Přelíc, Ledce
6001	Smradovna	PP	Ne	-	Bílíchov

Zdroj: AOPK ČR, Ústřední seznam ochrany přírody, <https://drusop.nature.cz/portal/> k 20. 2. 2026

Na území SO ORP Slaný se nachází 14 zvláště chráněných území, z nichž 5 nemá zpracovaný plán péče pro aktuální období, který by zajistil pokračování managementu v území. Příslušným orgánem ochrany přírody, který na území SO ORP plány pořizuje je Krajský úřad Středočeského kraje a AOPK ČR – RP Střední Čechy (pouze pro NPP v území). V roce 2026 končí platnost plánů péče dalších tří přírodních památek.

4.2.10 Studie vyhodnocení krajinného rázu na území Středočeského kraje

Studie **Vyhodnocení krajinného rázu na území Středočeského kraje** byla zpracována v letech 2008–2009 pro potřeby ochrany krajinného rázu a územního plánování na úrovni kraje. Zpracovateli byly společnosti Atelier V, LARECO, s.r.o. a Studio B&M. Studie představuje základní koncepční dokument pro preventivní hodnocení krajinného rázu v regionálním měřítku a slouží jako podklad pro rozhodování v území, zejména při posuzování rozvojových záměrů a ochraně charakteristických znaků krajiny.

V rámci studie byly vymezeny a charakterizovány **oblasti krajinného rázu, charakteristické krajinné prostory a území zvýšené ochrany krajinného rázu**, včetně návrhů ochranných a regulačních opatření. Součástí řešení bylo také hodnocení přírodních parků a formulace údajů využitelných pro územně analytické podklady (ÚAP). Studie tak vytváří důležitý metodický rámec pro zachování identity krajiny Středočeského kraje a pro koordinaci rozvoje území s ochranou jeho přírodních, kulturních a vizuálních hodnot.

Prvním cílem této studie bylo identifikovat jevy nezbytné pro koordinaci územně analytických podkladů (ÚAP) kraje a obcí. Byly vymezeny oblasti krajinného rázu s podobnými přírodními, kulturními a historickými charakteristikami a byla pro ně stanovena ochranná opatření.

Druhým cílem studie bylo vyhodnocení účinnosti ochrany krajinného rázu v současných přírodních parcích, vymezení jejich jádrového území a návrh na vyhlášení nových přírodních parků.

4.2.11 Plán dílčího povodí

Území SO ORP Slaný spadá do působnosti **Plánu dílčího povodí Dolní Vltavy pro III. plánovací období 2021–2027**. Dílčí povodí Dolní Vltavy je součástí mezinárodního povodí Labe. Odtokově navazuje na dílčí povodí Horní Vltavy a dílčí povodí Berounky, na dílčí povodí Dolní Vltavy pak navazuje dílčí povodí Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe.

ORP Slaný spadá do subpovodí Vltavy po Labe. V tomto subpovodí je vymezeno celkem 10 útvarů povrchových vod tekoucích a žádné stojaté. Silně ovlivněné útvary povrchových vod v subpovodí nejsou.

V subpovodí Vltavy po Labe nedosahuje u povrchových vod dobrého ekologického stavu 10 vodních útvarů a dobrého chemického stavu nedosahuje 10 vodních útvarů.

Konkrétní opatření v subpovodí Vltavy po Labe jsou zaměřena na zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů, zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů opatření pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny a opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní v OsVPR (oblast s významným povodňovým rizikem) a mimo OsVPR.

4.2.12 Oblastní plán rozvoje lesů pro přírodní oblast

OPRL jsou metodickým nástrojem státní lesnické politiky. Požadavky kladené na OPRL vyplývají z pojetí trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL) jsou zakotveny v § 23 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů. Jejich vyhotovení a náplň vymezuje vyhláška č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů.

OPRL jsou metodickým nástrojem státní lesnické politiky. Doporučují zásady hospodaření v lesích, slouží jako podklad pro tvorbu a schvalování lesních hospodářských plánů a osnov.

Na území SO ORP Slaný se nachází dle Oblastních plánů rozvoje lesa (dále jen OPRL) 2 přírodní lesní oblasti

- PLO 9 - Rakovnicko-kladenská pahorkatina
- PLO 17 - Polabí

4.2.13 Lesní hospodářské plány, lesní hospodářské osnovy

Lesní hospodářský plán (LHP) je v podstatě periodickým inventurním zachycením stavu lesa a stanovením mezí jeho využívání prostřednictvím tzv. závazných ustanovení.

V současné době mají povinnost vyhotovit lesní hospodářský plán:

- právnické osoby, kterým je svěřeno nakládání se státními lesy, a to bez ohledu na velikost (Lesy České republiky, Vojenské lesy a statky, AOPK ČR apod.)
- dále všichni ostatní vlastníci, jejichž les má v rámci kraje plochu nad 50 hektarů

Pro nestátní lesní majetky, které v rámci kraje nepřekročí plochu 50 hektarů, se vyhotovují lesní hospodářské osnovy.

LHO a LHP je písemný materiál, ve kterém je uveden stav lesních porostů na pozemcích určených k plnění funkcí lesa a jsou zde navržena případná hospodářská opatření (výchova porostů, obnovní těžba, zalesnění holin apod.). Zpracovává se v analogové (písemné) i digitální formě, a to s dobou platnosti obvykle na 10 let.

LHP – Lesní hospodářský celek MEK Vraný (platnost 1.1.2023-31.12.2032)

Vlastníkem lesa je Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze, na základě pachtýřské smlouvy je pachtýřem lesa Arcibiskupství pražské, zahrnuje v SO ORP lesy na území obcí Klobouky, Plchov a Vraný.

Lesní hospodářský plán pro Lesní hospodářský celek ŘKF Zlonice (platnost LHP 1. 1. 2023 – 31. 12. 2032, 21 ha)

Vlastníkem lesa je Římskokatolická farnost Zlonice, zahrnuje obce Klobouky, Uhy, Vraný, Žižice. Podíl nahodilé těžby je vyšší a jedná se o těžbu borových souší.

5 Rozbor ohrožení, rizik a problémů

5.1 Rozbor problémů v oblasti vodního režimu, obhospodařované půdy, ekologické stability a biodiverzity

5.1.1 Narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem

5.1.1.1 Povrchový odtok vody v území

Retence a zasakování vody v krajině

Půdy se podle svých hydrologických vlastností rozdělují do 4 skupin (A, B, C, D) na základě minimální rychlosti infiltrace vody do půdy bez pokryvu po dlouhodobém sycení.

A: půdy s vysokou rychlostí infiltrace ($> 0,12$ mm/min), převážně hluboké, dobře až nadměrně odvodněné písky nebo štěrky.

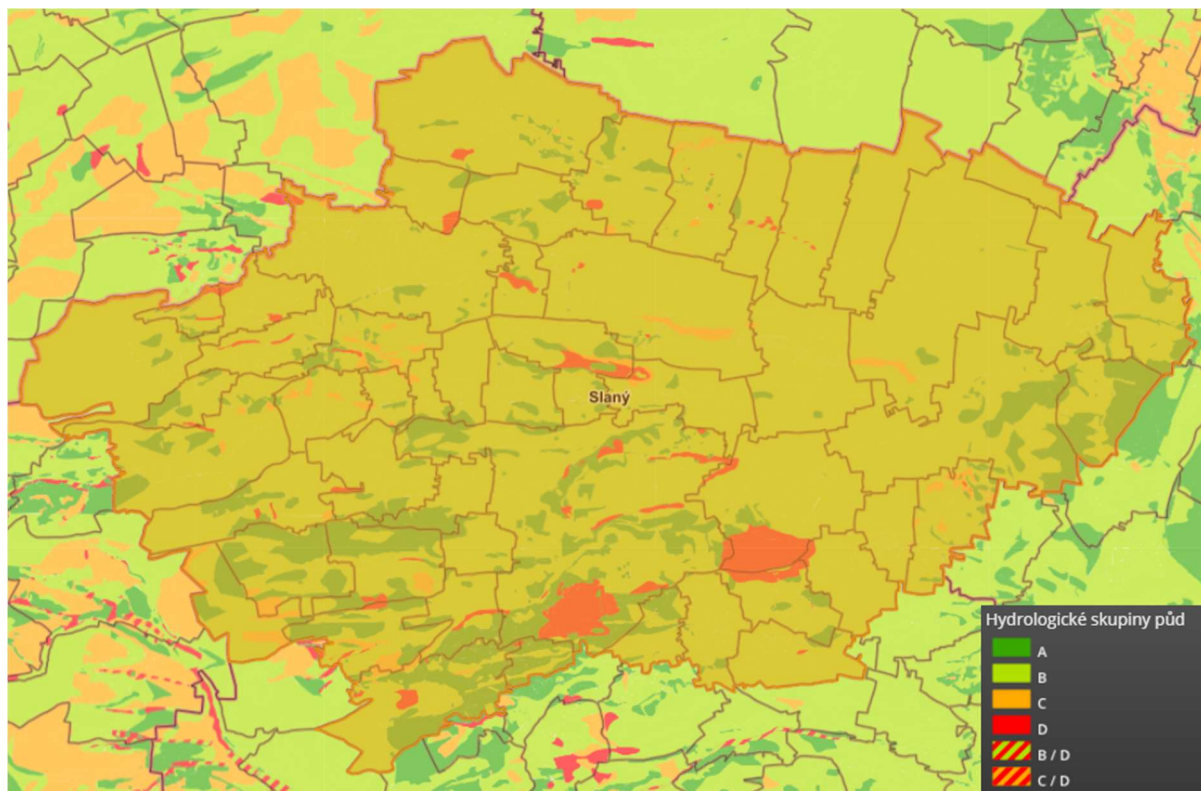
B: půdy se střední rychlostí infiltrace ($0,06 - 0,12$ mm/min), převážně půdy středně hluboké až hluboké, středně až dobře odvodněné, hlinitopísčité až jílovitohlinité.

C: půdy s nízkou rychlostí infiltrace ($0,02 - 0,06$ mm/min), převážně půdy s málo propustnou vrstvou v půdním profilu a půdy jílovitohlinité až jílovité.

D: půdy s velmi nízkou rychlostí infiltrace ($< 0,02$ mm/min), převážně jíly s vysokou bobtnavostí, půdy s trvale vysokou hladinou podzemní vody, půdy s vrstvou jílu na povrchu nebo těsně pod ním a mělké půdy nad téměř nepropustným podložím.

Z obrázku níže je patrné, že v řešeném území jsou zastoupeny převážně půdy skupiny B, tedy se střední rychlostí infiltrace.

Obrázek 24: Hydrologické skupiny půd

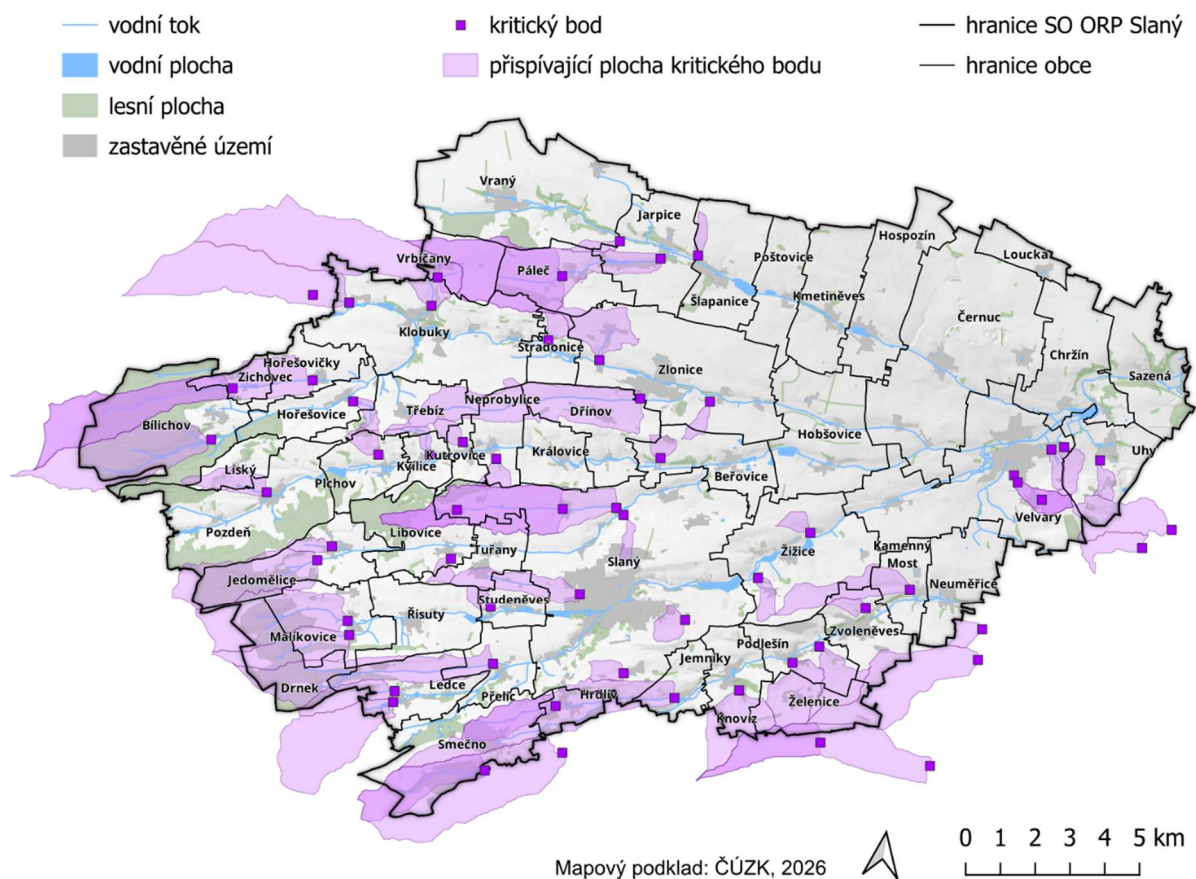
Zdroj: VÚMOP v.v.i., 2018

Ohrožení přívalovými srážkami

V roce 2009 zpracoval Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i. v rámci studie „Vyhodnocení povodní v červnu a červenci 2009 na území České republiky“ (dílní část „Metodika mapování povodňového rizika“) analýzu, ve které identifikoval povodí, která jsou rozhodující z hlediska tvorby soustředěného povrchového odtoku z přívalových srážek s nepříznivými účinky pro zastavěné části obcí. Plochy se vztahují k jednotlivým „kritickým“ závěrovým bodům (profilům). Na území SO ORP Slaný bylo identifikováno 53 kritických bodů, do území také zasahuje povodí několika kritických bodů, jež se nacházejí mimo území SO ORP, viz obrázek níže.

Kritické body definované VÚV TGM, v. v. i. jsou generovány plošně pro celé území ČR na základě stanovených parametrů, a tak v určitých případech nemusí být v území zahrnuta všechna kritická/problémová místa, a to platí i naopak – ne všechna definovaná kritická/problémová místa představují riziko pro zástavbu obcí. Přívalové srážky nemusí být potenciálním problémem pouze pro zastavěné území, ale také např. pro vodní zdroje, jež se nacházejí ve sběrných plochách povodí kritických bodů.

Obrázek 25: Kritické body

Zdroj: VÚV TGM, v. v. i., 2009

5.1.1.2 Ohrožení krajiny suchem

Vydatnost zdrojů podzemních vod

Podle dat ÚAP SO ORP Slaný 2024 6. úplná aktualizace je řešené území je součástí vodárenské soustavy KSKM (Kladno – Slaný – Kralupy nad Vltavou – Mělník). Místní části, které nejsou napojeny na veřejný vodovod, jsou zásobovány vodou individuálně z domovních studní. Vydatnost studní je nedostatečná. Kvalita vody nevyhovuje vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody v ukazatelích na železo, dusičnany, těžké kovy a v ukazatelích bakteriologického znečištění.

Veřejný vodovod není zaveden v obcích Vraný (k.ú. Horní Kamenice u Lukova, Lukov), Plchov (k.ú. Plchov) a Stradonice (k.ú. Stradonice u Zlonic). Tyto obce jsou tedy odkázány na individuální zdroje podzemních vod.

Splašková kanalizační síť zakončená ČOV je pouze v malé části správního území ORP Slaný. Pouze 61,5 % obcí má řešenou kanalizaci a čištění odpadních vod, což vede k individuálním řešením, která mohou být neefektivní a environmentálně problematická.

Celkem je za roky 2015–2025 v území evidováno 162 odběrů podzemních vod. Největšími odběrateli podzemních vod jsou Slavoslaný, s.r.o. za účelem shromažďování, úprava a distribuce vody a dále Golf Beřovice s.r.o. za účelem provozování sportovních zařízení. Nejvýznamnější odběry jsou prováděny z hydrogeologického rajónu 5140 -Kladenská pánev v povodí Červeného a Bakovského potoka.

Celkem je za roky 2015–2025 v území evidováno 22 odběrů povrchových vod. Největším odběratelem povrchových vod je Sady Slaný s.r.o. za účelem Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti z Červeného potoka.

Z těchto důvodů je při realizaci odběrů třeba dodržovat stanovené minimální zůstatkové průtoky vodoprávním úřadem v rámci platného povolení k nakládání s povrchovými vodami.

Tabulka 40: Hlavní zdroje využívané pro zásobování

Zdroj	Typ	Poznámka
Prameniště Kvíček (Slaný)	podzemní voda	Jeden z hlavních zdrojů skupinového vodovodu Slaný
Úpravna vody Studeněves	zdroj založený na podzemních vodách oblasti Studeněves	Součást zásobování skupinového vodovodu Slaný
Vodní zdroje Zlonice	podzemní voda	Pro zdroje jsou stanovena ochranná pásma.
Vodní zdroje Řisuty	podzemní voda	Pro zdroje jsou stanovena ochranná pásma.
Mělnické Vrutice	převzatá voda mimo ORP Slaný	Doplňkový zdroj pro vodárenskou soustavu.

Zdroj: Slavoslaný s.r.o., Město Slaný

Ovlivnění vodních ekosystémů v důsledku odběrů

Odběry podzemních i povrchových vod mohou významně ovlivnit fungování všech ekosystémů. V ORP Slaný je tento problém zvláště důležitý, protože jde o území s intenzivním zemědělským využitím, omezenou lesnatostí, vysokým podílem drobných vodních toků.

Dopady odběrů podzemních vod

Pokles hladiny podzemní vody, který při dlouhodobém odběru může docházet ke snižování hladiny podzemní vody, což vede k:

- vysychání pramenů,
- poklesu vydatnosti studní,
- omezení dotace vodních toků podzemní vodou,
- vysychání mokřadů a podmáčených luk.

Dalším je ovlivnění vegetace, kdy pokles hladiny podzemní vody může poškodit lužní lesy, mokřadní biotopy, prameniště stanoviště a vlhké louky a dochází k nahrazování vlhkomilných druhů sušší vegetací a ke ztrátě biodiverzity.

V mnoha malých tocích tvoří významnou část průtoku právě podzemní voda, pokud hladina podzemní vody poklesne, pak klesají průtoky, prodlužují se období sucha, některé drobné toky mohou dočasně vyschnout.

Nadměrné odběry vody vedou k redukci dostupného vodního prostředí, zhoršení podmínek pro ryby a vodní bezobratlé, omezení samočisticí schopnosti toku.

Při nízkých průtocích dochází k rychlejšímu ohřevu vody, nižšímu obsahu kyslíku, vyššímu riziku rozvoje sinic a řas. Při poklesu průtoků se mohou oddělit jednotlivé tůně nebo úseky toku a dochází k omezení migrace organismů.

Vzhledem k tomu, že v ORP Slaný je převaha zemědělské krajiny, mohou mít odběry vody na místní ekosystémy výraznější dopad než v lesnatějších regionech. Nejvíce ohrožené ekosystémy ORP Slaný jsou vlhké nivy vodních toků, především v okolí Bakovského potoka, Červeného potoka, Vranovského potoka, Byseňského potoka.

Úseky vodních toků, kde jsou prováděny odběry byly podle portálu Biosucho (<https://www.sucho.eu/>) vymezeny jako úseky toků s vysokým rizikem vysychání. V suchých obdobích může docházet k výraznému poklesu průtoků ve vodních tocích a negativním důsledkům pro vodní biotopy. Může dojít také ke zhoršení jakosti vody i s ohledem na nízký počet obcí s vybudovanou kanalizací ukončenou řádným čištěním odpadních vod, jelikož s nižšími průtoky roste koncentrace znečišťujících látek a zhoršují se samočisticí schopnosti vodního toku.

5.1.1.3 Ohrožení povodněmi

Podle ÚAP je na tocích Bakovský p., Byseňský p., Červený p., Dřínovský p., Knovízský p., Lotoušský p., Skalský p., Smečenský p., Šmanták, Vranský p., Zlonický p., Žerotínský p. stanovené záplavové území Q_5 , Q_{20} a Q_{100} včetně aktivních zón.

Dle „Map povodňového nebezpečí“ se část intravilánu města Slaný nachází v oblasti s významným povodňovým rizikem – Červený potok, kde je ohrožena zástavba povodněmi.

V záplavovém území Q_{100} se nachází a jsou ohroženy také nemovitosti v zastavěném území ve 40 obcích viz problémový výkres.

Dále jsou v území vymezeny 3 plochy rozlivu zvláštních povodní, ke kterým by mohlo dojít havárií vodního díla. Jsou vymezeny pod vodními díly Plchovský rybník, Šlapanický rybník a Velký Slánský rybník.

Možnost regulace povodňových průtoků

Na významnějších vodních tocích v řešeném území jsou vybudovány vodní nádrže s možností regulace odtoku, které mohou snížit kulminační průtoky. Na Bakovském potoce a jeho přítocích jsou vybudovány rybníky. Avšak u těchto vodních nádrží s hlavním účelem rybochovu se minimálně v období, kdy dochází k povodňovým událostem, předpokládá stálé nadržení. Zůstává tak často poměrně malý retenční prostor nádrže k transformaci povodňové vlny.

Návrh technických opatření musí zajistit především snížení škod při průchodu velkých vod. To mohou zabezpečit údolní a jiné nádrže s možností regulace odtoku, úpravy vodních toků, systémy ochranných hrází a poldry. Protipovodňové nádrže přispívají ke snížení kulminačních průtoků, a tím ke snížení nebo přímo vyloučení následných škod. Předpokladem účinnosti opatření je nejen odborný návrh těchto vodních děl, ale následně i jejich provozní údržba.

Možnost rozložení průtoků díky přirozeným rozlivům

V dolních úsecích vodních toků ve východní části území zejména na Bakovském potoce nivy poskytují prostor pro přirozený rozliv do přilehlých luk.

5.1.1.4 Ekologický stav povrchových vod

Migrační prostupnost

V území se nenachází mezinárodní ani regionální vymezený migrační koridor podle Konceptu zprůchodnění říční sítě ČR (aktualizace 2020)

Významné migrační překážky na vodních tocích mimo průtočné vodní nádrže nejsou evidovány. Migrační překážky představují Blahotické rybníky, Velký slánský rybník a další četné menší průtočné vodní nádrže.

Správce toku (Povodí Vltavy, s. p.) uplatňuje vlastní strategii a harmonogram zprůchodňování, přičemž se zaměřuje na prioritní profily. Otázka prostupnosti v řešeném úseku je tak plně v kompetenci správce toku a odvíjí se od jeho interního systému priorit.

Navrhujeme migrační překážky, které tvoří vzdouvací objekty průtočných vodních nádrží, zařadit do plánů dílčích povodí pro zprostředkování vodních toků.

Technické úpravy vodních toků

Podle Vodohospodářských map 1:50 000 z let 1995-1998 byla v minulosti velká část vodních toků technicky upravena. Mimo pramenné oblasti došlo k technickým úpravám na úsecích všech významných vodních toků v území.

Většina těchto úseků vodních toků byla upravena v souvislosti s výstavbou melioračních zařízení.

Zanášení vodních toků a ploch splachy

Zanášení vodních toků a ploch splachy je proces, kdy déšť nebo povodně odnášejí materiál z půdy (splaveniny) do vodních toků, čímž dochází k jejich znečištění a zhoršení vodního režimu. K tomu přispívají faktory jako eroze půdy v zemědělské krajině a odvodňovací systémy, nedostatečné zatravnění podél vodních toků. Důsledkem je zhoršení kvality vody, snížení kapacity vodních toků a nádrží a riziko záplav.

Problematické vodní eroze a melioračním stavbám se dále věnují kapitoly Zemědělství a Degradace půdy.

Degradace vodních a na vodu vázaných ekosystémů

Degradace vodních a na vodu vázaných ekosystémů je způsobena řadou negativních vlivů, mezi které patří znečištění chemickými látkami, nadbytek živin a pesticidů, nadměrné čerpání vody, výstavba vodních staveb, jako jsou přehradby nebo úpravy toků (splaveninový režim), a také změna klimatu. Tyto faktory narušují přirozený koloběh vody, zhoršují kvalitu stanovišť a ovlivňují celkový ekologický stav vodních systémů.

Znečištění pochází jak z průmyslových a energetických zdrojů, kde se do vody dostávají škodlivé chemikálie, tak ze zemědělství, které přispívá zejména k plošnému znečištění živinami, například fosforem, a pesticidy. Významným problémem je také eroze půdy, kdy jsou jemné částice a s nimi vázané škodliviny unášeny do vodních toků, což dále zhoršuje kvalitu vody.

Klimatická změna navíc zhoršuje již existující problémy, protože mění srážkové vzorce, zvyšuje tlak na vodní zdroje, snižují se průtoky ve vodních tocích. To vše má za následek zhoršení kvality povrchových i podzemních vod, úbytek biodiverzity a narušení vodního režimu v krajině, což může vést ke zvýšenému riziku sucha nebo povodní.

Obnova vodních ekosystémů je možná pomocí přírodě blízkých opatření. Patří mezi ně například zakládání nových tůň, revitalizace či renaturace vodních toků zadržování vody v krajině, zlepšování hospodaření s půdou nebo omezení zdrojů znečištění. Tato opatření mohou významně přispět k navrácení rovnováhy do vodního prostředí a zlepšení celkového stavu.

5.1.2 Degradace půdy

5.1.2.1 Erozní ohrožení povrchovým odtokem

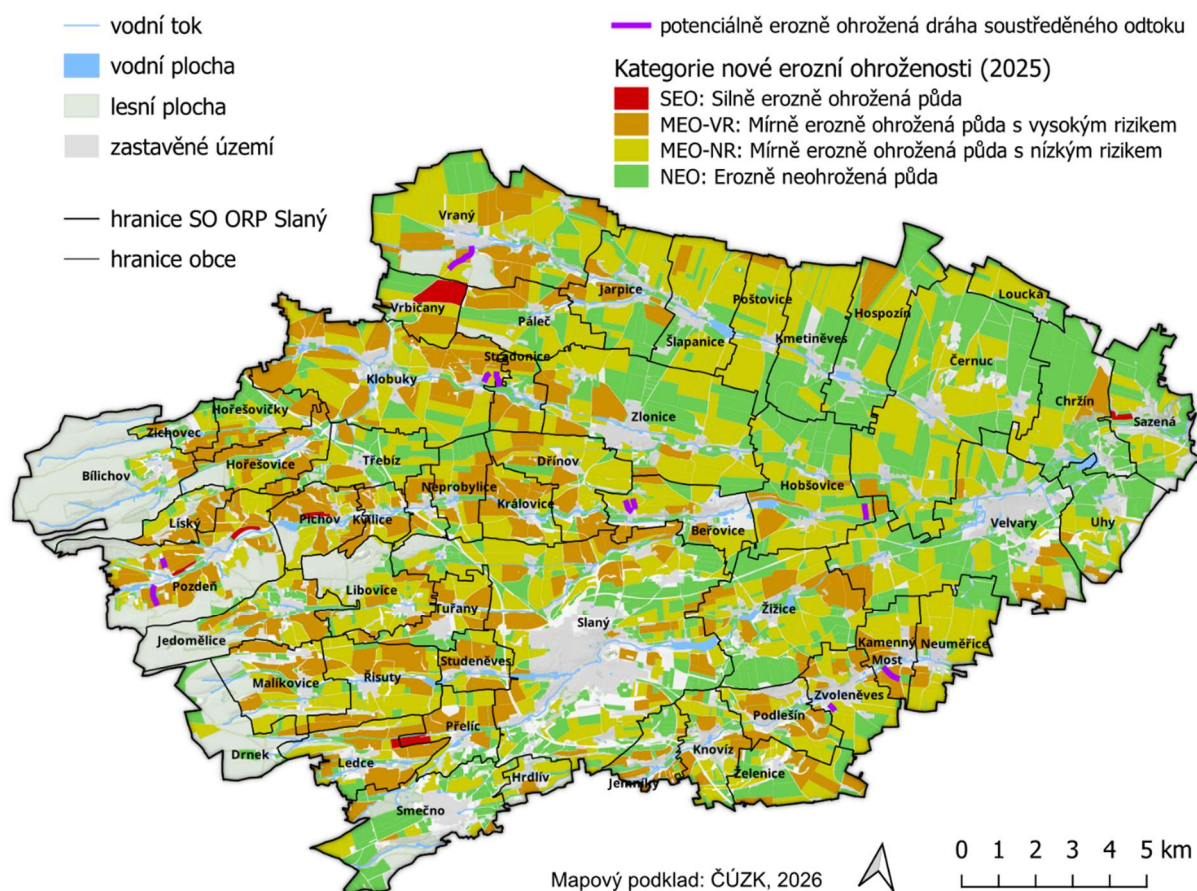
Zrychlená vodní eroze smývá půdní částice v takové míře, že nemohou být nahrazeny půdotvorným procesem. Eroze zhoršuje biologické i fyzikálně – chemické vlastnosti půd, zmenšuje mocnost půdního profilu, snižuje obsah živin a humusu, poškozují plodiny a snižuje úrodnost. Erodované a transportované částice sedimentují ve vodních nádržích, příkopech, poškozují nemovitosti, což způsobuje sekundární náklady na sanaci škod nebo odtěžení sedimentu, často daleko od zdrojové plochy. Rozpuštěné látky způsobují eutrofizaci vodních zdrojů. Proto je potřeba se proti zrychlené erozi bránit. Podle VÚMOP v.v.i. (2023, <https://www.envirometr.cz/>) činí podíl extrémně, velmi silně a silně erozně ohrožené půdy vodní erozí v ČR 34,3 % zemědělské půdy.

Ve vrstvě LPIS je na základě novely NV č. 73/2023 Sb. k podmíněnosti (ve znění NV č. 185/2024 Sb.) o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům, dostupná nová vrstva erozní ohroženosti (2025) pro jednotlivé půdní bloky pro účely hospodaření zemědělských subjektů. Vrstva obsahuje 4 kategorie erozní ohroženosti:

- SEO: silně erozně ohrožená půda
- MEO-VR: mírně erozně ohrožená půda s vysokým rizikem
- MEO-NR: mírně erozně ohrožená půda s nízkým rizikem
- NEO: erozně neohrožená půda

Podle mapy níže jsou nejvíce erozně ohrožené půdní bloky na v obci Přelíc, Vrbičany, Pozdeň Sázaná.

Obrázek 26: Kategorie erozní ohroženosti a potenciálně erozně ohrožené DSO

Zdroj: LPIS k 31. 12. 2025 (MZe) a vlastní zpracování

Kromě eroze plošné probíhá také eroze rýhová, v drahách soustředěného povrchového odtoku (DSO). Na základě mapových podkladů, leteckých snímků a monitoringu erozních událostí byly identifikovány erozně ohrožené dráhy soustředěného odtoku, kde v minulosti došlo k rýhové erozi (celkem 11) nebo jsou erozně ohrožené viz obrázek výše.

V rámci návrhové části budou tyto DSO navrženy ke stabilizaci dle viditelných projevů vodní eroze a potenciálního ohrožení zástavby a vodních ekosystémů, a budou vytipovány plochy k realizaci opatření proti plošné erozi.

Od roku 2012 jsou v rámci projektu Monitoring vodní eroze sledovány nahodilé či pravidelné erozní události na portálu <https://me.vumop.cz/>. Erozní události (celkem na 13 půdních blocích) byly zaznamenány na území obcí Beřovice, Hobšovice, Kamenný Most, Klobuky, Podlešín, Pozdeň, Přelíc, Řisuty, Slaný, Stradonice, Zlonice, Zvoleněves a Žižice.

5.1.2.2 Ohrožení větrnou erozí

Větrná eroze je proces rozrušování půdního pokryvu a nezpevněných jemnozrnných sedimentů a jeho transportu do míst sedimentace. Rozhodující složkou větrné eroze je vítr, jehož unášecí síla je závislá na rychlosti, době trvání, četnosti a výskytu. Dalšími faktory ovlivňujícími míru větrné eroze jsou drsnost a vlhkost povrchu, vegetační pokryv, půdní

vlastnosti (především velikost půdních částic), existence a typ překážek proudění vzduchu (velikost nechráněných půdních bloků, větrolamy).

Vrstva potenciálního ohrožení větrnou erozí poskytovaná VÚMOP v.v.i. pro účely ÚAP pokrývá plochy evidované v LPIS a člení jednotlivé bloky do 6 stupňů ohrožení větrnou erozí (1 – bez ohrožení, nebo chráněné větrnou bariérou, 2 – půdy náchylné až 6 – půdy nejohroženější). Odvození ohroženosti je založeno na velmi pomalu se měnících faktorech (klima, půdní vlastnosti dle BPEJ). Reálně v krátkém časovém úseku na základě uvedených zdrojových dat ke změně ohrožení nedojde, s výjimkou změny kultury (zatravnění pozemku, změna pokryvu), které způsobí přeřazení bloku do kategorie „bez ohrožení“.

Na obrázku níže jsou znázorněny půdní bloky dle půdně-klimatických faktorů v kategoriích 1–6).

Obrázek 27: Potenciální ohroženost větrnou erozí

Zdroj: VÚMOP v.v.i., 2024

Potenciálně erozně ohrožené plochy se na území SO ORP nachází hlavně v západní a střední části území a východně v okolí Velvar. Mírně ohrožena je však většina řešeného území. Řešení větrné eroze spočívá v realizaci protierozních opatření – organizačních (např. velikost půdního bloku), agrotechnických (např. ochranné obdělávání půdy) a technických – bariéry proudění (větrolamy, výsadby). Návrhy budou respektovat již navržená opatření v území, viz předchozí kapitola.

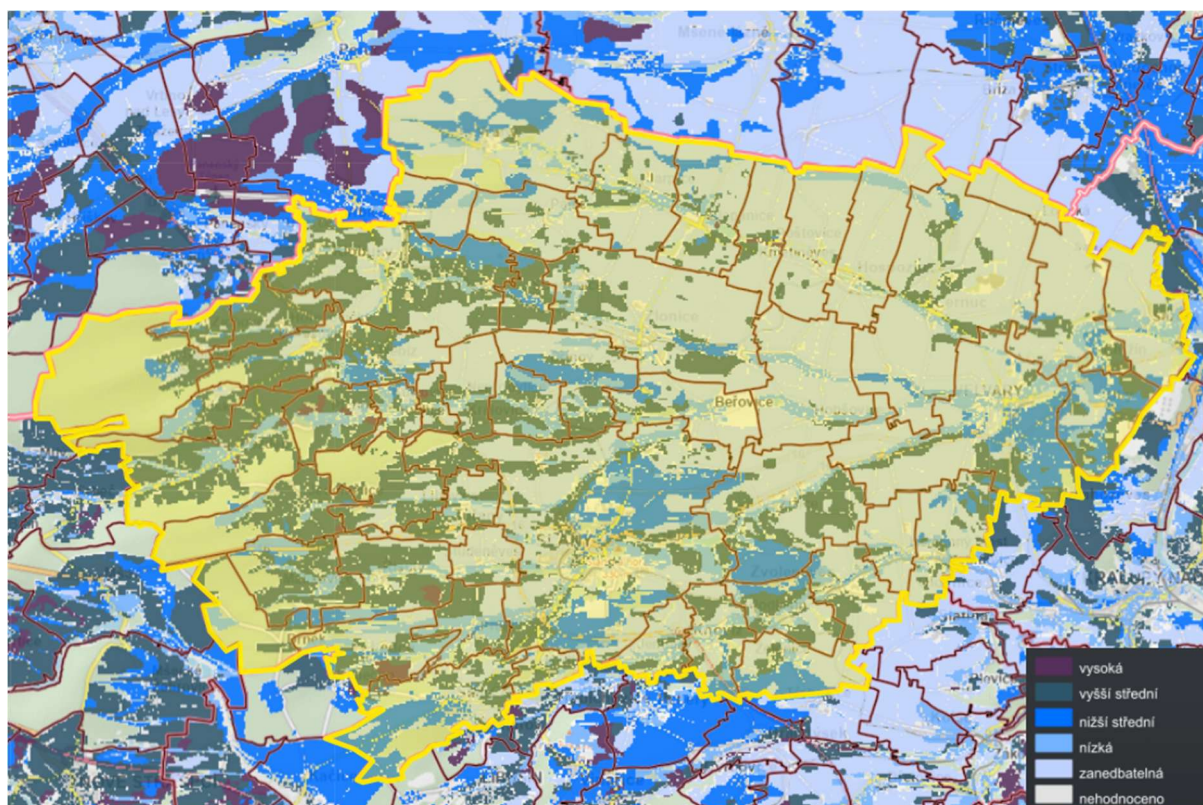
5.1.2.3 Zhutnění

Zhutnění, utužení nebo pedokompakce – jedná se o nežádoucí stav půdy charakterizovaný zvýšenou objemovou hmotností půdy a nižší pórovitostí, přičemž dochází ke zhoršení schopnosti infiltrace vody, propustnosti půdy a ke snížení retenční vodní kapacity. Vzniká

především nesprávným obhospodařováním půdy, kultivací půdy zemědělskou technikou za vlhčích podmínek. Hlavním způsobem ochrany půd proti utužení je prevence, ke zvýšení odolnosti půd přispívají agrotechnická opatření, kterými se zlepšuje stav půdní struktury.

Od roku 2011 je každoročně vyhodnocována Výzkumným ústavem monitoringu a ochrany půd, v.v.i. tzv. potenciální zranitelnost spodních vrstev půdy utužením. Vyhodnocení vychází z charakteristik, které jsou součástí datové báze BPEJ, především z vyhodnocení pórovitosti. Výsledkem je mapa prostorového rozmístění jednotlivých kategorií ohroženosti půd utužením.

Obrázek 28: Potenciální ohroženost spodních vrstev utužením

Zdroj: VÚMOP, v.v.i., <https://geoportal.vumop.cz/> k 26. 6. 2026

Vysoká a vyšší střední potenciální zranitelnost půd se nachází především v západní, jižní a jihovýchodní části území.

Na utužení půdy se mj. podílí i nedostatek organické hmoty v půdě, která zásadním způsobem ovlivňuje retenční a infiltrační schopnost půd.

5.1.2.4 Kontaminace půdy

Kontaminace půdy vzniká v důsledku lidské činnosti, zejména nadměrným používáním chemických hnojiv a pesticidů v zemědělství, úniky ropných látek, průmyslovým odpadem a těžkými kovy. Tyto toxické látky ničí přirozený půdní život, snižují úrodnost a skrze pěstované plodiny pronikají do potravního řetězce, kde ohrožují zdraví zvířat i lidí. Dešťové srážky navíc škodliviny z půdy splachují do podzemních rezervoárů, čímž dochází k závažnému znečištění zdrojů pitné vody.

Z hlediska kontaminace jsou dalším závažným potenciálním či reálným zdrojem znečištění vod staré ekologické zátěže. Dle ÚAP je na území SO ORP evidováno celkem 72 starých ekologických zátěží území a kontaminovaných ploch, přičemž většinu tvoří skládky a průmyslová výroba.

5.1.3 Stav a trend úbytku biodiverzity ve vazbě na ekologický stav území

5.1.3.1 Degradace ekosystémů, antropogenní unifikace krajiny, rozpad krajinné mozaiky

Na území SO ORP je registrováno 19 významných krajinných prvků. Jedná se o aleje, sady, remízy, břehové porosty, křovité porosty, stepní porosty s roztroušenými dřevinami, výchozy skalek, lomy, vlhké louky a mokřady. VKP Smečenská alej se téměř celá překrývá s PP Smečno, která chrání páchníka hnědého, péče o alej by měla být v souladu s péčí o druh. V daném VKP je potřebné definovat stejné předměty ochrany a management, včetně příslušného orgánu ochrany přírody k lokalitě (viz Problémový výkres C01-001 – C01-003).

Ochrana reg. VKP spočívá v územní ochraně prvku a péči. Registrované VKP včetně vymezení hranic prvku by měly být součástí územních plánů. Většina registrovaných VKP jsou součástí koordinačních výkresů územních plánů, chybí jejich vymezení ve starších ÚP – Kvíllice, Vraný, Podlešín, Šlapanice a Jarpice (viz Problémový výkres C02-001, C02-002). V aktuálních ÚP nejsou záměry, které by byly ve střetu s registrovanými VKP.

Na území SO ORP se nachází 46 lokalit výskytu vybraných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem, nejvíce vymezených pro sýčka obecného. Většina lokalit (28) není územně chráněna (prostřednictvím ZCHÚ, EVL či registrovaného VKP), podstatná je ochrana v rámci územního plánování a péče. Lokality výskytu druhů s národním významem nejsou součástí územních plánů. Nechráněné lokality se nacházejí v obcích Bílichov, Černuc, Hobšovice, Hospozín, Chržín, Jarpice, Kamenný Most, Klobuky, Kmetiněves, Líský, Loucká, Neuměřice, Páleč, Poštovice, Pozdeň, Sazená, Smečno, Velvary, Vraný, Vrbičany a Zlonice. Problémem je střet lokalit výskytu druhů se zastavitelnými plochami. Jedná se o následující:

- Hobšovice – střet: lokalita 3512 pro sýčka obecného x zastavitelná plocha BV1 (viz Problémový výkres C03-001)
- Hospozín – střet: lokality 3526 a 3519 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy BV4, BV5, BV8, BV9, SV1 (viz Problémový výkres C03-002, C03-003)
- Jarpice – střet: lokality 3525 a 3524 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy Z 04 (BV), Z06 (BV), Z 07 (BV), Z 08 (BV), (viz Problémový výkres C03-004, C03-005)
- Kamenný Most – střet: lokalita 3616 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy BV/1, BV/2, SV/1, BV/UR1, BV/UR2 (viz Problémový výkres C03-006)
- Loucká – střet: lokalita 3523 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy Z1 (SV), Z5 (SV), (viz Problémový výkres C03-007)
- Páleč – střet: lokalita 3522 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy B7, B12, B13 (viz Problémový výkres C03-008)
- Poštovice – střet: lokalita 3521 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy P2 (OX), Z3 (OX), Z7 (OS), (viz Problémový výkres C03-009)
- Sazená – střet: lokalita 3515 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy Z 01 (OS), P 02 (SV), (viz Problémový výkres C03-010)

- Velvary – střet: lokality 3509 a 3508 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy P5–05, P5–06, P5–07, Z6–3B, Z6–3A (území výrobních a komerčních areálů), D133 (koridor pro umístění dopravní stavby z 1. aktualizace ZÚR), P2–17 (území smíšené), V1–14 (území obytné individuální), (viz Problémový výkres C03-011, C03-012)
- Vraný – střet: lokality 3529 a 3532 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy 21, 22, 23 (obytné plochy venkovského charakteru), 6 (obytné plochy venkovského charakteru – rezerva), 7 (čistě obytné plochy, bytové domy), 9 (plochy výroby a skladů), 10 (plochy výroby a skladů – rezerva), (viz Problémový výkres C03-013, C03-014)
- Vrbíčany – střet: lokalita 3611 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy SV3, SV4 (plochy smíšené obytné – venkovské), SX1 (plochy smíšené obytné – se specifickým využitím), (viz Problémový výkres C03-015)
- Zlonice – střet: lokality 3517 a 3513 pro sýčka obecného x zastavitelné plochy 2, 3, 5, 6, plochy ve změně č. 1 (plochy venkovského charakteru), 1, B1, B3, B4 (plochy bydlení prověření územní studií), 2 plochy pro sport, (viz Problémový výkres C03-016, C03-017).

Na území SO ORP Slaný se nachází 14 zvláště chráněných území, z nichž 5 nemá zpracovaný plán péče pro aktuální období, který by zajistil pokračování managementu v území. Příslušným orgánem ochrany přírody, který na území SO ORP plány pořizuje je Krajský úřad Středočeského kraje a AOPK ČR – RP Střední Čechy (pouze pro NPP v území). V roce 2026 končí platnost plánů péče dalších tří přírodních památek. Uvedený problém není řešitelný v rámci územní studie krajiny SO ORP Slaný.

5.1.3.2 Narušení funkčnosti ÚSES

Střety a nenávaznosti

Obce s výraznými střety nebo problematikým vedením ÚSES:

- Bílichov – nesoulady nadmístního ÚSES se ZÚR, lokální větve v ploše NRBK.
- Hospozín – vedení RBK v nivě, které již není součástí ZÚR.
- Jarpice – nesoulad s nadřazenou dokumentací, některé prvky vedeny přes bariéry.
- Plchov – potřeba redukce nepřesného vedení RBK.
- Poštovice – odlišné a nefunkční vedení NRBK.
- Pozdeň – slepé LBK, nízká hustota ÚSES, problémy v RBK 1102.
- Vraný – nesoulad nadmístních prvků se ZÚR, nefunkční vedení NRBK.
- Vrbíčany – nefunkční vedení RBK.
- Zichovec – odlišné a nefunkční vedení NRBK.

Nejzávažnější problémy návaznosti vykazují podle hodnocení dokumentu Beřovice (vysoká priorita řešení) a zejména Neuměřice, kde je návaznost na okolní území hodnocena jako nevyhovující.

Nesoulad vymezení v ÚP a ÚPD

Přímý nesoulad vymezení v ÚP

- Bílichov – „nesoulady v nadmístním ÚSES v ZÚR, 1 lokální větve vymezena v ploše NRBK“.

- Jarpice – „nesoulad vymezení s nadřazenou dokumentací, vedení některých prvků skrze bariéry“.
- Vraný – „nesoulad ve vymezení nadmístních prvků se ZÚR“.

Odlišné nebo nefunkční vedení oproti nadřazené dokumentaci

- Poštovice – „odlišné a nefunkční vedení NRBK“.
- Vraný – „nefunkční vedení NRBK (není v ÚP zaneseno)“.
- Zichovec – „odlišné a nefunkční vedení NRBK“.
- Šlapanice – „odlišné a nefunkční vedení NRBK“.

Obce, kde je potřeba zajistit soulad

- Bílichov – priorita řešení: „zajištění souladu se ZÚR“.
- Hospozín – vedení RBK, který již není součástí ZÚR; požadováno „zajištění souladu s metodikou“.
- Chržín – schematické vymezení, nevyhovující soulad s metodikou, požadováno „zajištění metodického souladu“.
- Kmetiněves – problémy i v upřesněném vymezení, potřeba uvést do souladu s metodikou.

Nejvýznamnější obce z hlediska nesouladu vymezení ÚSES v ÚP: Bílichov, Jarpice, Vraný, Poštovice, Zichovec a Šlapanice. Tyto obce mají nesoulad s nadřazenou dokumentací, odlišné vedení nadmístních koridorů nebo nefunkční vymezení NRBK.

Metodické a funkční nedostatky

Závažné metodické nedostatky

- Chržín – absence vložených LBC do NRBK.
- Jarpice – absence vložených LBC do NRBK, nesoulad s nadřazenou dokumentací.
- Pozdeň – absence vložených LBC do RBK 1102, nízká hustota ÚSES a slepé LBK.
- Vraný – absence vložených LBC do nadmístních koridorů, nesoulad se ZÚR.
- Vrbíčany – absence vložených LBC do RBK.

Významné metodické nedostatky

- Drnek – absence vložených LBC do NRBK a RBK.
- Hořešovice – absence vložených LBC do RBK.
- Hospozín – absence vložených LBC do NRBK a problémy s trasou NRBK.
- Klobuky – hydrické bariéry na LBK 8 a dalších větvích.
- Kmetiněves – absence vložených LBC do RBK.
- Smečno – absence vložených LBC do trasy NRBK.
- Velvary – některá LBC nedosahují minimální výměry.
- Zichovec – metodické nedostatky bez bližší specifikace.

Obce s výraznými funkčními nedostatky

- Hospozín – funkční pouze částečně trasa podél Vranovského potoka.
- Chržín – většina systému není navázána na funkční zelenou kostru krajiny.

- Vrbičany – většina prvků vymezena na nefunkčních přírodních plochách.
- Zvoleněves – větší množství prvků na nefunkční zemědělské půdě.
- Želenice – větší množství prvků na nefunkční zemědělské půdě.

Velké množství obcí má nefunkční větve nebo úseky v zemědělské krajině, např.:

- Beřovice
- Hobšovice
- Hořešovice
- Jarpice
- Kamenný Most
- Klobuky
- Kmetiněves
- Knovíz
- Neprobylice
- Podlešín
- Řisuty
- Smečno
- Šlapanice
- Tuřany
- Velvary
- Vraný

Mezi nejproblematictějšími obce s kombinací metodických i funkčních problémů, jsou: Chržín, Jarpice, Hospozín, Pozdeň, Vraný, Vrbičany, Kmetiněves, Velvary a Smečno, u nich současně objevují metodické nedostatky (nesoulad s metodikou, chybějící LBC, nesoulad se ZÚR) a zároveň významné funkční problémy ÚSES.

5.1.4 Fragmentace a migrační prostupnost krajiny

5.1.4.1 Fragmentace krajiny, biotopů

Fragmentace krajiny je závažným problémem pro populace druhů rostlin a živočichů. Zástavbou, ať už plošnou či liniovou, dochází buď k přímému zániku biotopů a zániku populací, či k rozdělení obývaného biotopu (fragmentaci) na drobnější biotopy, které již nejsou schopny poskytnout potřebné prostředí pro přežívání populací. Problémem je především buď zcela přerušená, nebo ztížená komunikace (migrace) jedinců mezi rozdělenými biotopy. Zamezení fragmentace krajiny je jedním z hlavních cílů státní ochrany přírody. Konektivitu přírodního prostředí se snaží zajistit územní systém ekologické stability (ÚSES), který však propojuje jen dominantní typy prostředí a který zajišťuje spíše nezastavitelnost území než ochranu stávajících hodnot. Proto je pro potřeby územního plánování poskytována AOPK ČR vrstva přírodních biotopů, které by měly být chráněny před ničením a fragmentací (viz typy přírodních stanovišť v kap. 2.8).

Na území SO ORP Slaný byly identifikovány střety zastavitelných ploch s přírodními biotopy (typy přírodních stanovišť). Zastavitelné plochy mírně zasahují do zastavitelných ploch obcí

Beřovice, Jarpice, Klobuky, Královice, Ledce, Přelíc, Řisuty, Slaný, Smečno a Zlonice. Významnější střety, které budou znamenat likvidaci celé plochy biotopu jsou následující:

- širokolisté suché trávníky (T3.4D) x zastavitelná plocha bydlení Z2 v rámci změny č. 1 v obci Jemníky (viz Problémový výkres C05-001)
- mozaika vysokých mezofilních a xerofilních křovin (K3) a širokolistých suchých trávníků (T3.4D) x zastavitelná plocha VL13 v obci Slaný (viz Problémový výkres C05-002)
- mezofilní ovsíkové louky (T1.1) x zastavitelná plocha Z8 (OVn), (viz Problémový výkres C05-003).

Likvidace přírodních biotopů společně s jejich nízkým zastoupením v krajině je hlavním problémem pro biodiverzitu v území. Přírodní biotopy tvoří na území SO ORP Slaný v průměru pouze 2,5 % území. Významnější zastoupení přírodních biotopů je pouze na území obce Bílichov (17,7 %), více než 10% zastoupení má také obec Smečno. Jedná se o obce s přírodě blízkými fragmenty lesů. Procentuální zastoupení přírodních biotopů v jednotlivých obcích a dostatečnost zeleně v ÚP uvádí následující tabulka.

Obce, které nedosahují ani 5% zastoupení přírodních biotopů, budou v daném tématu předmětem návrhové části ÚSK, v kartách obcí je problém uveden pod kódem C04.

Tabulka 41 Zastoupení přírodních biotopů a dostatečnost zeleně v ÚP

Obec	Zastoupení přírodních biotopů	Návrhové plochy zeleně v ÚP
Beřovice	2,05	ano, ale chybí v severní a jižní části území, C06-001, C06-002
Bílichov	17,71	minimálně, převážná část rozlohy obce zalesněna
Černuc	0,13	ano, především v podobě ÚSES, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-003 - C06-005
Drnek	2,65	minimálně, převážná část rozlohy obce zalesněna
Dřínov	3,28	minimálně, především v podobě ÚSES, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-006, C06-007
Hobšovice	0,27	minimálně, především ÚSES a interakční prvky, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-008, C06-009
Hořešovice	1,67	minimálně, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-013
Hořešovičky	0,00	ne, pouze ÚSES, chybí vymezení plošných i liniových prvků v krajině, C06-010 - C06-012
Hospozín	0,71	ano, ale chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-014 - C06-016
Hrdlív	1,22	ano – ale pouze plochy k zalesnění a sadům, dostatečné vzhledem k zastoupení prvků v krajině
Chržín	0,35	ano – především ÚSES, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-017
Jarpice	1,17	ano, chybí vymezení drobné plošné zeleně východní části obce, C06-018
Jedomělice	1,77	ano, dostatečně mozaikovitá krajina, chybí zeleň v JV části území, C06-019
Jemníky	5,34	ano, dostatečně mozaikovitá krajina, chybí zeleň ve střední části území, C06-020
Kamenný Most	0,31	ano – dostatečně vymezena
Klobuky	1,37	ano, ale chybí vymezení drobné plošné zeleně v jižní části území, C06-021, C06-022

Obec	Zastoupení přírodních biotopů	Návrhové plochy zeleně v ÚP
Kmetiněves	0,74	ano, ale minimálně, chybí vymezení drobné plošné zeleně v severní a jižní části území, C06-023, C06-024
Knovíz	0,57	ano, mozaikovitá krajina, chybí vymezení drobné plošné zeleně v severní a východní části území, C06-025, C06-026
Královice	2,01	ano, mozaikovitá krajina, chybí vymezení drobné plošné zeleně v JZ části území, C06-027
Kutrovice	2,23	ano, především liniová zeleň, chybí vymezení drobné plošné zeleně v severní a východní části území, C06-028, C06-029
Kvílice	5,13	ne – absence platného ÚP, nedostatek zeleně v JV části území, C06-030
Ledce	9,95	ano, mozaikovitá krajina, chybějící vymezená zeleň v J části území, C06-031
Libovice	0,33	ano, ale především okolo obce, v krajině chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-032 - C06-034
Líský	3,57	ano, v krajině chybí vymezení drobné plošné zeleně v Z a V části území, C06-035, C06-036
Loucká	0,00	minimálně vymezená, chybí vymezení drobné plošné zeleně v krajině, C06-037 - C06-039
Malíkovice	7,81	ano, poměrně mozaikovitá krajina, chybí vymezení drobné plošné zeleně v krajině ve východní části území, C06-040
Neprobylice	0,34	ano, ale nedostatečně, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-041 - C06-043
Neuměřice	0,25	ano, především v podobě ÚSES, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-044, C06-045
Páleč	3,76	ano, minimálně, chybí vymezení drobné plošné zeleně, C06-046 - C06-048
Plchov	1,94	poměrně mozaikovitá krajina, chybí drobná krajinná zeleň v SZ části území, C06-049
Podlešín	2,39	ano, poměrně mozaikovitá krajina, chybí vymezení drobné plošné zeleně v J části území, C06-050 - C06-052
Poštovice	0,95	ano, ale minimálně, chybí vymezení drobné plošné zeleně v krajině, C06-053 - C06-055
Pozdeň	9,94	zalesněné a mozaikovitě území, chybí vymezení drobné krajinné zeleně v SV a Z části území, C06-056, C06-057
Přelíc	1,96	ano, převážně v podobě ÚSES, chybí vymezení drobné krajinné zeleně v S části území, C06-058, C06-059
Řisuty	1,48	pouze ÚSES, chybí vymezení drobné krajinné zeleně, C06-060 - C06-062
Sazená	0,13	ano, chybí vymezení drobné plošné zeleně na rozsáhlých půdních blocích v krajině, C06-063 - C06-067
Slaný	4,05	ano, ale chybí vymezení drobné plošné zeleně na rozsáhlých půdních blocích v krajině, C06-068 - C06-073, dle dotazníkového šetření chybí souvislý zelený pás kolem města
Smečno	10,88	ano, ale chybí vymezení drobné plošné zeleně na rozsáhlých půdních blocích v krajině, C06-074 - C06-077
Stradonice	0,49	pouze ÚSES, chybí vymezení drobné krajinné zeleně, C06-078 - C06-081
Studeněves	0,92	minimálně, chybí vymezení drobné krajinné zeleně na velkých blocích v krajině, C06-082 - C06-084
Šlapanice	2,72	minimálně, chybí vymezení drobné krajinné zeleně na velkých blocích v krajině, C06-085 - C06-087
Třebíz	0,35	ano, především ÚSES, chybí vymezení drobné krajinné zeleně na velkých blocích v krajině, C06-088 - C06-090

Obec	Zastoupení přírodních biotopů	Návrhové plochy zeleně v ÚP
Tuřany	0,54	ano, ale chybí vymezení drobné plošné zeleně v krajině, C06-091 - C06-095
Uhy	4,39	ano, chybí vymezení drobných plošných prvků v krajině, C06-096 - C06-099
Velvary	0,79	ano, chybí vymezení drobné krajinné zeleně na velkých blocích v krajině, C06-100 - C06-103
Vraný	2,13	minimálně, pouze ÚSES, chybí vymezení drobné krajinné zeleně na velkých blocích v krajině, C06-104 - C06-109
Vrbičany	0,20	minimálně, pouze ÚSES, chybí vymezení drobné krajinné zeleně na velkých blocích v krajině, C06-110 - C06-112
Zichovec	0,20	minimálně, chybí vymezení drobné plošné zeleně ve V části území, C06-113, C06-114
Zlonice	0,24	minimálně, chybí vymezení drobné plošné zeleně na velkých blocích v krajině, C06-115 - C06-120
Zvoleněves	0,18	ano, chybí vymezení drobné plošné zeleně v krajině, C06-121 - C06-124
Želenice	0,86	ano, chybí vymezení drobné plošné zeleně v krajině, C06-125 - C06-129
Žižice	1,15	ano, chybí vymezení drobné plošné zeleně v krajině, C06-130 - C06-132

Zdroj: ASITIS s.r.o.

5.1.4.2 Migrační prostupnost pro velké savce

Zalesněná západní část obce Bílichov je součástí vymezeného migračního koridoru pro vybrané zvláště chráněné druhy velkých savců (vlk, medvěd, rys, los), který propojuje jádrovou oblast Křivoklátsko s jádrovými oblastmi v severní části ČR – Krušnými horami a CHKO Labské Pískovce. Jedná se o široce vymezený zalesněný migrační koridor, bez významných migrační překážek (bez kritických míst migrace). Vymezený koridor zabírá více než polovinu území obce Bílichov. V ÚP Bílichov je koridor součástí stávající plochy lesní, převážná část koridoru je také součástí nadregionálního biocentra 21 Pochválovská stráž. Migrační koridor je plně funkční, bez střetu s jinými záměry v území.

Na území SO ORP se nachází frekventované silnice I. třídy, I/7 a I/16, na kterých se nenacházejí žádné ekodukty, významnější migrační objekty k překonání komunikací. Krom migračních objektů jsou podstatou pro zajištění migrace také opatření omezující vstup fauny na komunikaci a zabraňující mortalitě – ploty, pachové, zvukové či jiné odpuzovače, terénní úpravy a různé naváděcí struktury k místům migračních objektů. Daná opatření jsou v kompetenci Ředitelství silnicí a dálnic, nejsou řešitelná ÚSK.

Na území SO ORP jsou záměry dopravních staveb, které dále sníží migrační prostupnost území, nejedná se však o střety s vymezenými migračními koridory v rámci biotopů vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. V migračním koridoru v obci Bílichov nejsou vymezeny žádné zastavitelné plochy, záměry.

U významných nových liniových staveb je v ČR povinností zpracovat migrační studie pro zajištění prostupnosti staveb, které budou reagovat na konkrétní parametry staveb.

V rámci ÚSK lze migrační prostupnost území zlepšit vytvářením nových biotopů v krajině, které napomůžou migraci lesních druhů i druhů zemědělské krajiny.

5.1.5 Jiná stávající narušení a potenciální ohrožení přírodních hodnot nebo funkcí krajiny

Významným potenciálním ohrožením hodnot a funkcí krajiny je také klimatická změna, která se v území projevuje nejen postupným růstem průměrných teplot, ale zejména zvýšením četnosti a intenzity extrémních meteorologických jevů. Stále častěji se objevují delší epizody sucha a vlny veder, jež snižují půdní vlhkost, omezují infiltrační schopnost půd a zhoršují vodní bilanci krajiny. Naopak krátkodobé, avšak velmi intenzivní srážky vedou k rychlému nasycení povrchové vrstvy půdy a následně k výraznému povrchovému odtoku. Tím se zvyšuje riziko vodní eroze, odnosu ornice, zanášení vodních toků a nádrží sedimenty a v extrémních případech i výskytu bleskových povodní. Takové procesy významně oslabují produkční i mimoprodukční funkce krajiny, včetně její retenční schopnosti a stabilizační role vůči dalším stresorům.

Teplotní a vodní stres zároveň zhoršuje zdravotní stav lesních porostů a dlouhodobě mění jejich druhové složení. V důsledku zvýšení teplot a poklesu dostupnosti vody dochází v nižších a středních polohách k ústupu smrku, který je zde přirozeně mimo optimální ekologické rozpětí. Oslabené porosty vykazují sníženou vitalitu, vyšší míru prosychání a zvýšenou náchylnost k mechanickému poškození (např. větrem či sněhem). Se stresem dřevin je úzce spjata také častější a rozsáhlejší napadení škůdci, zejména kůrovcem, přičemž kombinace sucha a vysokých teplot vytváří podmínky pro rychlý rozvoj kalamitních stavů. Kromě kůrovce se mohou ve větší míře uplatňovat i další druhy hmyzích škůdců či patogenů, které využívají oslabení hostitelských dřevin a zkracují jejich regenerační schopnost.

Posun klimatických podmínek má dopady i na biodiverzitu a celkovou ekologickou stabilitu území. Mění se vhodnost stanovišť pro řadu rostlinných i živočišných druhů, což vede k ústupu některých původních (zejména chladnomilných či vlhkomilných) společenstev, a naopak k rozšiřování druhů teplomilných. Současně roste riziko šíření invazních druhů rostlin a živočichů, které mají díky své ekologické plasticitě a rychlé reprodukci schopnost obsazovat narušená či stresovaná stanoviště. Z teplejších středozemních oblastí dochází k zavlékání nových škůdců a chorob, které se v našich podmínkách dříve nevyskytovaly nebo neměly významnější dopad. Tyto organismy pak mohou silně napadat oslabené populace původních druhů a dále snižovat jejich odolnost.

Řada škůdců navíc vlivem oteplování zvyšuje počet generací za rok (například klíněnka jírovcová, houba *Chalara fraxinea* či některé druhy kůrovců), a tím i tlak na hostitelské dřeviny. Vyšší počet generací znamená rychlejší rozšiřování populací, intenzivnější poškození jedinců a celkově větší riziko plošného rozpadu porostů. Kombinace klimatických extrémů, biotických škodlivých činitelů a narušení přirozených regulačních mechanismů tak představuje komplexní hrozbu pro dlouhodobou stabilitu krajiny. Z hlediska adaptace je proto důležité posilovat retenční a infiltrační funkce území, podporovat druhově i věkově pestřejší porosty, zajišťovat průběžnou péči o vegetační prvky a včas reagovat na nové typy rizik spojené s probíhající změnou klimatu.

5.2 Rozbor problémů v oblasti krajinného rázu, rekreace, prostupnosti krajiny a usměrňování rozvoje abiotických struktur v krajině

5.2.1 Problémy v oblasti krajinného rázu

5.2.1.1 Viditelnost velkých infrastrukturních staveb

Krajinný ráz Slánska je vysoce citlivý na narušení dálkových pohledů vzhledem k plochému charakteru tabule s dominantními kopci.

- Silniční tahy: Výstavba a rozšiřování dálnice D7 a plánované přeložky silnic první a druhé třídy (např. II/118) vyžadují masivní terénní úpravy a ozelenění, aby eliminovaly fragmentaci krajiny.
- Energetická infrastruktura: Roste tlak na umísťování rozsáhlých fotovoltaických elektráren do volné krajiny.

5.2.1.2 Expanze logistických a výrobních areálů

Slánsko těží ze strategické polohy v blízkosti Prahy a Letiště Václava Havla. To s sebou však nese negativní jevy:

- Narušení horizontů: Tlak na výstavbu velkokapacitních skladových hal a logistických center. Tyto stavby často nerespektují měřítko okolní vesnické zástavby a tvoří tvrdé, pohledově agresivní dominanty v ploché krajině.
- Chybějící izolační zeleň: U řady rozvojových ploch výroby chybí důsledné ohraničení linií a izolační zelení, která by zmírnila vizuální dopad na volnou krajinu.
- 3. Degradace rozhraní sídel a volné krajiny
- Nekoncepční suburbanizace: Nová satelitní výstavba v okolních obcích často nerespektuje historickou urbanistickou strukturu tradičního venkova.
- Ztráta přechodových zón: Mizí tradiční prvky, jako jsou humna, sady či drobné sakrální stavby, které historicky tvořily měkký přechod mezi vesnicí a polem. Nová zástavba se otevírá do krajiny často jen neestetickými betonovými ploty.
- Nízká lesnatost a ekologická stabilita: Slánsko patří k nejméně zalesněným oblastem v ČR, krajina je intenzivně zemědělsky využívána.
- Monokulturní lány: Velké půdní bloky bez mezí, větrolamů a remízků způsobují, že krajina působí monotónně a je ohrožena erozí.
- Nízká prostupnost: Historická cestní síť byla v minulosti rozorána, což omezuje prostupnost krajiny pro lidi i migraci zvířat.

5.2.2 Analýza vazeb a sídel krajiny

Sídla jsou nedílnou součástí krajiny, významně se podílejí na utváření jejího celkového obrazu a vzhledem k míře antropogenních proměn představují jednu z největších forem zásahu člověka do krajiny. Jednotlivá sídla jsou prostorově oddělené jednotky koncentrace kulturních, obytných a hospodářských aktivit obyvatel, které jsou tvořeny skupinou budov a které jsou vzájemně odděleny volným, nezastavěným prostorem – „krajinou“. Právě zóna, kde zástavba přechází v krajinu – přechod sídla do krajiny má významný vliv na jeho celkové působení v krajině. Tento vztah je ovlivněn samotnou polohou daného sídla, jeho charakterem, vzhledem a v neposlední řadě právě přechody mezi sídlem a krajinou.

Kapitola řešila tyto dílčí části, které souvisejí s působením sídla v krajině:

- vazba přírodních složek.
- sídelní struktura (míra a kvalita vzájemného propojení sídel)
- kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny,
- schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci,
- poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině,

Pro jednotlivé obce byla zpracována podrobná analýza, která byla vyhodnocena a její výsledky jsou zobrazeny v konkrétním kartogramu obce či její části (viz Příloha 2) nebo v příslušných výkresech grafické části studie. Textové výsledky analýzy uvedené v této kapitole jsou shrnuty za celé řešené území s uvedením pouze vybraných příkladů. Konkrétní ohrožení a problémy za jednotlivé obce jsou uvedeny v jednotlivých kartách obcí (viz Příloha 4).

5.2.2.1 Vazba přírodních složek

Řešené území je možno rozdělit na dvě části z hlediska využití území, přičemž jedna je plošně relativně malá a zahrnuje pouze západní okraj SO ORP Slaný – zmínit lze území okolo geomorfologického celku Džbán, kde se zvyšuje výšková diferenciací terénu a stoupá podíl lesních ploch. Zbytek území je spíše rovinnějšího charakteru a slouží primárně jako orná půda pro zemědělské využití. Výše uvedené má vliv na vazbu přírodních složek a zastavěného území.

Vazba přírodních složek na zastavěné území byla sledována pomocí vyhodnocování přechodů sídla v krajinu, které mohou být v souvislosti s použitým měřítkem chápány různým způsobem. V případě nejmenšího použitého měřítka se jedná o postupný přechod z jádra až na periferii sídla, která je tvořena zemědělsko-průmyslovými zónami, zónami občanské vybavenosti, popř. obytnými čtvrtěmi. Pro hodnocení ve studii krajiny je však přechod sídla v krajinu chápán přímo jako hranice zastavěného území, na kterou působí nejenom sídlo, které tam proniká do krajiny, ale i krajina, způsob jejího obhospodařování a její zpětný vliv na sídlo.

Základem analýzy mimořádně kvalitních přechodů sídla v krajinu bylo definování tří různých typů přechodů. První z nich je výskyt lesa nebo jiné významné krajinné zeleně za hranicí zastavěného území, který významně ovlivňuje možný pohled na obec. Druhý z nich je zeleň uvnitř zastavěného území, ve většině případů v podobě „humen“, „záhumení“ a jejich pozůstatků, která tvoří harmonický přechod mezi zastavěným územím a volnou krajinou. Humna a záhumení jsou historickým pozůstatkem vzhledu sídel, souvisejícím se způsobem hospodaření, ale v mnoha případech došlo k jejich postupnému zániku a přeměně na zahrady

nebo přímo k zastavění. Třetí typ přechodu je tvořen významným vodním tokem nebo větší vodní plochou, ať v rámci zastavěného území nebo mimo něj.

Řešené území má přírodní prostředí dochované dle výše popsané dichotomie krajinného pokryvu. Dobré přechody sídla v krajinu byly identifikovány v každé obci. V měřítku daném územní studií krajiny není možné vymezovat mimořádně kvalitní přechody sídla v krajinu pro jednotlivé usedlosti, nicméně řešené území je většinou tvořeno menšími kompaktními sídly bez větší rozptýlené zástavby v krajině. Většina obcí má ve svém správním území minimálně jeden negativní přechod sídla v krajinu, v řadě případů se jedná o výrobní (zemědělské) areály na okrajích obce nebo zcela mimo obec, popř. novou suburbánní zástavbu s typicky betonovými vysokými ploty oddělujícími ostrým řezem zástavbu a volnou krajinu.

5.2.2.2 Sídlní struktura – míra a kvalita vzájemného propojení sídel

Na prostupnost krajiny pro člověka má velký vliv historický vývoj podoby krajiny, jejího užívání a taktéž přírodní podmínky a vztahy k okolí. Řešené území je možné z hlediska morfologie hodnotit jako poměrně homogenní plochu, kde převažuje nízká relativní vertikální členitost území a taktéž nízká sklonitost svahů a nadmořská výška. Výjimkou je pouze západní okraj řešeného území, který spadá do geomorfologického celku Džbán. Jedná se taktéž o jedinou část SO ORP, kde jsou ve významnější míře přítomny souvislé lesní celky. Avšak i tak se pohybujeme v nadmořských výškách lehce přes 400 m n. m. Ve zbytku území se jeho morfologie významně podílí na land-use, když dominují pole a orná půda, které jsou místy doplněny o plochy trvalých kultur.

Z hlediska rozmístění zástavby se uplatňuje historický vývoj území, kdy byla sídla typicky soustředěna do niv vodotečí, a to platí pro naprostou většinu sídel v řešeném území, když centrem nebo částí obce prochází vodoteč. Historický vývoj se následně podepsal i na podobě počtu obcí a jejich katastrálních území, kdy se jedna obec často skládá z více katastrálních území, což dokládá historický vývoj osídlení v podobě menších sídel.

Tato výše popsaná morfologie terénu se odráží i v hospodářském využití volné krajiny, když jsou v území typická pole s pěstováním plodin, která v již zmíněné části spadající do Džbánu nahrazují souvislé lesní porosty. Existence polí a zejména velkých DPB představuje pro prostupnost krajiny omezení, protože velká pole nelze jak projít a mohou na přímých spojnicích mezi obcemi či jejich částmi významně zvyšovat deviatilitu trasy. Takovým příkladem může být například trasa mezi Bratkovicemi a Černucí, kde pole vytváří nutnost velké zacházky.

V krajině lze tedy vidět dopady kolektivizace a zcelování dříve malých polí a pohled na historické letecké snímky z doby předcházející tomuto procesu ukazuje, že krajina byla bohatě rozčleněna polními cestami, remízky a dalšími drobnými krajinnými prvky, které prostupnost krajiny naopak posilovaly, avšak ve velké míře zanikly v 50. letech.

Kromě výše zmíněných faktorů ovlivňujících prostupnost krajiny, sehrává svou roli i legislativa, zejména zákon č. 114/1992 Sb., který legislativně ukotvuje pravidla přístupu do volné krajiny. Tento zákon v § 63 odst. 1 stanovuje pravidla pro vytváření či rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území, kdy ke každé akci je potřeba souhlas příslušného orgánu ochrany přírody. Současně je obcím stanovena povinnost vést přehled těchto komunikací v území své působnosti. Právo na volný průchod přes pozemky ve

vlastnictví či nájmu státu, obce nebo jiné právnické osoby stanovuje § 63 odst. 2, jestliže tím nejsou narušena práva na ochranu osobnosti či sousedská práva a současně odstavce stanovuje, že volný průchod lze realizovat jen tehdy, když nezpůsobí škodu na majetku a zdraví jiné osoby. Na které druhy pozemků se výše uvedený volný průchod neuplatňuje uvádí § 63 odst. 3 a dále pro ornou půdu, louky a pastviny stanovuje omezení přístupnosti tehdy, kdy by mohlo dojít k poškození porostů, půdy či narušení pastvy dobytka. Druhým důležitým zákonem se vztahem k průchodnosti krajiny je č. 289/1995 Sb. a jeho § 19, který upravuje přístup do lesů, přičemž pro každého jedince platí zákon, že má právo na vlastní nebezpečí vstupovat do lesa a sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a na zemi ležící suchou klest za současného dodržení povinnosti nepoškozovat a nenarušovat les a dbaní pokynů vlastníka, nájemce lesa či jeho zaměstnanců.

Prostupnost krajiny pro člověka a její kvalita má velký vliv na pohyb obyvatel mimo zastavěné území a vytváří potenciál pro krátkodobou rekreaci, která se typicky odehrává v blízkém okolí sídla. Z toho důvodu mají největší význam propojení sídel na nejkratší vzdálenosti a s co nejvyšší kvalitou spojení. Prostupnost sídel na větší vzdálenost hraje roli především při střednědobé a dlouhodobé rekreaci, kdy je pro potřeby rekreace vhodná i krajina s omezenou prostupností.

V rámci studie byla prostupnost krajiny hodnocena na základě vzájemné dosažitelnosti jednotlivých sousedních obcí. Zástavba v SO ORP Slaný je poměrně koncentrovaná, jednotlivé obce obvykle mají pouze jedno katastrální území a pokud už se skládají z více, tak tyto jsou obvykle relativně populačně velké a nemají charakter samot. S ohledem na počet obyvatel napříč katastrálními územími obcí v řešeném území bylo přistoupeno ke stanovení dolní hranice velikosti sídla pro to, aby mohlo vstoupit do analýzy. Byla vybrána populační velikost 50 obyvatel v sídle, aby nebyly hodnoceny úplné samoty a tímto nastavením parametrů bylo vyloučeno 7 katastrálních území.

Pro samotné hodnocení prostupnosti krajiny byla analyzována dostupnost po komunikacích s velmi nízkou až nulovou intenzitou motorové dopravy – pro realizaci spojení po silnici II. třídy mohla být tato komunikace využita jen v nejnútnejších a nejkratších propojeních (typicky souvislý úsek do 250 metrů) a silnice III. třídy, kde délka souvislého úseku použitého pro zajištění prostupnosti vzrostla na 500 metrů, vzhledem k malé intenzitě automobilové dopravy na tomto typu komunikací, avšak tato hodnota závisí na místních podmínkách.

Dále byly do hodnocení prostupnosti krajiny zařazeny neevidované silnice, cesty dle ZABAGED, parkové a hřbitovní cesty, turistické a pěší stezky a pěšiny. Zdrojovými daty o všech hodnocených spojeních byla data Územně analytických podkladů SO ORP Slaný a dále Základní báze geografických dat (ZABAGED). Z těchto zdrojů byly využity liniová vedení jednotlivých výše vyjmenovaných typů dopravních spojení.

Do analýzy bylo zahrnuto 77 katastrálních území. Byly identifikovány tři kategorie kvality propojení obcí – dobrá, omezená a špatná kvalita. Pro to, aby spojení dosahovalo dobré kvality, bylo potřeba splnit podmínku existence relativně přímého propojení obou hodnocených sídel a možnosti realizace spojení mimo silniční komunikace II. a III. třídy. Pro omezenou kvalitu propojení byla brána v úvahu větší odchylka spojnice ($>1,5$ násobek vzdálenosti vzdušnou čarou) hodnocené dvojice sídel plus část cesty mohla být realizována po silnicích II. a III. třídy. V případě špatné kvality propojení existuje mezi hodnocenou dvojicí

sídel značná odchylka spojení (více jak dvojnásobek vzdálenosti vzdušnou čarou), pro propojení je využívám dlouhý úsek silnic II. či III. třídy nebo spojení neexistuje vůbec.

Celkem bylo hodnoceno 77 katastrálních území obcí na jejich propojení do okolí z hlediska prostupnosti krajiny, výsledky hodnocení ukazuje níže uvedená tabulka, kde je pro každé z nich vyhodnocena jeho kvalita. Výsledky analýzy ukazují, že dvě třetiny všech spojení jsou v dobré kvalitě a špatná kvalita je pouze marginálním jevem.

Tabulka 42: Kvalita vzájemných propojení sídel

Název sídla I	Název sídla II	Kvalita spojení
Bílichov	Zichovec	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Bílichov	Líský	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Líský	Pozděň	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Líský	Hořešovice	Špatná – spojení přímo pouze po kombinaci silnic II. a III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Pozdeň	Hořešovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. třídy
Pozdeň	Hřešice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. třídy
Hřešice	Líský	Špatná – spojení takřka neexistuje, i po silnici s výraznou zacházkou
Pozdeň	Jedomělice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Hřešice	Jedomělice	Omezená – spojení lze realizovat kombinací silnice III. třídy a zacházky mimo ně
Jedomělice	Malíkovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Malíkovice	Drnek	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Drnek	Ledce	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Ledce	Smečno	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Ledce	Řísuty	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Řísuty	Malíkovice	Omezená – spojení lze realizovat přímo, avšak významně po silnici III. třídy
Řísuty	Jedomělice	Omezená – spojení lze realizovat přímo, avšak významně po silnici III. třídy
Ledce	Přelíc	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Smečno	Hrdlív	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Smečno	Přelíc	Omezená – spojení lze realizovat relativně přímo po silnici III. třídy nebo s výraznějšími oklikami mimo silnici
Přelíc	Hrdlív	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Smečno	Hrdlív	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Kvíc	Hrdlív	Omezená – spojení lze realizovat relativně přímo po silnici II. třídy nebo s výraznějšími oklikami mimo silnici
Kvíc	Přelíc	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou

Název sídla I	Název sídla II	Kvalita spojení
Přelíc	Řísuty	Špatná – spojení takřka neexistuje, i po silnici s výraznou zacházkou
Studeněves	Řísuty	Omezená – spojení lze realizovat relativně přímo po silnici III. třídy nebo s výraznějšími oklikami mimo silnici
Studeněves	Kvíc	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Studeněves	Slaný	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Řísuty	Libovice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Libovice	Tuřany	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Libovice	Jedomělice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Jedomělice	Plchov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Plchov	Pozdeň	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Plchov	Kvílice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy, případně s výraznou zacházkou
Kvílice	Třebíz	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Plchov	Třebíz	Špatná – spojení takřka neexistuje, i po silnici s výraznou zacházkou
Hořešovice	Třebíz	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Hořešovice	Hořešovičky	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hořešovičky	Zichovec	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hořešovičky	Kokovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Kokovice	Klobuky	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Klobuky	Kobylníky	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Kobylníky	Čeradice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Klobuky	Čeradice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Čeradice	Páleček	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Páleček	Stradonice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Stradonice	Vyšínek	Špatná – spojení takřka neexistuje, i po silnici s výraznou zacházkou
Stradonice	Lisovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Vyšínek	Lisovice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Páleč	Páleček	Špatná – spojení takřka neexistuje
Páleč	Stradonice	Špatná – spojení takřka neexistuje
Páleč	Vyšínek	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Kobylníky	Třebíz	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. třídy
Třebíz	Kutrovice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Kutrovice	Neprobylice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Kvilice	Kutrovice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Klobuky	Vrbičany	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy

Název sídla I	Název sídla II	Kvalita spojení
Vrbičany	Páleč	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnici a částečně po silnici III. třídy
Vrbičany	Vraný	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Vraný	Lukov	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Vraný	Páleč	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnice a částečně po silnici III. třídy
Páleč	Lukov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnici a částečně po silnici III. třídy
Jarpice	Lukov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice, popř. s menší zacházkou po silnici III. třídy a částečně mimo silnice
Jarpice	Páleč	Špatná – spojení s oklikou po kombinaci silnic II. a III. třídy
Jarpice	Šlapanice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. nebo III. třídy
Šlapanice	Poštovice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Šlapanice	Zlonice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Zlonice	Lisovice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnici a částečně po silnici III. třídy
Jarpice	Vyšínek	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Zlonice	Vyšínek	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Zlonice	Břešťany	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Břešťany	Tmář	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Tmář	Poštovice	Omezená – spojení lze realizovat se zacházkou mimo silnice, popř. přímo po silnici III. třídy
Šlapanice	Břešťany	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Poštovice	Břešťany	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Poštovice	Kmetiněves	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. nebo po silnici III. třídy
Tmář	Kmetiněves	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. a III. třídy
Tmář	Skůry	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hospozín	Skůry	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hospozín	Kmetiněves	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. nebo po silnici III. třídy
Hospozín	Černuc	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. třídy
Hospozín	Bratkovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Černuc	Bratkovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Černuc	Loucká	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Černuc	Miletice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hospozín	Loucká	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Loucká	Miletice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Loucká	Sazená	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Loucká	Chržín	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Chržín	Sazená	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Miletice	Budihostice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Budihostice	Chržín	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice

Název sídla I	Název sídla II	Kvalita spojení
Kmetiněves	Hospozín	Omezená – spojení lze realizovat se zacházkou mimo silnice, popř. přímo po silnici III. třídy
Stradonice	Dřínov	Špatná – spojení s oklikou po silnici III. třídy
Dřínov	Zlonice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Dřínov	Královice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Královice	Neprobylice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Libovice	Kvílice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Libovice	Kutrovice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Byseň	Trpoměchy	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Byseň	Libovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Byseň	Studeněves	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Trpoměchy	Královice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Trpoměchy	Otruby	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Trpoměchy	Slaný	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Slaný	Otruby	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Slaný	Dolín	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Slaný	Drnov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Slaný	Knovíz	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Slaný	Kvíc	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Dolín	Bakov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnici a částečně po silnici III. třídy
Jemníky	Knovíz	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Knovíz	Podlešín	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Podlešín	Želenice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Želenice	Knovíz	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Podlešín	Zvoleněves	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Zvoleněves	Drnov	Špatná – spojení s oklikou po silnici III. třídy
Zvoleněves	Želenice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Drnov	Vítov	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Drnov	Žižice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Vítov	Žižice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Vítov	Dolín	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Žižice	Luníkov	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Otruby	Dolín	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Otruby	Bakov	Špatná – spojení s oklikou po kombinaci silnic II. a III. třídy
Bakov	Beřovice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Beřovice	Dolín	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Bakov	Dřínov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnici a částečně po silnici III. třídy
Bakov	Zlonice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici II. třídy

Název sídla I	Název sídla II	Kvalita spojení
Zlonice	Beřovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Beřovice	Břešťany	Špatná – spojení s oklikou po silnici III. třídy
Beřovice	Vítov	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Beřovice	Hobšovice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Hobšovice	Luníkov	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hobšovice	Skůry	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Skůry	Poštovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hobšovice	Bratkovice	Špatná – spojení s oklikou po silnici III. třídy
Žižice	Zvoleněves	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Zvoleněves	Kamenný Most	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Kamenný Most	Osluchov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnice a částečně po silnici III. třídy
Žižice	Osluchov	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Kamenný Most	Neuměřice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Neuměřice	Ješín	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Ješín	Osluchov	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Ješín	Kamenný Most	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Osluchov	Zvoleněves	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Ješín	Luníkov	Špatná – spojení prakticky neexistuje
Ješín	Hobšovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Hobšovice	Nabdín	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Ješín	Nabdín	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnice a částečně po silnici III. třídy
Nabdín	Velvary	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Ješín	Velvary	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Nabdín	Černuc	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Nabdín	Bratkovice	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Velvary	Budihostice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Uhy	Velvary	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Uhy	Chržín	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Velvary	Neuměřice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Knovíz	Drnov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Podlešín	Drnov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Jemníky	Slaný	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Jemníky	Kvíč	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Jemníky	Hrdlív	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Ledce	Malíkovice	Špatná – spojení takřka neexistuje
Libovice	Plchov	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Bílchov	Hořešovice	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy

Název sídla I	Název sídla II	Kvalita spojení
Píčov	Hořešovice	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou částečně mimo silnici a částečně po silnici III. třídy
Hořešovice	Klobuky	Špatná – spojení přímo pouze po silnici III. třídy
Páleček	Vrbičany	Špatná – spojení takřka neexistuje
Kokovice	Vrbičany	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Studeněves	Ledce	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Královice	Bakov	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase
Šlapanice	Vyšíněk	Špatná – spojení takřka neexistuje
Šlapanice	Tmář	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Tmář	Beřovice	Špatná – spojení takřka neexistuje
Beřovice	Skůry	Špatná – spojení takřka neexistuje
Tmář	Hobšovice	Špatná – spojení takřka neexistuje
Hobšovice	Vítov	Špatná – spojení takřka neexistuje
Uhy	Sazená	Omezená – spojení lze realizovat s větší zacházkou mimo silnice
Uhy	Loucká	Dobrá – spojení lze realizovat po pěší trase

Zdroj: IRI 2026

Tabulka 43 Souhrnné vyhodnocení kvality vzájemných propojení sídel

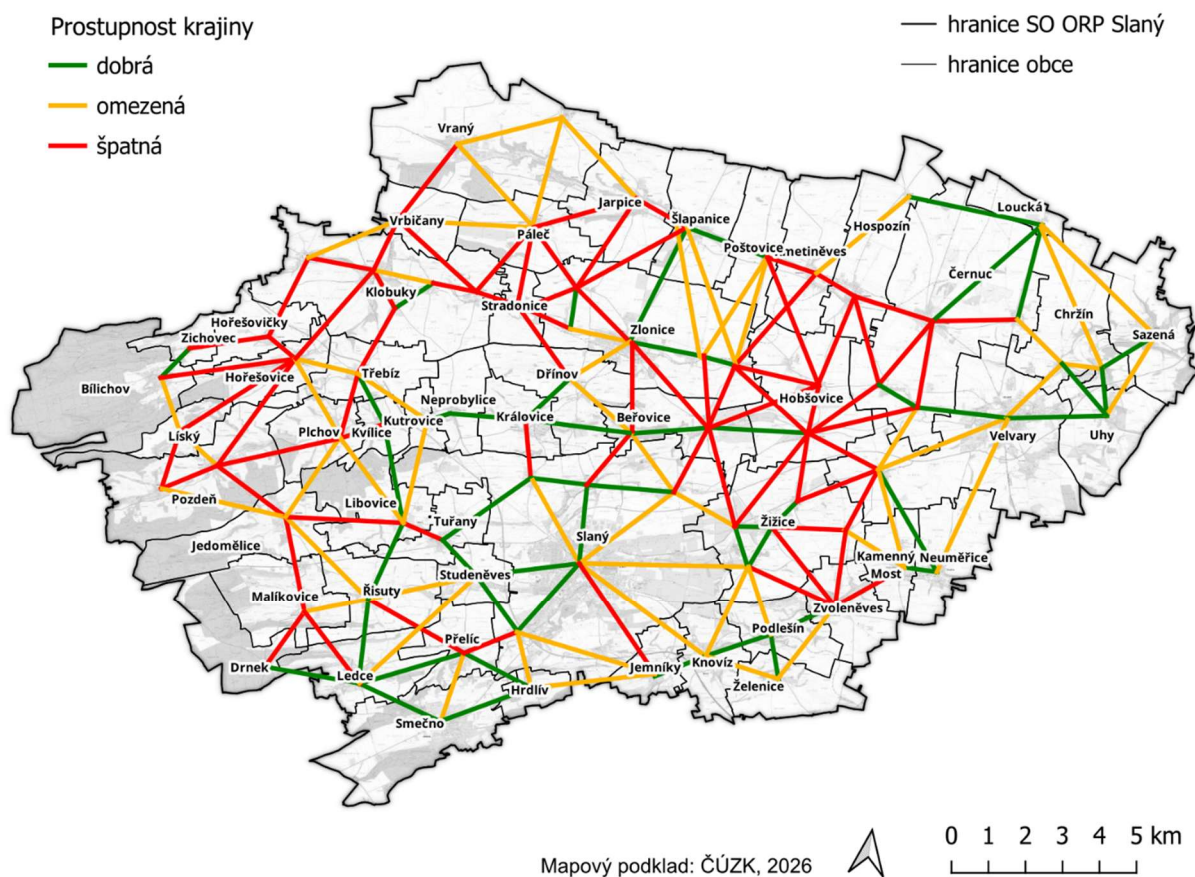
Kvalita prostupnosti	Počet propojení	Zastoupení (%)
dobrá	49	27
omezená	54	31
špatná	74	42
celkem	177	100

Zdroj: ÚAP SO ORP Slaný 2024, ZABAGED, IRI

Z výsledků analýzy propojenosti krajiny vychází, že špatná kvalita propojení je na území SO ORP Slaný poměrně častá – ostatně na typ kvality špatná připadá největší četnost výskytů. Třetina dalších propojení byla hodnocena jako omezená a lehce přes čtvrtinu zbývajících propojení šlo ohodnotit dobrou kvalitou. Nicméně s ohledem na kvalitu propojení a možnosti uskutečnění propojení mezi obcemi mimo silnice, lze říct, že téměř dvě třetiny propojení lze realizovat mimo silnice.

Z hlediska rozložení kvality lze říct, že největší koncentrace kvalitních propojení je situována okolo města Slaného – zejména sever a západ od města a druhou koncentrací kvalitních a omezených kvalit propojení je okolí Velvar. Zde se tolik nekonztrují velké díly půdních bloků, které mají v řešeném území největší roli na omezení prostupnosti.

Obrázek 29 Kvalita prostupnosti krajiny mezi sousedními obcemi SO ORP Slaný

Zdroj: ÚAP SO ORP Slaný, 2024, ZABAGED, zpracovatel

Opakem jsou relace se špatnou nebo alespoň omezenou kvalitou. S ohledem na nemožnost realizovat prostupnost krajiny mimo silnice je následně nutno pěší spojení realizovat z větší části po silnicích nižších tříd, což je například situace spojení v severovýchodní části SO ORP na relacích mezi Hospozínem a Černucí, Hobšovicemi a Nabdínem nebo v lokalitě severozápadně od Slaného v relaci Vyšíněk a Pálec.

Jedná se o takový typ spojení, které by mohlo být vyhodnoceno jako dobré, jelikož se realizuje v poměrně přímé vzdálenosti a nejde výraznou zacházkou, avšak do hry vstupuje právě nutnost absolvovat významnou část trasy po silnici, která snižuje kvalitu a bezpečnost takovéto trasy, a z výše uvedeného je tak kvalita tohoto spojení hodnocena jako špatná. V případě omezené kvality spojení lze jako příklad použít například propojení Břešťan na Poštovice, kde existuje spojení mimo silnice, avšak za cenu výraznějších zacházek.

Výše uvedené příklady tedy ilustrují, že prostupnost krajiny pro člověka byla hodnocena na základě kvality vzájemné dostupnosti sousedících sídel po komunikacích s velmi nízkou až nulovou intenzitou motorové dopravy – silnice II. a III. třídy pouze v nejnutnějších a nejkratších propojeních a současně v určité stanovené limitní vzdálenosti, kterou bylo možné po této silnici absolvovat. Hlavní část hodnocení prostupnosti krajiny byla založena na komunikacích určených primárně pro motorová vozidla; analýza tedy sledovala zejména propojení po síti

místních a účelových komunikací, neevidovaných silnic, cest, parkových a hřbitovních cest, turistických a pěších stezek a pěšin.

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, jedna čtvrtina spojení byla vyhodnocena jako dobrá a dalších 31 % spojení bylo ohodnoceno omezenou kvalitou prostupnosti. Největší podíl spojení byl ohodnocen špatnou kvalitou – jedná se hned o 74 propojení mezi katastrálními územími. Na základě provedené analýzy tak lze konstatovat, že území SO ORP Slaný má poměrně špatnou kvalitu prostupnosti krajiny.

Další zlepšování prostupnosti krajiny pro člověka je omezeno zejména organizací zemědělského obhospodařování a velikostí půdních bloků. Ke změně může dojít v některých obcích realizací komplexních pozemkových úprav, které mohou vytvořit nové cesty v krajině či optimalizovat podobu těch stávajících.

5.2.2.3 Přístup ze sídel do volné krajiny pro pěší

Pohyb ve volné krajině je příležitostí nejenom pro rozvoj turismu, ale rovněž pro každodenní rekreaci místních obyvatel. Pravidla přístupu do volné krajiny jsou legislativně ukotvena v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. § 63 odst. 1 uvádí, že veřejně přístupné účelové komunikace, stezky a pěšiny mimo zastavěné území není dovoleno zřizovat nebo rušit bez souhlasu příslušného orgánu ochrany přírody. Obce vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách v obvodu své územní působnosti. Právo na volný průchod přes pozemky ve vlastnictví či nájmu státu, obce nebo jiné právnické osoby, pokud tím nezpůsobí škodu na majetku či zdraví jiné osoby a nezasahuje-li do práv na ochranu osobnosti či sousedských práv, je stanoveno v § 63 odst. 2 tohoto zákona. Uživatel pozemků dle tohoto paragrafu je přitom povinen respektovat jiné oprávněné zájmy vlastníka či nájemce pozemku a obecně závazné právní předpisy. § 63 odst. 3 ze zmíněných pozemků vyčleňuje zastavěné či stavební pozemky, dvory, zahrady, sady, vinice, chmelnice a pozemky určené k faremním chovům zvířat. U orné půdy, luk a pastvin platí vyloučení pouze v době, kdy může dojít k poškození porostů i půdy nebo při pastvě dobytka. § 19 zákona č. 289/1995 Sb. rovněž stanovuje, že každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou, na zemi ležící klet. Přitom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

Z výše uvedeného vyplývá, že pro přístup ze sídla do krajiny je podmiňující existence komunikací, po kterých je možné tento přístup realizovat, a jejich další návaznost, pro kterou může být potřeba větší iniciativa obcí, např. při obnově historických cest či pořizování komplexních pozemkových úprav spojených s návrhy sítě polních či účelových cest. Vzhledem k zaměření této analýzy není tolik důležitý konkrétní cíl, ke kterému by člověk směřoval, protože se dá obecně říci, že celá krajina je cíl. Možnost přístupu ze sídla do volné krajiny je primárně důležitá pro každodenní pohyb a rekreaci místních obyvatel, protože pro potenciálního turistu je důležité až následné vyznačení trasy, která vede ze sídla do krajiny.

Ve srovnání s historickými mapami (stabilní katastr, indikační skici, třetí vojenské mapování) ubyla v řešeném území významná část dřívější sítě polních a lesních cest. Ty byly v zemědělských oblastech často rušeny z důvodu intenzifikace výroby, kdy se obhospodařují velké bloky orné půdy vzniklé scelením jednotlivých pozemků. Takové bloky neumožňují jednoduchou prostupnost krajiny pro člověka ani pro živočichy.

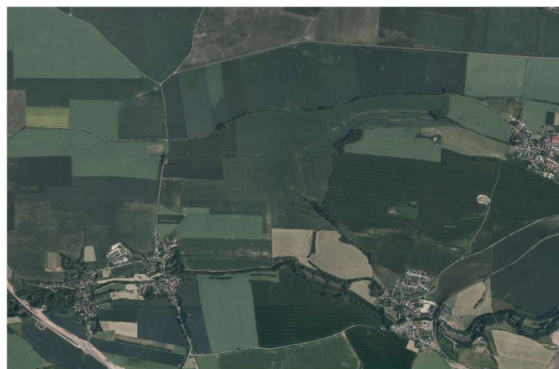
Stejně jako na většině území bývalého Československa došlo i v SO ORP Slaný v 50. letech ke kolektivizaci a zcelování pozemků, což mělo výrazný vliv na podobu krajiny, strukturu polí a podobu mezí, remízů a polních cest, protože původní pestrá mozaika byla zničena a nahrazena velkými díly půdních bloků, jak ostatně ukazují výřezy území severně od města Slaného na obrázcích níže. Kromě změny velikosti jednotlivých polí došlo rozšiřující se orbou navíc k zaorávání polních cest, které se nacházely na okrajích polí. Stejně tak zmizela hojná drobná krajinná zeleň mezi původními poli, kdy byly rozorány meze, remíze a podobně. Dodnes tak některé ulice v zastavěném území končí na jeho hranici, ačkoli by měly pokračovat jako polní cesty (to lze ilustrovat třeba na jihu Páleče, kde od pomníku pokračuje polní cesta do pole, avšak v něm po zcelení končí a nevede dále, jak dříve v době např. „tereziánského mapování“ vedla). Specifickým případem v krajině je pak sezonalita některých cest v polích, kdy se v závislosti na pěstované plodině spontánně každý rok mírně mění vedení cest vyjetých zemědělskou mechanizací.

Obrázek 30 Ortofoto mapa z 50 let

Zdroj: Archiválie ČÚZK

Obrázek 31 Aktuální ortofotomapa

Zdroj: ČÚZK, 2026

Úbytkem polních cest byla postižena zejména severní část SO ORP Slaný, kde se v současnosti nachází velké díly půdních bloků a kde byla podle tereziánského mapování i historických leteckých snímků dříve mnohem pestřejší krajinná mozaika a hustá síť polních cest. Částečně zachovaná je tato struktura cest v jižní části řešeného území, zmínit jako příklady lze například okolí Malíkovice, Jedomělic apod. To lze také doložit výstupy analýzy kvality propojení mezi sídly, kde se tento vývoj propisuje do relativně vyššího zastoupení špatné kvality propojení mezi katastrálními územími zejména na severovýchodě území.

Při hodnocení land-use celého SO ORP je vidět role morfologie terénu, kdy s výjimkou západní až jihozápadní části řešeného území spadající do geomorfologického celku Džbán s vyšším zastoupením lesních celků, panují ve zbytku území poměrně homogenní podmínky s rovnějším terénem a významným zastoupením polí a orné půdy, kde je řídká síť polních a účelových cest i pěšin.

Jak již bylo zmíněno, bariérou v území jsou zejména velké bloky orné půdy či zemědělská půda jako taková. Bariérou pro samotný pohyb v krajině je potom její přírodní stav, jako jsou přírodní krajinné prvky a absence polních či lesních cest. Dalšími bariérami jsou vodní toky, byť v případě řešeného území se jedná spíše o menší vodoteče jako Vranský, Zlonický či Červený potok. I když jsou plošně malé, pořád představují bariéru prostupu. Dalším faktorem jsou silnice, jednak v SO ORP končí dálnice D7 u Knovíze a dále se severozápadně od

Slaného kříží silnice I. třídy I/7 a I/16, které jsou výraznou bariérou. Územím dále prochází dvě železniční tratě, které dále do území přidávají další bariéru.

Na základě podrobné analýzy a terénních průzkumů území, byly hodnocena kvalita přístupu do okolní krajiny z jednotlivých obcí. Nedostatečná kvalita přístupu do krajiny je zobrazena v konkrétním kartogramu obce či její částí (viz Příloha 2) nebo v příslušných výkresech grafické části studie. Textově jsou pak uvedeny v jednotlivých kartách obcí (viz Příloha 4).

Území nabízí nejen řadu turistických a cykloturistických tras, ale i naučných stezek:

Naučná stezka Putování okolím Třebíze

Délka: 1,6 km

Trasa: Kvíllice – Třebíz

Počet tabulí: 8

Téma: historie, zajímavosti, místní rodáci.

Naučná stezka Plchov

Délka: 4 km

Trasa: Plchov – Plchovský rybník, Malodůl Plchovská 1. šachra, Malodůl Emílie

Počet tabulí: 9

Téma: historie, zajímavosti, místní fauna a flóra.

Naučná stezka Od svatého Ducha do sídla pána z Pětipes

Délka: 2,8 km

Trasa: Kvíllice – Kutrovice – Neprobylice – sv. Duch

Počet tabulí: 9

Téma: historie, zajímavosti, kultura obce, pověsti, fauna a flóra.

Naučná stezka Libovická stezka

Délka: 7,6 km

Trasa: Libovice – Červený kříž – zámek Beyerovka - kaple sv. Jana Nepomuckého - pomník Eduarda Beyera - Dívčí skála - Studánka - Libovice

Počet tabulí: 11

Téma: historie, fauna a flóra.

Naučná stezka Tuřany a okolí od 12. století po současnost

Délka: 2,4 km

Trasa: Libovice – Byseň – Tuřany

Počet tabulí: 8

Téma: historie, zajímavosti, fauna a flóra, pověsti.

Naučná stezka Slánská hora

Délka: 1,1 km

Trasa: ulice Pod Horou – serpentiny cestičky na vrchol Slánské hory – po okraji srázu k závoře, odtud zpátky na prostranství u zábradlí, vpravo ke hraně srázu, vlevo pěšinkou ve svahu, serpentínami klesajícími do Chadalíkovy ulice

Počet tabulí: 11

Téma: historie, zajímavosti, fauna a flóra, geologie.

Naučná stezka povodím Bakovského, Vranského a Zlonického potoka

Délka: -

Trasa: Zlonice – Královice – Drchkov – Dřínov – Lisovice – Vyšínek – Páleč – Vraný – Lukov – Horní Kamenice – Jarpice – Šlapanice – Poštovice – Tmář – Křovice – Skůry – Hobšovice – Beřovice – Břešťany – Zlonice

Počet tabulí: 21

Téma: historie, zajímavosti, fauna a flóra, vodstvo.

Ovocná stezka

Délka: 4,5 km

Trasa: Blahotice - Blahotické rybníky - okruh po obvodu sadů - skrz sady - odbočka do Ovčár - zpět do Blahotic

Počet tabulí: 4

Téma: sady a ovocnářství, příroda.

Naučná stezka Malíkovice

Délka: 0,6 km

Trasa: okolo rybníka Za dvorem

Počet tabulí: 8

Téma: příroda.

Naučná stezka z Kokovic do Klobuk

Délka: 3,5 km

Trasa: z Kokovic do Klobuk, poté slepá odbočka do obce Klobuky ke kostelu, a pak ven z obce ke Zkamenělému pastýři

Počet tabulí: 9

Téma: historie, geologie, místní rodáci.

Naučná stezka Velvarské mokřady

Délka: 1,1 km

Trasa: územím jižně od Malovarského rybníka

Počet tabulí: 6

Téma: příroda, mokřady.

Naučná stezka po hrobech významných osobností obecního hřbitova a hřbitova sv. Jiří Velvary

Délka: 1 km

Trasa: v rámci hřbitova

Počet tabulí: 21

Téma: historie, místní rodáci.

Naučná stezka Velvarské památky

Délka: 1,3 km

Trasa: Radnice - špýchar - stará fortna - kostel sv. Kateřiny Alexandrijské - zvonice - Panská hospoda - Městské muzeum - Pražská brána - synagoga - kostel sv. Jiří

Počet tabulí: 15

Téma: historie, zajímavosti, památky

5.2.2.4 Přístup pro zemědělskou a lesní techniku

Současná síť cest pro zemědělskou techniku v SO ORP Slaný je zásadně poznamenána kolektivizací v 50. letech 20. století, během něhož došlo ke zcelování pozemků a rozorávání původních polních cest, mezí a remízů, které významným způsobem zlepšovaly dostupnost pozemků. Nicméně s ohledem na technický pokrok v zemědělské technice v 2. polovině 20. století a požadavky na efektivitu jejího využití došlo ke zcelování půd, aby ji velká mechanizace dokázala efektivně využívat, čímž zmizela tato drobná cestní síť v krajině.

Nicméně jak ukázaly průzkumy v terénu a obecně zkušenosti z české krajiny, v důsledku chybějící stabilní infrastruktury se v polích často objevuje sezonalita cest, kdy si zemědělská mechanizace vytváří spontánní trasy každý rok znovu v závislosti na aktuálně pěstované plodině.

Zemědělská a lesní technika naráží v regionu na několik zásadních bariér. Dominantní překážku tvoří silnice I. třídy I/7 a I/16, které kvůli vysoké intenzitě dopravy (až 25 000 vozidel denně u Slaného) fungují jako dělící linie v krajině. Dalšími bariérami jsou železniční tratě a rozestavěná dálnice D7, jejíž dokončení v roce 2028 dále ovlivní pohyb mechanizace v území.

Analýza ukazuje, že 42 % všech propojení v území je v současnosti ve špatné kvalitě, což často nutí techniku k využívání silnic II. a III. třídy, čímž dochází k ohrožení bezpečnosti a plynulosti dopravy.

Jako klíčové řešení se jeví realizace komplexních pozemkových úprav (KPÚ), které obcím umožňují navrhnout novou kostru účelových a polních cest. V rámci jejich zpracování jsou navrženy polní a lesní cesty v souladu s požadavky na rozměry a hmotnost současné zemědělské techniky a současně i dalšími potřebami sídla na zpřístupnění jeho nejbližší krajiny.

Tyto úpravy by měly směřovat k obnově historických spojnic a k vytvoření moderní sítě cest, která umožní efektivní hospodaření a zároveň sníží závislost mechanizace na hlavních silničních tazích.

V případě lesních cest není tak výrazný, takřka nulový, vliv kolektivizace, protože v lesních celcích nedošlo k nějakým formám zcelování pozemků a podobně, nicméně se stejně jako v zemědělství uplatňuje role rozvoje lesnické mechanizace v posledních dekáдах, která postupně nabírala na velikosti a hmotnosti, což vedlo k novým požadavkům na lesní cesty, aby bylo možné hospodářsky PUPFL využívat. Základem obsluhy jsou lesní cesty 1. třídy, které umožňují odvoz materiálu s celoročním provozem a mají takovou šířku, aby mohlo projet směrodatné vozidlo, kterým je souprava o délce 21 m a výšce 4,1 m. Tato síť se v SO ORP nachází a dále ji při intenzivní těžbě doplňují lesní cesty 2. třídy a zejména dopravní trasy pro produkci (cesty 3. a 4. třídy), které jsou zastoupeny různými lesními svážnicemi, které umožňují dopravit dřevo k cestám vyšší kategorie.

Všechny tyto druhy lesních cest se v území nacházejí a lze tedy v obecné rovině konstatovat, že je v SO ORP zajištěna prostupnost i pro lesnickou techniku. Nicméně, jak už z výše uvedeného popisu vyplývá, ne všechny cesty jsou permanentně v krajině přítomné a zejména ty lesní cesty nižších tříd vznikají a zase mizí dle potřeb těžby.

5.2.2.5 Schopnost krajiny zabezpečovat každodenní rekreaci obyvatel

Každodenní rekreaci se myslí rekreace, která probíhá po skončení pracovní doby nebo školní výuky. Jelikož se každodenní rekreace odehrává v krátkém časovém úseku, je pro její naplnění stěžejní rychlá dostupnost. Pokud se možnosti každodenní rekreace zasadí do krajiny v okolí sídel, jsou jimi např. přírodní plochy vodní či lesní, nebo vyhlídkové body a drobné sakrální stavby, typicky kapličky, kam se lidé mohou jít po práci projít, zasportovat si, vyvenčit psa nebo hrát si s dětmi, nejlépe bez použití automobilu nebo hromadného dopravního prostředku. Jako pozitivní je vnímána možnost cyklistické dopravy, takže byla v analýze hodnocena vedle existence obyčejných polních a lesních cest i síť značených cyklotras, cyklostezek či turistických tras.

V řešeném území se nenachází hustá síť turistických tras, což ostatně souvisí s velkým podílem orné půdy a polí, který ovlivňuje množství cest a pěšin v území a má tedy svůj vliv i na možnosti umisťování turistických tras. Územím prochází nejvíce zelená turistická trasa směrem od Leduců do Slaného a dál do Třebíze, kde na návsi tato končí. Druhá zelená trasa prochází východním okrajem řešeného území, když se značená stezka z Kralup nad Vltavou do Ouholic vydává na výlet do Velvar a řešeného území. Tyto trasy doplňují dvě modré značky, konkrétně na západě území prochází Bílichovem stezka z Panenského Týnce na Třeboc a druhým výskytem modré značky je ta, co vede z Kladna do Leduců.

Nikde jinde se už v řešeném území značené turistické trasy nevyskytují. Nalézt však lze několik naučných stezek na lokální úrovni, zmínit lze například NS Tuřany a okolí, popř. NS Velvarské mokřady. V SO ORP se vyskytují mimo značených ještě účelové cesty a různé polní cesty, které se na kvalitě propojení mezi obcemi podepisují, avšak jak ukazuje příslušná kapitola níže, pořád je i jejich nabídka poměrně omezená. Územím procházejí i značené cyklotrasy, nicméně většinou jsou vedené po silnicích, včetně silnice II. třídy.

V řešeném území nejsou ani výrazně zastoupeny zvláště chráněná území či jinak chráněná území koncentrace přírodních hodnot, plošně největším je přírodní park Džbán, jenž se vyskytuje v západní části SO ORP a zaujímá zejména území stejnojmenného geomorfologického celku. V rámci tohoto přírodního parku se pak nachází několik plošně menších chráněných oblastí – zmínit lze evropsky významné lokality soustavy NATURA 2000 Bílichovské údolí, Červené dolíky či Smradovna. Třetí jmenovaná je zároveň přírodní památkou. Smradovna. V této kategorii ochrany je zařazena i přírodní památka Smečno. Mimo plochu přírodního parku Džbán lze nalézt jen několik jednotek dalších chráněných prvků; jmenovat lze přírodní památku Mokřiny u Beřovic nebo EVL Slánsko-Byseňský potok. Toto území je vzhledem ke své velikosti spíše cílem pro každodenní rekreaci.

Podrobné hodnocení schopnosti krajiny zabezpečovat každodenní rekreaci je uvedeno v rámci hodnocení přístupu ze sídla do volné krajiny, kterým je podmíněna každodenní rekreace v krajině. Je jen málo obcí, kde by nechyběl v některém směru přístup do krajiny – výjimkami jsou Drnek nebo Tuřany; ve zbytku obcí je potřeba v některém směru přístupnost zlepšit a zvýšit tak potenciál pro každodenní rekreaci.

Kulturní a historické hodnoty

Památkové rezervace a zóny

- Slaný

- Smečno
- Třebíz
- Velvary

Ostatní památkový fond

Ochrana dálkových pohledů na panorama historické části města

- V řešeném území nebyla vymezena.

Ochranná pásma

- Ochranné pásmo souboru památek a historického jádra města Slaný
- Ochranné pásmo souboru památek a historického prostředí města Smečno
- Ochranné pásmo souboru památek a historického jádra města Velvary
- Ochranné pásmo souboru památek v obci Zlonice

Ochrana historického podzemí, kolektorů a studní

- V řešeném území není vymezena.

Památky UNESCO

- V řešeném území se nenachází žádná památka UNESCO.

Nemovitě kulturní památky

Tabulka 44: Památkově chráněné kulturní památky

Katalogové číslo	Název	Obec	Katastr
1000137955	výklenková kaple	Beřovice	Bakov
1000141951	kaple	Beřovice	Bakov
1000125196	pomník Valeriána Pejši	Beřovice	Beřovice
1000126306	podstavec kříže	Beřovice	Beřovice
1000130698	výklenková kaple	Beřovice	Beřovice
1000145404	kaple	Beřovice	Beřovice
1000137463	kaple	Bílichov	Bílichov
1000138185	výklenková kaplička	Bílichov	Bílichov
1000140306	kaple Panny Marie	Černuc	Bratkovice u Velvar
1000132223	socha sv. Jana Nepomuckého	Černuc	Černuc
1000134673	hospodářský dvůr	Černuc	Černuc
1000138190	socha Panny Marie	Černuc	Černuc
1000144663	kaple sv. Linharta	Černuc	Černuc
1000139454	venkovská usedlost	Černuc	Nabdín
1000146150	venkovská usedlost	Černuc	Nabdín
1000149529	kostel sv. Barbory	Černuc	Nabdín
1000124781	zaniklá ves Svídna, archeologické stopy	Drnek	Drnek
1000131930	tvrz Humniště, archeologické stopy	Drnek	Drnek
1000146155	kaple sv. Vojtěcha	Dřínov	Drchkov
1000130818	kostel sv. Lukáše	Dřínov	Dřínov u Zlonic
1000142673	boží muka	Dřínov	Dřínov u Zlonic

Katalogové číslo	Název	Obec	Katastr
1000133500	kostel sv. Václava	Hobšovice	Hobšovice
1000134112	podstavec sochy	Hobšovice	Hobšovice
1000164346	kolna se sušárnou v usedlosti čp. 7	Hobšovice	Hobšovice
1000153694	hřbitov se zvonící	Hobšovice	Skůry
1000130050	kostel sv. Petra a Pavla	Hořešovice	Hořešovice
1000158087	socha sv. Jana Nepomuckého	Hořešovice	Hořešovice
1000126126	venkovská usedlost	Hořešovičky	Hořešovičky
1000133581	kaple	Hořešovičky	Hořešovičky
1000124402	kostel Stětí sv. Jana Křtitele	Hospozín	Hospozín
1000134017	sousoší sv. Jana a sv. Pavla	Hospozín	Hospozín
1000137232	kamenný kříž	Hospozín	Hospozín
1000148878	sýpka	Hospozín	Hospozín
1000158717	výklenková kaple se sochou sv. Jana Nepomuckého	Hospozín	Hospozín
1000130832	sýpka	Hospozín	Hospozín
1000150415	kaple sv. Jana Nepomuckého	Hospozín	Hospozín
1000133709	kaple	Hrdlív	Hrdlív
1000139395	kostel sv. Klimenta	Chržín	Chržín
1000159669	boží muka	Chržín	Chržín
1000131464	pohřební kaple Kinských	Jarpice	Jarpice
1000143241	sloup se sochou sv. Isidora	Jarpice	Jarpice
1000126200	sýpka	Jarpice	Jarpice
1000137105	kaple sv. Jana Nepomuckého	Jarpice	Jarpice
1000147096	kamenný kříž	Jarpice	Jarpice
1000159795	kaple sv. Isidora	Jarpice	Jarpice
1000137152	kostel sv. Isidora	Jarpice; Šlapanice	Jarpice; Šlapanice v Čechách
1000138568	kaple	Jedomělice	Jedomělice
2000005714	zaniklá ves s tvrzí, archeologické stopy	Jedomělice	Jedomělice
1000132757	kaple	Jemníky	Jemníky
1000136565	menhir	Jemníky	Jemníky
1000145681	hraniční kámen	Kamenný Most	Kamenný Most
1448915589	kaplička	Kamenný Most	Kamenný Most
1000129665	socha sv. Jana Nepomuckého	Klobuky	Čeradice u Pálečku
1000131279	menhir zv. Kamenný muž	Klobuky	Klobuky
1000159105	kostel sv. Vavřince	Klobuky	Klobuky
1000136844	zvonička s krucifixem	Klobuky	Kobylníky
1000139732	kostel Navštívení Panny Marie	Klobuky	Páleček
1000141441	kostel sv. Václava s farou	Kmetiněves	Kmetiněves
1000134336	kostel Všech svatých	Knovíz	Knovíz
1000135401	sídlíště z mladší doby kamenné, archeologické stopy	Knovíz	Knovíz
1000143870	sýpka	Královice	Královice u Zlonic
1000146921	silniční most se sochami sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava	Královice	Královice u Zlonic
1000147169	kaple sv. Archanděla Michaela	Královice	Královice u Zlonic
1000144299	kaple	Kutrovice	Kutrovice

Katalogové číslo	Název	Obec	Katastr
1000158442	kryt studny se sochou sv. Jana Nepomuckého	Kvílice	Kvílice
1000159177	kostel sv. Víta	Kvílice	Kvílice
1000134471	lázně	Ledce	Ledce u Kladna
1658041309	kaple sv. Jana Křtitele	Ledce	Ledce u Kladna
1000453480	kaplička sv. Václava	Libovice	Libovice u Slaného
1000128423	kaple Královka	Líský	Líský
1000143735	tvrz	Malíkovice	Malíkovice
1000148560	kostel Všech svatých	Malíkovice	Malíkovice
1000150552	fara	Malíkovice	Malíkovice
1000132792	zvonice	Neprobylice	Neprobylice u Kutrovic
1000146366	tvrz	Neprobylice	Neprobylice u Kutrovic
1000152821	venkovská usedlost	Neprobylice	Neprobylice u Kutrovic
1000154179	kostel sv. Ducha	Neprobylice	Neprobylice u Kutrovic
1000146137	kostel Narození Panny Marie	Páleč	Páleč u Zlonic
1000157235	tvrziště Na hrádku, archeologické stopy	Páleč	Páleč u Zlonic
1824763275	železniční most	Podlešín	Podlešín
1000136044	socha sv. Donáta	Poštovice	Poštovice
1000127265	kaple	Pozdeň	Hřešice
1000134878	boží muka	Pozdeň	Hřešice
1000124254	socha sv. Jana Nepomuckého	Pozdeň	Pozdeň
1000135152	kostel Stětí sv. Jana Křtitele	Pozdeň	Pozdeň
1000152335	kostel sv. Petra a Pavla	Přelíc	Přelíc
1000127560	tvrz Hradiště, archeologické stopy	Řisuty	Řisuty u Slaného
1000140048	kostel sv. Jakuba Většího	Řisuty	Řisuty u Slaného
1000145527	venkovská usedlost	Řisuty	Řisuty u Slaného
1000126071	silniční most se sochami	Sazená	Sazená
1000126963	vodní mlýn	Sazená	Sazená
1000151639	zvonice	Sazená	Sazená
1422283525	zámek	Sazená	Sazená
1000126536	měšťanský dům Nedvědovský	Slaný	Slaný
1000128103	městské opevnění	Slaný	Slaný
1000129938	měšťanský dům Ungelt	Slaný	Slaný
1000130105	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000130522	hospoda U věnce	Slaný	Slaný
1000131536	synagoga	Slaný	Slaný
1000132856	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000133907	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000135842	hotel Pošta	Slaný	Slaný
1000137429	hospoda	Slaný	Slaný
1000138819	děkanství	Slaný	Slaný
1000140394	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000142706	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000142913	piaristická kolej s kaplí Panny Marie	Slaný	Slaný
1000143355	měšťanský dům Maňasovský	Slaný	Slaný
1000143678	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000144032	klášter františkánský	Slaný	Slaný

Katalogové číslo	Název	Obec	Katastr
1000147203	radnice	Slaný	Slaný
1000148015	vodní mlýn	Slaný	Slaný
1000148897	městský dům U Libuše	Slaný	Slaný
1000154023	kostel sv. Gotharda	Slaný	Slaný
1000154429	kašna	Slaný	Slaný
1000157348	městský dům zv. Modletický	Slaný	Slaný
1000158206	sýpka	Slaný	Slaný
1000158420	sýpka	Slaný	Slaný
1000132858	kostel sv. Šimona a Judy	Slaný	Dolín
1321000032	vila továrníka Příbyla	Slaný	Kvíc
1000135340	venkovská usedlost	Slaný	Lotouš
1000143619	kaple	Slaný	Lotouš
1000126607	kostel sv. Jakuba Většího	Slaný	Otruby
1000120314	Okresní hospodářská záložna	Slaný	Slaný
1000120361	městský dům	Slaný	Slaný
1000125378	hradiště Slánská Hora, archeologické stopy	Slaný	Slaný
1000134597	kostel sv. Václava	Slaný	Slaný
1000139439	výklenková kaplička	Slaný	Slaný
1000140492	kaple Božího hrobu	Slaný	Slaný
1000144300	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000146192	spořitelna	Slaný	Slaný
1000154391	měšťanský dům	Slaný	Slaný
1000157708	společenský dům	Slaný	Slaný
1842452126	židovský hřbitov	Slaný	Slaný
1000126895	smírčí kříž	Slaný	Trpoměchy
1000130063	obytná budova dvora	Slaný	Dolín
1000158482	sýpka	Slaný	Dolín
1000128808	sýpka	Smečno	Smečno
1000128844	zámek	Smečno	Smečno
1000134973	kostel Nejsvětější Trojice	Smečno	Smečno
1000136173	sousoší Nejsvětější Trojice	Smečno	Smečno
1000139422	socha sv. Jiří	Smečno	Smečno
1000149855	hřbitov s kaplí Clam-Martiničů	Smečno	Smečno
1000152884	obelisk s křížem	Smečno	Smečno
1000157482	děkanství	Smečno	Smečno
1000128657	boží muka	Smečno	Smečno
1000140049	boží muka	Smečno	Smečno
1000143544	boží muka	Smečno	Smečno
1000144493	socha sv. Donáta	Smečno	Smečno
1000148619	obelisk	Smečno	Smečno
1000128710	sousoší sv. Jana a sv. Pavla	Stradonice	Stradonice u Zlonic
1000150235	sýpka	Stradonice	Stradonice u Zlonic
1000159069	boží muka	Stradonice	Stradonice u Zlonic
1000141856	kaple	Studeněves	Studeněves
1000129596	sýpka zv. Čertův mlýn	Šlapanice	Šlapanice v Čechách
2000010261	zámek	Šlapanice	Šlapanice v Čechách

Katalogové číslo	Název	Obec	Katastr
1000134484	socha sv. Jana Nepomuckého	Šlapanice	Šlapanice v Čechách
1000142370	venkovská usedlost	Šlapanice	Šlapanice v Čechách
1000144833	kaple sv. Floriána	Šlapanice	Šlapanice v Čechách
1000118401	venkovská usedlost	Třebíz	Třebíz
1000119796	venkovská usedlost	Třebíz	Třebíz
1000126469	kaple	Třebíz	Třebíz
1000128725	kaple sv. Martina	Třebíz	Třebíz
1000130455	venkovský dům – rodný dům V. B. Třebízského	Třebíz	Třebíz
1000133548	pomník V. B. Třebízského	Třebíz	Třebíz
1000134232	venkovský dům	Třebíz	Třebíz
1000146355	venkovská usedlost zv. Šubrtův statek	Třebíz	Třebíz
1000153861	venkovský dům	Třebíz	Třebíz
1000159545	venkovská usedlost Cífkův statek	Třebíz	Třebíz
1571762426	venkovský dům	Třebíz	Třebíz
1000126544	kostel Nanebevzetí Panny Marie	Tuřany	Byseň
1000143202	milník	Tuřany	Byseň
1000136222	zvonice	Uhy	Uhy
1000127159	kostel sv. Jiří	Velvary	Velvary
1000127517	socha Panny Marie Bolestné	Velvary	Velvary
1000130469	měšťanský dům	Velvary	Velvary
1000131303	děkanství	Velvary	Velvary
1000135929	kostel Všem svatých	Velvary	Velvary
1000142523	měšťanský dům	Velvary	Velvary
1000142812	kostel sv. Kateřiny	Velvary	Velvary
1000143116	mariánský sloup	Velvary	Velvary
1000143515	hospoda Panská	Velvary	Velvary
1000144814	radnice	Velvary	Velvary
1000145683	socha sv. Jana Nepomuckého	Velvary	Velvary
1000146887	městský dům Reduta	Velvary	Velvary
1000147382	měšťanský dům	Velvary	Velvary
1000159445	městské opevnění	Velvary	Velvary
1000136260	brána u čp. 51	Velvary	Velvary
1000152761	socha sv. Jana Nepomuckého (originál)	Velvary	Velvary
1000162795	synagoga	Velvary	Velvary
1000163105	kaple Nejsvětější Trojice se studánkou Svěcenka	Velvary	Velvary
1000146569	kostel sv. Jiří	Vraný	Lukov
1000157769	zájezdni hostinec	Vraný	Lukov
1000130387	socha sv. Jana Nepomuckého	Vraný	Vraný
1000132034	výšinná osada, archeologické stopy	Vraný	Vraný
1000143390	kostel sv. Jana Křtitele	Vraný	Vraný
1000144494	socha sv. Václava	Vraný	Vraný
1000144659	kaple Nejsvětější Trojice	Vraný	Vraný
1000145573	děkanství	Vraný	Vraný
1000145713	socha Panny Marie	Vraný	Vraný
1000149019	kaple sv. Rosálie	Vraný	Vraný

Katalogové číslo	Název	Obec	Katastr
1000150937	brána městského opevnění	Vraný	Vraný
1000152456	zámek	Vraný	Vraný
1000153436	pomník stého výročí přehlídky vojsk před bitvou u Lipska	Vraný	Vraný
1000158583	výšinná osada a hradiště, archeologické stopy	Vraný	Vraný
1000144058	kaple a kříž	Vrbičany	Vrbičany
1000127659	špitál	Zlonice	Zlonice
1000131723	kostel Nanebevzetí Panny Marie	Zlonice	Zlonice
1000134273	socha sv. Jana Nepomuckého	Zlonice	Zlonice
1000145760	zámek	Zlonice	Zlonice
1000146302	fara	Zlonice	Zlonice
1000157365	boží muka	Zlonice	Zlonice
1000158107	dům panského zahradníka	Zlonice	Zlonice
1000131293	sýpka	Zlonice	Břešťany u Zlonic
2000006358	železniční vodárna	Zlonice	Lisovice; Zlonice
1000140635	silniční most se sochou sv. Jana Nepomuckého	Zlonice	Tmář
1810789320	zemědělský dvůr	Zlonice	Vyšíněk
1000132844	socha sv. Onufria	Zlonice	Zlonice
1000143167	kamenný kříž	Zlonice	Zlonice
1000148402	židovský hřbitov	Zlonice	Zlonice
1000131280	zámek	Zvoleněves	Zvoleněves
1000135212	kostel sv. Martina	Zvoleněves	Zvoleněves
1000140721	fara	Zvoleněves	Zvoleněves
1000124662	kostel sv. Jakuba Většího	Želenice	Želenice

V ORP Slaný je památkově chráněno 224 nemovitých kulturních památek.

5.2.3 Vizualní a funkční kvalita rozhraní mezi volnou krajinou a sídlem

Vedle mimořádně kvalitních přechodů sídla v krajinu je hranice zastavěného území tvořena i negativními rozhraními. Negativní rozhraní zastavěného území je vymezeno v místech, kde je přechod do krajiny zcela ostrý a při pohledu z krajiny nepůsobí esteticky. Ve většině případů se jedná o rozhraní zemědělských a jiných výrobních areálů, které při pohledu na obec z krajiny dominují svojí výškou nebo rozlehlostí, narušují harmonický vztah sídla a krajiny a při umístění na horizontech nebo v pohledově exponovaných lokalitách narušují krajinný ráz, vnímání krajiny a její estetické hodnoty. Negativní rozhraní může být vymezeno i v místech, na které navazuje další zastavitelná plocha. V současnosti se totiž stále jedná o negativní rozhraní, ale do budoucna může dojít k zastavění a změně podoby rozhraní zastavěného území a krajiny a teprve poté existence takto negativního rozhraní pomine.

Rizikové jsou z důvodu možného vzniku negativního rozhraní vymezené zastavitelné plochy, které jsou v některých územních plánech vymezeny nevhodně nejenom z důvodu, že zabírají velké plochy zemědělské půdy, ale rovněž z toho důvodu, že nevhodně vstupují do krajiny a po dokončení výstavby by mohly vytvořit nové negativní rozhraní. V těchto místech byly vymezeny rizikové průniky, které byly vymezeny u zastavitelných ploch pro bydlení, výrobu a skladování, občanské vybavenosti, technické infrastruktury, rekreace a u specifických ploch, které vstupují do krajiny. Vymezování rizikových průniků bylo ovlivňováno těmito proměnnými:

- V souvislosti s měřítkem konečných výstupů byla nastavena minimální délka zkoumaných rozhraní na 50 m, což by obsáhlo přibližně jeden stavební pozemek, který by výrazně neovlivnil celkový vzhled hranice zastavěného území.
- Rizikový průnik zastavitelných ploch je ovlivňován okolním terénem, např. zastavitelné plochy nacházející se pod horizontem, nevytváří rizikové průniky, protože při pohledu z krajiny nebudou viditelné vůbec, nebo pouze částečně.
- Hranice některých zastavitelných ploch nejsou rizikové z důvodu blízkosti zastavěného území, např. se v blízkosti nachází výběžek zastavěného území, a proto plocha nevstupuje přímo do krajiny. Stejný přístup byl použit v případě blízkosti jiné zastavitelné plochy.
- V případě vyplnění proluk mezi zastavěným územím a zastavitelnými plochami, které výrazně nevstupují do krajiny, byl brán ohled nejenom na délku hranice zastavitelné plochy, ale rovněž na poměr hranice zastavitelné plochy vůči celkové délce zastavěného území.
- Ovlivňující je mimo jiné poloha zastavitelných ploch vůči stávajícím plochám zeleně, které vytvářejí přechod do krajiny. Často je přechod tvořen remízem nebo vodním tokem s přilehlou zelení, v některých případech ale vodní tok nemá dostatečnou přilehlou zeleň a rizikový průnik zde byl ponechán.
- Součástí některých zastavitelných ploch je již vymezen pás sídelní zeleně (ochranné a izolační zeleně nebo zeleně soukromé a vyhrazené) u její hranice, která bude plochu oddělovat od krajiny, a nebylo proto nutné v tomto místě vymezovat rizikový průnik.
- Pokud je mezi vybranou zastavitelnou plochou a krajinou navržena komunikace, byl ponechán rizikový průnik, ale výstavbou komunikace může vzniknout dostatečná doprovodná zeleň a nebude tedy nutné zvlášť řešit přechod do krajiny.
- Vymezená negativní rozhraní byla ve většině případů vázána na zemědělské areály na okrajích sídel, které se vyznačují velkým plošným rozsahem a objemnými stavbami.

Rizikové průniky se nevyskytují ve všech správních územích obcí. Vzhledem k rozptýlené zástavbě, kdy je častým případem to, že jsou vymezené zastavitelné plochy v rozsahu jedné stavení parcely, nejsou u těchto ploch vymezovány rizikové průniky. Většina rizikových průniků je vázána na „hlavní“ zastavěné území obce, kde jsou navrženy nové plochy pro rozvoj zejména bytové výstavby, které vstupují do volné krajiny a nemají například zajištěnou hranici u stávající vzrostlé zeleně a podobně. Podrobnější vyhodnocení za jednotlivé obce je obsaženo v kartách jednotlivých obcí.

5.2.4 Krajina z hlediska územního plánování

Platné Zásady územního rozvoje (Úplné znění po aktualizaci č. 16) mají vymezené **krajinné typy, kterým se stanovují cílové kvality**, případně specifické podmínky pro rozhodování o zachování a dosažení cílových kvalit krajiny.

Do SO ORP Slaný zasahují tyto krajinné typy:

Krajiny sídelní

S08 Slaný (k.ú. Slaný, Kvíc, částečně Dolín)

S10 Velvary (k.ú. Velvary – částečně)

Krajiny příměstské

U05: Slaný (k.ú. Lotouš, Netovice), Tuřany, Studeněves, Přelíc, Hrdlív, Jemníky, Smečno (částečně)

U06: Velvary (k.ú. Velvary – částečně, Velká Bučina), Uhy

Krajiny s komparativní výhodou pro zemědělskou produkci

O01 – krajiny polní: Velvary (k. ú. Velvary – částečně, Ješín), Neuměřice, Kamenný Most, Hobšovice, Černuc, Chržín, Sazená, Loucká, Hospozín, Kmetiněves, Poštovice, Šlapanice, Jarpice, Páleč, Vraný, Vrbičany, Zlonice (k.ú. Vyšín, Zlonice, Břešťany u Zlonic, Tmář), Beřovice (k.ú. Beřovice), Žižice (k.ú. Žižice, Luníkov, Osluchov), Zvoleněves.

Krajiny výrazně polyfunkční

N04 Hořešovičky, Hořešovice, Třebíz, Klobuky, Plchov, Kvílice, Kutrovice, Neprobylce, Královice, Dřínov, Stradonice, Slaný (k.ú. Trpoměchy, Otruby), Beřovice (k.ú. Bakov)

N05 Slaný (k.ú. Blahotice, částečně Dolín), Žižice (k.ú. Vítov, Drnov), Podlešín, Želenice, Knovíz

Krajiny zvýšených přírodních a kulturních hodnot

H03 Bílichov, Zichovec, Líský, Pozdeň, Jedomělice, Malíkovice, Drnek, Ledce, Řisuty, Libovice, Smečno (částečně)

Zásady územního rozvoje stanovují tyto společné zásady:

- chránit přírodní a kulturní hodnoty v krajině, chránit pozitivní charakteristiky krajinného rázu, zajistit a rozvíjet nezbytnou míru ekologické stability kulturní krajiny, územně ochránit podmínky, potenciály a komparativní výhody pro žádoucí využití či funkce území, které jsou uvedeny v typologických a individuálních charakteristikách jednotlivých krajin;
- chránit a posilovat retenční schopnost krajiny, podporovat akumulaci vody v krajině pro zlepšování hydrologických poměrů v dotčených částech povodí při řešení dopadů sucha a zmírňování následků změny klimatu;
- v jednotlivých krajinných typech respektovat sídelní strukturu a její přirozený vývoj a dále stavby, areály a funkce, pro které ZÚR vymezují plochy a koridory, přitom minimalizovat jejich případné negativní dopady na stanované cílové kvality;
- zastavitelná území přednostně vymezovat v souladu se současným urbanistickým charakterem sídel a sídelní struktury území;
- zastavitelné plochy doplňovat prvky krajinné zeleně tak, aby byl vytvořen plynulý přechod do krajiny;
- výškovou hladinu zástavby v okrajích sídel přizpůsobovat plynulému přechodu siluety sídla do krajiny;
- nezasahovat negativně do historických struktur sídel a historického uspořádání částí kraje;
- s výjimkou ploch a koridorů pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu nevymezovat plochy pro stavby, které by svými plošnými, vertikálními nebo prostorovými parametry mohly negativně narušit hodnoty krajiny – měřítko krajiny, její cílové kvality, přírodní nebo kulturně historické dominanty nebo panoramata sídel;
- nenarušovat negativně pohledové scenérie sídel, jejich hodnotné stavební dominanty a jejich vizuální vztahy s okolními sídly a krajinou;

- zachovávat, obnovovat a citlivě doplňovat dochovanou síť místních cest zajišťující propustnost krajin pro pěší a nemotorovou dopravu;
- vytvářet územní podmínky pro ochranu a pro prostorové a funkční posilování prvků lesní a nelesní krajinné zeleně jakožto prvků prostorového členění krajiny (i se souběžnou funkcí prvků ÚSES nebo izolační zeleně);
- nevymezovat rozvojové plochy pro stavby a neumisťovat stavby, které by svými plošnými, vertikálními nebo prostorovými parametry mohly negativně narušit hodnoty krajiny – měřítko krajiny, její cílové kvality, přírodní nebo kulturně historické dominanty nebo panoramata sídel;
- zlepšovat odtokové poměry v krajině, akumulaci vody pro použití v období sucha, podporovat rozvoj a obnovu závlahových zařízení.

ZÚR stanovují pro úkol pro územní plánování:

- V územních plánech obcí zohlednit územní podmínky pro zachování a dosažení cílových kvalit krajin.

Pro jednotlivé konkrétní typy krajiny stanovují zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území takto:

Krajiny sídelní:

- rozvíjet obytný a obslužný standard sídel;
- změny využití území nesmí snižovat obytný standard krajiny sídelní a likvidovat či znehodnocovat její existující krajinářské a kulturně historické hodnoty;
- rozvíjet systémy sídelní zeleně, chránit dochované segmenty přírodních krajinných struktur, akceptovat intenzivnější zásahy do volné krajiny posilující jejich ekologickou stabilitu a zvyšující možnosti pro každodenní rekreaci obyvatel přilehlých sídel;
- zlepšovat mikroklimatické podmínky, zejména velkých měst prostřednictvím víceúčelově pojaté modro-zelené infrastruktury, zejména při řešení transformace a rozvoje urbanisticky významných lokalit;
- vytvářet územní podmínky pro ochranu a pro prostorové a funkční posilování prvků lesní a nelesní krajinné zeleně.

Krajiny příměstské

- koordinovat rozvoj osídlení a veřejné infrastruktury s cílem minimalizace dopadů na zachované přírodní krajinné struktury;
- rozvíjet podmínky pro krátkodobou rekreaci, včetně zkvalitňování související zejména sanitární infrastruktury;
- vytvářet podmínky pro zvýšení prostupnosti území pro pěší a nemotorovou dopravu;
- vytvářet územní podmínky pro ochranu a pro prostorové a funkční posilování prvků lesní a nelesní krajinné zeleně.

Krajiny s komparativní výhodou pro zemědělskou produkci:

- zachování komparativních výhod pro zemědělské hospodaření, zejména preferenci ochrany zemědělského půdního fondu a vytvářením podmínek pro realizaci protierozních opatření;
- vytvářet podmínky pro specifické zemědělské funkce;

- obnovit a funkčně posílit prvky nelesní rozptýlené zeleně jako struktur prostorového členění krajiny zejména s funkcí skladebné části ÚSES a protierozní ochrany;
- posilovat vizuální a funkční význam vodních toků společně s ochranou nebo obnovou přirozených odtokových poměrů v údolních nivách;
- zachovat izolované porosty dřevin na plochách orné půdy;
- následné využití ploch po ukončení těžbě štěrkopísku v polních krajinách přednostně orientovat na posílení ekostabilizačních funkcí krajiny;
- vytvářet podmínky pro zvýšení prostupnosti území pro pěší a nemotorovou dopravu;
- vytvářet územní podmínky pro ochranu a pro prostorové a funkční posilování prvků lesní a nelesní krajinné zeleně.

Krajiny výrazně polyfunkční:

- zvýšení podílu ploch s vyšším stupněm ekologické stability;
- plošně rozsáhlé změny ve využití území podmiňovat realizací kompenzačních opatření k posílení ekologických funkcí krajiny (retence, prostupnost, nelesní zeleň);
- vytvářet podmínky pro specifické zemědělské funkce.

Krajiny zvýšených přírodních a kulturních hodnot:

- preferovat zachování stávající urbanistické struktury sídel;
- chránit liniové, solitérní a skupinové vegetační prvky nelesní zeleně;
- minimalizovat zásahy vedoucí k narušení a fragmentaci krajiny a zejména souvislých lesních komplexů dopravní a technickou infrastrukturou a zástavbou;
- chránit pohledový obraz místních kulturně historických dominant ve struktuře zástavby a ve vizuální scéně.

5.2.5 Poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině

Kapacita krajiny pro zástavbu je limitována, přesto dochází k neustálému rozšiřování zastavěného území, často na úkor kvalitní orné půdy pro různé účely (nové obytné čtvrtě, výrobní areály, fotovoltaické elektrárny, ...).

Zjištění potřeby zastavitelných ploch pro bydlení i další urbánní funkce má z hlediska udržitelnosti rozvoje každého sídla zásadní význam, což vyplývá jak ze zákona č. 283/2021 Sb., tak i z politiky územního rozvoje. § 38 odst. 4 stavebního zákona stanovuje jako jeden z cílů územního plánování ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zároveň chránit krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určovat podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťovat ochranu nezastavěného území a ochranu a rozvoj zelené infrastruktury. Zastavitelné plochy pak vymezovat s ohledem na možnosti rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Podobné zásady jsou rovněž vyjádřeny v prioritách politiky územního rozvoje. Priorita č. 19 udává potřebu hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb, revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území.

Nová výstavba se v převážné většině sídel odehrává především na plochách, které byly dosud využívány pro zemědělskou výrobu. § 1 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu uvádí, že zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana zemědělského půdního fondu, jeho zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je rovněž zajišťována ochrana a zlepšování životního prostředí.

Z výše uvedeného vyplývá, že při vymezování zastavitelných ploch by měl být kladen větší důraz na zjištění rozvojové potřeby sídla a kapacity pro rozvoj a v ideálním případě i na zajištění vztahu rozvojových ploch vůči okolní krajině. Například ve Slaném jsou navrženy rozvojové plochy pro rozšíření stávajících výrobních areálů, které mají potenciál negativně ovlivnit krajinu a výrazně do ní vystoupit. Pro výpočet potřebné rozlohy zastavitelných ploch pro výrobu v jednotlivých obcích z důvodu existence několika vstupujících proměnných neexistuje žádný spolehlivý způsob, a proto ji nelze jednoduše odhadovat. Nicméně potřeba ploch pro novou bytovou výstavbu lze spočítat pomocí urbanistické kalkulačky URBANKA.

Urbanistická kalkulačka URBANKA umožňuje optimalizaci potřeby ploch pro novou bytovou výstavbu, přičemž rozvojové nároky hodnotí s ohledem na zvolenou koncepci urbanistického rozvoje obce, na prognózu růstu počtu obyvatel, volbu zástavby a demografická specifika území. Kalkulačka byla vyvinuta Institutem regionálních informací, s. r. o. v rámci projektu „Regionální disparity v dostupnosti bydlení, jejich socioekonomické důsledky a návrhy opatření na snížení regionálních disparit“ podpořeného Ministerstvem pro místní rozvoj pod číslem WD-05-07-3.

Kalkulačka URBANKA při výpočtu vychází z předpokladu dlouhodobého poklesu zalidněnosti bytů, ke kterému dochází především změnou rodinných forem života. Kromě stálého zmenšování velikosti cenových domácností se na poklesu zalidněnosti podílí i transformace trvalého bydlení na druhé, přičemž i nová bytová výstavba slouží často jako druhé, rekreační bydlení. Dále kalkulačka vychází z prognózy vývoje počtu obyvatel v období zhruba 15 let od vydání územního plánu obce (návrhové období územního plánu).

I přes exaktní postupy lze reálnou potřebu nových ploch pro obytnou výstavbu v řešeném území odhadnout poměrně obtížně. Zda bude nová výstavba na plochách vymezených územním plánem realizována, závisí na připravenosti a tržní dostupnosti pozemků (zda budou k prodeji nabídnuty), jejich ceně a na celkové ekonomické situaci (např. veřejné podpoře nové bytové výstavby apod.). Vzhledem k těmto nejistotám je nutné počítat s přiměřenými plošnými rezervami.

5.2.5.1 Rozbor poměru mezi rozvojovými potřebami sídel a možnostmi jejich naplnění

Pro analýzu poměru mezi rozvojovými potřebami sídel byla použita kalkulačka URBANKA.

Kalkulačka byla při výpočtech nastavena na časový horizont 15 let, tedy stav v roce 2041, a počítá s více proměnnými, především s vývojem obyvatelstva a bytové výstavby v posledních 10 letech.

Hodnoty ve sloupci „Poměr výpočtů URBANKY a ploch pro obytnou výstavbu“ ukazují míru naplnění potřeby nových ploch pro bydlení v územních plánech. Z výsledků vyplývá, že více než polovina obcí řešeného území má naddimenzované zastavitelné plochy pro obytnou výstavbu. V obci Vrbičany došlo v posledních 10 letech k takovému poklesu počtu obyvatel,

že dle výpočtu URBANKY by zde neměly být vymezeny žádné zastavitelné plochy pro bydlení. Pro zachování rozvojového potenciálu obce byla u této obce stanovena alespoň potřeba 0,1 ha zastavitelných ploch pro bydlení. Velmi výrazně naddimenzované zastavitelné plochy mají také obce Hořešovičky, Kutrovice a Šlapanice. Naopak nedostatek zastavitelných ploch pro obytnou výstavbu vykazují např. obce Jemníky a Slaný. Dobře naplánované zastavitelné plochy mají zejména obce Jarpice a Jedomělice a dále Beřovice, Třebíz nebo Plchov.

Obce Chržín, Kvíllice a Uhy nemají v době zpracování studie platný územní plán a vymezené zastavitelné plochy pro obytnou výstavbu. Z tohoto důvodu byl proveden pouze výpočet doporučených zastavitelných ploch dle URBANKY, nebylo však možné provést výpočet poměru. V návrhové části studie bude pro tyto obce formulováno doporučení na zpracování územního plánu.

Tabulka 45: Srovnání vymezených zastavitelných ploch pro obytnou výstavbu a hodnoty URBANKY

Obec	Zastavitelné plochy pro obytnou výstavbu [ha]	URBANKA [ha]	Poměr výpočtu URBANKY a ploch pro obytnou výstavbu [%]
Beřovice	5,46	3,8	144
Bílichov	2,35	1,96	120
Černuc	12,49	3,73	355
Drnek	4,59	1,3	353
Dřínov	4,54	2,17	209
Hobšovice	1,75	1,52	115
Hořešovice	6,93	1,52	456
Hořešovičky	3,47	0,34	1021
Hospozín	9,36	2,82	332
Hrdlív	10,7	3,26	328
Chržín	-	3,91	-
Jarpice	3,76	2,5	150
Jedomělice	6,19	4,13	150
Jemníky	1,09	1,96	56
Kamenný Most	8,35	1,63	512
Klobuky	16,98	2,49	682
Kmetiněves	3,14	1,63	193
Knovíz	8,5	3,09	275
Královice	6,09	5,87	104
Kutrovice	3,76	0,22	1709
Kvíllice	-	0,43	-
Ledce	5,25	2,39	220
Libovice	7,98	3,04	263
Líský	2,96	1,63	182
Loucká	1,63	0,87	187

Malíkovice	5,6	1,63	344
Neprobylice	3,9	1,2	325
Neuměřice	8,62	2,83	305
Pálec	6,24	1,41	443
Plchov	2,29	1,41	162
Podlešín	5,88	2,72	216
Poštovice	4,42	0,65	680
Pozdeň	2,98	1,2	248
Přelíc	6,88	2,17	317
Řisuty	5,21	4,78	109
Sazená	9,29	3,92	237
Slaný	76,83	78,95	97
Smečno	26,48	7,47	354
Stradonice	4,24	1,52	279
Studeněves	9,45	3,8	249
Šlapanice	6,65	0,54	1231
Třebíz	3,1	2,28	136
Tuřany	8,24	7,28	113
Uhy	-	2,61	-
Velvary	28,56	9,26	308
Vraný	23,24	3,82	608
Vrbičany	7,26	0,1	7260
Zichovec	12,46	4,46	279
Zlonice	44	7,63	577
Zvoleněves	12,03	5,46	220
Želenice	4,17	1,74	240
Žižice	12,4	7,1	175

Pozn.: * nulová hodnota byla pro zachování rozvojového potenciálu nahrazena hodnotou 0,1ha
Zdroj: IRI

Po srovnání součtu zastavitelných ploch pro bytovou výstavbu za všechny obce a výpočtů kalkulačky URBANKA byla vzhledem k charakteru území, ve kterém v posledních letech dochází k lehkému nárůstu počtu obyvatel, stanovena hranice míry naplnění 175 % výsledku urbanistické kalkulačky URBANKA, přičemž hodnota URBANKA je 100 %. Tato hodnota byla zvolena v návaznosti na umístění řešeného území v zázemí města Kladna (mimo ORP Slaný) a současně i v zázemí Pražského metropolitního regionu s poměrně dobrou dopravní obslužností.

Výsledky analýzy ukázaly, že zastavitelné plochy pro obytnou výstavbu u většiny obcí převyšují hodnotu 150 %. Nicméně některé ne nijak výrazně (např. Žižice, Líský, Loucká). Specifickým problémem jsou obce, u kterých dlouhodobě dochází k poklesu počtu obyvatel, tedy ačkoli nemají vymezené rozsáhlé zastavitelné plochy, přesto se vlivem prognózy obyvatel nepředpokládá jejich využití (v SO ORP Slaný se jedná o obec Kutrovice) a plochy

jsou tak naddimenzované. 11 obcí hodnoty 150 % nedosahují. U těchto obcí může nastat opačný problém, kterým je nedostatek zastavitelných ploch vymezených pro obytnou zástavbu, a může tím být narušen jejich rozvoj (Jemníky, Slaný).

5.2.6 Rozbor možností naplnění rozvojových potřeb obnovitelných zdrojů energie v krajině

5.2.6.1 Fotovoltaické elektrárny a agro fotovoltaické výroby elektřiny

Hlavní druhy fotovoltaických elektráren se liší umístěním a konstrukcí:

- Střešní (vzhledem k náplni ÚSK dále neřešeno)
- Pozemní
- Agro fotovoltaika
- Plovoucí
- Integrované fotovoltaické systémy (BIPV) (vzhledem k náplni ÚSK dále neřešeno)

5.2.6.2 Pozemní fotovoltaické elektrárny

Panely jsou umístěné na volných plochách, ve vztahu ke krajině by měly být umístovány na méně úrodných půdách, s vyloučením půd I. a II. třídy ZPF – dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, nelze pro záměry FVE půdy I. a II. třídy odejmout. Půdy I. a II. třídy ochrany ZPF.

Tabulka 46 Pozemní FVE

Hlavní výhody	Nevýhody
Vysoká flexibilita při orientaci a sklonu panelů → vyšší účinnost.	Zabírají velké plochy → konkurence s jiným využitím půdy.
Snadná údržba a rozšíření kapacity.	Vyšší investiční náklady na konstrukce a oplocení.
Vhodné pro velké instalace (MW výkon).	Potenciální negativní vliv na krajinu (vizuální dopad, prostupnost krajiny).
	Nutnost řešit odvodnění a erozi půdy.

Zdroj: vlastní analýza

Konkrétní přehled stávajících FVE je v kapitole Dopravní a technická infrastruktura

5.2.6.3 Agro fotovoltaika (kombinace se zemědělstvím)

Tyto fotovoltaické elektrárny jsou instalovány nad plodinami nebo pastvinami. Jejich výhodami jsou:

Tabulka 47 Agro fotovoltaika

Hlavní výhody	Nevýhody
Dvojití využití půdy – výroba energie + zemědělská produkce.	Vyšší počáteční investice (speciální konstrukce).
Ochrana plodin před extrémním sluncem a suchem.	Složitější údržba (kombinace zemědělství a energetiky).
Zvyšuje ekonomickou efektivitu zemědělských pozemků.	Možné omezení mechanizace zemědělských prací.

	Nutnost pečlivého plánování, aby plodiny měly dostatek světla.
	Potenciální negativní vliv na krajinu (vizuální dopad, prostupnost krajiny).

Zdroj: vlastní analýza

Ve vztahu ke krajině jsou podobným zásahem jako pozemní FVE, vyšší hodnota je právě ve dvojím využití půdy. Dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, platí pro tento typ fotovoltaické elektrárny výjimka ze zákazu umísťování FVE na půdách I. a II. třídy ochrany půd.

5.2.6.4 Plovoucí fotovoltaické elektrárny

Panely jsou umístěny na vodních plochách (rybníky, nádrže).

Tabulka 48 Plovoucí FVE

Hlavní výhody	Nevýhody
Dvojí využití půdy – výroba energie + zemědělská produkce.	Vyšší počáteční investice (speciální konstrukce).
Ochrana plodin před extrémním sluncem a suchem.	Složitější údržba (kombinace zemědělství a energetiky).
Zvyšuje ekonomickou efektivitu zemědělských pozemků.	Možné omezení mechanizace zemědělských prací.
	Nutnost pečlivého plánování, aby plodiny měly dostatek světla.
	Potenciální negativní vliv na krajinu (vizuální dopad, prostupnost krajiny).

Zdroj: vlastní analýza

V České republice existuje zatím pouze jedna plovoucí fotovoltaická elektrárna, a to v horní nádrži přečerpávací elektrárny Štěchovice (Homole, Středočeský kraj). Provozovatelem je ČEZ, který projekt spustil jako pilotní v roce 2022.

Potenciál pro rozvoj FVE je již stručně popsán v kapitole Využití krajiny člověkem.

5.2.6.5 Větrné elektrárny

Větrné elektrárny se rozlišují podle osy rotoru na vertikální a horizontální, podle umístění na pevninské a pobřežní, dále podle počtu rotorů na jedno a více rotorové a podle výkonu – do 100KW a nad 100KW – větrné parky.

Na území SO ORP se nachází jedna VTE v Knovízi (viz kapitola Dopravní a technická infrastruktura).

5.2.6.6 Stávající či budoucí předpokládané zátěže z krajiny:

S předpokládanými zátěžemi z území navržených urbanizací souvisejí i naddimenzované zastavitelné plochy pro obytnou výstavbu. Možná ohrožení krajiny z toho plynoucí byly hodnoceny porovnáním zastavitelných ploch pro bydlení a smíšených obytných s výsledky výpočtů potřebných ploch z nástroje kalkulačky URBANKA. Kalkulačka byla při výpočtech nastavena na časový horizont 15 let, tedy stav v roce 2041, a počítá s více proměnnými, především s vývojem obyvatelstva a bytové výstavby v posledních 10 letech.

Z analýzy vyplývá, že aby se navrhované plochy bydlení nestávaly přílišným ohrožením pro krajinu, je při navrhování důležité jejich šetrné umístění do krajiny a co nejmenší zábor půdního fondu. Nadměrný rozsah navržených zastavitelných ploch výrazně změní siluetu sídla a tím jeho působení v krajině. Z poměru výpočtu URBANKY a ploch pro obytnou výstavbu společně s definováním rizikových průniků do krajiny vyplývá riziko „neřízeného rozvoje území“ u většiny obcí v území. Součástí návrhové části tedy budou návrhy na redukci zastavitelných ploch pro obytnou zástavbu pro jednotlivé obce, popř. návrh nových zastavitelných ploch.

- z urbanizovaného území, jeho rozsahu a intenzity využití,

Největší předpokládané či budoucí zátěže z urbanizovaného území lze v SO ORP předpokládat realizací zástavby v aktuálně navržených zastavitelných plochách z územních plánů. Jak ukázala analýza URBANKA, více než polovina obcí má zastavitelné plochy navržené v naddimenzovaném rozsahu, a tedy v nich hrozí zvýšené riziko zátěže krajiny urbanizovaným územím. Jmenovat lze Vrbičany, Hořešovičky, Kutrovice a Šlapanice, kde je naddimenzace zastavitelných ploch v rámci řešeného území nejvyšší.

Současně je s tímto jevem spojen i důsledek zástavby na zemědělský půdní fond, kdy každou další výstavbou dochází k nevratné ztrátě orné půdy, která je v případě SO ORP Slaný důležitým prvkem s ohledem na vysoce intenzivní zemědělské využití krajiny. Rozšiřování urbanizovaného území má potenciál negativně ovlivnit krajinný ráz a vytvořit esteticky nevhodná „negativní rozhraní“.

- z dopravní a technické infrastruktury,

Zdroje zátěže krajiny z dopravní infrastruktury lze rozdělit na dvě hlavní kategorie, a to vliv na prostupnost (a potažmo fragmentaci krajiny) a negativní imise z ní. V případě prostupnosti krajiny slouží stávající silnice – zejména ty I. třídy (I/7 a I/16) jako výrazná bariéra v území a po dokončení v roce 2028 začne jako další liniová bariéra působit i dálnice D7. Zmíněné silnice I. třídy mají navíc nejvyšší intenzity dopravy, čímž působí i druhým vzpomínaným způsobem na krajinu, když ji zatěžují exhalacemi z provozu a imisemi zvuku.

V případě technické infrastruktury představují trvalou vizuální zátěž pro krajinný ráz nadzemní vedení přenosové soustavy o napětí 400 kV a 220 kV, která procházejí otevřenou krajinou, což je případ řešeného území, a dále nelze opomenout fotovoltické elektrárny, které se taktéž výrazně vizuálně uplatňují v krajině. S ohledem na potenciál území z hlediska slunečního svitu může budoucí zátěž krajiny představovat další rozvoj FVE.

Specifickou environmentální zátěž představuje zastaralost nebo absence kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod v řadě obcí. V lokalitách, kde dosud tato veřejná infrastruktura chybí, dochází k vypouštění odpadních vod do místních vodotečí po nedostatečném předčištění v septicích, což negativně ovlivňuje ekologický stav krajiny v kontaktu se sídly.

- rozsáhlé zpevněné plochy a zátěž z roztroušené zástavby ve volné krajině

Jak ukázala analýza struktury a formy zástavby v SO ORP Slaný, není zde příliš významně zastoupena roztroušená zástavba ve volné krajině, sídla jsou spíše kompaktního tvaru bez rozptylu do okolní krajiny a nebyla zde ani identifikována sídelní kaše. Za hlavní zdroj zátěže jsou tedy velké areály, ať už zemědělského či průmyslového využití, které jsou mnohdy situovány na okrajích obcí či vystupují přímo do krajiny. Tyto areály vytvářejí často negativní rozhraní, kdy stavby areálu hmotově a prostorově nezapadají do okolní zástavby ani do okolní krajiny, navíc u některých bývalých JZD je dnes možné mluvit o tom, že jsou spíše brownfieldy, které přidávají další zátěž krajině zejména na okrajích zastavěného území Slaného a Velvar se pak nacházejí i rozsáhlé průmyslové areály, které podobným způsobem jako zemědělské areály zatěžují krajinu.

Specifickou zátěž pak představují fotovoltaické elektrárny, které sice nejsou ze své podstaty trvalou stavbou a zpevněnou plochou ve smyslu „vybetonování kusu krajiny“, nicméně se stále jedná o umělé plochy na úkor půdního fondu vstupující do krajiny. V řešeném území se nachází několik velkých FVE – zmínit lze například elektrárny v Drnově či Vraném, které významně ovlivňují krajinu okolo sebe a mění její využití na desítky let po dobu fungování FVE.

- z rekreace a cestovního ruchu

Rozvoj rekreace a cestovního ruchu v regionu Slaný přináší řadu existujících i potenciálních hygienických zátěží, které územní plány regulují prostřednictvím přísných zákazů a limitů. Mezi nejvýraznější patří nadměrný hluk, kvůli kterému jsou v obcích jako Zlonice, Libovice, Hořešovice, Neprobylice či Hobšovice v blízkosti obytných zón výslovně zakázána hřiště pro moderní hlučné sporty typu skateboarding nebo „U rampa“. V Třebízi jsou z těchto důvodů nepřipustná i vysokokapacitní sportovní zařízení s tribunami, která by mohla narušit klid obyvatel. Specifickou hrozbu představuje agroturistika spojená s chovem zvířat, u níž hrozí obtěžování okolí zápachem a emisemi. Územní plány Jedomělic, Zvoleněvsí či Královic proto vyžadují, aby byla kapacita a způsob ustájení zvířat navrženy tak, aby pachová zóna nezasahovala do okolních staveb pro bydlení a chráněných vnitřních prostor.

Významnou zátěž představuje nárůst dopravní intenzity a nároky na parkování, spojené s komerční rekreací. Rozsáhlá zábavní nebo nákupní centra, která by neúměrně zvyšovala dopravu v území, jsou v obcích jako Libovice či Studeněves zakázána. Potřeba rozsáhlých odstavných ploch u rekreačních areálů vede k nežádoucí fragmentaci krajiny a záborům půdy. Rozvoj turistiky také extrémně zatěžuje technickou infrastrukturu, zejména vodní hospodářství. V Černuci je konstatováno, že špatný technický stav žump u starších rekreačních objektů (chalup) vede k nekontrolovanému znečišťování podzemních vod, což přímo ohrožuje místní zdroje pitné vody. Nové projekty v obcích jako Neuměřice, Dřínov či Stradonice musí prokazovat splnění hygienických limitů a zajištění retence dešťových vod na vlastních pozemcích, aby nedocházelo k přetížení kanalizace a zhoršení odtokových poměrů.

Z hlediska ekologické stability a krajinného rázu hrozí vlivem rekreace narušení biodiverzity a migračních tras živočichů. Výstavba pro rekreaci je v biocentrech a biokoridorech (ÚSES) obcí Klobuky, Želenice, Přelíc či Dřínov striktně zakázána, aby nedošlo k degradaci vzácných porostů nebo zneprůchodnění krajiny. Dalším negativem je estetické znehodnocení krajiny umístováním cizorodých staveb, jako jsou mobilheimy, sruby nebo roubené stavby, které jsou

v rekreačních a obytných plochách většiny obcí (např. Libovice, Stradonice, Páleč, Zlonice) zakázány pro svůj rozpor s tradiční urbanistickou strukturou. V Třebízi je jakýkoliv rozvoj cestovního ruchu přísně podřízen ochraně vesnické památkové rezervace, přičemž jsou odmítány i návrhy na sportoviště (např. pro motocykly), která by svou povahou poškozovala krajinný ráz nebo historické hodnoty území. Rekreační v záplavových územích Vranského, Zlonického či Bakovského potoka může navíc zvýšit riziko povodňových škod a zhoršit průtočnost koryt, pokud by došlo k umístění oplocení nebo pevných staveb.

- z těžby a nerostných surovin

Podrobný výčet poddolovaných a sesuvných území je v kapitole 5.2.7 – Jiná stávající narušení a potenciální ohrožení.

Podolovaná území a stará důlní díla jsou nejčastěji spojená v souvislosti s historickou těžbou černého uhlí, kde se jedná o rozsáhlé poddolované území v rámci obcí, ale i řada odvalů a propadů. Vytěžené prostory byly často využívány jako skládky, což dnes představuje ekologické riziko.

Těžební činnost a specifická geologie vedou v některých obcích k rizikům sesuvů (např. Ledce, Malíkovice, Třebíz, Pozdeň, Hořešovice a Zichovec).

Specifická zátěž je v obci Černuc, kde je nejzávažnějším problémem intenzivní těžká nákladová doprava (v létě až 100 souprav denně) přepravující písek z lokalit severně od obce a noční zavážení vytěžených jam popílkem z Kladna.

Většina územních plánů na tato rizika reaguje tak, že v poddolovaných nebo sesuvných územích omezuje nebo zakazuje výstavbu, případně ji podmiňuje vypracováním odborného báňského či inženýrsko-geologického posudku.

- ze světelného znečištění

Snížení zátěže ze světelného znečištění se řeší především prostřednictvím regulace světelných emisí jako jednoho z negativních vlivů na životní prostředí a v rámci koncepce veřejného osvětlení, v územních studiích a územních plánech.

Regulace negativních účinků (světelných emisí) je řešena například v územním plánu obce Loucká, kde je uvedeno, že světelné emise patří mezi negativními účinky (spolu s hlukem, zápachem a prachem), které jsou nepřijatelné, pokud by v daných lokalitách překročily platné hygienické normy pro okolní obytné stavby. Tato regulace se týká zejména ploch pro zemědělskou výrobu a skladování.

Dále v rámci ochranná pásma letiště – územní plán obce Loucká respektuje ochranné pásmo letiště Sazená, které zahrnuje i ochranu proti nebezpečným a klamavým světlům.

Pokud se zpracovává územní studie je nanejvýš vhodné řešit v rámci veřejných prostranství současně i návrh osvětlení, příkladem je např. obec Páleč.

Obecně je tedy v dokumentaci by měl být kladen důraz na to, aby osvětlení bylo součástí koordinovaného řešení veřejných prostranství a aby jeho negativní vlivy (emise) neobtěžovaly obyvatele v obytných zónách nad přípustnou mírou.

Z hlediska omezení světelného smogu je nejlepší takový typ veřejného osvětlení, který co nejméně „svítí zbytečně“ – tedy nahoru, do okolí a ve spektru, které se v atmosféře snadno rozptyluje, např.:

- produkují méně modré složky,
- mají vysokou účinnost
- světlo směřuje jen dolů (minimalizuje oslňování a rozptyl po obloze),
- žlutooranžové spektrum
- snížení intenzity popůlnoci
- použití pohybových senzorů

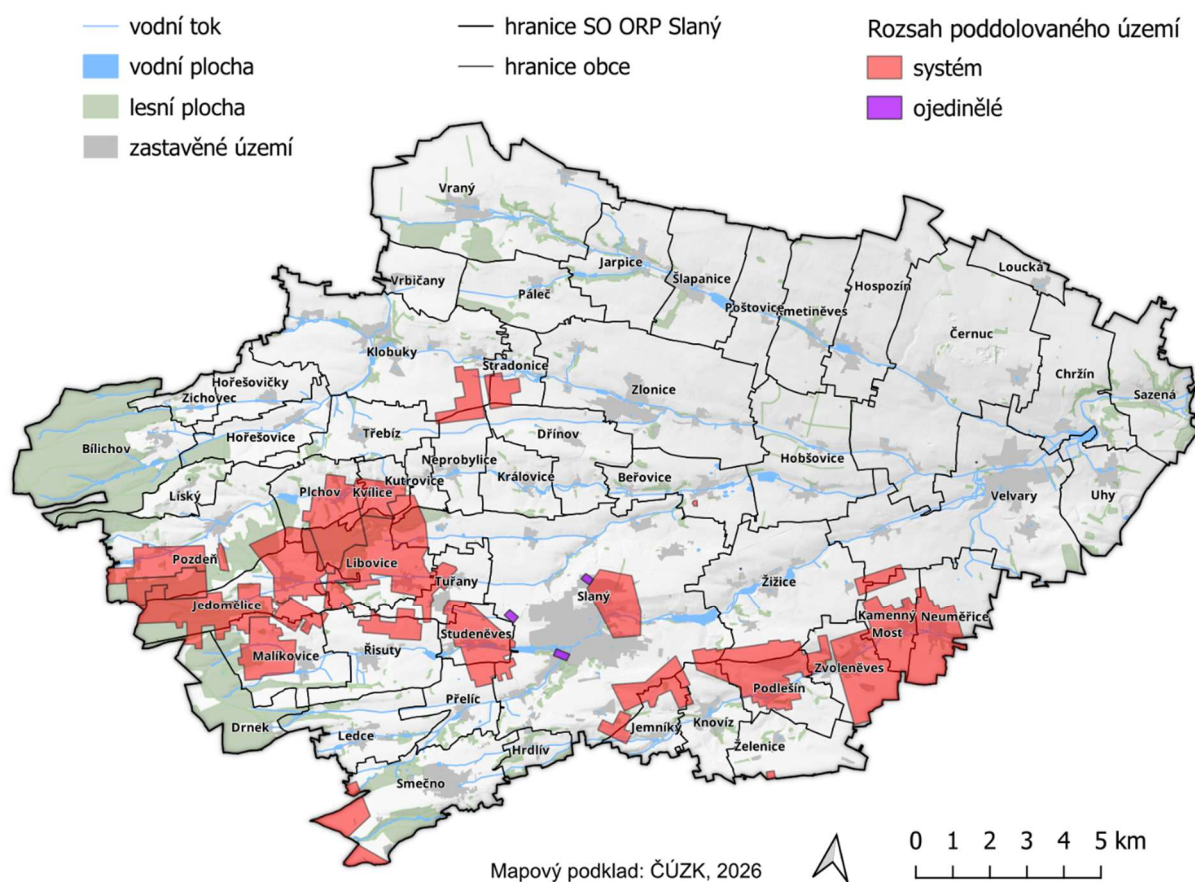
5.2.7 Jiná stávající narušení a potenciální ohrožení historických, kulturních a estetických hodnot

Poddolovaná a sesuvná území, stará důlní díla

Ve střední, západní a jižní části SO ORP jsou vymezena poddolovaná území po těžbě černého uhlí a jílu (Beřovice, Líský, Slaný 1). Na území SO ORP (jižní polovina území) se nachází až 300 starých důlních děl po těžbě černého uhlí – doly, jámy, štoly, šachty, propady. Ve střední části obce Beřovice se nachází až 19 starých důlních děl po těžbě jílu před rokem 1945 – jámy, šachtice a štoly. Jáma po těžbě jílu se nachází také v sousední obci Dřínov v lokalitě Na pískách. Pod areálem AgroZZN, a.s. se nachází 2 důlní díla po těžbě cihlářské suroviny. Východně od zástavby obce Jedomělice se nachází šachtice po těžbě radioaktivní suroviny.

Pod pojmem poddolované území se rozumí evidované plochy s ověřeným nebo předpokládaným výskytem hlubinných důlních děl, vzniklých za účelem těžby nebo průzkumu nerostných surovin. Důlní díla mohou být rozložena v rámci poddolovaného území nepravidelně, v různých hloubkách a mohou zde být i zcela nedotčené plochy. Poddolované plochy jsou na území SO ORP rozsáhlé, do velké míry korelují s výše uvedenými evidovanými starými důlními díly, viz obrázek níže. "

Obrázek 32 Poddolovaná území ve SO ORP Slaný

Zdroj: ÚAP2024

Tabulka 49: Poddolovaná území na území SO ORP Slaný

ID	Název	Surovina	Rozsah	Stáří	Projevy	Obec
5750	Beřovice	Jíly	systém	před r. 1945		Beřovice
1958	Brandýsek-Holousy	Uhlí černé	systém	před r. 1945		Želenice
1689	Hřešice	Uhlí černé	systém	před r. 1945		Pozdeň
1721	Jedomělice 1-západ	Uhlí černé	systém	před i po 1945		Jedomělice, Pozdeň
1751	Jedomělice 2	Uhlí černé	systém	před r. 1945		Jedomělice, Pozdeň, Plchov, Libovice
1898	Jemníky	Uhlí černé	systém	před r. 1945		Slaný, Jemníky
1798	Kačice	Uhlí černé	systém	před i po 1945		Smečno
2033	Kamenný Most-Zvoleněves	Uhlí černé	systém	před r. 1945		Zvoleněves, Kamenný Most, Neuměřice
5528	Kvíc	Uhlí černé	ojedinělá/é	do 19. století	žádné	Slaný
1802	Kvílice	Uhlí černé	systém	do 19. století	drobné	Kvílice, Plchov, Libovice
1824	Libovice	Uhlí černé	systém	do 19. století	haldy + propadliny	Libovice, Kvílice, Slaný, Tuřany, Jedomělice

ID	Název	Surovina	Rozsah	Stáří	Projevy	Obec
1681	Líský	Uhlí černé – Jíly	ojedinělá/é	před r. 1945		Líský
1729	Malíkovice	Uhlí černé	systém	před r. 1945		Malíkovice
1752	Malíkovice-Hvězda	Uhlí černé	systém	do 19. století		Jedomělice, Malíkovice, Řisuty
2015	Osluchov	Uhlí černé	systém	do 19. století		Velvary, Žižice, Kamenný Most
1834	Páleček	Uhlí černé	systém	do 19. století		Klobuky, Neprobylice
1777	Plchov	Uhlí černé	systém	do 19. století		Plchov, Libovice, Kvílce, Jedomělice
1986	Podlešín	Uhlí černé	systém	do 19. století		Podlešín, Žižice, Zvoleněves, Slaný, Knovíz
1690	Pozdeň 1	Uhlí černé	systém	před i po 1945		Pozdeň, Jedomělice
4774	Pozdeň 2	Uhlí černé	systém	před i po 1945		Pozdeň
1813	Řisuty	Uhlí černé	systém	do 19. století		Řisuty, Tuřany
1902	Slaný 1	Uhlí černé – Jíly	systém	před i po 1945		Slaný
4769	Slaný 2	Uhlí černé	ojedinělá/é	před r. 1945		Slaný
1922	Slaný 3jih	Uhlí černé	systém	do 19. století	haldy + propadliny	Jemníky, Slaný, Knovíz
5529	Slaný 4	Uhlí černé	ojedinělá/é	neznámé	drobné	Slaný
1847	Stradonice	Uhlí černé	systém	před r. 1945		Stradonice, Klobuky, Dřínov
1845	Studeněves	Uhlí černé	systém	do 19. století	haldy + propadliny	Studeněves, Přelíc, Slaný, Tuřany
4770	Velvary	Uhlí černé	ojedinělá/é	před r. 1945	haldy + propadliny	Velvary
1935	Vítov	Uhlí černé	ojedinělá/é	neznámé		Žižice

Zdroj: ÚAP 2024

Poddolovaná území jsou ve střetu se zastavitelnými plochami, představují potenciální bezpečnostní riziko:

- Pozdeň: střet poddolovaného území 1689 Hřešice se zastavitelnými plochami R1 (BV), Z11 (BV), Z9 (BV) a Z12 (OS), (Problémový výkres I01-001 – I01-004).
- Jedomělice: střet poddolovaného území 1751 Jedomělice 2 se zastavitelnými plochami Z3 (BV), Z4 (BV), P4 (SV), P3 (SV), Z9 (SV), Z12 (BV), P2 (BV), Z5 (TI), Z6 (SV), Z7 (BV), Z1 (SV), Z1/1 (VZ), (Problémový výkres I01-005 – I01-011).
- Malíkovice: střet poddolovaného území 1752 Malíkovice–Hvězda se zastavitelnými plochami Z.3 (BV), Z.4 (BV), Z.5 (BV), (Problémový výkres I01-012 – I01-014).
- Smečno: střet poddolovaného území 1798 Kačice se zastavitelnou plochou P5 (VZn), (Problémový výkres I01-015).
- Plchov: střet poddolovaného území 1777 Plchov se zastavitelnými plochami SV/1, BV/1, OS/1, BV/4, BV/8, BV/3, BV/7, (Problémový výkres I01-016 – I01-022).
- Libovice: střet poddolovaného území 1824 Libovice se zastavitelnými plochami Z.1 (BV), Z.2 (BV), Z.3 (BV), Z.4 (BV), Z.41 (BV), Z.5 (BV), Z.6 (BV), Z.7 (BV), Z.17 (BV),

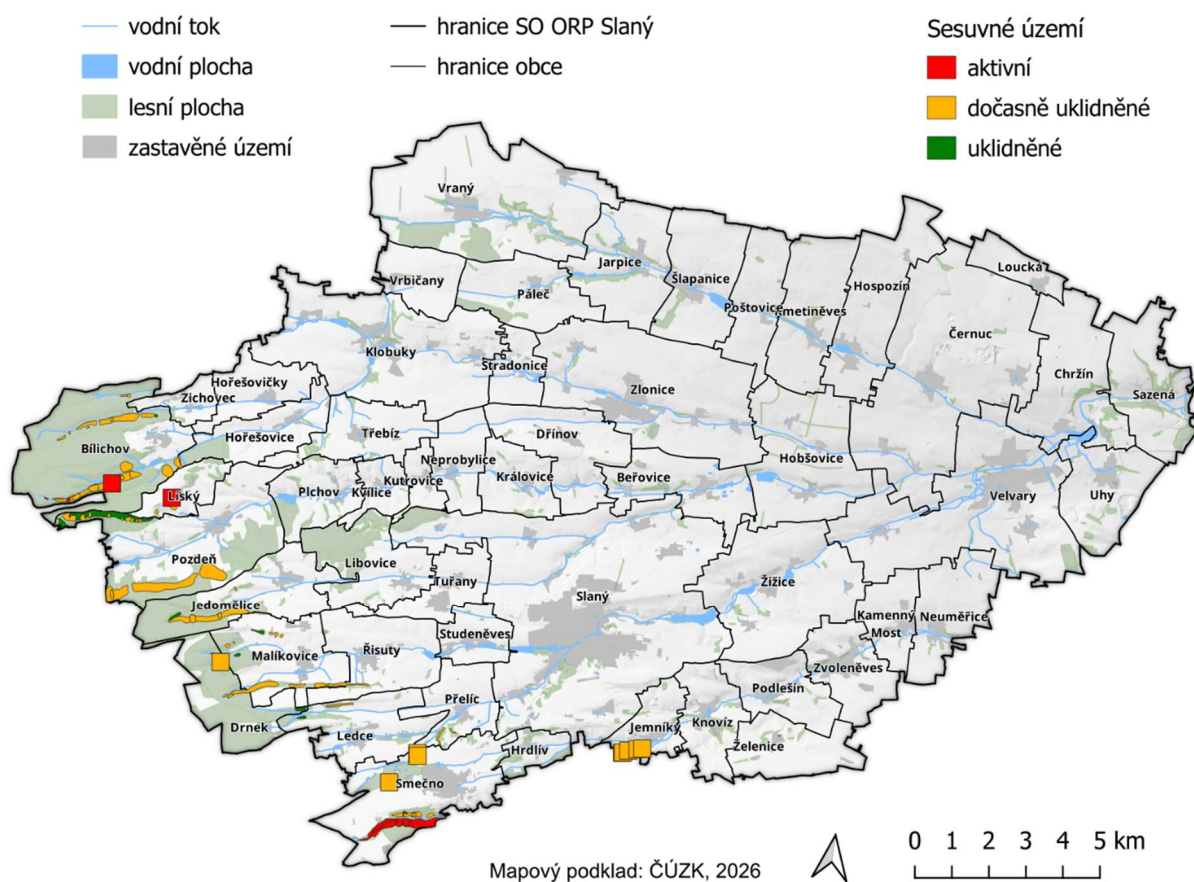
- Z.18 (BV), Z.16 (BV), Z.15 (BV), Z.14 (BV), Z.13 (BV), Z.12 (BV), Z.11 (BV), Z.10 (BV), Z.37 (BV), Z.8 (BV), Z.9 (BV), R.1 (BV), (Problémový výkres I01-023 – I01-028).
- Tuřany: střet poddolovaného území 1824 se zastavitelnou plochou Z3 (B), střet poddolovaného území 1845 Studeněves se zastavitelnými plochami Z1 (B) a Z6 (B), (Problémový výkres I01-029 – I01-031).
 - Studeněves: střet poddolovaného území 1845 Studeněves se zastavitelnými plochami Z.3 (BV), Z.15 (BV), Z.1 (BV), Z.13 (BI), Z.14 (BI), Z.16 (SV), Z.8 (BI), Z.9 (BI), Z.11 (BI), Z.10 (BI), (Problémový výkres I01-033 – I01-037).
 - Slaný: střet poddolovaného území 5528 Kvíc se zastavitelnou plochou SM5, střet poddolovaného území 1902 Slaný 1 se zastavitelnými plochami VL2, VL4, Z10 (BI), Z79 (BI), Z71 (BI), SM6, SM7, Z92 (SM), Z91 (OV), Z90 (SM), Z7 (VL), (Problémový výkres I01-038 – I01-043).
 - Žižice: střet poddolovaného území 1986 Podlešín se zastavitelnou plochou Z24D (OM), (Problémový výkres I01-044).
 - Podlešín: střet poddolovaného území 1986 Podlešín se zastavitelnými plochami 1, 9, 3, 4, 10 (plochy bydlení), (Problémový výkres I01-045 – I01-049).
 - Zvoleněves: střet poddolovaného území 2033 Kamenný most–Zvoleněves se zastavitelnými plochami Z2 (BV), Z9 (BV), Z8 (SV), P2 (SV), P1 (SV), Z1 (BV), (Problémový výkres I01-050 – I01-054).
 - Kamenný Most: střet poddolovaného území 2033 Kamenný most–Zvoleněves se zastavitelnými plochami BV/1, SV/1, SV/2, BV/2, BV/3, BV/4, BV/5, SV/4, OS/1, BV/6 (Problémový výkres I01-055 – I01-057).
 - Neuměřice: střet poddolovaného území 2033 Kamenný most–Zvoleněves se zastavitelnými plochami Z.1 BV, Z.2 BV, Z.3 BV, Z.5 BV, Z.6 BV, Z.8 BV, Z.11 BV, P.3 BH (Problémový výkres I01-058 – I01-060).

Do geologických rizik patří např. i plošné neřízené výstupy metanu, radonové riziko, ochranná pásma kolem likvidovaných důlních děl. Radonové riziko je dle ČGS na území SO ORP nízké až střední.

Informace o svahových nestabilitách (ploužení, sesouvání, stékání, skalní řícení, sufoze) a jejich prostorové vymezení jsou získávány vlastními geologickými pracemi a z převzatých výsledků prací ostatních organizací. Evidované údaje zpřístupňuje Česká geologická služba v rámci výkonu státní geologické služby a garanci správnosti poskytuje pouze u výsledků vlastních mapovacích akcí. Problémem je střet sesuvných území se zastavitelnými plochami.

Sesuvná území se nacházejí pouze v západní části SO ORP. Do jižní části zástavby obce Malíkovice zasahuje vymezené sesuvné území, v kategorii dočasně uklidněného sesuvu (I06-001). Do sesuvných území nezasahuje žádná zastavitelná plocha.

Obrázek 33: Sesuvná území SO ORP Slaný

Zdroj: ÚAP 2024

Brownfieldy v krajině

Dle ÚAP se na území SO ORP nachází 34 brownfieldů, z nichž 21 vybíhá do krajiny či se v krajině nachází, viz tabulka níže. U těchto brownfieldů byl zjišťováno vymezení a řešení v ÚP, existence izolační zeleně a vliv na krajinný ráz a na ráz zástavby obcí.

Tabulka 50: Brownfieldy uplatňující se v krajině na území SO ORP Slaný

Název	Původní využití*	Plánované využití**	Obec	Popis	Kód
Bývalá sušárna	Z	SK	Chržín	v ÚP jako návrhová plocha P02; v krajině, zarostlý vzrostlou vegetací, bez dopadu na krajinný ráz	-
Bývalé dílny u Cukrovaru	VD	VD	Zvoleněves	v ÚP označen indexem více přípustných funkcí; obklopen vzrostlou a hustou vegetací, bez dopadu na krajinný ráz	-

Název	Původní využití*	Plánované využití**	Obec	Popis	Kód
Bývalé nádraží	D	VZ	Smečno	v ÚP jako návrhová plocha P5; v krajině, zarostlý vzrostlou vegetací, bez dopadu na krajinný ráz	-
Bývalý cukrovar Klobuky	P	VL	Klobuky	v ÚP vyznačen jako stávající plocha průmyslové výroby (PV), neřešeno; obklopen vegetací, v krajině se uplatňují pouze komíny	G01-001
Voj. areál Podlešín	P	P	Podlešín	v ÚP vyznačen jako stávající plocha výroby a skladů, neřešeno; zarostlý vegetací, bez dopadu na krajinný ráz	G01-002
Zem. areál Beřovice	Z	BV	Beřovice	v ÚP označen jako plocha přestavby; nízké budovy venkovského charakteru, bez dopadu na krajinný ráz	-
Zem. areál Břešťany	Z	VL	Zlonice	v ÚP označen jako stávající plocha výroby, neřešeno; historické budovy statku, obrostlé vzrostlou vegetací, bez dopadu na krajinný ráz	G01-003
Zem. areál Hobšovice	Z	VL	Hobšovice	v ÚP převážná část jako plocha návrhová smíšená přírodní; obklopen vegetací, nízké stavby na terénním náspu – bez dopadu na krajinný ráz	-
Zem. areál Hospozín	Z	BV	Hospozín	v ÚP návrhové plochy pro bydlení; obklopen vegetací a zástavbou, bez dopadu na krajinný ráz	-
Zem. areál Jemníky	Z	Z	Jemníky	v ÚP neřešeno; částečně obklopen vegetací, stavby venkovského typu, bez významného dopadu na ráz obce	G01-004
Zem. areál Ješín 2	Z	BV	Velvary	v ÚP jako stávající plocha výroby, neřešeno; bez izolační zeleně, nízká stavba, pohledově exponovaná	G01-005
Zem. Areál Miletice	Z	ZV	Černuc	v ÚP jako stávající plocha výroby, neřešeno; zarůstající vegetací, dosud nevzrostlá, viditelné, pohledově exponované	G01-006
Zem. areál Neprobylice	Z	VZ	Neprobylice	v ÚP jako stávající plocha výroby, neřešeno; částečně kryté zelení, bez významného vlivu na krajinný ráz, zřejmě již využíván	-
Zem. areál Pozdeň 1	Z	VZ	Pozdeň	v ÚP jako stávající plocha výroby, neřešeno; nízké stavby zarůstající vegetací, s negativním ovlivněním rázu sídla při příjezdu do obce	G01-007
Zem. areál Pozdeň 2	Z	VX	Pozdeň	v ÚP jako návrhová plocha výroby se specifickým využitím, nízké stavby zarůstající vegetací, s negativním ovlivněním rázu sídla při příjezdu do obce	G01-008
Zem. areál Sazená 1	Z	SV	Sazená	v ÚP jako návrhová plocha smíšená obytná; zachovalá pouze jedna funkční budova, bez dopadu na krajinný ráz	-

Název	Původní využití*	Plánované využití**	Obec	Popis	Kód
Zem. areál Sazená 2	Z	SV	Sazená	v ÚP jako návrhová plocha smíšená obytná; schované za zástavbou mimo pohledové horizonty, bez dopadu na krajinný ráz	-
Zem. areál Uhy	Z	BV+VD+SV	Uhy	v ÚP jako návrhové plochy bydlení, nakládání s odpady i plocha výroby; pouze jedna nízká stavba, zarůstající vegetací, bez dopadu na krajinný ráz	-
Zem. areál Velká Bučina	Z	BV, SV	Velvary	v ÚP jako stávající plocha výroby, neřešeno; nedostatečně kryté zelení, nízká stavba, ale pohledově exponovaná	G01-009
Zem. areál Zvoleněves 1	Z	SV, VL	Zvoleněves	v ÚP jako návrhová plocha P4; vegetací zarostlé historické budovy statku, bez dopadu na krajinný ráz	-
Zem. areál Zvoleněves 2	Z	SV	Zvoleněves	v ÚP jako návrhová plocha P1; zapadlá nízká stavba zarostlá vegetací, bez dopadu na krajinný ráz	-

Zdroj: ÚAP 2024

*D = doprava, P = průmysl, VD = výroba drobná, Z = zemědělství; ** BV = bydlení venkovské, P = průmysl, SK = smíšené obytné – komerční, SN = smíšené obytné, SM = smíšené obytné – městská, SV = smíšené obytné – venkovské, SX = plochy smíšené obytné – se specifickým využitím, VL = výroba lehká, VD = výroba drobná, VX = výroba a skladování se specifickým využitím, VZ = výroba a skladování – zemědělské činnost, Z a ZV = zemědělská výroba.

Kódy se vztahují k Problémovému výkresu. Tyto brownfieldy budou řešeny v návrhové části studie.

6 Předběžné vymezení krajinných okrsků

Krajinný okrsek je základní skladebná relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinných okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití.

Jakožto skladebná část krajiny je krajinný okrsek nižší skladebnou jednotkou krajin ze ZÚR, čehož lze dosáhnout respektováním hranic krajin vymezených v ZÚR, návrhem na změnu hranic krajin v ZÚR podle přesněji vymezených krajinných okrsků v ÚSK, nebo kombinací obou uvedených metod.

Na území SO ORP Slaný bylo vymezeno **celkem 15 krajinných okrsků**. Okrsky byly vymezeny jako nižší skladebné jednotky krajinných typů vymezených v ZÚR Středočeského kraje:

KrO 1 - Bilíčovský

Nejvýše položený okrsek, současně jeden ze dvou, kde v krajinné matici převažují lesní porosty. Členitý reliéf, kde z biochor se vyskytují výrazná údolí a plošiny na opukách 3. vegetačního stupně. Vyskytují se rovněž erodované plošiny na permu v suché oblasti 2. vegetačního stupně.

Přírodní park Džbán, národní přírodní památka Bilíčovské údolí, Cikánský dolík a přírodní památka Smradovna, rybníky, vysoký podíl zeleně v intravilánu, rozhledna Liský, areál bývalého zámku Bilíčov.

Bez významných negativních znaků krajinného rázu.

KrO 2 - Pozdeňský

Níže položený okrsek s převahou orné půdy vložený mezi dva vyšší, lesnatější. Nachází se podél horního toku Bakovského potoka, z biochor se vyskytují erodované plošiny na permu v suché oblasti 2. vegetačního stupně a 3. vegetačního stupně.

Přírodní park Džbán, krajinné mozaiky podél Bakovského potoka.

Negativní dominantou je areál výroby na východním okraji Pozdeně.

KrO 3 - Drnecký

Druhý nejvýše položený okrsek, současně jeden ze dvou, kde v krajinné matici převažují lesní porosty. Členitý reliéf, kde z biochor se vyskytují výrazná údolí a plošiny na opukách 3. vegetačního stupně. Vyskytují se rovněž erodované plošiny na permu v suché oblasti 2. vegetačního stupně a pahorkatiny na opukách v suché oblasti 3. vegetačního stupně.

Přírodní park Džbán, přírodní památka Ostrov u Jedomělic, bývalá tvrz Humniště, kamenný kruh u Drnku

Negativní dominantou je areál výroby v Martinicích.

KrO 4 - Řisutský

Třetí nejvýše položený okrsek, krajinná matrice tvořena lesními plochami i ornou půdou. Členitý reliéf s velkým počtem údolí malých vodních toků. Pestrá mozaika biochor: výrazná údolí, konkrétně v opukách 3. vegetačního stupně a ve vápnitých pískovcích 2. vegetačního stupně, erodované plošiny na permu v suché oblasti 2 vegetačního stupně, erodování plošiny na spraších v suché oblasti 2. vegetačního stupně, pahorkatiny na zahliněných píscích 2. vegetačního stupně a pahorkatiny na opukách v suché oblasti 3. vegetačního stupně.

Přírodní park Džbán včetně přírodních památek Smečno a Smečenská rokle, velký počet rybníků, např. Kněžák, Návesák, Na hrádku, Zikaňák, Šternberský rybník
Zámek Šternberk, březová alej, hřbitov Ledce.

Negativní dominanty areál výroby a areál fotovoltaiky na jihovýchodním okraji Řisut, areál výroby na severovýchodním okraji Ledců, místy velké půdní bloky bez vegetace.

KrO 5 - Tuřanský

Krajinná matrice tvořená především ornou půdou, dominanty kulturních památek Smečna viditelná i dálkovými pohledy. Pestrá paleta biochor s dominancí erodovaných plošin na spraších suché oblasti 2. vegetačního stupně. Dále erodované plošiny na permu, pahorkatiny na zahliněných píscích a výrazní údolí ve vápnitých pískovcích – vše 2. vegetační stupeň.

Částečně ještě zasahuje do přírodního parku Džbán, místy krajinné mozaiky hlavně v okolí potoků, lokálně skalní výchozy, vodní plochy, bunkry.

Velké půdní bloky bez vegetace, dálnice D7, areály výroby na okrajích obcí.

KrO 6 - Slánský

Významný podíl urbanizované krajiny s rozsáhlými návaznými areály výroby. Rovněž v rámci regionu s významným podílem sadů a chmelnic, dále orná půda. Z biochor dominují erodované plošiny na spraších a opukách v suché oblasti 2 vegetačního stupně, místy se vyskytují pahorkatiny.

Lesní plochy rozptýleně, vodní plochy, přírodní památka Slánská skála, Lesopark Háje, městský hřbitov Slaný, památky ve městě Slaný.

Z negativních dominant se kromě již zmíněných areálů výroby se vyskytují velké půdní bloky bez vegetace, VVN 400 kV.

KrO 7 - Klobucký

V krajinné matici dominuje orná půda, místy krajinné mozaiky. Pestrá paleta biochor s dominancí erodovaných plošin na spraších suché oblasti 2. vegetačního stupně. Dále erodované plošiny na permu, pahorkatiny na zahliněných píscích a výrazní údolí ve vápnitých pískovcích – vše 2 vegetační stupeň.

Částečně zasahuje přírodní park Džbán, přírodní památka Hradiště a Bohouškova Skalka, dominant vrchu Řípec, místy vodní plochy, ojediněle i rákosiny, skály a sady.

Z negativních dominant velké půdní bloky bez vegetace, dálnice D7, areály výroby na okrajích obcí.

KrO 8 - Vranský

Krajinná matrice kombinace orné půdy, lesních porostů a mozaik podél Vranského potoka. Z biochor dominují plošiny na spraších, erodované plošiny na spraších a opukách, vyskytují se rovněž výrazná údolí ve vápnitých píscích – vše v suché oblasti 2. vegetačního stupně.

Místy se nacházejí vodní plochy, lokálně skály, chmelnice. Historické památky zámek Vraný s kostelem a parkem a kostel v Lukově se uplatňují i v dálkových pohledech.

Z negativních dominant se lokálně vyskytují velké půdní bloky bez vegetace, vysílače, VVN 400 kV a areály fotovoltaiky.

KrO 9 - Zlonický

V rámci regionu atypický okrsek s chmelnicemi, kulturními památkami ve volné krajině a krajinářskými areály, ač v matici dominuje orná půda. Z biochor dominují plošiny a erodované plošiny spraších v suché oblasti 2. vegetačního stupně.

Lesní plochy menšího rozsahu rozptýleně, přírodní památka Mokřiny u Beřovic, významně vodní plochy, chmelnice.

Významné kulturní památky ve volné krajině – kostel Sv. Isidora a hrobka Kinských, barokní kaštanová alej, zámek Budenice s parkem, hřbitov Zlonice, židovský hřbitov Zlonice. Dále Golfový areál s přírodními prvky navazující na přírodní památku Mokřiny u Beřovic.

Z negativních dominant velké půdní bloky bez vegetace, průmyslové areály a brownfield na okraji Zlonice, VVN 400kV.

KrO 10 - Drnovský

Atypický okrsek v rámci regionu s převahou intenzivních sadů a významným podílem vodních ploch. Z biochor se vyskytují erodované plošiny na opukách a spraších v suché oblasti 2. vegetačního stupně.

Vyskytují se krajinné mozaiky v údolí Červeného potoka i ve vyšších polohách okrsku, místy rákosiny, z kulturních památek zámek Blahotice, bunkry.

S negativních dominant se vyskytuje bývalý vojenský areál na severu katastru Podlešína a na něj navazující areál fotovoltiky

KrO 11 - Knovízský

Pestrá matrice se sady, krajinnými mozaikami, ornou půdou a významnými skalními objekty. Z biochor dominují plošiny a erodované plošiny na spraších, místy na opukách a pahorkatiny na zahliněných píscích – vše 2. vegetační stupeň v suché oblasti.

Drobné lesní plochy a krajinné mozaiky u Knovízského potoka či ve vyšších polohách, skalní útvary přírodní památka Podlešínská skalní jehla, Husova skála aj.

Z negativních dominant, dálnice D7, areály výroby, vysílače.

KrO 12 - Hospozínský

Největší okrsek, v krajinné matici dominuje orná půda. Z biochor naprosto dominují plošiny na spraších, jen místy se nacházejí erodované plošiny na spraších či zahliněných píscích – vše 2. vegetační stupeň v suché oblasti.

Cennější plochy se vyskytují podél potoků: Vranského, Zlonického, Červeného a Knovízského, hlavně krajinné mozaiky a vodní plochy. Lokálně se vyskytují skály, sady, z kulturních památek např. zámek Hospozín, lokálně bunkry.

Z negativních dominant se vyskytují především plochy orné půdy bez vegetace, areály výroby, vysílače a VVN 400kV

KrO 13 - Velvarský

Významný podíl urbanizované krajiny s rozsáhlými návaznými areály výroby i krajinnými mozaikami, včetně přírodní památky Pod Šibenicí. Z biochor dominují plošiny na spraších a zahliněných píscích, místy erodované plošiny na opukách.

Z negativních dominant se kromě již zmíněných areálů výroby vyskytují velké půdní bloky bez vegetace, VVN 400 kV.

Z negativních dominant se kromě již zmíněných areálů výroby se vyskytují velké půdní bloky bez vegetace, VVN 400 kV.

KrO 14 - Uhský

Malý okrsek s pestrá krajinou matricí. Dominuje orná půda, významný je výskyt krajiných mozaik. Z biochor dominují plošiny zahliněných písků, místy erodované plošiny na opukách. Do okrsku spadá rovněž Chržínský a Budihostický rybník, z kulturních památek se zde nachází zámek Uhy, vyhlídka Radovič.

Z negativních dominant se nachází velké půdní bloky bez vegetace, VVN 400 kV, centrální tankoviště ropy.

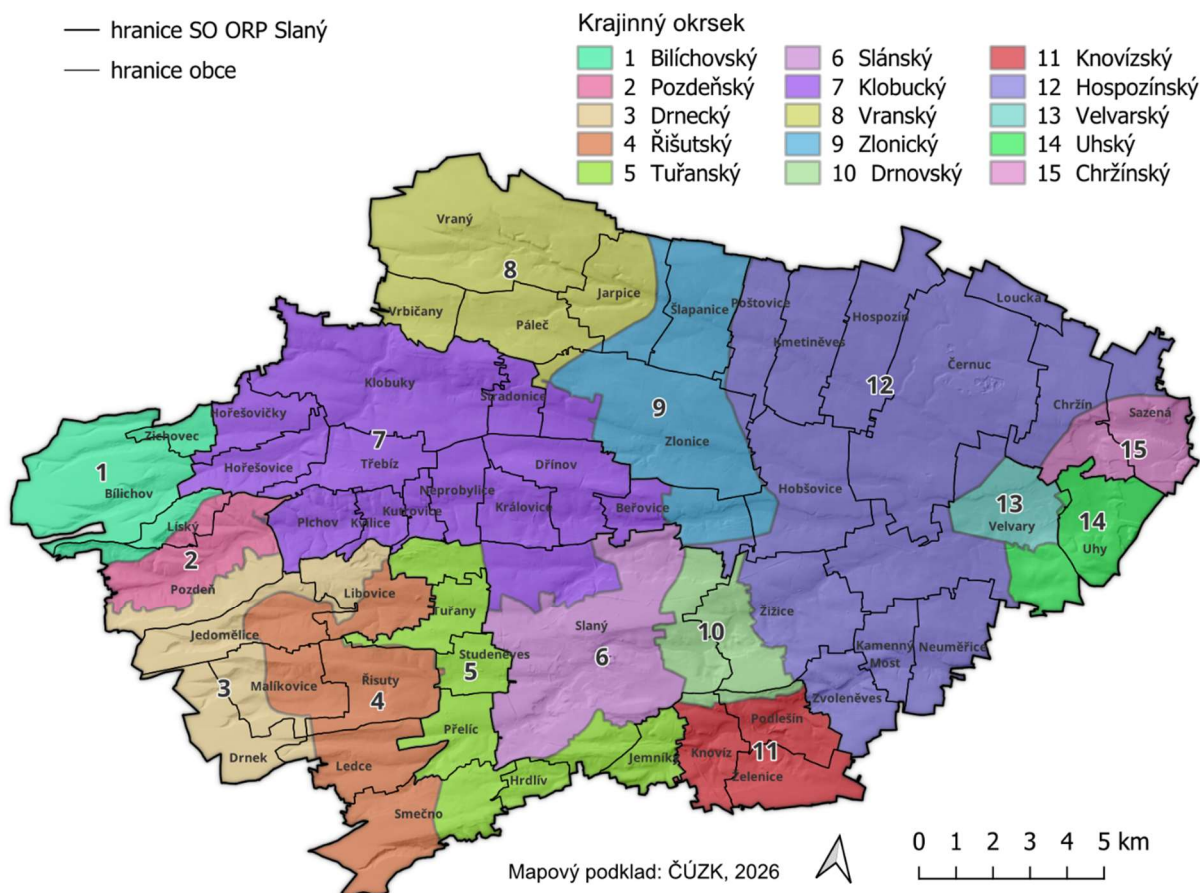
KrO 15 - Chržínský

Malý okrsek, v krajině matrici je významný výskyt krajiných mozaik a drobných lesních ploch. Vyskytují se rovněž plochy orné půdy. Z biochor dominují plošiny na spraších, vyskytují se i plošiny na zahliněných písků, místy erodované plošiny na opukách.

Z kulturních památek se zde nachází zámek Sazená,

Z negativních dominant se nachází velké půdní bloky bez vegetace, výrobní areály, VVN 400 kV, vysílače a centrální tankoviště ropy.

Obrázek 34 Krajině okrsky vymezené ve SO ORP Slaný

Zdroj: vlastní zpracování, 2026

7 Vyhodnocení a zpřesnění typů krajín ze ZÚR

Platné Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (Úplné znění po aktualizaci č. 16) mají vymezené **krajinné typy, kterým se stanovují cílové kvality**, případně specifické podmínky pro rozhodování o zachování a dosažení cílových kvalit krajín.

Do SO ORP Slaný zasahují tyto krajinné typy:

Krajiny sídelní

- **S08** Slaný (k.ú. Slaný, Kvíc, částečně Dolín)
- **S10** Velvary (k.ú. Velvary – částečně)

Krajiny příměstské

- **U05:** Slaný (k.ú. Lotouš, Netovice), Tuřany, Studeněves, Přelíc, Hrdlív, Jemníky, Smečno (částečně)
- **U06:** Velvary (k.ú. Velvary - částečně, Velká Bučina), Uhy

Krajiny s komparativní výhodou pro zemědělskou produkci

- **O01** – krajiny polní: Velvary (k. ú. Velvary – částečně, Ješín), Neuměřice, Kamenný Most, Hobšovice, Černuc, Chržín, Sazená, Loucká, Hospozín, Kmetiněves, Poštovice, Šlapanice, Jarpice, Pálec, Vraný, Vrbičany, Zlonice (k.ú. Vyšíněk, Zlonice, Břešťany u Zlonic, Tmáň), Beřovice (k.ú. Beřovice), Žižice (k.ú. Žižice, Luníkov, Osluchov), Zvoleněves.

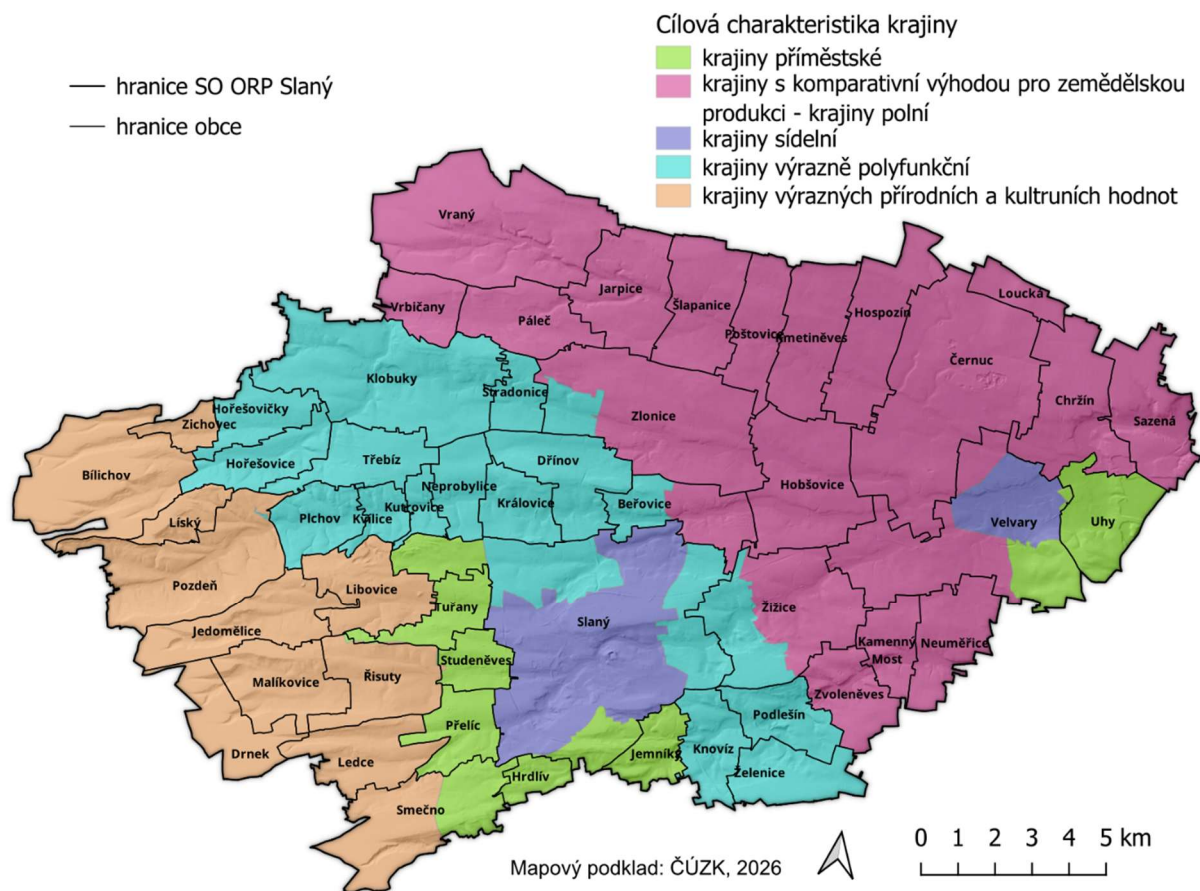
Krajiny výrazně polyfunkční

- **N04** Hořešovičky, Hořešovice, Třebíz, Klobuky, Plchov, Kvíllice, Kutrovice, Neprobylice, Královice, Dřínov, Stradonice, Slaný (k.ú. Trpoměchy, Otruby), Beřovice (k.ú. Bakov)
- **N05** Slaný (k.ú. Blahotice, částečně Dolín), Žižice (k.ú. Vítov, Drnov), Podlešín, Želenice, Knovíz

Krajiny zvýšených přírodních a kulturních hodnot

- **H03** Bílichov, Zichovec, Líský, Pozdeň, Jedomělice, Malíkovice, Drnek, Ledce, Řisuty, Libovice, Smečno (částečně)

Obrázek 35 Krajinné typy dle ZÚR ve SO ORP Slaný

Zdroj: Data ZÚR Středočeského kraje

8 Souhrnné vyhodnocení

8.1 Souhrnný stav využití území, zajištění požadavků a potřeb člověka v krajině, ekologická stability

8.1.1 Zjištěné hlavní hodnoty a potenciály krajiny

8.1.1.1 Analýza vazeb sídel a krajiny

V téměř každé obci byl identifikován **dobrý přechod sídla v krajinu přírodního charakteru** nebo v podobě přítomnosti zeleně uvnitř zastavěného území (typicky zahrady či záhumení). Z hlediska přírodního má krajina potenciál zachovat si své přírodní prostředí, jen je v souladu s identifikovanými rizikovými průniky zastavitelných ploch do krajiny nutné klást důraz na zmírnění těchto potenciálně problémových míst. Krajina poskytuje poměrně **omezenou kvalitu prostupnosti**; velké části území jsou ovlivněny přítomností velkých DPB a neexistencí polních cest a pěšin, což vytváří potenciál pro zlepšení.

Při vymezování nových zastavitelných ploch by měl být brán ohled na skutečnou potřebu záboru zemědělské půdy a na jejich umístění, aby nevznikaly negativní přechody zástavby do krajiny, případně společně s nimi vymezovat plochy zeleně. Plochy zeleně by zároveň měly být vymezovány v zázemí stávajících výrobních areálů, mělo by docházet k jejich kultivaci a intenzifikaci jejich využití, při omezení zastavitelných ploch výroby na zelené louce. Další potenciál je ve zlepšení přístupnosti ze sídla do krajiny (např. realizací komplexních pozemkových úprav).

8.1.1.2 Lesnictví

Lesy jsou samy o sobě hodnotou, včetně lesů hospodářských, protože i ty plní z části kromě své hlavní funkce produkční i mimoprodukční funkce. Nejvíce lesnatou obcí je obec Bílichov (84,9 %) a Drnek (71,5 %). A další obce především v západní části území.

V ostatních částech, kde je lesnatost nízká jsou hodnotou jakékoliv lesíky a remízky, které mají kromě krajinnotvorné a klimatické a ochrannou funkci (půdoochrannou, vodoochrannou, atd.).

Na sledovaném území se vyskytují dále lesy přímo zařazené mezi lesy ochranné lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích – v obci Jedomělice, Slaný a Smečno.

Lesy zařazené do lesů zvláštního určení:

v přírodních rezervacích a přírodních památkách v obci Bílichov, Jedomělice, Ledce, Líský, Smečno) a lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou a krajinnotvornou (Chržín, Kmetiněves, Ledce, Malíkovice, Plchov, Pozdeň, Sazená, Uhy.

Dále jsou to lesy, ve kterých se nacházejí zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin.

8.1.1.3 Zemědělství

Území představuje dobré podmínky pro zemědělství. Investice do zlepšení půdní úrodnosti na rozsáhlé ploše (1 509 ha). Přítomnost vysoce chráněných půdních tříd (I. a II. třída). Potenciál představuje snížení erozního smyvu, rozdělení rozsáhlých půdních bloků zelení.

8.1.1.4 Voda v krajině

Pramenná oblast v západní části území představuje lokalitu s vodními toky s přirozeným charakterem, dobrým hydromorfologickým stavem a vodním režimem.

Existence chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída v severovýchodní části území zajišťuje ochranu přirozené akumulace podzemních vod, které jsou významné pro udržení vodního režimu.

Existence zranitelných oblastí vede k větší ochraně vodních zdrojů před znečištěním, což pomáhá udržovat kvalitu vody

Potenciál představuje snížení, povodňového ohrožení, revitalizace či renaturace vodních toků se špatným hydromorfologickým stavem.

8.1.1.5 Ochrana přírody, biodiverzita, migrační prostupnost

Na území SO ORP bylo registrováno 19 významných krajinných prvků, které jsou v rámci SO ORP poměrně rovnoměrně vymezeny. Přesto je zde potenciál pro další vymezení a ochranu drobných prvků a ploch v rámci územního plánování. Přírodní cennost území dokládá výskyt 14 zvláště chráněných území a 8 evropsky významných lokalit. Na území je vyhlášeno až 45 památných stromů. Zachovalost území z hlediska přírody indikují přírodní biotopy a lokality výskytu zvláště chráněných druhů národního významu (46). Potenciál území spočívá v ochraně stávajících přírodních biotopů (přírodě blízkých luk, křovin, lesů, mokřadů, vod) a zakládání biotopů nových v obcích s jejich nízkým zastoupením (viz kap. 4.1.4).

Potenciál lze spatřovat v ochraně a péči o stávající hodnoty a ve výraznějším doplnění zeleně v krajině a přírodních biotopů v krajině.

Migrační koridor zasahující do Z části SO ORP je zalesněný, nejsou v něm stávající ani plánované záměry, které by snižovaly prostupnost území. Potenciál ve zlepšení migrace živočichů spočívá ve zprůchodňování současných i plánovaných frekventovaných dopravních staveb, s realizací a úpravou stávajících migračních objektů.

8.1.1.6 Krajinný ráz

Krajinný ráz SO ORP Slaný je založen především na otevřené, intenzivně zemědělsky využívané kulturní krajině Slánské tabule s dalekými horizonty, rozsáhlými plochami orné půdy, trvalými kulturami a výraznými orientačními dominantami, zejména Slánskou horou. Významnou hodnotu představuje také západní část území zařazená do přírodního parku Džbán, kde se uplatňuje členitější reliéf, lesní komplexy, cenná údolí a vyšší podíl přírodních složek krajiny.

Potenciál území spočívá v ochraně dálkových pohledů a významných pohledových horizontů, v zachování měřítka venkovských sídel a v posílení drobných krajinných struktur. Důležité je zejména doplňování liniové a izolační zeleně, obnova mezí, alejí, sadů, břehových porostů a záhumních struktur, které mohou snížit monotónnost zemědělské krajiny, zlepšit její čitelnost a posílit regionální identitu. Hodnotou s nadmírným významem je také krajinný prostor Zlonice

– Budenice s dochovanými komponovanými krajinnými úpravami, parky, alejemi a kulturními dominantami.

8.1.1.7 Těžba nerostných surovin

Na území SO ORP jsou vymezena rozsáhlá chráněná ložisková území (dále CHLÚ) pro černé uhlí ve střední části SO ORP (Slaný a okolní obce). Krom černého uhlí se na území nachází CHLÚ pro štěrkopísky a jíly, na území obce Želenice a Podlešín také vzácný prvek – germanium.

Na území SO ORP Slaný jsou vymezeny celkem 4 platné dobývací prostory, pro těžbu štěrkopísku, v jednom (viz výše) aktuálně těžba probíhá. Těžená pískovna Černuc se nachází v krajině, mimo pohledové horizonty. V ÚP Černuc (Úplné znění po změně č. 4) je v rámci stávajícího dobývacího prostoru vymezeno regionální biocentrum Černuc a lokální biocentrum Na Čekání, které má být realizováno z projektu rekultivace pískovny (lesnická rekultivace). Převážná část dobývacího prostoru má sloužit k zájmu ochrany přírody.

V ÚP Černuc je vymezen další aktuálně těžený dobývací prostor a 2 dobývací prostory návrhové, které nejsou součástí dat ÚAP, a to v lokalitě Přední Loucká. Návrhové plochy již mají stanoveny podmínky těžby, včetně krajinotvorných opatření v rámci rekultivace (podpora agrolesnictví, průleh, zachování a obnova historické aleje). V ÚP Uhy je již ve vytěženém dobývacím prostoru Nelahozeves záměr na rozšíření skládky nacházející se v blízkosti DP, je zde navržen široký pás k zalesnění. V ÚP Sazená jsou v dobývacích prostorech Nové Ouholice a Sazená stávající plochy lesní a zemědělské, bez záměrů v DP.

8.1.1.8 Rekreační a turistický ruch

V území se nachází řada nemovitých kulturních památek – největší koncentrace památek je ve městě Slaný, poté ve Velvarech, Vraném a Zlonici. V území jsou i další zajímavosti – například rozhledny v Lískách a v Radovči, menhir v Klobukách, romlech v Zichovci. Turisty se zájmem o vojenskou historii ocení Vojenský skanzen ve Smečně, Muzeum studené války a protivzdušné ochrany v Podlešíně nebo Pevnostní muzeum v Sazené.

K přírodním atraktivitám patří Přírodní park Džbán, v území se nachází také 2 národní přírodní památky a 12 přírodních památek.

Za místa rekreace můžeme také považovat sportoviště, které najdeme v každé obci. Větší nabídka sportovišť je ve Slaném, kde je také plovárna a aquapark. Pro milovníky koní území nabízí několik jezdeckých tras (hipostezek).

V území je nedostatek cyklotras a turistických tras, které by umožnili propojení turistických cílů. Nalezneme zde jen pár cyklotras, cyklostezek a turistických tras, nejdelší z nich je cyklotrasa č. 202, která protíná území ze západu na východ. Naučných tras je zde 11, mapují zdejší přírodu, geologii a historii.

8.1.1.9 Dopravní a technická infrastruktura

V řešeném území je zastoupena jak silniční, tak kolejová doprava. V případě silniční dopravy do SO ORP částečně zasahuje dálnice, nicméně situace se brzy významně zlepší, protože je s výhledem dokončení k roku 2028 dle ŘSD rozestavěna dálnice D7. Nejintenzivněji používané jsou pak obě silnice I. třídy, tedy I/7 a I/16, které územím SO ORP procházejí a na nichž byl v loňském sčítání dopravy zaznamenán velmi vysoký provoz, když se intenzita dopravy pohybovala až okolo 25 000 vozidel/24 hodin v úsecích okolo Slaného a Velvar. Dále

se nachází v řešeném území síť krajských komunikací, kterou dále doplňují místní a účelové cesty. Železniční doprava je zastoupena tratěmi č. 110, 111 a 96, nicméně jedná se o jednokolejné tratě spíše regionálního charakteru bez intenzivního provozu. Nemotorová doprava je zastoupena zejména dopravou cyklistickou. Ta však v současnosti netvoří příliš ucelenou síť cyklotras. Koncepce cyklistické dopravy Středočeského kraje navrhuje i na území SO ORP Slaný vznik komplexní a ucelené sítě.

Napojení na technickou infrastrukturu je v území poměrně územně diferenciované, protože kromě připojení na elektrickou síť se v případě plynofikace, vodovodů a kanalizace pokaždé najde nějaká obec či obce, kde daná infrastruktura chybí. To je příklad Plchova, kde dle PRVK vodovod chybí úplně, či Přelíce, kde je napojenost na vodovod jen částečná. Obdobná situace panuje s odkanalizováním obcí, některé obce doposud nemají vybudováno, což je například situace Šlapanic či Páleče, kde jsou odpadní vody zachytávány do jímek.

V otázce výroby energie jsou nejlepší podmínky v SO ORP výhodné zejména pro FVE a v řešeném území se proto i nachází několik velkých fotovoltaických elektráren – Drnov, Vraný či Páleč.

8.1.2 Zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v krajině včetně naléhavosti řešení

8.1.2.1 Analýza vazeb sídel a krajiny

Ve velké části obcí v SO ORP byl **identifikován rizikový průnik zastavitelné plochy do krajiny**, což vytváří potenciální ohrožení volné krajiny další zástavbou, která může být umístěna necitlivě a bez zeleně vůči volné krajině. Taktéž bylo ve většině obcí identifikováno **negativní rozhraní sídla s krajinou**, což vytváří problémový přechod ze sídla do volné krajiny.

8.1.2.2 Lesnictví

Celkově nízká lesnatost v celém SO ORP Slaný (9,9 %). Nejméně lesnatou obcí jsou obce Kvíllice, Loucká a Tuřany, ve kterých dle dat ČSÚ není žádný lesní pozemek,

Nevhodná dřevinná skladba na většině území, na části území převaha smrkových porostů. Nízká suma srážek a vyšší průměrná roční teplota zvyšuje patří k významným stresorům v lesních porostech.

8.1.2.3 Zemědělství

Problémy představuje míra erozního smyvu na erozně ohrožených půdních blocích, rozsáhlé půdní bloky bez přerušení vegetací, liniová eroze a opakovaný výskyt erozních událostí.

Dále je potenciálně ohrožena větrnou erozí většina řešeného území. K tomu ještě přispívá nedostatek vegetace a rozsáhlé půdní bloky. Potenciální tlak na zemědělskou půdu kvůli urbanizaci a rozšiřování obcí. Konvenční zemědělství, velice nízký podíl zemědělských subjektů v ekologickém režimu na orné půdě.

8.1.2.4 Voda v krajině

V některých částech území je voda hůře dostupná, což může negativně ovlivnit místní zemědělství a zásobování pitnou vodou. Koryta vodních toků jsou často nevhodně upravená a neplní svou ekologickou funkci, což může vést k degradaci vodních ekosystémů. Existence

střetů záplavových území se zastavěným územím představuje riziko pro obyvatele a majetek v případě povodní.

Znečištění vod, zejména eutrofizace způsobená nadměrným obsahem živin, představuje dlouhodobý problém pro kvalitu vodních zdrojů.

8.1.2.5 Ochrana přírody, biodiverzita, migrační prostupnost

Mezi hlavní problémy v ochraně přírody na území SO ORP patří především chybějící zeleň v krajině a nízké zastoupení přírodních biotopů v území. Na území SO ORP jsou rozsáhlé bloky orné půdy bez vzrostlé zeleně či neobhospodařovaných ploch, které by podpořily biodiverzitu původních druhů rostlin a živočichů a zajistily lepší prostupnost území.

Dalším častým identifikovaným jevem je střet zastavitelných ploch s vymezenými lokalitami výskytu vybraného zvláště chráněného druhu s národním významem, zde se jedná o sýčka obecného. Střet se zastavitelnými plochami neznamena nutně problém, jde o zapracování daného faktu do plánování v území – zajištění biotopů pro existenci daného druhu (mozaika biotopů, doupné stromy, zachování záhumenek apod.). Na území SO ORP byly identifikovány 3 střety zastavitelných ploch vymezených v ÚP s přírodními biotopy, s habitaty přírodně blízkých luk a křovin.

Na území SO ORP se nachází frekventované silnice I. třídy, I/7 a I/16, na kterých se nenacházejí žádné ekodukty, významnější migrační objekty k překonání komunikací. Na území SO ORP jsou záměry dopravních staveb, které dále sníží migrační prostupnost území, nejedná se však o střety s vymezenými migračními koridory v rámci biotopů vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců.

8.1.2.6 Krajinový ráz

Hlavní ohrožení krajinového rázu souvisí s otevřeností krajiny, nízkým podílem rozptýlené zeleně a vysokou viditelností nových zásahů v dálkových pohledech. Problémem jsou zejména rozsáhlé půdní bloky bez vegetačního členění, monokulturní charakter agrární krajiny, nízká lesnatost mimo západní část území a postupná ztráta drobných krajinových struktur, které dříve zajišťovaly měkký přechody mezi sídly a volnou krajinou.

Významné riziko představuje pohledové uplatnění dopravní, technické a energetické infrastruktury, zejména dálnice D7, vedení VVN, vysílačů, plošných fotovoltaických elektráren a rozvojových ploch výroby, skladování a logistiky s nadměrným měřítkem a nedostatečnou izolační zelení. Naléhavé je řešit především pohledově exponované zásahy, rozvojové plochy na okrajích sídel, ochranu významných dominant a horizontů a eliminaci negativních rozhraní sídel s krajinou.

8.1.2.7 Těžba nerostných surovin, sesuvná a poddolovaná území

Na území SO ORP byly zrušeny 3 dobývací prostory pro těžbu černého uhlí (viz CHLÚ Slaný, Slaný I.), čediče (Slánská hora) a štěrkopísku (Uhy). Celkově dochází k útlumu těžby.

Na území SO ORP (jižní polovina území) se nachází až 300 starých důlních děl po těžbě černého uhlí – doly, jámy, štoly, šachty, propady. Ve střední, západní a jižní části SO ORP jsou evidována rozsáhlá poddolovaná území po těžbě černého uhlí a jílu (Beřovice, Líský, Slaný 1). Na území SO ORP bylo identifikováno 60 zastavitelných ploch v evidovaných poddolovaných územích, jedná se o potenciálně rizikové plochy.

Sesuvná území se nacházejí pouze v západní části SO ORP. Do jižní části zástavby obce Malíkovice zasahuje vymezené sesuvné území, v kategorii dočasně uklidněného sesuvu (106-001), jedná se o potenciálně rizikovou plochu.

8.1.2.8 Rekreační a turistický ruch

Analýzou hodnot nadregionální a regionální úrovně rekreace a cestovního ruchu byly zjištěny následující problémy:

- absence značení
- absence navazující cyklostezky/značené cyklotrasy
- absence značeného turistického pěšího spojení
- vedení cyklotrasy po silnici II. třídy
- nevyužití potenciálu turistického cíle
- souběh cykloturistické a turistické trasy

Podrobněji informace v kartách jednotlivých obcí.

Rozvoj rekreace a cestovního ruchu v regionu Slánska s sebou přináší specifické zátěže, které územní plány obcí identifikují a regulují. Hlavním problémem jsou negativní vlivy na životní prostředí, zejména zvýšená hluchost z provozu sportovních areálů a otevřených hřišť, která přímo ovlivňuje pohodu bydlení v sousedních lokalitách. S pohybem návštěvníků v krajině je spojeno riziko půdní eroze a poškozování přírodních hodnot. Významnou zátěž představuje nárůst individuální automobilové dopravy, která zatěžuje obce emisemi a prachem a vyžaduje budování rozsáhlých parkovacích ploch, čímž se zvyšují nároky na dopravní infrastrukturu a obslužnost území. Dalším negativním aspektem je fragmentace krajiny a narušování jejího tradičního krajinného rázu nevhodně umístěnými stavbami nebo oplocením, což může vést ke ztrátě estetické a přírodní hodnoty území. Rozvoj rekreačních aktivit rovněž vyvolává tlak na zábor zemědělského a lesního půdního fondu, což vede k úbytku kvalitní orné půdy a narušení celistvosti lesních porostů. Územní plány se snaží tento dopad zmírnit tím, že nové zastavitelné plochy pro rekreaci navrhuje prioritně na méně kvalitních půdách nebo v přímé návaznosti na stávající zástavbu. Mnoho obcí se potýká s nedostatečnou kapacitou čistíren odpadních vod a vodovodů, přičemž nekontrolované vypouštění splašků z rekreačních objektů do jímek či vodotečí přímo ohrožuje kvalitu povrchových i podzemních vod.

8.1.2.9 Dopravní a technická infrastruktura

V případě dopravní infrastruktury lze jako rizika vidět zejména doposud nedobudovanou dálnici D7, která je však ve výstavbě, a dále skutečnost, že několik obcí na silnicích I. třídy nemá vybudován obchvat. To je případ zejména Tuřan a místní části Hvězda patřící pod Malíkovice. Absence obchvatu je jev vedoucí k průjezdu veškeré dopravy centrem obcí, což s sebou nese potenciální ohrožení obyvatel exhalacemi z dopravy, akustické zatížení a obecně všemi negativními externalitami spojenými s tímto druhem dopravy. Nelze opomenout problematiku přístupu do krajiny a její prostupnosti, které je zejména v centrální části řešeného území mezi Velvary a Slaným často nekvalitní.

Technická infrastruktura představuje hlavní problém zejména chybějícími nebo zastaralými kanalizačními řady v některých obcích, kdy dříve vybudované kanalizace nesplňují stávající standardy. Problémem je pak úplná absence kanalizace a nutnost vyvážet jímky spolu s tím,

že z nich může odtékat odpadní voda do vodotečí v nepříliš přečištěné kvalitě. Za méně významný problém lze identifikovat chybějící plynofikaci v několika obcích.

8.1.2.10 Opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní (brownfieldy)

Dle ÚAP se na území SO ORP nachází 34 brownfieldů, z nichž 21 vybíhá do krajiny či se v krajině nachází. U těchto brownfieldů byl zjišťováno vymezení a řešení v ÚP, existence izolační zeleně a vliv na krajinný ráz a na ráz zástavby obcí.

Většina brownfieldů vybíhajících do krajiny či se v krajině nachází nemá významný dopad na krajinný ráz a jsou řešeny územními plány. U 9 brownfieldů v 7 obcích byly identifikovány problémy s absencí řešení či vyznačení brownfieldů v územních plánech a s dopadem na krajinný ráz či urbanistický ráz obce.

9 Určení problémů k řešení

9.1 Analýza vazeb sídel a krajiny

Nejvýraznějším problémem k řešení v návrhové části je **důraz na ozelenění** stávajících negativních rozhraní sídla s volnou krajinou za stávajícího důrazu na vytvoření takových přechodů nové zástavby do krajiny v případě identifikovaných rizikových průniků zastavitelné plochy, aby nedocházelo k nárůstu počtu negativních rozhraní. Budou navrhována opatření jako je ozelenění negativního rozhraní či doplnění pásu zeleně k nové výstavbě.

9.2 Lesnictví

Hospodaření v lesích se řídí lesním zákonem č. 289/1992 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). Vlastníci lesa od určité výměry jsou povinni mít zpracovaný lesní hospodářský plán, který se zpracovává na 10 let a ve který jsou podrobně popsány základní lesnické ukazatele (výše těžby, podíl MZD, a další). Veškerá doporučení na změnu hospodaření a využívání lesa musí tedy probíhat v souladu se zákonem o lesích a platnými LHP.

Současné problémy týkající se klimatické změny a zejména sucha v lesích se řeší v oblasti hospodářské úpravy lesa prostřednictvím změny druhové skladby v lesích Právníkové osoby, kterým je svěřeno nakládání se státními lesy, ostatní právnické a fyzické osoby vlastníci více než 50 ha lesa v obvodu územní působnosti schvalujícího orgánu státní správy lesů jsou povinny zabezpečit zpracování plánů.

V rámci návrhové části budou navrhovány lokality vhodné zalesnění, na území, kde je nízká lesnatost nebo chybějící les. Zalesnění budou navrhována v souladu s harmonickým měřítkem krajiny, ale i současnými limity v území jako je například třídy ochrany ZPF.

9.3 Zemědělství

V návrhové části bude kladen důraz na opatření k ochraně půdy na pozemcích ohrožených plošným smyvem, na mělkých půdách, v nestabilizovaných drahách odtoku.

Půdoochranná opatření budou navrhována tak, aby příliš nekomplikovala hospodaření na pozemku, ale zároveň měla dostatečný efekt. Budou nastavena bez ohledu na půdoochranná opatření či způsob hospodaření aplikovaný v současnosti. Některá z opatření budou plnit i další funkce, například ekologickou (součást ÚSES), estetickou (doprovodná zeleň), rekreační a dopravní (zvýšení průchodnosti krajiny), protipovodňovou (záchytné a zpomalující prvky) a mohou sloužit jako podklad pro zpracovatele územních plánů a pozemkových úprav. V případě klimatických změn v budoucnosti souvisejících s častějším výskytem extrémních srážek návrhy mohou být přehodnoceny, zpřísněny, případně doplněny o další, například protipovodňové prvky.

9.4 Voda v krajině

V návrhové části bude kladen důraz na zpomalení odtoku a zvýšení retence. Budou akcentována opatření proti zrychlenému odtoku nad zástavbou a v povodích kritických profilů

a nad menšími vodními plochami. Dále budou řešena protipovodňová opatření, migrační zprostupnění vodních toků a zlepšení hydromorfologického stavu vodních toků.

9.5 Ochrana přírody, biodiverzita, migrační prostupnost

Bude navrhováno vymezení a doplnění krajinné zeleně a zalesnění v obcích, kde byly identifikovány problémy chybějící zeleně v krajině a nízkého zastoupení přírodních biotopů. Návrhy se budou dále vztahovat k doplnění územních plánů z hlediska zajištění ochrany cenných lokalit a prvků, především ty, které nejsou dostatečně chráněny prostřednictvím nástrojů ochrany přírody.

Budou formulovány požadavky na zajištění migrační prostupnosti území a zachování prostupnosti území.

9.6 Krajinný ráz

V návrhové části bude nutné řešit ochranu a rozvoj hodnotných znaků krajinného rázu otevřené zemědělské krajiny Slánska, členitější a lesnatější části Džbánu a komponovaných částí krajiny v prostoru Zlonice – Budenice. Důraz bude kladen na ochranu významných pohledových horizontů, dálkových pohledů, terénních a kulturně-historických dominant, zejména Slánské hory a navazujících pohledových vztahů, a na respektování zásad vyplývajících ze Studie vyhodnocení krajinného rázu na území Středočeského kraje.

Jako problémy k řešení budou v návrhové části sledovány zejména velké půdní bloky bez vegetačního členění, nízká míra rozptýlené zeleně, nevhodně utvářená rozhraní sídel a krajiny, pohledově exponované výrobní, skladové, technické a energetické stavby a dopady dopravní infrastruktury. U nových záměrů bude vhodné požadovat jejich umístování v návaznosti na stávající zástavbu a mimo nejcitlivější pohledové polohy, zachování přiměřeného měřítka a struktury venkovských sídel, doplnění izolační a liniové zeleně a obnovu krajinných prvků, zejména mezí, alejí, remízů, sadů a břehových porostů.

V cenných lokalitách, zejména v **charakteristickém krajinném prostoru Srbeč – Bílichovské údolí** a v krajinách zvýšených přírodních a kulturních hodnot, bude nutné respektovat dochovanou a typickou urbanistickou strukturu, rozvoj sídel orientovat do současně zastavěného území (s respektováním znaků urbanistické struktury) a do kontaktu se zastavěným územím. U nové výstavby v cenných lokalitách je nezbytné zachovávat dimenze, měřítko a hmoty tradiční architektury, v kontextu s cennou lidovou architekturou zachovávat i barevnost a použití materiálů.

9.7 Nefunkční ÚSES

Dle analýzy stavu ÚSES vyplývá, že celkově nevyhovují stav je v obcích Drnek, Chržín, Jarpice, Pozdeň, Velvary, Vraný, Vrbičany, Zlonice.

Mezi nejčastější problémy k řešení jsou:

- chybějící nebo nedostatečně definované podmínky využití ploch ÚSES v ÚPD.
- absence vložených LBC v trasách RBK a NRBK.
- nefunkční větve v intenzivně zemědělsky využívané krajině.

9.8 Těžba nerostných surovin

V rámci tématu těžba nerostných surovin nebyly žádné problémy k řešení identifikovány.

Na území SO ORP bylo identifikováno 60 zastavitelných ploch v evidovaných poddolovaných územích, jedná se o potenciálně rizikové plochy. Do jižní části zástavby obce Malíkovice zasahuje vymezené sesuvné území, v kategorii dočasně uklidněného sesuvu (I06-001), jedná se taktéž o potenciálně rizikovou plochu. V rámci návrhové části budou pro tyto lokality formulována opatření k řešení potenciálních rizik.

9.9 Rekreace a turistický ruch

V návrhové části bude řešena problematika absence značeného cyklistického a turistického značení. Budou doplněny návaznosti cyklostezek na síť cyklotras. Návrhy by měly přispět k lepšímu propojení turistických cílů a také ke zlepšení jejich přístupnosti. Lokální rekreace bude řešena návrhy nových účelových komunikací (které budou součástí kapitoly Prostupnost krajiny).

Na základě vypracované rozborové části budou dále formulovány obecné návrhy a doporučení pro optimalizaci rekreace a turistického ruchu na řešeném území.

9.10 Dopravní a technická infrastruktura

V návrhové části bude řešena zejména problematika přístupu do krajiny a její prostupnosti navrhováním nových spojení a nových propojení mezi jednotlivými obcemi a sídli.

9.11 Opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní (brownfieldy)

Na území SO ORP bylo identifikováno 9 brownfieldů řešitelných územní studií krajiny. Návrhy budou spočívat v řešení brownfieldů v rámci územních plánů a v řešení izolační zeleně.

10 Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů

- Zastavitelná plocha v poddolovaném území
- Zastavěné území v sesuvném území
- Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem ve střetu se zastavěnými a zastavitelnými plochami
- Přírodní biotopy ve střetu se zastavitelnými plochami
- Erozně ohrožené dráhy soustředěného odtoku

11 Seznam zkratek

ANC	Area with Natural Constraints (oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními)
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BPEJ	Bonitovaná půdně ekologická jednotka
BR	Brownfieldy
CEVT	Centrální evidence vodních toků
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DMR 4G	Digitální model reliéfu 4. generace
DMT	Digitální model terénu
DPB	Díl půdního bloku
DSO	Dráha soustředěného odtoku
EIA	Environmental Impact Assessment (Posuzování vlivů záměrů na životní prostředí)
EVL	Evropsky významná lokalita
EZ	Ekologické zemědělství
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHLÚ	Chráněné ložiskové území
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
ČOV	Čistírna odpadních vod
ID	Identifikátor
IPCC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
KB	Kritický bod
KN	Katastr nemovitostí
KoPÚ	Komplexní pozemková úprava
K. ú.	Katastrální území
LAPV	Lokalita chráněná pro akumulaci povrchových vod
LBC	Lokální biocentrum
LBK	Lokální biokoridor

LFA	Less Favoured Area (znevýhodněná oblast)
LHP	Lesní hospodářský plán
LPIS	Land Parcel Identification System (systém evidence zemědělské půdy)
LVS	Lesní vegetační stupeň
MHD	Městská hromadná doprava
MPR	Městská památková rezervace
MPZ	Městská památková zóna
MSK	Moravskoslezský kraj
MZD	Meliorační a zpevňující dřeviny
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	Maloplošná zvláště chráněná území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NKP	Národní kulturní památka
NPÚ	Národní památkový ústav
NRBC	Nadregionální biocentrum
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesa
ORP	Obec s rozšířenou působností
OsVPR	Oblast s významným povodňovým rizikem
OZKO	Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
OZO	Lokality ohrožené plošným povrchovým odtokem
PHO	Pásmo hygienické ochrany
PLO	Přírodní lesní oblast
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkce lesa
PÚR	Politika územního rozvoje
Qn	N-letá doba opakování
RBC	Regionální biocentrum

RBK	Regionální biokoridor
RH	Hodnoty v oblasti rekreace
RKP	Registr kontaminovaných ploch
RP	Problémy v oblasti rekreace
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SLT	Skupina lesních typů
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
STG	Skupiny typu geobiocénů
TTP	Trvalý travní porost
ÚAP	Územně analytické podklady
UAT	Unfragmented Area with Traffic (dopravou nefragmentovaná oblast)
ÚP	Územní plán
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚSK	Územní studie krajiny
VDJ	Vodojem
VKP	Významný krajinný prvek
VN	Vodní nádrž
VPZ	Vesnická památková zóna
VT	Vodní tok
VU	Vodní útvar
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy
VÚV	Výzkumný ústav vodohospodářský
ZABAGED	Základní báze geografických dat
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZPF	Zemědělský půdní fond

ZÚR Zásady územního rozvoje

ZVHS Zemědělská vodohospodářská správa

12 Použité zdroje

ZADÁNÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY pro správní obvod obce s rozšířenou působností – Společný metodický pokyn, https://mmr.gov.cz/getmedia/69212445-b323-49de-8134-02e7760fb63e/Zadani_USK_SO_ORP_2023_06_13_final.pdf.aspx?ext=.pdf

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. (eds) (2010): *Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. Dostupná online: https://www.sci.muni.cz/botany/chytry/Chytry_etal2010_Katalog-biotopu-CR-2.pdf*

LÖW, Jiří a MÍCHAL, Igor. *Krajinný ráz*. 2003.

Politika územního rozvoje České republiky po Změně č. 8 politiky územního rozvoje České republiky. 2025.

Územně plánovací dokumentace

- Úplné znění Politiky územního rozvoje (schválené k 1. 10. 2025)
- Územní rozvojový plán (schválený usnesením vlády dne 28. srpna 2024)
- Zásady územního rozvoje Středočeského kraje, úplné znění po vydání aktualizací č. 1, 2, 3, 6, 7, 10, 11, 8, 9, 12, 14, 15 a 16,

Územní plány:

- Územní plán Beřovice
- Územní plán Bílichov
- Územní plán obce Černuc – právní stav po Změně č. 4
- Územní plán sídelního útvaru Drnek – právní stav po Změně č. 2
- Územní plán Dřínov – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Hobšovice
- Územní plán Hořešovice
- Územní plán Hořešovičky
- Územní plán Hospozín
- Územní plán Hrdlív
- Územní plán Chržín – návrh / projednání podstatné úpravy
- Územní plán Jarpice
- Územní plán Jedomělice – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Jemníky
- Územní plán Kamenný Most
- Územní plán Klobuky – právní stav po Změně č. 2
- Územní plán Kmetiněves – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Knovíz
- Územní plán Královice – právní stav po Změně č. 3
- Územní plán Kutrovice – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Kvíllice – v pořizování
- Územní plán Ledce
- Územní plán Libovice – po Změně č. 1
- Územní plán Líský – po Změně č. 1

- Územní plán Loucká
- Územní plán Malíkovice – právní stav po Změně č. 2
- Územní plán Neprobylice – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Neuměřice
- Územní plán Páleč
- Územní plán Plchov – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Podlešín
- Územní plán Poštovice
- Územní plán Pozdeň
- Územní plán Přelíc
- Územní plán Řisuty – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Sazená – právní stav po Změně č. 2
- Územní plán Slaný – úplné znění po Změně č. 1, č. 2 a č. 4
- Územní plán Smečno
- Územní plán Stradonice
- Územní plán Studeněves – po Změně č. 1
- Územní plán Šlapanice
- Územní plán Třebíz
- Územní plán Tuřany – právní stav po Změně č. 1
- Územní plán Uhý
- Územní plán Velvary – po Změně č. 6
- Územní plán Vraný
- Územní plán Vrbičany
- Územní plán Zichovec
- Územní plán Zlonice – po Změně č. 2
- Územní plán Zvoleněves
- Územní plán Želenice
- Územní plán Žižice

Územně plánovací podklady

- Územně analytické podklady SO ORP Slaný (6. aktualizace 2024)
- Územně analytické podklady Středočeského kraje (6. aktualizace 2024)

Další podklady

- AOPK ČR. Rámcové vymezení niv. [online]. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, neuvedeno.
- AOPK ČR. Ústřední seznam ochrany přírody. [online]. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, dostupné z <https://drusop.nature.cz/portal/>, <https://data.nature.cz/>
- Atlas krajiny České republiky: Landscape atlas of the Czech Republic. Praha: Ministerstvo životního prostředí České republiky, 2009. ISBN 978–80–85116–59–5.
- Česká bioplynová asociace: Mapa bioplynových stanic. Dostupné z: <https://www.czba.cz/mapa-bioplynovych-stanic.html>

- Česká geologická služba [online]: Surovinový informační systém, <https://mapy.geology.cz/suris/>
- Česká společnost pro větrnou energii. Dostupné z: <https://www.csve.cz/>
- Český statistický úřad (2024): Malý lexikon obcí České republiky – 2024
- Český statistický úřad: Veřejná databáze. Dostupná z <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=home>
- Český statistický úřad: Výsledky SLDB 2011. Dostupné z: https://csu.gov.cz/otevrena_data_pro_vysledky_scitani_lidu_domu_a_bytu_2011_slodb_2011
- Český statistický úřad: Výsledky SLDB 2021. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/vysledky-scitani-2021-otevrena-data>
- Český úřad zeměměřický a katastrální. Dostupné z: <http://www.cuzk.cz/>
- Energetický regulační úřad: Vyhledávač licencí. Dostupné z: <https://eru.gov.cz/vyhledavac-licenci>
- Geoportál ŘSD. Dostupné z: <https://geoportal.rsd.cz/web>
- Geoportál SPÚ, dostupný z: <https://www.spucr.cz/geoportal-spu>
- <https://stredoceskykraj.cz/web/urad/>
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje na období 2018–2028
- Mapy. Dostupné z: <https://mapy.com/>
- Národní lesnický institut. [online]. Praha: NLI, neuvedeno. [cit. 2026 03 18].
- Naučné stezky. Dostupné z: www.naucne-stezky.cz
- OpenStreetMap, dostupné z: <https://www.openstreetmap.org/#map=7/49.817/15.478>
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje
- Sčítání dopravy 2020, 2025
- Solargis. Dostupné z: <https://solargis.com/>
- Správa železnic. Dostupné z: <https://www.spravazeleznic.cz/>
- Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, tzv. „Adaptační strategie EU“, [online]. 2021, dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/klima-a-energetika/adaptace-na-zmenu-klimatu/adaptacni-strategie-eu>
- Urbanistická kalkulačka URBANKA, dostupné z: www.urbanka.webnode.cz
- Ústav fyziky atmosféry AV ČR. Dostupné z: <http://vitr.ufa.cas.cz/male-vte/>

Zákonné předpisy

- Úmluva Rady Evropy o krajině, mezinárodní platnost od 1. března 2004 (původně EÚK – Evropská úmluva o krajině) - smluvní dokument mezi členskými státy Rady Evropy
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon